

virgil teodorescu

«Condiția poetului, așa cum apare ea în versurile lui Virgil Teodorescu, este aceea a sufletului bîntuit de duhul Poeziei. Nu e o maledicțiune (deși uneori apare astfel); poetul nu e un damnat. El se vrea urmărit de poezie, ca de o prezență continuă... Poetul e prada livrată benevol Poeziei, este obsedatul Cuvîntului. El stă sub semnul Poeziei neîntrerupte.»

NICOLAE BALOTĂ

89

virgil teodorescu
poezie neîntreruptă

virgil teodorescu

Lei 5

editura minerva

Ilustrația copertei : *Slavnicu Anton*

virgil teodorescu

poezie neîntreruptă

PREFAȚĂ DE NICOLAE BALOTĂ

*Distinsului doctor și om de bine
Nicolae Străjan, cu aleasă
stimă și recunoștință lui*

Virgil Teodorescu

april 1984

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI ● 1976

EDITURA MINERVA ● BUCUREȘTI

Toate drepturile rezervate
Editurii Minerva
(B.P.T.)

VIRGIL TEODORESCU ȘI POEZIA NEÎNTRERUPTĂ

Orfeu, poetul trac, a luat parte — spun unele mituri — la expediția vasului Argo. Arhetipul Poetului a fost un căutător al Lînei de Aur. Și un cîntător al ei, desigur, căci aventura se petrecea, în egală măsură, pe *thalassa* elină și în marea cuvîntului.

Există un sens argonautic al poeziei pe care Virgil Teodorescu l-a intuit de mult, pe care și-l reamintește ori de cîte ori se îmbarcă pentru a înfrunta pericolele acelei mări. Sens aventuros, conștiință a primejdiei. Iată-l mărturisind, în poezia-preambul, *Lăsați cuvintele...* a ciclului de versuri *Heraldica mișcării*, apetitul și anxietățile poetului: „Cel care cată blana de aur în cuvinte / Peregrinînd pe-o mare-ncărcată de blestem, / Cel care-și pune visul nocturn într-un fonem. / Și-n marea parafrază a ținerii de minte, // Pîndit e de primejdii trecînd printr-un ținut / De unde greu ar mai putea să scape / Înconjurat de curse și de trape, / De tragicul acces argonaut“.

Poetică aproximare a situației Poetului. Exercițiul poeziei este o întreprindere argonautică, de înaintare — cum voia Rimbaud: „în necunoscut“ — de căutare a unui ipotetic tezaur, a unei sperate, miraculoase revelații în labirintul cuvintelor. Poezia se vrea punte între haosul visului și ordinea verbului. Și, nu în ultimul rînd, poezia își are o rădăcină în aducerea aminte. Nu în zadar elinii o socoteau pe Mnemosyne născătoare muzelor.

Mai cîrînd avar cu declarațiile privind arta sa poetică, cu confesiunile privind meșteșugul său în atelier, Virgil Teodorescu

își trădează rareori preaintimele sale apetențe. De aceea, cu ori cîtă prudență trebuie să privim declarațiile sale, precum cele din amintita poezie, *Lăsați cuvintele...* (nabila proiecție lirică a poeziei ca expediție argonautică nefiind expresia unui program), nu e mai puțin adevărat că versurile amintite, ca și altele din aceeași poezie, descoperă ceva din învăluitele sale pasiuni. Or, printre acestea, primordială este aceea a poeziei însăși. Condiția poetului, așa cum apare ea din versurile lui Virgil Teodorescu, este aceea a sufletului bîntuit de duhul Poeziei. Nu e o maledicțiune (deși uneori apare astfel); poetul nu e un damnat. El se vrea *urmărit* de poezie, ca de o prezență continuă. Dar, iată cîteva versuri în acest sens: „Lăsați cuvintele să mă-nsoțească / Furișe pe cărările înguste, / Ca stolurile sure de lăcuste, / Ca vulturii în sfera lor cerească“. Poetul e prada livrată benevol Poeziei, este obsedatul Cuvîntului. El stă sub semnul *Poeziei neîntrerupte*.

Prea adeseori vorbim despre înrîurirea proiectului supra-realist asupra unui poet. Dar niciodată nu încercăm să răspundem la întrebarea: de ce cutare poet, într-o anume epocă a vieții sale, s-a îndreptat spre suprarealism ca spre o sursă, ce anume din el l-a făcut să aleagă tocmai *această cale*. Printre poeții-argonauți ai secolului, suprarealiștii au fost, fără îndoială, cei care au lansat programa cea mai mirifică, mai ispititoare pentru înnoitorii verbului poetic. Desigur, însă, nu numai un hazard exterior. ci ceva existînd în poetul însuși îl făcea să se convertească la crezul avangardist al cărui profet și pontif era André Breton. Astfel, automatismele discursului, hazardul obiectiv, arcanele visului, trapele umorului negru, libera asociație imagistică, toate acestea și altele încă, îl puteau fascina pe tînărul Virgil Teodorescu, la începuturile periplului său, pentru că el însuși aducea cu sine morbul „risipei elocvente și barbare“, pofta neistovită a „blănii de -aur“, pentru că era un urmărit al cîntării neîntrerupte. Nici un poet n-a putut „scoate“ din poetica suprarealismului altceva decît ceea ce a adus cu sine. Ce căuta Virgil Teodorescu în această aventură, și ce aducea el cu sine?

În 1945, cînd publică volumul *Blănurile oceanelor*, apropiindu-se de acel *mezzo del camin di nostra vita*, el se afla nu numai în deplina stăpînire a uneltelor sale, ci, în același timp, era pe deplin conștient de finalitățile (deci de riscurile și șansele) artei sale. Nu avem o artă poetică explicită a lui Virgil Teodorescu din acea perioadă ori de mai tîrziu. În schimb formulele citate abundent din textele unor mentori de conștiință poetică și politică țin locul unui program poetic și ne fac să înțelegem ce căuta poetul în vasul Argo al Avangardei.

O primă teză din cel ce a fost socotit un „excitator” de prim ordin al suprarealismului, din Rimbaud : „Poezia nu va mai ritma acțiunea, ea va fi înainte”. Textul ales e simptomatic pentru intenționalitatea subiacentă a poeziei lui Virgil Teodorescu. Poezia — pentru el — este și trebuie să fie o precursoră a acțiunii. Ea nu se pierde în purele delectări ale contemplației, ci anunță, pregătește praxis-ul, este precursora ei absolută. Pentru Virgil Teodorescu, cuvîntul poetic, cu toate virtuțile sale estetice este în același timp un act, sau cel puțin o sursă de acte. De la începuturile sale, el a vădit o vocație a poeziei ce nu disprețuiește acțiunea, ci o prepară ca într-o matrice. Firește, acțiunea aceasta este, înainte de toate, explorare a Necunoscutului. Pe urmele aventurii rimbaldiene, poezia trebuie să prospecteze tenebrele.

Dar, nu numai Rimbaud ci și alt mare precursor al suprarealismului, beatificat de Breton, Lautréamont apare cu cîteva teze în programa poetului nostru. Poezia regizează, și are chiar drept scop *adevărul practic*. Din nou întoarcerea verbului spre acest tărîm al praxis-ului care legitimează și verifică demersurile poetice. Poezia aceasta care se părăsește pentru a sluji practica omului nou trebuie să aparțină, nu numai ca un bun gustat, ci ca un bun făurit, tuturor. Poezia neîntreruptă este aceea pe care n-o face doar unul sau altul, ci toți. Utopie? Mai degrabă adîncă înțelegere a rosturilor unei umanități în profundă prefacere. Nu e vorba doar de sporirea statistică a unei cifre ; nu numărul poeziilor este cel care va crește, ci o matrice germinativă a poeziei se va extinde de la unul la toți.

Tot printre tezele extrase din opera lui Lautréamont sînt : cea care anunță o știință a poeziei ; cea care indică purcederea spre sursele poeticului ; cea care propovăduiește temeritatea întreprinzătoare. Vom întîlni uneori făcînd exegeza poeziei lui Virgil Teodorescu aplicarea unuia sau altuia din preceptele Precursorilor. Și, îndeosebi, credința în puterea cathartică a poeziei, în virtutea ei inspiratoare. Esențiale sînt, de asemenea, tezele (aparținînd în deosebi lui Paul Eluard) prin care cauza poeziei este apropiată de aceea a proletariatului. Libertate și sclavie, supunere la exploatare, într-o orînduire nedreaptă, și revoltă. Poetul e văzut, de același Eluard, în ipostaza profetului unei lumi noi.

Cu pregnanță, unele formule alese de Virgil Teodorescu pun în lumină liniile directoare ale artei sale poetice. Vom înțelege de ce alege din Novalis un text precum : „Poezia e realul absolut“, și cît de concret a asumat el riscul total al rațiunii ca și funcția de agresivitate a gîndirii pe care le teoretizează Gaston Bachelard. Pe urmele aceluiași savant explorator al universului imaginar, cunoscător al unei poetici a reveriei, poetul nostru, năzuind spre o descoperire reală, știe că are nevoie de o metodă nouă. Atracția unei asemenea metode posibile, a temerităților verbului eliberat, a viziunii, a discursului care anticipează acțiunea, a puterilor purificatoare și profetice ale poeziei, toate acestea îl seduceau pe tînărul Virgil Teodorescu. În 1945, transcriind formulele eroilor săi exemplari, el le mai adaugă în final o frază semnată de Engels : „Ceea ce lipsește tuturor acestor domni este dialectica“. Prin adoptarea — ca un epigraf — pe frontispiciul cărții sale a acestor cuvinte, poetul își mărturisește o adeziune pe care poezia sa o va justifica.

Blămurile oceanelor se deschideau, printr-o poezie care, ca tonalitate cel puțin, este la antipozii prologului poetic la *Poe-mele luminii* ale tînărului Blaga, *Eu nu strivesc corola de minuni a lumii*. Am făcut această apropiere doar pentru a scoate în evidență sonurile revoltei, ale unei exasperări ce izbucnește într-o declarație de ură, în poezia-prolog *Munții din vise*, al volumului din 1945 (de la finele celui de-al doilea război mon-

dial, după cum *Poeemele luminii* apăreau la sfârșitul celui dintîi război), al tînărului Virgil Teodorescu. „Urăsc tot ce amenință mersul amenințător al omului spre libertate“. Patos al unei revolte îndeosebi împotriva cuvintelor care trădează revolta, împotriva poezilor care trădează cauza libertății, declarație în spiritul unei estetici bretoniene a convulsivului. Tot ce *nu urăște* poetul poartă în sine tumultele naturii neliniștite. Pericolul din abisele marine, furia plantelor prin care triumfă viața asupra morții, atunci cînd „îțișnesc din cadavre“. Pericolele ascunse, pregătirea surdă a erupțiilor violente, acestea îl fascinează pe poetul care presimte violente seisme, scufundarea unei lumi vechi, nașterea unei lumi noi. Deși vocea lui clamează, ca într-un soliloc în pustiu, se simte într-însa tremurul celui care vrea să spargă limitele prea strîmte ale auditivei. „Urăsc poezia pînă în clipa în care va fi făcută de toți“ — exclamația aceasta, deloc retorică, reia imperativul lui Lautréamont. Patosul acesta unanimist va străbate halele poetice în care vocea poetului nostru va răsuna înconjurată de armonicele vocilor rîvnite. Însingurat uneori, el va rîvni la un dialog, pe care adeseori îl va începe, cu un interlocutor fictiv. Poate că poemele de dragoste din *Blănurile oceanelor* nu sînt decît o asemenea încercare eșuată de ieșire din solitudine. De aceea, poezia *Munții de vise* cu care se deschide volumul se încheie cu o auto-condamnare: „Urăsc cu o indescriptibilă putere / Aceste poeme de dragoste“.

Și totuși, aceste poeme sînt printre cele mai pure și mai pline de acea poezie a tranzițiilor și a întîlnirilor eterogene (pe care o preconiza Novalis) din toate cîte le-a scris poetul. Dar, înainte de a analiza unele teme, motive și imagini privilegiate ale acestui ciclu, ne vom întoarce în urmă spre perioada începuturilor poetului, dinainte de *Blănurile oceanelor*. Căci multe din structurile imaginarului vădite în poezia aceasta a primei maturități sînt anunțate în versurile juvenile, evoluînd între o grațioasă stîngăcie și o cuceritoare fantazie ale poetului.

S-ar putea desena un portret al Poetului în tinerețe urmînd liniile aceluia filigran înscris în paginile versurilor nepublicate

(decît tîrziu) în volum de Virgil Teodorescu. Elevul din Constanța apoi studentul din București mărturisește dintru începuturi o fervoare stranie pentru o vorbire ce nu este rezultatul dicteului automat supraréalist, dar abundă în imagini heteroclite, ardoare și joc, deopotrivă, ingenuitate și ironie cuplate. Afectele sînt dezafectate de acest tînăr temerar, cu dezinvoltură („în locul inimii ar fi binevenit vîntul de nord“). Erotica îl ispitește pe cărări tenebroase, dar cu aceeași gestică sacrilegă, adolescentul o profanează voit nesentimental și crud. Totuși simțurile îl trădează, îl atrag în capcane. Un poet al senzorialului apare în aceste producții timpurii, un poet care știe să infuzeze în obiecte savoare și miros, să le facă bine vizibile, sensibile. Nimic evanescent în poezia aceasta, nimic din visul cu ochi deștepți ai unei tinereți jinduitoare. Brutal adeseori, violența implacabilă a judecății îl face să se complacă în imagini voit grotești, în îngroșări oribil-caricaturale ale liniilor (*Grade inferioritate*). În aceeași poezie tonul se alterează uneori; de la o mică îngăduință a ochiului trecem la ricanare, la sarcasm. O cedare în fața „frumosului“ este sancționată brusc și brutal. Poetul se pedepsește pe sine, reducîndu-se la absurd, făcîndu-și sieși schime în oglindă. Poate, tot dintr-un fel de auto-șarjă juvenilă (nimeni nu poate fi atît de necruțător cu sine ca un adolescent), elevul-poet Virgil Teodorescu își găsește un pseudonim mai degrabă caraghios, Cocoli Taalat cu care semnează în revista *Liceu* din orașul său de baștină. Dar vocea lui nu este încă nici pe departe atît de fermă și stabilă pe cît pare de intransigent spiritul. În cuprinsul poeziilor din același an (1932, de pildă) poți urmări fluctuațiile acestei voci încă neformate, dar cît de promițătoare! Ea încearcă și se încearcă. Trece de la un univers prin real, tangibil, în elementele sale banal-cotidiene, la un univers secund amenințător. Tot astfel, de la compoziția plină de mărunte surprize, de șocuri menajate cu iscusință (*Mobila mare vine-n ex-concert*) la poemul confesiv-melancolic (*Ca un vinovat m-am retras*). Numai unei mîini încă nesigure (deși dăruită cu o îndemînare uluitoare), ezitînd între modalități diverse ale facturii îi poți atribui treceri frecvente

de la asemenea schițe imagistice precum: „Țărâna vine pufoasă-n in / și cu migrene în papură“, la bravade pe ton voit vulgar obraznic („Spuneți-mi elsa aveți un krah?“), sau la rafinamente intelectualiste („...căzut peste infolii civilizații caste“), sau la asemenea, rare, declamații sentimentale: „...cît de patetic iubesc locul / unde putea să înflorească salcîmul meu cu roșii flori / cît de patetic iubesc cheiul și falnicul oraș Tașkent / unde am pe sub docuri eșaloanele mele...“.

Desigur, în liniile brusc întrerupte, în suprafețele unghiuloase pe care ni le prezintă aceste poezii din prima perioadă a lui Virgil Teodorescu recunoști uneori mîna maestrului Urmuz. Ironia neagră a autorului puținelor *Pagini bizare* l-a format pe discipolul necunoscut. Acesta a deprins, printre altele, și voluptatea fantazării pe seama unor bizare făpturi fictive, compozite, zoomorfe și mecanomorfe: „...abraba varsă lacrimi în pahar și seamănă perfect cu o vulpe / însă poate semăna și cu un ren și cu o malaică / poate semăna și cu o macara / abraba poate semăna cu orice pentru suma de zece lei pe zi...“. Mai sînt și alte lecturi recognoscibile în exercițiile tînărului poet. Astfel, Arghezi din *Flori de mucigai*, în poezia *Cu chipiul pe cap* („Curgeau păduchii pe el și îi zisei / mă iuseime / mă iuseime frate...“).

Poetul este el însuși, îndeosebi în poemele pseudo-parabolice, în care o imaginație aberantă descrie un desen neregulat, ciudat, plin de cotituri neașteptate, și, mai ales, pigmentat de o ironie care dă farmec și prospețime bizareriilor voite. Nimic greoi-păstos în aceste producții ale unei adolescențe superb inspirate și avînd un panas insolent de toată frumusețea. „În fiecare zi ca niște ouă galbene se coc în văi la soare / viitoarele mele aventuri...“. Astfel începe un destul de amplu poem în care „tabloul“ grotesc al „trăsorii colonelului“ este tratat savuros cu o siguranță a umorului unui adolescent răutăcios, pentru ca mai apoi, compoziția să se împotmolească într-o serie de formule sec declarative. Poetul e un contestatar *avant la lettre*. Dar, dincolo de protestul — lipsit de sistem, mai curînd o tîflă de școlar, o frondă voioasă decît o revoltă bine concer-

tată — ceea ce transpare din aceste poeme de tinerețe este ecloziunea unui mare imaginativ. Un adevărat polipier de imagini, înmulțindu-se prin înmugurire, aceasta e formula poeziei lui Virgil Teodorescu, în prima fază a creației sale. Desigur, tânărul citise mai mult decât literatura celor de la *unu*, dar inflația imagistică a poemelor unui Sașa Pană, sau ale altor comilitoni din jurul oficinei suprarealiste, se face simțită în imagismul abundent al tânărului constănțean. Acesta vedește o fantezie plastică delirantă : „Expectoram flamingi cu ciocul roșu și din cînd / în cînd un cleric grăbit / dar besacteaua căptușită cu atlas vișiniu / instalată în mijlocul memoriei ca pasărea liră / nu dădea nici un semn de viață / peștii cu ochi enorm și trenă de aluminu / săriseră din plasa șiroind de apă / și după lungi căutări infructuoase / găsiseră în sfîrșit pe strada Stanislav Voivod / pisica birmaneză pierdută de soții Baboianu...“. Și peripețiile din universul bizareriilor cvasi-urmuziene continuă, adevărată aventură în imaginar. Imaginile se alungă între ele, apar și dispar într-o diversitate și cu o grabă de regrupare caleidoscopică, niciodată la fel, gonite parcă de o furie ascunsă, sau prinse într-un vîrtej, un Maelstrom al imaginației. Anecdota nu lipsește, mereu amuzantă — cum se și cuvine — din aceste producții funambulești, nici faptul — divers jurnalistic, nici birfa colportată cu delicii epice. Firește, totul nu este decât ficțiune pură, și cite o poezie, ca de pildă *Cum se deschid jurnalele* (publicată în *Tînăra generație* din 1934) este un joc, dar unul serios (căci nimic nu e mai serios la acest tînăr poet ca jocul acesta care răstoarnă castelul de cărți de joc al unei societăți, al unei morale, al unei lumi). E o mărturisire sinceră în versurile din acest poem : „Ce aștept nu va fi tipărit în gazete / E prea formidabil ca să poată fi tipărit în gazete / Dar eu deschid jurnalele / Cu ochi scăpărători de plăcere / Și mirosul de tuș îl iubesc / Ca pe parfumul primordial / Al unei flori de o frumusețe copleșitoare...“. Mai apoi, în același poem, ironia ia locul confesiunii, cu atît mai autentică în masca ei : „Nu-mi spuneți mie că uneori / Și muncitorii îngheață iarna / Nu-i adevărat / Îi cunosc / Ei nu îngheață / Sînt prea

uriași ca să înghețe / Tocmai asta fac : nu îngheață / Și dau drumul în lume mirosului de tuș...”.

Astfel, în toți acei ani în care poetul Virgil Teodorescu sorbind la izvorul Juneței își formează vocea și mîna, se exercită lansînd — ca niște jerbe de artificii — imaginile în buchete, jucîndu-se cu o irepresibilă poftă și cu gravitatea participării la marele joc al Poeziei și Adevărului, unele linii directe (pedant vorbind) ale poeticii sale, unele constante ca și unele maniere ale liricii sale devin manifeste. Chipul poetului, *tel qu'en lui-même*, se conturează tot mai clar. Și nu numai al poetului, ci și al omului de atitudine. Virgil Teodorescu își publică textele în anii '30, la *Era nouă*, *Critica*, *Reporter*, *Tînăra generație*, *Meridian*, *Fapta*. El nu este numai un avangardist, ci un tînăr cu vederi net progresiste și cu atitudini în conformitate cu aceste vederi. De aceea printre imaginile șocante pentru vederea cuminte-conformist burgheză a acelor „flamingi cu ciocul roșu” și a „ouălor galbene”, al asocierii bromului cu rîia, se arată schițate cu o peniță nervoasă într-un tuș negru „o mîna de aluminiu (o șapcă pătată cu ulei), o echipă de femei din schimbul de noapte...”, ca și imagini ale unei condiții umane reificate, alienate. În anii 1934—1935 poemele conținînd asemenea aluzii (și mai mult decît aluzii) devin tot mai frecvente. *Din guano se poate scoate aur*, *Poemul înotătorului*, *Căsătorie morganatică*, din aceiași ani, aduc mișcarea amplă, spectaculoasă, a fantaziei pînă la limitele parabolicului. Dar poetul vorbește în numele său și al tovarășilor săi de luptă în poeme precum *Oboseala* : „Atunci cînd tîrziu în noapte / îmi destind trupul hărțuit de luptă / nici o urmă de oboseală nu a pătruns în el / pentru că aceasta ar fi totuna / cu aruncarea mea afară din luptă / ar fi totuna / cu pierderea unui om al clasei mele / și ar fi egală / cu moartea mea de tînăr poet proletar”.

Cuvîntul a fost spus, poetul s-a numit pe sine. O epocă se sfîrșea ; poetul își spunea poate pentru ultima oară „tînăr”. În 1940, Virgil Teodorescu alcătuiește un opuscul straniu, *Un vis în leopardă*, cu imagini de D. Trost, sortit să rămînă în

manuscris (pînă cînd Sașa Pană a publicat din el un *Poem în leopardă* — în *Antologia literaturii române de avangardă*, 1969). Textul acestui poem e bilingv, „leoparda“ poetului fiind o limbă imaginară, amintind unele jocuri poetice similare (dar de mai mici dimensiuni) ale unui Christian Morgenstern și prevestind letrismul lui Isidore Isou și al comparișilor săi care vor apărea în Parisul de după cel de-al doilea război mondial, aducînd mesajul poeziei absolut neinteligibile, căci era compusă din particule lingvistice inexistente în vreo limbă cunoscută. Mai clement, Virgil Teodorescu își „traduce“ — ca într-o juxtă — propriul text perfect abscons, care sună astfel: „Sobroe algoa dooy toe founod...“, ceea ce în tîlmăcire literară, personală, înseamnă: „Peste cîteva zile îți vei găsi umbra“. Găsești în acest amplu poem (amintind scurgerea de fluviu exotic din *Les chants de Maldoror*) nu puține frumuseți de amănunt, și mișcarea largă, epopeică, i-ar fi putut asigura un interes. Dar poetul l-a părăsit pentru a se dedica altor exerciții. Nu folosim cuvîntul experiment, pentru că în opera poetică a lui Virgil Teodorescu, tribulațiile experimentale lipsesc. Poetul nu este un devotat al încercărilor de laborator. Ca să îi aplicăm un cuvînt al lui Picasso, el nu caută, el găsește.

Astfel, *Blănurile oceanelor*, la care ne întoarcem după acest scurt periplu prin epoca „începuturilor“ (care merită, cum am văzut, mult mai multă atenție decît i s-a acordat pînă acum), volumul cu care își face debutul editorial poetul în 1945, este gata înarmat, nu numai cu o doctrină subiacentă, asupra căreia ne-am oprit, ci cu armele necesare realizării și apărării ei. S-a vorbit în legătură cu acest volum despre avangardismul „cuminte“ al poetului, despre un fel de „clasicizare, de tradiționalizare“ a avangardismului. Formule care sînt și nu sînt justificate prin texte. Firește, în anii '40 suprarealismul nu mai era în faza de ebulliție a începuturilor sale. Tînăra generație care se deșteaptă la poezie după 1940 putea să se mai iluzioneze că descoperă o lume cu totul nouă și să joace rolul exploratorilor debarcînd cu arme și bagaje pe un continent virgin. Iluzia aceasta nu mai putea să o aibă Virgil Teodorescu, trecut de

treizeci de ani în 1940 și avînd în urma lui un deceniu de explorări poetice. Cu atît mai mult în 1945. Și-apoi am văzut că poetului acesta îi lipsește apetitul experiențelor de dragul experienței. El nu este un inovator în cele ale tehnicii poetice. Cît despre clasicizarea avangardismului său s-ar putea spune — în 1945 — că suprarealismul (chiar și cel care se practica cu turbulență, cu zgomot și furie) era în mare măsură „clasicizat”. În fond, în preajma războiului, bătrîna avangardă franceză nu se predase, dar murea. Iar mlădițele noi care (mai ales în primii ani de după război) răsăreau, din vechea sușă, nu mai aduceau altceva nou decît însăși juvenila lor noutate. O asemenea candoare mai aparținea lui Virgil Teodorescu în anii '30. În 1945 el este — nu un clasicizat, desigur, orice s-ar zice — dar un domolit. La o asemenea „domolire” (vom vedea cîte fapte poetice desmînt, de altfel, acest cuvînt) mai contribuia o anume structură temperamentală. Toată gestică violentă, brutalitățile, lacrimile și scrișniurile din dinți, ironia și sarcasmul, manifeste, nu pot ascunde întru totul duiosia moale, afectele delicate, rezerva sfielnică a unui sentimental. Asemenea unei măști de Mefisto care, pusă pe ochi nu poate ascunde o bărbie moale de bonom, tot astfel muzeul imaginar al poetului plin de plante carnivore care devorează imenși păianjeni, de flori mortuare și de cadavre calde, de femei înecate în fecale și de secrete asasinate acvatice, de rechini taciturni ce clatină din branhiile lor ca buzele amanților ce și-au pregătît un pat de broaște (am spicuit doar cîteva mostre din muzeul poetului) nu pot acoperi întru totul sub un potop de imagini atroce, apele line, scurgîndu-se calm ale unei sensibilități deloc demoniace, mai degrabă simpatetice.

Să nu ne grăbim, însă, cu formulările definitive, ci să-l urmărim pe poet în demersurile sale. L-am văzut în ipostaza unui bîntuit de duhurile poeziei, al unui îns cu vocația poeziei neîntrerupte. De această vocație primordială aparține o pasiune pentru cuvintele-germen, pentru cuvîntul care *face imagine*. Ceea ce, printre altele, Virgil Teodorescu aducea cu sine era o puternică înclinare spre proliferarea *semnelor iconice*, a ima-

ginilor verbale. Să nu înțelegem prin aceasta doar o obișnuită deprindere de a proiecta imagini, ci o facultate de a descoperi valoarea emblematică a cuvintelor. Mult mai târziu, într-un poem din *Heraldica mișcării*, vom găsi o mărturisire — poetică — a acestei propensiuni: „Ca să-nțelegi raportul patetic din cuvinte / Emblema lor eternă, naivul lor sfârșit / Vidul și plinul munte și șes la infinit / Cumplita lor mișcare impusă dinainte / De golfstreamul ce trece șerpuitor prin grupe...“. Să reținem din aceste versuri „raportul patetic din cuvinte“ și „emblema lor eternă“. Ele ne oferă o cheie a poematizării din *Blănurile oceanelor* ca și din alte cicluri (îndeosebi din ultimele) ale poetului.

Îl vedem pe acesta declarînd cu un patos încrîncenat: „Urâsc cu o indescriptibilă putere / Aceste poeme de dragoste“. O declarație de ură introduce un ciclu poematic de iubire. Ceea ce face din cele mai multe poeme adunate în *Blănurile oceanelor* un superb *erotikon* liric, nu sînt însă atît declarațiile patetice — care nu lipsesc — cît lava senzuală care se revarsă prin erupția vulcanului de imagini. Ca și juvenilia poetului, unde afectele retractile erau compensate printr-o exasperare ironic-cinică, aici se produce o ciudată sublimare inversă a sentimentelor. Acestea nu-l duc pe poet spre idealizările poeziei romantic-sensibile, ci spre profanările, spre lacerările cele mai îndrăznețe. Un eros nu cosmogonic domina în aceste erotice, ci apocaliptic. Fără să cultive tenebrosul melancolic, poetul își regizează emoțiile, și în loc să le decanteze (printr-un proces psihic-poetic obișnuit) le tulbură. O sensibilitate primitiv-orgiastică își face loc. Eros deschide trapele imaginarului și ne introduce într-un univers ce amintește unele viziuni ale lui Max Ernst. Un șir de imagini obsedante alcătuiesc alaiul erotic. Iar dincolo de toate accesoriile și artificiiile acestui univers senzorial, se face auzită *cîntarea* iubirii primordiale. Poate tocmai semnele acestei cîntări, mai mult decît imagistica neînfrînată ne conving de caracterul acestei lirici. Într-adevăr, nu fără o liniștitoare înduioșare care emană din constituția însăși a multor poeme din *Blănurile oceanelor*, recunoști structura cîntece-

lor de dragoste cu *refrenele* lor. Repetiția formulelor, a invocațiilor, refrenul (deși ascuns) implică o discursivitate patetică. Poezie retoric-declarativă? Da, fără tributul pe care aceasta o plătește îndeobște grandilocvenței. Poetul nu e un șansonist, nici un orator. *Refrnenele* sale organizează, structurează magma imagistică ce se revarsă ca dintr-un vezuviu al imaginărilor. Dar, iată, câteva din aceste refrne care trădează în același grad conștiința afectivă și cea ordonatoare a poetului. În *Transparența cîmpului magnetic*, revine obsesiv: „Dacă trec mai departe de tine mă întorc să-ți privesc subțioara...” „Dacă trec mai departe de tine / Îți arunc ochii între picioarele cailor...” În *Candoarea rochiilor pietrificate*, repetiția formulei împarte poemul (neîmpărțit în strofe) în fragmente juxtapuse: „N-am știut niciodată care dintre sinii tăi își dispută înțietatea...” „N-am știut niciodată / Pe care parte a corpului balanțele își înclină lumina” ș.a.m.d. Refrenul din *Sub linia de plutire a vapoarelor*: „Dacă aş cădea...”, repetițiile din *Garoafa convulsivă*, din *În numele tău plouă*, și din atâtea altele, alcătuiesc un ritm interior, o respirație afectivă. Dar mai presus de toate, ele trădează patosul afectiv-erotic din care purced poemele. Unele sînt adevărate litanii ale femeii iubite. Altele se transformă în enumerări care, vom vedea, constituie o constantă stilistică a discursului poetic la Virgil Teodorescu. Nu în ultimul rînd, aceste refrne, repetiții, enumerări joacă rolul uneltelor discursivității cvasiorale prezentă în retorica acestui poet.

Refrenul organizează o plasmă verbală care altfel ar amenința să se spulbere prin forța centrifugă a imaginilor. Prinsă în obezile verbului iterativ, această plasmă curge între maluri regulate, de unde impresia de cuminenie, de clasicitate, de timiditate a comentatorilor. Dar să privim spre plasma care curge între aceste maluri taluzate. Ce șuvoi de materii eteroclite, ce acuplări de făpturi, cît de stranii conjuncții ale obiectelor. Ca într-un panopticum al ființelor — deloc rigide, de ceară — agitîndu-se, mișunînd sub ochiul poetului, ca într-un acvariu cu o monstruoasă floră și faună a abisurilor, specta-

colul pe care și-l oferă și ni-l oferă poetul este acela pe care numai o speologie poetică le poate scoate la „vedere”. Și nu numai ca într-un asemenea panopticum în care făpturile ar fi mai mult ori mai puțin rigide, ci ca într-un castel cu fantome și cu trape spectacolul se oferă cu întreg arsenalul unei este-tice a surprizei și miraculosului. Ipotezele cele mai fantastice bîntuie acest spațiu imaginar. „Dacă aș cădea sub linia de plu-tire neagră a vapoarelor / Pintecul tău m-ar primi ca o fla-cără singuratică / Ca o banchiză pe care au stat ape / Încet și trist ca o legănare de sălcii sau de lume / Dacă aș cădea gura ta m-ar conduce într-un fantomatic castel / În încăpe-riile de plumb și de cucută / În gîrlele cu lintițe otrăvite m-ar duce / Și părul tău de lespezi mirositoare / Părul tău mirosind a căruțe umplute cu coșuri de răchiți / Mi-ar umple urcioa-rele / Mi-ar tăia vinele” (*Sub linia de plutire a vapoarelor*).

S-au atribuit toate aceste evaziuni în imaginar unui oni-rism programatic de proveniență suprarrealistă. Dar poetul Vir-gil Teodorescu nu face parte din categoria acelor poeți care au fost cuprinși de „valul de vise” suprarrealist. O analiză a substanței imagistice din aceste poeme, ca și — mai ales — a legăturilor dintre ele, a structurii discursului poetic ne demon-strează un fapt esențial. După cum scrierea automată a supra-realismului ortodox și-a avut în Virgil Teodorescu un emul, tot astfel nici experiența onirică în felul programat de Breton și exersat de grupul suprarrealist în perioada „valului de vise” nu au în poetul nostru un adept. Un pseudoonirism este regizat cu multă iscusință de acesta. Imaginile din sfera eros-ului sînt uneori evasionirice. Dar tocmai acest *als ob*, acest *ca-și-cum*, marchează ficționalismul funciar, conștient menajat din această poezie. Visul este mimat și, desigur — ca în orice artă a mimei sau ca și în unele procese psihice imitate — ceea ce e mimat își are autenticitatea sa ca atare. Eul liric al poemelor din *Blănurile oceanelor* este al unui Visător intemperant. Dar poe-tul nu este unul și același cu acest *alter ego* visător al său.

Tot astfel, nu găsim — firește — în aceste poeme simboluri ori parabole. În schimb ficțiunile, absurde uneori, se organi-

zează în jurul cîte unei imagini-matrice şi iau alura unei fabulaţii misterioase, plină de un tîlc enigmatic. De pildă. *Aruncătorul de bumerang* (una din marile reuşite ale ciclului), în care viziunea (ca în pictura, de astă dată, a unui Salvador Dali) creşte hiperbolic, devine o emblemă cosmică. O mitologie particulară se profilează în asemenea viziuni. Ca în orice mitologie, faptele sîngeroase, marile cruzimi, ororile, macabrul, abundă într-însa. Astfel: „Aruncătorul de bumerang îşi încordează pulpele teribile / Şi dintr-odată arma trece prin ceaţa marină / Ca un zgomot uşor de fanfară muribundă / El aşteaptă cu braţul întins şi după un timp / Ea se întoarce din tenebroasa călătorie / Cu fire de sînge sălbatică şi proaspătă / Aruncătorul de bumerang îşi încordează pulpele teribile...“. Tot astfel, izvorînd parcă din arhaice straturi ale imaginarului, „Idolatrele focuri ale vechiului ordin“ sau „Uriaşele nave parfumate cu mirodenii / Trec atunci mai departe ca o trenă de sînge / Navele încărcate cu inimile oamenilor...“ (*Penumbra cercului arctic*). Mitologie monstruoasă cu „Femeile de cinci ori mai mari decît în realitate“, cu „o grea şi impusă cravată viscerală“ şi alte asemenea figuri aorgice. „Frumuseţea trebuie să fie convulsivă“, propovăduia Breton, şi găsim într-adevăr în poezia lui Virgil Teodorescu elemente numeroase ale unei estetici a convulsivului. Să amintim în acest sens: *Garoafa convulsivă*, *În numele tău plouă*, *Noaptea meduzele îşi desfac voalurile*, *Cercurile de lemn îngrozesc arborii* ş.a.m.d.

Ca şi în poeziile din prima perioadă a creaţiei sale, dar vădînd noi apetenţe, şi o mult mai puţin ironică tratare a „evenimentului“, Virgil Teodorescu se dovedeşte în poezia din *Blănurile oceanelor* un liric al falselor ficţiuni. Fragmente, parcă, dintr-o epopee eschatologică, dintr-un poem al sfîrşitului de lume apar, sub forma unor viziuni terifiante, în unele din poemele sale. Gravele experienţe ale războiului, ale lagărelor de concentrare, seismele prin care trecuse omenirea celui de-al doilea război mondial au marcat, desigur, sensibilitatea acestui poet, şi abundenţa ororilor din acel prim volum de după război este o dovadă. O epică a transpoziţiilor în fabulos ale

unor teribile experiențe se folosește de imagini halucinante, de un delir al simțurilor ca și de răvășirea intenționată a semnelor. Unele din ficțiunile apocaliptice ale acestei perioade par o cronică fabuloasă a acelor ani. „În unele seri oamenii trădau / Cercurile de lemn îngrozeau copacii / Și mîna stranie a vîntului de nord / Atîrnă descompusă pe marile porți de reflec-toare și de oglinzi / Fabuloasele reflectoare îmbătau oamenii ca un opiu...“. Firește, toate aceste mituri, viziuni eschatologice, pseudoficțiuni, imagini obsedante nu-și au tilcul lor direct des-cifrabil, nici măcar prin echivalențe ca acelea pe care le găsim metaforelor poeticii mai vechi. Poetul din aceste poeme nu metaforizează, nici nu incifrează. Căutăm în van în poeziile din această perioadă rigorile ori sistematica unei ideaii poetice. Viziunea se coagulează uneori într-un fel de cosmoide poetice, iar imaginile care — înainte de toate — le in-formează nu răspund unor idei, ori lucruri, ci numai altor imagini din aceleași compoziții.

Surprinși de avalanșa imaginilor revărsîndu-se neobosit asupra noastră, copleșiți de materia aceasta iconică, sîntem dispuși să tratăm poezia din volumele *Blănurile oceanelor* și *Butelia de Leyda* (ambele publicate în 1945) drept subsumabile unui imagism întrucîtva programatic. Dar, odată surpriza cal-mată, și fumul de bătălie a imaginarului risipit, ne apar insulele de *altă natură* ale acestui univers poetic. Insulele ermetice, formule misterioase, prea puțin redevabile imaginarului, livrîndu-ne însă secrete ale poeticii lui Virgil Teodorescu. Citim astfel : „În cifra unei somnambulii își pierde echilibrul“ — vers ce sună ca o formulă din Paracelsus ; sau : „Seara auzi prin lucruri centaurul cum umblă / Să rupă ca pe o frunză con-turul lor stricat“ sau : „...în conjuncție cu Jupiter / numele tău limba de sodium a inimii mele...“. Expresii parcă din vechi tratate de astrologie sau alchimie alternează cu evaziunile fan-teziei. Nu e o meditație lirică ce-și face loc, ci prin transpa-rența unor asemenea formule, atît de incifrate încît nici nu mai sînt opace, se străvede forma pură a spiritului scotocitor, a vorbirii „în limbi“.

Sînt rare, însă asemenea insule și *Butelia de Leyda* (care, la propriu, e un condensor de electricitate) le păstrează condensate printre valurile de imagini. Căci, totuși, la acestea te întorci, de acestea te lași cuprins, și desfătarea lecturii acestor versuri de la năstrușnica lor desfășurare provine. Erotikon-ul delectabil al poetului se împodobește cu asemenea embleme multicolore din care am putea cita pagini întregi. Așa, de pildă, cavalcada marină străbate, ca în mituri, gloria frumuseții feminine: „Și frumusețea ta îți acoperă obrazul cu stînci de mare / Sub care cai de mare fac dragoste o zi“. Sau acvilele priveghează din înalt asupra amorurilor terestre: „Vulturii pleșuvi ai dragostei eterne“. Sau, în sfîrșit — cuprinzînd formula însăși a „blănurilor oceanelor“ — versurile: „Tu ești femeia în care se deschide visul / Ca o enormă plantă de apă / În care oasele lustruite sînt ace de cusut / Blănurile oceanelor pentru totdeauna“.

Departate de a-și pierde materialitatea (cum s-a afirmat) lucrurile din acest univers imaginar și-o păstrează în pofida tuturor accidentelor, degradărilor. Nimic nu se pierde într-o idealitate, într-o evanescență. Și chiar cînd își scoate la iveală vidul lăuntric, nihil-ul absorbant, lucrul sau făptura încremesc parcă pentru totdeauna, brusc mumificate și preschimbate în propria și definitivă lor materialitate. „Mîine fluturii negri se vor opri / de-a lungul numelui tău de cimbale / își vor așeza aripile zdrențuite de umbră / pe corzile lui / și vor muri înăbușiți de polenul lui sepulcral / vor muri ca o mină de plumb / plină de glasuri“. Chiar cele lipsite parcă de substanță — lumini, glasuri, priviri — cristalizează brusc, se împietresc. „Minunatul plumaj al ochilor tăi / își scutură corali peste mine...“.

Că este multă provocare a simțului comun, a clișeeilor convenționale, a gesticulației cotidiene, a banalului, în aceste poeme, cine ar nega-o? Nu mai găsim sarcasmul hohotitor și aplecarea spre șarjă, nici — cum spuneam — ironia incisivilor și caninilor juvenili, în ciclurile din 1945. În schimb metaforele abstruse, reducția la absurd, ca și o tehnică a enume-

rărilor de obiecte eteroclite joacă rolul unor denunțatori ai antipoeticului. Căci chiar în poemele-viziune, feerii nocturne ale imaginarului, se strecoară, insidioși, demonii subtili ai contestării. Aceste poeme (precum : *Canalul stins*, *Numele tău de Jasmîn*, *Nu aștepta*, *În ruinele patului*) sînt printre cele mai înalte platouri ale exaltării lirice atinse de poet.

Opusculele suprarealiste care apar după primele două cărți de poezie (*Spectrul longevității*, 122 de cadavre, în colaborare cu Gellu Naum, publicat în 1946 ; *Au lobe du sel* și *La Provocation*, tipărite în 1947) nu reprezintă o cotitură în creația poetului. Adecziunea la doctrina avangardistă, declarată în prima din aceste publicații nu este lipsită de amendamente în textele care o însoțesc. O notă amplă la *Spectrul longevității* are caracterul unui mic manifest. Poezia — se proclamă în acest text — nu este atașată nici unei forme determinate de artă. Aceasta nu pentru că s-ar fi negat caracterul artistic al poeticului, ci, dimpotrivă, pentru că poezia este promovată la demnitatea de artă universală. Elementul propriu al poeziei este *imaginația însăși*. Recunoști într-o asemenea formulă *apologia pro arte sua* a lui Virgil Teodorescu. Poemul în proză, *Spectrul longevității*, însoțit de apoftegmele din 122 de cadavre, pare de o mult mai rigidă obediență suprarealistă decît textele anterioare. Mai interesante decît textul însuși sînt laconicele formule, unele poeme într-un vers, altele expresii pseudo-sapientiale sau chiar continuînd în nuce teze ale unei arte poetice. Între expresie poetică și formulă programatică e cîte una din aceste fraze : „Ceața care ne înconjoară e propice dezlănțuirii poetice“. Sau : „Fulgerător, e un mod de a vorbi poetic pe de-a-ntregul“. Sau : „Se poate numi poet numai acela care deformează cu precizie“. Poezia apare ca o forță distrugătoare, agresivă (ea „sparge cu temeritate arterele poezilor“). Poezia nu decide nimic, ascunzîndu-se în orice mutație. Dar chiar dacă tilcul acestor sentințe este cît se poate de clar și lipsit de echivoc, nu e întru totul corect să le statuăm în precepte ale unei arte poetice la care aveau cei doi autori ai scrierii. Ambiguitatea poetică se ascunde și apare în fiecare din aceste fraze

care aparțin mai puțin poeziei cît poeziei pur și simplu. Astfel trebuie citate îndeosebi fraze ca : „Ducem cu noi întreaga figură în agonie“, „Tatuîndu-ți pleoapele histerizezi vampirii“, sau „Poți ieși liniștit. Nu vei întîlni nici un spectru“.

Clivajul în blocul poeziei neîntrerupte se poate urmări net între ultimele acorduri ale amplelor perioade din *La Provocation*, și versurile, de astă dată cu adevărat „cuminți“, din volumul *Scriu negru pe alb* (1955). Poetul pare brusc copilărit, dar nu printr-o revenire la insolențele adolescentului plin de har, pe care le-am urmărit, ci la versificația pedestră a unui ucenic în ale scrisului. Căci poetul făcea, cu adevărat, un efort de adaptare la o poetică ce îi era străină, de unde neîndemînările, stîngăciile începătorului și nu puținele banalități și locuri comune în care cădea. Se pot citi mici catrene școlarești precum : „Sfîrșitul zilei s-a-necat în lacuri / Și soarele zadarnic ai să-l chemi / Și bate ceasul orele de veacuri / Și într-un loc, anume-i pus un semn“. Parcă rușinat că n-a făcut măcar o asonanță ca lumea, punînd să rimeze *chemi* cu *semn*, poetul încearcă prozodia de școlar cuminte, în timp ce gheara grifonului, ascunsă, se arată pentru o clipă în cîte un vers ca : „Răstoarnă-n carne ceasul clepsidra de venin“.

Dacă din ciclul *Scriu negru pe alb* poetul n-a ales în prezenta selecție nici o poezie, a păstrat din volumul următor, *Drepturi și datorii* (1958) mai multe. Exercițiul, chiar și atunci cînd se aplică asupra unei materii încă neuzitate, își dă roadele sale. Anii aceia de mijloc, de trecere ai poetului, sînt ani de criză a discursului său poetic. Imagini, teme, prozodie, totul se modifică ; vechi motive întîlnesc altele noi, ciocnirile sînt inevitabile. Și, de asemenea, compromisurile, conjuncțiile. Unele exerciții de digitație sînt prea simple pentru a fi reținute într-o antologie exigentă. Altele, însă, mărturisesc despre o conversiune mai adîncă a poetului la o poezie mai tradițională. Virgil Teodorescu evită de cele mai multe ori, epigonismul steril. Este prea mult *el însuși* pentru ca versurile sale să se poată aplica unor șabloane, să intre în cutiile înguste ale unor locuri comune.

Sînt în ciclul *Drepturi și datorii*, poezii ale unei iubiri ce nu amintesc erosul furibund din juvenilia poetului. Melancolii, rictusuri amare, lungi priviri într-o oglindă rău prevestitoare, un întreg registru al afectelor ce lent se obliterează, își află în poemele acestea o expresie în surdina. Or, chiar această surdina este un fapt nou în lirica acestui mare artificier al imaginilor. Îl ascultăm șoptind, îl vedem folosind penelul fin al unor acuarele stinse: „Mă sperie oglinda ca o privire moartă / în care a rămas un trist reproș / mă sperie-asfințitul roș / ca o halucinantă harfă“. Unde este tonul agresiv-provocator în aceste prime recunoașteri ale eșecului? Imagistica, toată, se modifică, și culorile, și anotimpurile, antrenînd tonalitatea sumbră și timbrul grav. În universul poetului se furișează, insidioase, abia perceptibile, negurile. O lumină crepusculară lungește umbrele. „O umbră va cădea în albe-amiezi / ca doliul unui nor peste zăpezi“. Gesturile se frîng, o oboseală metafizică se întinde, ia dimensiuni cosmice. Presimțiri ale unui sfîrșit încep să-l bîntuie pe poetul care mai are doar voința de a-și visa visul pînă, la capăt: „Ca zborul frînt al unei rîndunele / poate-o să-mi fie-al vieții filfuit, — dar eu am să-l visez pîn-la sfîrșit, / sub tremurul îndepărtatei stele, / De glorie uitat sau ocolit“.

Cu cîțiva ani în urmă nu l-ai fi putut închipui pe Virgil Teodorescu scriind „romanțe“. Desigur, nu melancolic-sentimentalele producții ce poartă acest nume. Nici o vulgară facilitate în romanțele din *Drepturi și datorii*. Dar nu lipsesc nici din acest mic ciclu de romanțe iubirile „fără sfîrșit bun“, nici regretul după „nebuna mea minune“. E adevărat că evocarea languroasă fi este tot atît de grea poetului (sau aproape) pe cît fi este să rimeze „năîngii“ cu „tîngă“. Umorul subiacent, rareori manifest nu lipsește nici în această perioadă. Poetul se întoarce acum în Dobrogea natală și, iată, parcă atingerea cu solul și cu marea, reînvie puteri aparent pierdute. Langori și întristări sînt părăsite și mîna fermă a artistului se folosește de stilul său care-și redobîndește brusc virtutea precum mîrtoaga din poveste după ce a înghițit găleata cu jăratic. Năvodul trage la mal și: „Ca monstrul din poveste se zvîrcolea gră-

mada / cu două mii de țeste și suflete în ea, / sleită de puterea pe care o avea / în apele sărate și limpezi de la fund“. Tot astfel, este de ajuns să i se adreseze unui vechi tovarăș de lupte literare, lui Șuli Gheorghiu, pentru ca să asistăm la un spectacol de-o sumbră feerie: „Între ruine am văzut un clăvecin odată. / Zăcea ca un ren obosit de goană“. Resurrecția imaginilor este oricând posibilă. E de-ajuns ca obiectele „să-și capete culoarea spălată-n vitriol“.

Dar, totuși, în general, ca și maniera „bleu“ sau „roz“ a cutărui pictor, tot astfel Virgil Teodorescu își are, în acei ani, maniera gri. Cețuri, și prin cețuri amintiri (dintre care unele grațioase: „Îți amintești, iubita mea, întâile mașini...“), amintiri preschimbate în stafii obsedante („stafia iubirii însingurate“), toată acea evanescență care era cu totul absentă în primele perioade ale creației poetului, se infiltrează în poezia maturității lui. Cîte un frumos *Adagiu la Circul lui Charlot*, e o mărturie a unui lamento al omului care a gustat din cupa amărăciunilor.

În rest, o poezie discursivă, elegant retorică, cu accente — uneori — de autenticitate, meditații sau confesiuni publice în care se furișează — fie și sub forma unor paradigme — metaforele acestea alcătuiesc partea majoră a poemelor lui Virgil Teodorescu din anii '50 și începutul anilor '60. *Acesta-i adevărul* declamă nu fără patos poetul cu vechea lui ardoare pentru „iubita noastră Libertate“. În poeziile acestea, uneori gnomicsentențioase, alteori meditative, noblețea vocii înlocuiește farmecele ei mai tainice a căror vină era — în acea epocă — jugulată. Dar, desigur, măiestria nu se pierde. Și, astfel, găsim în acele versuri cîte o mirabilă viziune: „Mă aștepta terasa de sus: un poligon / cu șuierul de gloanțe încrucișate-n aer, / și-n mijlocul acestui tumult, acestui vaier, / ciudatul prinț Leon“.

A urmat, apoi, o nouă explozie a verbului, o descătușare în spațiile unei lirici a însumărilor. Aventurile s-au preschimbă în expediții și explorări concertate, hazardul n-a fost abolit decât pentru o lege a numerelor mari, o superioară dexteritate

înlocuiește orice veche neîndemînare. Virgil Teodorescu pătrunde în epoca arhitecturilor suple ale maturității. Cuvîntul devine altceva decît o miză incertă, și cu totul altceva decît un jeton rău plasat. De aceea, volumul *Semicerc* (din 1964), deschizîndu-se prin ciclul *Caligrafia zilei* oferă, în prima poezie, *Incan-descență*, următoarele două versuri : „Incandescentă forță a vorbelor, te chem, / ajută-mă să scriu acest poem!”. Cuvintele sînt „muza” inspiratoare, și auxiliile cele mai de nădejde, și instrumentele cele mai prețioase. Poetul se vede, de acum încolo, cu o conștiință nouă — judecîndu-se și sancționîndu-se — scriind poemele sale. El poematizează parcă însăși poezia. Sau condiția poetului, precum în acel admirabil *Tînăr ucenic* : „Un Rimbaud țăran...”.

Suprarealismul a fost de mult asimilat, și atîtea alte experiențe au malaxat substanța lirică a poetului, încît în poeziile din volumele de la *Rocadă*, prin *Corp comun*, *Repaosul vocalei*, *Sentinela aerului*, la *Heraldica mișcării*, acea poezie *neîntreruptă* sub semnul căreia trăiește acest liric pare să se scrie singură. Desigur, nu mai poate fi vorba de automatisme, ci de o măiestrie mai înaltă, în arta „de-a rotunji cuvintele la strung”. Nu mai e nici desfrul delectabil al imaginilor risipite gratuit. Sensurile, abolite în mare măsură în poeziile din prima perioadă, autoritar-determinante în a doua, sînt organic înscrise în perimetrul acestei lirici plenare din a treia perioadă. Oniris-mul aparent a devenit acum un joc superior, și chiar ironia juvenilă reappare, în alte registre mai grave, poetul nemenajîndu-se nici pe sine. Un fel de „satiră a duhului meu” este inițiată cu savuroase rezultate. Sensibilitatea, pentru înflia oară reabilitată, pentru a fi retractată și apoi din nou legitimată, cu fluctuațiile ei, este prezentă în poezia aceasta. Parabolele apar, pentru înflia oară, ca și o poezie a abstracțiilor. Vîna poetului, departe de a seca, a devenit suficient de abundentă pentru a iriga acele zone ale imaginarului, înțelegerii și sensibilității pe care, mai demult, cu intransigența îngustă a tinereții le socotea poetic impracticabile. Avem, astfel, o poezie nouă a

unui poet care dispune acum de strunele toate ale unei harfe orifice.

Cuvîntul, însă, mai presus de orice, cuvîntul acestei noi poezii te convinge de rafinamentul unei arte ce s-a desăvîrșit în timp. Cuvîntul-imagie în subtile compoziții ale unui miniatrist. Astfel: „Surîsul tău, / mic și-ncurcat, / un crab într-o luptă atică, doarme în ochiul meu / ca-ntr-o ecluză“. Cuvintele-inscripții, blazoane și embleme, în ciclul admirabilelor evocări din *Opalul negru—Praga*. Cuvîntul-incendiar al poetului care n-a încetat să creadă în puterea cuvîntului de a prefăce lumea. Cuvîntul-viziune în atîtea poeme enigmatice, mistere ale destinului care, iată, începe să bîntuie vegherile poetului: „...odihniți-vă, odihniți-vă aveți de făcut o lungă călătorie / și o să ajungeți ruși de obseală undeva unde / n-o să fie nici lux nici calm nici voluptate (nici jîlturi lustruite de vreme) / ci o imensă cîmpie acoperită cu sargase / cîmpia somnului / sau a nesomnului / cum pretind unii poeți făcînd aluzie la zguduirile posibile / cîmpia unde toate dorm cu ochii deschiși / pînă și somnul“.

A înțelege și a proclama valoarea emblematică a cuvîntului, a pune în valoare cuvîntul ca emblemă, este o înaltă misiune pe care și-o poate asuma un poet-herald. O asemenea înțelegere ca și o asemenea utilizare a verbului poetic este evidentă în ultimele culegeri ale liricelor lui Virgil Teodorescu, și în deosebi în *Heraldica mișcării*.

Nu caută obsedat emblematicul decît poetul pentru care lumea e o metaforă. Iar temelia poetică a unui asemenea univers este comparația. În poeziile din ultima perioadă a creației lui Virgil Teodorescu abundă corespondențele. Uimitoare, risicate, trimițîndu-ne de la un plan imaginar la altul, ele alcătuiesc combinațiile elementare, șocurile obișnuite ale acestei arte poetice. Dar, spre deosebire de zig-zag-ul haotic al primelor perioade, corespondențele acestea, surprinzătoare imagini duble, multiple, pivotează în jurul unui ax nevăzut. Disparatul din aceste comparații care leagă denelegatul, este savuros: „O, de-am putea închide acest tunel păgîn! / Să prăvălim o stîncă

de bazalt / Din vârful promontoriului înalt / Ca un enorm și
feciorelnic sîn !“ Sau, o dimineată marină : „...și arcu-
luminii vibrează / ca o lișită împușcată / într-un ostrov depărtat / care
mai are încă puterea / să ajungă la cuibul / ascuns în trestii“.
Firește, uneori recuzita suprarealistă este abil folosită : „ochii
tăi semănau perfect / cu o bancrută frauduloasă“. Dar, de cele
mai multe ori, poetul recurge la un arsenal al motivelor obse-
dante pentru a întinde punțile sale : „Ceasul s-a săturat să mai
păzească timpul / a abdicat ca un monarh care părăsește /
tronul de bunăvoie / sau ca o torță care-și stinge flacăra la
momentul oportun / pentru a împiedica deocamdată cucerirea
cetății“. De asemenea : „...cînd coboară-n valul negru luna, /
Ca o infantă-a unui regat mai pluvios / Decît ținutul tragic al
ploilor totale...“.

Dar comparațiile acestea, vădînd complacerea poetului în
conjuncțiile rare, trimit spre formele mai complexe ale *lunii*
ca *metaforă*. O lume ce-și are — cu toate aparențele contrare
— stringența și coerența ei. De la *Blănurile oceanelor*, pînă la
Heraldica mișcării și la ultimele versuri ale poetului, în patru
decenii și mai bine de *poezie neîntreruptă* se poate observa
mutația lentă de la libera asociație a imaginilor spre arhitec-
tonica mai riguroasă. O fantezie dezinvoltă este jugulată, desi-
gur nu în desfășurarea, în proiecțiile ei. Poetul nu-și pierde sim-
țul neprevăzutului. Dimpotrivă. Dar neprevăzutul este mult
mai regizat acum ; calculul este mult mai evident. În construc-
țiile mai noi, suple, gracile, sinuoase, ale poetului, simți desăvîr-
șirea arhitectului, și... de ce nu ? — superioritatea sensibilității
bine temperate asupra unei sensibilități în ebuliție.

Ceea ce nu înseamnă că poetul din *Heraldica mișcării* n-ar
continua să fie același emotiv, chiar dacă se cenzurează, aceeași
sensibilitate în alarmă. Un eros umbratic circulă prin versu-
rile ce proclamă fără să vrea, o melancolie a spiritului. Meta-
fore ale declinului — lumini piezișe de amurg, dinții zilelor
ce rup în noi „nedeslușita nadă“, un vechi hanger coclit în
teaca lui, „vulcanice relieve“, dragostea ca „foc nestins hră-
nindu-se din propria sa dispariție“ și atîtea altele — întrețin

această melancolie a orelor târzii. Dar registrul metaforic al poetului este mult mai amplu, răspunzînd unor felurite afecte. Poate cele mai izbitoare dintre imaginile atît de frecvente în acest ciclu de poezii — încît ne îndeamnă să bănuim o stranie obsesie subiacentă — sînt cele de ordinul pirotehniei, un fel de înarmare a umbrei, „muniție depozitată în stele”. Nimic belicos în poetul plin de mansuetudine. (Să nu uităm, însă, imaginile violențelor erotice, din mai vechile sale texte !). În ultimele cicluri poetice, imaginile pe care le numisem pirotehnice se referă, de cele mai multe ori, la agonia armelor, la dezafectarea arsenalelor. „O flotă de război zăcînd pe plajă / cu tunurile gata de atac, / înțepenită-acolo de un veac / de-o neștiută și fatală vrajă”. Sau : „...Armuri decalibrate îngropate / În trunchiul arborilor seculari / Armurile acelei colosale / Armate ce-a oprit cu prețul vieții / Dezastrele pîrjolului iernatic / Făcînd dintr-o cîmpie fără somn / Un coridor de lampadare”. Un savant decrepit visează să îngroape în beci „o invincibilă armada”; într-un deșert „există strategia ferocelor termite”; dorința pură de a înțelege e uneori asemenea unui „strateg fără armată”. Bastimente se înfruntă în aceste versuri, se pregătește un atac nocturn, o pasăre apare pe cîmpul de luptă : pieptul e străpuns de o „ultimă rafală”. Tot atîtea semne ale eșecului violenței în clipa în care pare să triumfe. Imaginile agresive revelează, de astă dată, tocmai reversul, fața de umbră a violenței.

De altfel, în metaforica aceasta observăm adesea un fel de viziune à rebours, precum și o retrospecție, alături de această vedere a reversului. Poezia *Revers*, densă în laconismul ei, exprimă tocmai o asemenea privire în negativ pe care o întîlnim nu o dată în poezia mai nouă a lui Virgil Teodorescu. „Fîntîna cucerise dranița prin recea ei / distincție / adorația lemnului se răsfrîngea limpede / în apă / ca o luciolă prăbușită / ca o căprioară speriată / ca o eclipsă de lună pe care a rămas / întipărită / urma primului vehicol terestru — / și totuși din cînd în cînd / apa clipoceă ca un taifun muribund”. De fapt, vederea reversului, *retrospecția*, privirea în urmă ca și vederea urmei sînt modalități specifice ale viziunii. Nu spuneam la înce-

putul acestor comentarii că poezia își are o rădăcină în aducerea aminte, că Mnemosyne este o mamă a Poeziei?

Realitățile, în poezia din urmă a lui Virgil Teodorescu, nu sînt decît tipare în care vizionarul contemplă tocmai ceea ce numim o realitate emblematică. O asemenea perspectivă poate fi sesizată în multe din reușitele deosebite ale înaltei maturități a poetului. Voi numi doar cîteva din poeziile exemplare în acest sens: *Trestii*, *Negre latifundii*, *Alternative*, *Din piatră-n piatră*, *Ciudad măslin*, *Enorm repaos*, *Sacrificarea lămpilor*, *Amiaza*. Ajuns la acest platou al creației sale, poetul continuă să fie același pasionat al Revoluției. Pentru el, poezia este locul în care s-au desfășurat și continuă să se desfășoare grave experiențe ale sufletului modern, mărturia unei *prezențe* într-o contemporaneitate deschisă spre un viitor infinit. Marile revoluții sociale, morale, spirituale, marile cutremure prin care a trecut ființa umană în acest veac, nu puteau să lase cuvîntul — acest prea sensibil instrument al omului, acest chip al umanului — în statutul său anterior. Virgil Teodorescu știe (și poezia sa o mărturisește), că trăim o revoluționară mutație a condiției umane și, totodată, a cuvîntului. Acel epigraf pe care-l citeam pe frontispiciul volumului său din 1945 — „Poezia nu va mai ritma acțiunea, ea va fi înainte” — marchează, asemenea unui leitmotiv, poezia sa din ultimele trei decenii.

Superbe ori strașnice, viziunile poetului (din care nu lipsesc imaginile unei suprarrealități angoasante, precum în *Sala liliecilor*) sînt cele ale unui mare visător. Versurile sale mărturisesc — mult dincolo de orice programă a poeziei suprarrealiste — „marele apetit al visării”, evocă „reverii claustrale”. Din nou am greși dacă am atribui privilegiile acordate în această poezie visării doar lecției mai vechi a Avangardei. Largi enclave în liricele ultimei perioade a creației poetului poartă cristalizările succesive ale imaginarului sub impulsul originar al „visului”. Somnul rațiunii nu naște doar — conform formulei lui Goya — monștri. „Acolo unde ziduri se dilată / Iar somnul rațiunii naște crini, / Crini carnivori retrași în vizuini / Însîngerăți de-a visului săgeată. // Intoarce-ți ochii bruni de antracit / Spre cicatricea craterelor tandre. / Și-ai să găsești, ca-n burta

unui chit, / Fantăştele oştiri de policandre.“ În cristalele aceste, elementele-sursă ale reveriei apar unite în straniu-încântătoare imagini : „Va fi pădurea noastră păzită de priveslişti / Ovalul unei lacrimi la margini de cîmpie. — / Țărîna, focul, aerul şi apa / Un uriaş marsupiu de sticlă străvezie.“

Noua argonautică a lui Virgil Teodorescu este un periplu poetic plin de surprize. Marea îndemînare tehnică, îndelungata experienţă n-au obturat vîna unei sensibilităţi mereu eruptive. Lipseşte, e drept, adierea acelui umor — roz sau negru — infuz în unele piese ale ciclurilor mai vechi. În schimb, ciclurile din urmă sînt, arhitectonic, mult mai compacte, iar pădurea emblematică e mult mai sever emendată. Nu mai e, poate, umoarea jucăuşă — acea graţie ludică de mai demult — în schimb o gravitate nouă (deloc pedant-profesională) s-a insinuat în tonul poetului. O profuziune de versuri memorabile indică starea de graţie a poetului ajuns la vîrsta la care deplina stăpînire de sine înseamnă nu numai cunoaşterea propriei naturi, ci şi o mai profundă recunoaştere a naturii poeticului. O natură nu lipsită de ispite. Dar poetul cunoaşte atît de bine riscurile şi gloriile fragile ale poeziei. Nu spuneam, la începuturile încercării noastre de a explora poezia lui Virgil Teodorescu că acest poet s-a constituit pe sine, dintru începuturile sale, într-o pradă livrată de bunăvoie poeziei ? Desigur, după atîţia ani de *poezie neîntre-ruptă*, lirica sa respiră liniştea împlinirii. Chiar şi atunci (sau poate mai ales atunci) cînd prin luciul de marmură al cuvintelor şlefuite *con amore* se străvăd flăcări încremenite.

NICOLAE BALOTĂ

NOTĂ BIO-BIBLIOGRAFICĂ

Virgil Teodorescu s-a născut la 15 iunie 1909 în comuna Cobadin, județul Constanța.

Urmează școala primară în diferite orașe ale țării, în timpul primului război mondial și imediat după, apoi cursurile liceului „Mircea cel Bătrîn” din Constanța și Facultatea de litere și filozofie din București, obținând licența în ianuarie 1935.

Publică primele versuri în *Anuarul* liceului, dar debutează cu adevărat în revista *Bilete de papagal* a lui Tudor Arghezi, prima serie, anul 1928, în ultimele clase de liceu, sub pseudonimul Virgil Rareș.

În anul 1932 face să apară, la Constanța, revista de avangardă *Liceu* unde semnează poeme cu pseudonimul Cocoli Taalat.

Intrînd de tînăr în rîndurile mișcării revoluționare, are o susținută activitate publicistică și redacțională, colaborînd la publicațiile progresiste ale vremii, printre care : *Era nouă*, *Tînăra generație*, *Reporter*, *Critica*, *Fapta*, *Meridiane*.

Se numără printre reprezentanții marcanți ai avangardismului românesc.

După Eliberare este o vreme șeful secției de poezie a Editurii pentru literatură și artă, publicînd în tot acest timp, cu asiduitate, poeme, eseuri, articole de ideologie, de teorie și critică literară în toate publicațiile noastre.

În anul 1968 este ales vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor din R. S. România, în 1972 devine redactor șef al revistei *Luceafărul*, iar din 1974 președinte al Uniunii Scriitorilor.

Este membru corespondent al Academiei R.S.R. și vicepreședinte al Marii Adunări Naționale.

Deși debutul său datează din epoca studiilor liceale, primele volume de versuri îi apar după Eliberare, în anul 1945. Are o remarcabilă și vastă activitate de traducător.

A fost distins cu premiul pentru poezie al Academiei R.S.R. și al Asociației Scriitorilor din București, cu premiul pentru traduceri al Revistei *Secolul 20* și câteva distincții străine.

1945 *Blănurile oceanelor* (cu două reproduceri de W. Paalen).

Butelia de Leyda (cu patru lovaje și un brevet lovaj).

Critica mizeriei (în colaborare cu Gellu Naum și Paul Păun).

1946 *Spectrul longevității* (în colaborare cu Gellu Naum).

1947 *Au lobe du sel.*

La provocation.

1953 *Pisica de mare* (piesă într-un act).

1955 *Scriu negru pe alb.*

1958 *Drepturi și datorii.*

1964 *Semicerc.*

1967 *Rocadă.*

1968 *Corp comun.*

1969 *Blănurile oceanelor și alte poeme.*

1970 *Vîrsta cretei.*

Repaosul vocalei.

1971 *Poemul întîlnirilor.*

1972 *Ucenicul nicăieri zărit.*

Sentinela aerului.

1973 *Heraldica mișcării.*

1976 *Dreptatea mării* (piesă pentru teatrul de păpuși).

POEM

Poate aş fi iubit toată viaţa fetele din ateliere
nu pentru bulbul lor infatuat
ci pentru drama surîsului lor
Dar azi îmi placi şi nu mai scapi de mine
Te-ai dezvelit încet ca o banchiză
pe care-au stat pasiflorale ape
de la mijloc în jos te-ai dezvelit
încet şi trist ca legănarea
de sălcii albe şi legume
şi eu sînt răvăşit şi eu sînt şters
sînt pustiit de aşteptare
de marele masacru aşa că orice-ar fi
sărmană domnişoară tu nu mai scapi de mine
umerii tăi mătase veche
se vor surpa ca un bătrîn castel
sîinii tăi vor rugini în mine ca într-o gîrlă cu lîntiţe
şi trupul tău o noapte de groază şi delir
va fi-nvelit de verdea cocleală a răbdării
şi mîinile cocoş decapitat
şi degetele triste cabinete

DIN CÎND ÎN CÎND

Din cînd în cînd blestemînd
sînt dansatorul falic fără pași
înfășurat în mantia de aer
cu picioarele la înălțimea umerilor
și gîndurile la înălțimea corturilor
în locul inimii ar fi binevenit vîntul de nord
care căptușește cu mușchi gardul la nord
în vîntul de nord tu te pierzi cu părul în vînt
te pierzi încrezătoare în verdeața crud
încet nemaivăzut de încet
îți acoperi ochii
îți acoperi pulpele și aștepți

TALUZUL ZILEI

Ei și-au promis să-și uite pe plaje bilbiiala
și animalele folositoare
să-și uite și părinții cu glas de bocitoare
și ambuscadele solare
ferestrele cu prispele de apă
dulapurile pline cu otrepe
marea plină cu iarbă de saltea
Dar pe nisip
ca o fantomă

îi urmărea eterna bancă vopsită-n verde spălăcit
fetida bancă
matrimonială

MOBILA MARE VINE-N EX-CONCERT

Țăranca vine pufoasă-n in
și cu migrene în papură
¹φ flux de forță, rodrig destin
din clasa cincea mă apără

Să-i cerem însă viori de bambu
apa cu torțe de acaju ?
Ferma de volgi ne-o-ntinde cu
afiș de bere
Spuneți-mi elsa aveți un krah ?
Dă-ne geloasă epoca-ntîia
pe unde umblă bromul cu rîia
făcînd oficiul ficsului Bach
Noi vrem marcele de margarină
anvers cu torsul de violină
și OPULENTA FLOARE DE CHIT

¹ φ — semnul literei *fi* (alfab. grec).

GRADE INFERIOARE

Grăsimea debordează în cazarmă
Zincu lucios ne pedalează pofa
Carminul intuit la posturi supă —
și turba groasă a crescut pe armă

Se predă limbi în sala cu carouri
Din caporali iar iese un fiong
Tresa eliberează prin pereți
controalele în foruri

Ah grase gri întreținute
(Atuncea mușchiul singur activează)
Dacă aş avea barba mea olandeză o bască
și tatuatele bulevardele mute !

Piese de iarnă emit femei sufocate
adânci lichiduri și crampe
Toamnele lungi îmi mănâncă bocancii
Amorurile din franța putrede late

FORȚĂ SUB RADICAL

Treceam pe o stradă imposibilă
și care cred că nu există nicăieri pe suprafața pământului

decît poate în largul oceanului Arctic
o stradă cu un roi de insule în centru
ca niște lacrimi de fecioară
și cîțiva plopî obsceîî crescuți pe de margine
în fond un pustiu lacrimogen
traversat de dromadere
o enormă tăcere
convertită în pîinea noastră cea de toate zilele
haite de cîîî
se urinau la rădăcina plopilor
și aceste insule ca niște lacrimi de fecioară
străluceau pînă la uitarea de sine

AM SPUS

Așadar vom părăsi parcurile prin care-am rătăcit
nebuni
vom părăsi costișa rămasă din străbuni
cîîî ne-am iubit în ploî
și lemnul verde era ud ca noi
și gardienii duhneau de la o poștă a teren viran
și dragostea umbla tîrîș un gușter cu pumnalu-n
dinți
și eram sigur că mă minți
și erau sus prea sus mansardele
Așadar vom părăsi parcurile
ca niște lupi răniți de moarte
și halucinantele noastre harnașamente
vor fi o suvenire de la sovata

ce-mi mai rămîne decît sfînta scriptură
pe care s-o sug ca pe o murătură
cînd serile pe rogojini cad ciori
dar eu am spus de infinite ori
să folosim o dată acest colet filant
căzut peste infolii civilizații caste
peste avida noapte a parcurilor vaste

CÎT VEZI CU OCHII

Mergeam atent printre oamenii practici să-mi întîlnesc
iubita

aveam informații că are o rană adîncă la șold
trebuia s-o găsesc și să-i spun în față
ce poftă mi-e de ea cînd plouă după prînz
sub ochii mei trecea strada
hamalul suspect pe care mulți îl confundă cu un sihastru
cînd am ajuns la barieră
smulsesem toate pupilele oamenilor întîlniți în drum
încît aș fi putut să strig
că a sosit momentul să zidim ușile turnante
dar am preferat să ajut la ridicarea unui cal
pe aici pavajul alunecă și cad mulți cai
cad și iepe unele fată
și cînd te uiți în trăsură vezi de cele mai multe ori o
pereche fericită
Aveam o poftă nebună să-mi scot hainele

și să mă lipsesc de mingile de tenis
de aici încep terenurile de sport pentru protipendadă
tricoul meu face senzație și fetele în bluze albe
îmi dau atenție ca unui tânăr campion
eu stau pe bancă într-o poziție impudică și le privesc
fustele flutură se ridică recad
îmi e de-ajuns rotula să reconstitui trupul cutreierat de
febre

îmi uitasem aproape iubita
și corpul ei ieșit din practică pentru toate cele cinci
continente

cine i-o fi făcut ultima rană la șold
poate teniile de care va fi devorată într-un crepuscul
poate o minge detracată
sau poate vânzătorul de confetii ceea ce nu-mi prea vine
să cred

cine i-o fi făcut ultima rană la șold
străbătind ceața de care e înconjurată ca de
haită de lupi
ea are o formă ciudată recunosc
o dată cu ea începe o geometrie nouă
o infrageometrie paralizantă
așa încît te poți ușor înșela
închipuindu-ți că poartă-n priviri inelul cu onix oblongul
contrafort al coapsei

eu singur îi cunosc corpul și pot rătăci pe el fără teamă
pînă la sfîrșitul lumii
dacă s-ar întîmpla să cad
sîngele ei m-ar prinde ca un trapez de corn
sub tricou plămîinii se umflă plesnesc
sînt gata să strig
să strig dincolo de marile zăpezi eterne
dar prefer să-mi păstrez poziția impudică
atrăgînd privirile fetelor

CA UN VINO VAT M-AM RETRAS

La vîrsta mea am aparența unui vagabond bătrîn
umblînd după șiră
sînt cineva sau ceva cu nopțile încercuite
și cîte capete greoaie n-am întîlnit căutînd spînzurătorile
așadar cred că nu mai am prea mult de așteptat în iubire
și autorii celebri
i-aș da cu ușurință pe un pahar cu bere
la vîrsta mea am aparența unui cal orb
mi-am dat rînd pe rînd surîsul
ochii care aveau oarecare valoare
și marele elan al morții premature l-am dăruit
pentru încă un aderent al șirelor crestate
ce mai vreau însă ce mai poftesc
de vreme ce-am mai cîștigat unul
mi-e frică să nu plece și ăsta cu mizantroapa galbenă
galbenă pînă peste urechi pînă peste bordei
și de la țîțe e și mai și
surîsul l-am cedat într-o cazarmă
și muchiile trupului meu pe care le cîștigasem alergînd
le-am abandonat fără cea mai mică tresărire minuirilor
de armă
străbat pămîntul avînd cîteva gazde la mari distanțe
sînt ars ca un cuptor de cărămidărie
din coate îmi curge într-una scrum
aceeași bucată de carne a fost de mii de ori consultată
să nu mai vorbim de testicule pe care mi le-au mîncat
rechinii
o femeie foarte grasă
și-a făcut dintr-o bucă de-a mea o pălărie o calotă
(glaciară arctică)
genunchii primii pe clasă

zac azi în rotulele unei gloabe de trăsură
birjarul e și el gras
se va spune că mi-a rămas apreciatul meu păr
șaten

dar l-am oferit doamnei meuze pentru marionete
străbat pământul și iubesc calcarul
știu că se poate găsi sub un strat subțire materii explozive
hei capete greoaie care căutați ștreangul
habar n-aveți cît mă iubesc și cît de mult iubesc uzura
cît de patetic iubesc locul
unde putea să înflorească salcîmul meu cu roșii flori
cît de patetic iubesc cheiul și falnicul oraș tașkent
unde am pe sub docuri eșaloanele mele
și într-o zi arătîndu-mi dinții
voi face un semn cu lanterna

OFRANDĂ

Ca să răscumpăr căruța prăfuită care se vede în surisul tău
nu întotdeauna,
ci doar atunci cînd sîngele meu se scoală în fața ta
cu un murmur abia simțit,
atunci cînd pun pe terezie
ochiul meu deschis, încercuit și plin de zimți,
căruța prăfuită care se vede în surîsul tău
răsună
trecînd peste punți.

Ți-aș da pomeții obrajilor, ofrandă de mizerie,
 pe ei sînt vizibile tristețe urme ale iubirii
 și urme de degete, capete retrăgîndu-se într-o spaimă
 cumplită,
 pomeții obrajilor i-aș arunca pe sîinii recunoscuți de mine
 ca cei mai sfinți
 nu ca o lingușire
 și nici ca să răscumpăr,
 la urma urmii,
 căruța prăfuită,
 i-aș arunca pe sîinii recunoscuți de mine ca cei mai sfinți
 ca pe-o ofrandă dincolo de ușile-nchise,
 dincolo de vorbe,
 dincolo de hohotul care îmi sparge gîtlejul,
 ți-aș arunca pomeții obrajilor, greșit vopsiți de întîlnirile
 cu viața,
 ca pe discursul cel mai pur, ca pe tăcerea cea mai amplă.

FEREASTRA

Fereastră era acoperită cu un coș și eu trăiam după el,
 trăiască hornul întreținut cu cocs (cu coks) —
 mă plimbam de la un capăt la altul după horn,
 mă înnegrisem de la un capăt la altul,
 și apa pe care o beam era neagră,
 făceam chiar semne conspirative, strigam, dar fumul îmi
 năvălea în gură
 și mă îneca ;

faceam și planuri, trăind după horn,
și cînd mă iritam el scotea o dîră formidabilă de fum.
„Hai să ne pieptănăm în doi“, îmi spunea duminicile,
după el am pregătit bacalaureatul,
coșul îmi înnegrea tot timpul spațiul dintre rînduri,
după el stam și-mi priveam maladivul creier, greu ca
o moluscă,
fumul mi-l acoperea, suflam din răspuțeri, degeaba —
și prin fața mea simțeam cum trec
trenuri încărcate cu vite și materiale,
cred că era o linie importantă,
strigam, aș fi vrut să întreb dacă fetele și copacii au mai
crescut —
nu se putea face nimic, fumul îmi năvălea în gură, și mă
îneca.
Nici unei fete nu i-a dat prin gînd să-l străbată cu pulpa,
dar îmi ajungea și o cratiță
(cred că eram înnebunit de fumul de cocs)
și peretele din fund era în întregime ocupat
de o studentă șantalie
căreia îi spuneam amelia erhart, iubita mea,
pe obraz cu o mască grea de velur,
cu frînghii la subțiori,
la glezne cu alte frînghii,
brațele goale
se-ntindeau implorător spre mine și ea îmi spunea :
te iubesc foarte mult, funiile ude îmi intră în carne,
era neagră și ea
dar mai avea parcă locuri albe,
cred că pîntecul ei era alb ca zăpada,
știam că trebuie să trec prin carnea ei ca să sparg o dată
peretele din fund —
și chiar așa s-a întîmplat.

PLIMBAREA PE FALEZA

Am pus la sare corpul iubitei mele pentru a-l avea
toată viața

și după ce am sărutat-o lung pe gură
am ieșit să mă plimb pe faleza răcoroasă.
Pe faleza răcoroasă se plimbau și borțoșii mei părinți
în hainele lor solide
și de-o parte și de alta a buzunarelor păzea
cite un sălbatec jaguar.

Dar dinspre orizontul nemărginit
coborau spre buzunarele părinților mei
nenumărate și fine scări de mătase
pe care vedeam scene stranii,
și-n timp ce ele se petreceau
o luptă navală avea loc în larg,
mai departe rechinii ieșeau după pradă
tîrind în suprafață sînul impudic al mării.
Părinții mei borțoși și calmi ca o clădire sub bătaia lunii,
mîngîiau din cînd în cînd capetele jaguarilor puternici
și se plimbau înduioșați amintindu-și viața lor comună
(comunală) pe faleza răcoroasă.

Ca să evit întîlnirea cu ei,
care m-ar fi aruncat în cea mai dezordonată deznădejde,
am intrat în prima frizerie
și astfel, fiind forțat în cel mai strict înțeles
al acestui cuvînt,

mi-am tăiat veninosul meu păr
în care îmi ascundeam dragostea
sub inele dureroase și reci,
strigătul depărtat : sînt aici, prin munți cînd rătăcești,
naufragiul și respirația mării.
Dar pe scînduri și pe mîinile frizerului,

acolo unde zăcea părul meu otrăvit,
am revăzut scenele stranii petrecute pe scările de mătase
care coborau în buzunarele părinților mei dinspre
orizontul nemărginit.

VELUR

Cînd tu revii se face în miezul zilei noapte
și îmi aduc sobolii prin galerie lapte
ridichi de lună nouă și șteviei de sobol
alimentarul bol
cînd tu revii sar blănile de nurci
pe patul meu de fier în care urci
ca o cascadă veche de parfum
vin călăreții obosiți de drum
începe casa liniștit să ardă
din beciul rece pînă la mansardă
cum arde rapața pe cîmp în lanuri

ABRABA

Abraba seamănă cu o vulpe de cînd o rangă la
plesnit peste bot

abraba varsă lacrimi în pahar și seamănă perfect
cu o vulpe
însă poate semăna și cu un ren și cu o malacă
poate semăna și cu o macara
abraba poate semăna cu orice pentru suma de
zece lei pe zi
abraba iubitul meu abraba ai putea fi și un
căpitan
cu obrazii tăi ca două felii de dovleac
expuse la simigerie
ai putea fi un căpitan vestit
conducînd vasele spre golful persic
abraba e alcoolic în ultimul grad
și cînd bea își caută falca de jos
îmobilă azi
sau mai bine zis lunecarea maxilarului inferior
dispărută în neagra veșnicie
abraba fii tu căpitanul cu sîngele otrăvit
și atunci toate vasele
pe negură sau vijelie
vor pluti lin spre marele golf persic

MOARTEA CONTELUI

Moartea contelui a avut loc
într-o noapte demnă de apariția unui poem
genial

în noaptea cînd palatul a luat foc
și păunii lansau țipătul abdominal
moartea contelui a avut loc
foarte simplu cîntau intonau
pulpele fetei cumpărată la iarmaroc
sălbatică cîntau intonau
cînd moartea contelui a avut loc
Noaptea se întindea
și palatul mocnea
în timp ce contele era pe ducă
iar pulpa tremura se clătina gema
pîndindu-și lovitura de măciucă
Fii binecuvîntată incendiară noapte
care-ai știut să gîtui resortul glandular
și să îneci palatu-n oboseală
salut magistre măcelar
ascuns în cancelaria imperială

SCRIERE ALEASĂ

Pestelcă peste pestelcă
deasupra altă pestelcă
și dedesubt un antricot
pe urmă un stejar cu ghinda verde
(prost ăl de nu m-o crede)
hai oameni buni poftiți la ghindă
uitați-vă în ea ca-ntr-o oglindă
descoperiți-i forțe nutritive
ca împăratul ierbii din Ninive
tîriți-vă pe burtă așa cum viermii fac
umblați în patru labe sub copac
zdrobiți-o între dinți ca pe-o faianță
ca pîinea noastră de la manutanță
băgați în burtă verzile ghiulele
ca să plesnească-acolo-n mii de stele

CU CHIPIUL PE CAP

Curgeau păduchii de pe el și îi zisei
mă iuseime
mă iuseime frate
fă-te-ncoace
și ia o barză-n cioc
ei zise el nu știi

mai săptămîna
mi-a mai trîntit un general cadîna
aşa-i dom caporal cînd n-ai noroc
mă iuseime
fă-te mă încoace
şi ia o barză-n cioc
las' că se face
se face iuseiume cît eşti viu
n-ai auzit că lui papuc majurul
ăl de-nvîrteşte manutanţa
i s-au scăpat recruţii în chipiu ?
Se face iuseime cît eşti viu

VIITOARELE MELE AVENTURI

În fiecare zi ca nişte ouă galbene clocesc în văi
la soare

viitoarele mele aventuri
din vremea cînd n-o să mai fiu atras pe stradă
în primul rînd de soldaţii ciuperci mucegăite
în al doilea rînd de caii şchiopi
şi mult mai tîrziu de o doamnă curată ca un
pahar

Caii şchiopi sînt nişte reproduceri dezastruoase
ale iepelor albe înhămate la trăsura colonelului
şi soldaţii complet mucegăiţi
sînt nişte copii mai infecte încă ale colonelului
superb

care își face în trăsura cu iepe albe obișnuita
plimbare

compusă din următoarele :

coborîrea în mormînt întîi a piciorului drept
pe urmă a piciorului următor
lina și foarte frumoasa lunecare a umerilor
urmată de o caldă privire a ochilor renumiți
și o mișcare a mîinii cunoscută de soldați pînă la
unul

o mișcare precolombiană
plină de înțelegere pentru oameni
pe care și eu o cunosc mai bine decît fruntea
iubitei

deoarece cu rare excepții
aproape toți coloneii au o suită de mișcări
particulare
remunerată cu cel puțin una mie de lei pe zi
Dar cînd soldații ciupercei mucegăite vor dispărea în
îndepărtatul trecut

călărind pe iepele albe ale trăsorii
aventurile mele vor face ocolul marilor orașe
ca niște nave uriașe și calme :
aventura orașului de copii noi
aventura țărilor fără granițe
aventura plus valorii cărată în ranițe
aventura bătrînelor cu inimi de sufragete
sau a cuvintelor cu riduri de bătrîne
aventura dacă dărimăm băncile
din marea finanță ce mai rămîne
peripeția generală
a clasei măcinată de ură și-oboșeală
silită de grozave legi
să-și ucidă cei mai falnici regi
sau aventura mării interioare
pe care nu plutesc niciodată bine înnoțați
mai mult de patru băieți de lift

PROPRIETATE PRIVATĂ

Cînd sînt singur în noapte ajung pînă la mine
vocea răgușită și blana aurie de miel
care vor fi găsîte la capătul opus al orașului
în cuibul calului de bătaie
unde femeile trec prin viață ca ramoliții prin ploaie
și fac oh mai fac oh mai trece ce mai trece și fac of
blana aurie de miel se scutură în noaptea greoaie a
orașelor cu marea la picioare
și orașul adoarme cu capul în jos
dar zgomotul trece pe lîngă mine fără să mă atingă
din cauza delirului meu dureros
arborii își mai scutură de cîteva ori coamele
jigniți de zgomotul blănii de miel
și vapoarele trimit de pe mare deznădăjduite semnale
care nu preced niciodată pe ale
firelor
pentru că firele de telegraf adorm pe capetele fetelor
ude de ploaie
pentru că mereu cînd sînt singuri în noapte
fac semne de nevropat din nacela calului de bătaie
tuturor orașelor adormite cu capul în jos
ca să am o casă și pe masă salam
arborii își clatină coamele
și vapoarele trimit sfișietorul semnal de adio

BEL CANTO

Unele fete mă fac să văd în locul lumii
pe care o știu
rinichii mei desenați la infinit
prin altele lumea e formată din elitre
din tăciuni mocniți mirosind a stridii
din șalăi plini cu icre de somn
și prin părul albastru de negru ce e al altora
eu văd o lume de rindași la cai.
Arătați-mi o singură fată prin care să dezleg misterul
adică să zăresc un colț de lume
bun să-mi așez în vale falansterul.
Nu-i nevoie să fie frumoasă
e destul
să aibă ochii de cenușe verde
destul e să se îndoaie când face doi trei pași
destul să-și piardă urma când calcă pe talaș
ar fi prea mult dacă aş pretinde să aibă un pian cu coadă
un consătean de-al meu a-ntrezărit
prin ochii unei fete pianul pelagros
un alt prieten bun și cumsecade
conturul unei insule ciclade
și un bărbat cu profil de medalie
a-ntrezărit prin alta palate subterane
prin blonda lie lumea era un sunet lung
liliachiu arabil.

CUM VREȚI

Era o zdreanță.

Dar haide totuși să-i notăm povestea :
urechea stîngă i-o mîncase o scroafă într-o zi pe ploaie
cînd îl uitase mă-sa afară în copaie
ia mai lăsați-mă cu vorbe de-astea aruncate-n vînt
dar i-o mîncase pe cuvînt
și tu continuai să-ndrugi
că toți zugravii clăpăugi
sînt oameni fără de pereche
continuai să-ngîni extatic
dînd o curbura palidă privirii
la prînz și seara tabla înmulțirii
și tînărul de modă veche
își potrivise șapca pe-o ureche
în timp ce lampa îl chema zicîndu-i :
aprinde o țigară, hai, și lasă
lasă vulcanii cu pridvor la casă
îmbolnăviți de lavă
eu sînt femeia ta suavă
eu sînt femeia ta cu triplu salt
femeia lampă cu picior înalt
și-atît cît voi fila am să repet
că tot zugravul clăpăug e dintre toți cel mai deștept
dar tînărul într-o ureche
(căci una i-o mîncase scroafa-n curte)
făcu nestingherit trei gesturi scurte
trei gesturi foarte scurte și discrete
trei eșuate piruete
trei mici învîrtituri de fantezie
și lampa deveni pe loc mumie.

PRĂPASTIA DIN PALMA

Expectoram flamingi cu ciocul roșu și din cînd
în cînd un cleric grăbit
dar besacteaua căptușită cu atlas vișiniu
instalată în mijlocul memoriei ca pasărea liră
nu dădea nici un semn de viață
peștii cu ochi enorm și trenă de aluminiu
săriseră din plasa șiroind de apă
și după lungi căutări infructuoase
găsiseră în sfîrșit pe strada Stanislav Voievod
pisica birmaneză pierdută de soții baboianu
greșeală mortală
căci luînd-o drept unitate de măsură a tuturor
corpurilor solide și lichide
ridicaseră bariera
cîmpia își bombă pieptul eliminînd cernoziomul
și vecinul își tăie la repezeală cocoșul pintenog
femeia tinăra de vis-à-vis
dominată de complexul lui irod
își ascunse pruncul nou născut în beci de frica
masacrului
atunci
profitînd de zăpăceala generală
din tenebrele viscoase țîșni specia trilobală
gata oricînd să facă orice
înzestrată cu o forță de penetrație nemaiîntîlnită
capabilă să parcurgă milioane de kilometri
ca să-și depună ouăle la loc sigur
pe strada Stanislav Voievod se făcuse liniște
noi stam în parc pe-o bancă
și ne priveam palmele împietriți de durere

DIN GUANO SE POATE SCOATE AUR

Din guano se poate scoate aur
Nu mai să știi pe cine să alegi
să-ți găsești omul
cu mînecele suflecate
demiurgul insulei de guano
El stă la răspîntiile drumurilor
și-l recunoști după ochii lui arși
desființați de-amoniacul căruia îi închin un imn
al vastelor terenuri de guano
Acestui orb
doar brațele i-au mai rămas valide
și brațele vrăjite le scoate la mezat
și ochii orbi te cheamă de departe
te cheamă din orbitele lor sparte
cu furie cu ură și poate cu speranță
Se mai citește-n ei
c-a fost iubitul tragic al insulei de guano
că scăpăratul ei i-a luat vederea
sclipirea ei făcută din cel mai straniu aur

POEMUL ÎNOTĂTORULUI

O stea turbure mi-a crescut pe umăr
în seara cînd pasărea umedă a morții
mi-a trecut prin sînge plutind mai departe
Era în seara unei agonii prelungite
cînd colțurosul meu sînge
a știut să ducă o decisivă și dramatică bătălie
cu pasărea umedă a morții
Piciorul ei rănit a scăpat calcinat din mine
ducînd peste oceane ca un inel liberator
al cărui cifru va fi un funicular și o cheie de boltă
surîsul meu de biruator
halucinant ca brațul înotătorului
prin infinita nervură a mării
Străzile orașului mi se deschid acum cu o stea
turbure pe umăr

și obrazul meu

în același timp peisaj agresiv și plantă
aeriană

capătă la lumina ei o stranie frumusețe

Acest oraș se sfîrșește cu marea

și ca o așchie a nisipului și a furtunii

părul meu l-a înfășurat

în nopțile cînd era prăpastie lințoliu

Pe țârm stau nemișcat

ca un rechin înșelat de reflux

sînt liniștit pe țârm în fața mării

deși oasele mele vor păstra pentru totdeauna urmele
luptei

Etern ca fundul ei cu dezastre și primăveri

sînt foarte liniștit

în timp ce navele alunecă prin întuneric

și violenta frumusețe a obrazului
e luminată mereu de steaua turbure de pe umăr
De mult pasărea morții a scăpat din sângele meu
zdrunțuită și caldă
și plutește acum mai departe muiată în cifra lui
fascinant
În timp ce navele vor spinteca valurile
voi fi etern ca fundul cu dezastre și primăveri al
mării
și în ziua cea mai fastuoasă a continentelor
cînd pasărea umedă a morții
se va prăbuși obosită la porți
poemul meu va rămîne în ochiul albastru al
omului nou
ca peisajul agresiv al unei ere demult dispărute

CĂSĂTORIE MORGANATICĂ

Dă-mi mîna ta Să fim ca niște sfinți
După tufiș pîndesc surori părinți
încununați cu mirt
după tufiș
pîndește și o fabrică de spirt
un ceas de catedrală asemeni unui tun
după tufiș pîndește un nebun
al regelui trimis aici iscoadă
abia așteaptă să ne vadă
îmbrățișați sau poate și mai rău
după tufiș pîndește sînul tău

păzit cu două puști de pădurar
și cavalerii în armuri de jad
în inima pădurii așadar
dă-mi mîna ta te rog prințesă Mad

CUM SE DESCHID JURNALELE

Ce aștept nu va fi tipărit în gazete
E prea formidabil ca să poată fi tipărit în gazete
Dar eu deschid jurnalele
Cu ochii scăpărători de plăcere
Și mirosul de tuș îl iubesc
Ca pe parfumul primordial
Al unei flori de o frumusețe coplesitoare
Eu deschid jurnalele
Fără-a privi pe geam
Regulata fructificare a vremii
Nu nu sînt naiv
Nu amestec în foile gazetei nimic din cerul mov
Din verdele pomilor
Sau din tulburătorul zbor al zăpezii
Eu deschid jurnalele
Știind că-n timpul nopții
Santinela de la postul nr. 3 a înghețat cu mîna
pe armă

Știu și altele
Cazarma o cunosc pe degete
Dar nu pentru asta deschid jurnalele
Ci pentru mirosul lor supranatural de tuș

Nu-mi spuneți mie că uneori
Și muncitorii îngheață iarna
Nu-i adevărat
Îi cunosc
Ei nu îngheață
Sînt prea uriași ca să înghețe
Tocmai asta fac : nu îngheață
Și dau drumul în lume mirosului de tuș
Pentru că veștile dorite și prevestirile frumoase
Aici își au izvorul în mirosul de tuș
Pe care-l răspîndesc toți muncitorii
De pe întinsul globului terestru
Ziarul îl refuză
Ziarele se zbat ca zgîlții epileptice
Dar mirosul de tuș ciudatul
Enormul nor întunecat
Pătrunde-n ele-ncet și le supune
Ca un pilot aerian condus de-o vastă disciplină

TRAMVAIUL CARE MĂ DUCE SEARA

Tramvaiul
care mă duce seara de-a lungul orașului
se oprește să culeagă oameni desfrunziți
pe care nu-i întîlnesc niciodată
în hoinărelile mele
din zilele ca niște geamlicuri mari și calde

Tramvaiul
se oprește din lunecarea lui de-a lungul orașului
și culege ochi care se zbat friguroși
o mină de aluminiu
o șapcă pătată cu ulei
o echipă de femei din schimbul de noapte
și prin ceața vînătă a serii
alunecă foarte sigur de el tramvaiul
înauntru cu tovarășii mei

Tramvaiul
alunecă foarte sigur de el
prin fața cazanelor cu smoală
prin fața iadului de mosc topit
prin fața tenebroasei nebuloase
slujită de străjeri tăcuți
cu ochi cît niște arbori în orbite
care ne fac să tresărim
pe mine și pe tovarășii mei
să tresărim
privindu-ne îngîndurați cu un surîs abia zărit
sub care știm că se ascunde
frumoasa pușcă încărcată

OBOSEALA

Nici o urmă de oboseală nu se desface din trupul
meu
cînd hărțuit de luptă se destinde tîrziu în noapte
și dacă unul dintre oameni mi-ar spune

că oboseala își plimbă prin el flacăra ei albastră
n-ar ști cu cîtă brutalitate a fost aruncat în
luptă
și cu cîtă brutalitate lupta dintre cele două clase
se dă mai departe
în somnul lor

Somnul clasei mele
somnul greoi
somnul majestuos
pentru că istoria îl străbate neconținut
somnul tot atît de negru ca o mașină neagră
adormită
nu seamănă cu somnul în care se răsfrîng
buzele desfăcute ale armelor
somnul în care se rostogolesc asasinat și
măceluri
al acelor care
treziți din somn într-o noapte de toamnă
nu vor mai găsi cu mîinile lor palide și subțiri
butonul care ia proporții de simbol al soneriei

Întocmai cum flacăra albastră a oboselii
lunecă peste corpul lustruit al locomotivei
gata de plecare
ea lunecă peste păcura somnului
rătăcește pe suprafața ei
unde milioane de oameni își trimit nesomnul
și unde oboseala mea sosește
la miezul nopții
neagră potolită

Atunci cînd tîrziu în noapte
îmi destind trupul hărțuit de luptă
nici o urmă de oboseală nu a pătruns în el
pentru că aceasta ar fi totuna

cu aruncarea mea afară din luptă
ar fi totuna
cu pierderea unui om al clasei mele
și ar fi egală
cu moartea mea de tânăr poet proletar

TRANSPARENȚA CÎMPULUI MAGNETIC

Dacă trec mai departe de tine mă întorc să-ți
privesc subțioara
Această pulbere tot timpul prezentă
Să-ți privesc subțioara și s-o beau dintr-o dată
Ca pe o sabie din panoplie
Rănit ușor otrăvit amețit dacă trec mai departe
de tine

Dacă trec mai departe de tine
Îți arunc ochii între picioarele cailor
Îți îngrop urechea sub poduri ca să cînte
Și pentru un singur deget clădesc o sută de
castele

Și alte o sută de mii
În pădurile de baobabi ale imenșilor tăi ochi
Vinez păuni și păsări lyră
În pădurile celor cinci continente
Celor douăsprezece continente te chem peste tot
peste
Plantele carnivore cînd devorează imenșii păianjeni
Dacă trec mai departe de tine
Mă rătăcesc în tine
Ca într-un velur sălbatec

GHIRLANDA VOCII ÎN JURUL MARII EI SPLENDORI

Mai obosit decît credeam după această privire după
acest refuz

Mai obosit decît seducătorul de fantome
Decît cuțitul care îți taie pulpa în patru
Decît nisipurile aurifere
Mai obosit decît lupusul privit în oglinzi
Decît sfișietorul semnal de adio
Pe care navele îl trimit totdeauna cînd prova
se ridică în aer

Mai obosit după această privire
Decît curenții marini închiși în vasele de cleștar

SUB LINIA DE PLUTIRE A VAPOARELOR

Dacă aș cădea sîngele tău m-ar prinde ca o plasă
bine întinsă

Dacă aș cădea de pe terasele Semiramidei
Dacă aș cădea ți-ai muia unghiile în coșmarul nocturn
Și teniile nebune ți-ar devora fabulosul tău corp
Întins ca o umbră peste ierburi
Amestecat cu flaute în visele erotice ale sihaștrilor
Dacă aș cădea sub linia de plutire neagră a vapoarelor

Pintecul tău m-ar primi ca o flacără singuratică
Ca o banchiză pe care au stat ape
Încet și trist ca o legănare de sălcii sau de legume
Dacă aş cădea gura ta m-ar conduce într-un
fantomatic castel
În încăperile de plumb și de cucută
În gîrlele cu lîntițe otrăvite m-ar duce
Și părul tău de lespezi mirositoare
Părul tău mirosind a căruțe umplute cu coșuri
de răchiți
Mi-ar umple urcioarele
Mi-ar tăia vinele

ARUNCĂTORUL DE BUMERANG

Acest oraș se sfîrșește cu marea
Pe stîncă cea mai înaltă a țărmlui stă
aruncătorul de bumerang
Și așteaptă noaptea cînd loviturile lui vor surprinde
mai bine orașul
Acest om seamănă cu o pasăre de pradă
Și arma lui somnoroasă arma lui că o brățară veche
Își recapătă sclipirea violentă ca a părului unei
lupoalice
O dată cu întunericul
Aproape de miezul nopții cînd rechina cea mai
bătrînă încetează orice activitate
Aruncătorul de bumerang își încordează pulpele
teribile

Și dintr-o dată arma trece prin ceața marină
Cu un zgomot ușor de fanfară muribundă
El așteaptă cu brațul întins și după un timp
Ea se întoarce din tenebroasa călătorie
Cu fire de sînge sălbatică și proaspătă
Aruncătorul de bumerang își încordează pulpele teribile
Pentru o nouă lovitură mai violentă
Poate pentru ultima lovitură
Înainte de apariția aurorei

CELE DOUĂ ORE
CU MULT DEASUPRA SOMNULUI

•

Încerci ca pe un arc rochia după ce iarăși
e un uger umed
Și părul tău îmi oferă foc rezemați de aceeași
fereastră
Îmi oferă foc și îmi aprinde gura care arde încet
toată noaptea
Dimineța măninci piersici reci înfășurate în
frunze de ferigi
Eu mulg rochia ta în vase smălțuite pentru
cine știe cînd în pustiu
Să-mi ung pulpele pline de țepi
Să-mi umezesc tutunul
Să-mi învelesc gîtul într-un fum prea subțire
Ca să pot înșela nările tigresei
Să-mi scot din păr așchia din păr de cămilă
Pe care porumbeii sălbatici o duc peste păduri

Și piciorul tău să-l las să putrezească în
sîngele meu
Pînă cînd urma lui va aprinde pămîntul

PENUMBRA CERCULUI ARCTIC

În fundul umbrelor încep coloanele de fum
Idolatrele focuri ale vechiului ordin
Și călătorii se opresc ca și cum în fața lor se
ridică un munte de gheață
Cînd peste ei coboară penumbra cercului arctic
Scot din pelerini păsări cu ciocuri de fier
Femeile scot dintre sîni
Crucifixe fierbinți și ude
Să spargă idolatrele pinze
Și munții de gheață
Uriasele nave parfumate cu mirodenii
Trec atunci mai departe ca o trenă de sînge
Navele încărcate cu inimile oamenilor
Smulse în timpul felațiunii
Trec mai departe și pe punți
Cad ca o zăpadă eternă pîlnii obosite

VEI CÎȘTIGA UN FULG

Vei cîștiga un fulg mai mult cu această nouă
coafură

Făcută din fructe și crini
Dar te rog să o porți la spatele meu
Ca să-mi pot vedea moartea
Ca pe o jerbă de apă înghețată în aer
Te rog să o porți la spatele meu
Cînd vom părăsi această insulă în care aerul e
un spînzurat
Și ochii noștri deschiși pînă la spaimă
Vor rămîne închiși
În spatele părului tău nesfîrșit plin de pietre
albastre

ALTERNATIVELE SÎNT' DE DIAMANT

Peste cîteva zile îți vei găsi umbra care ar orbi
fără polul nord
Între amîndouă alternativele sînt de diamant
Fluviul aproape sufocat de atîta întuneric
Cînd te scoli dimineța ți se lipește de umăr
Și încep delirantele plimbări prin camera goală
Începe unghia subțire a visului care îți acoperă
piciorul ca un copac

În fața ferestrei șerpilor așteaptă să intre
Ca o glugă obsesională perfidă de frunze
Pe spinările galbene pisicile conduc lepra
Vehiculele sînt invadate de plante
Și pericolul naufragiului plutește pe deasupra
hergheliilor
Femeile de cinci ori mai mari decît în realitate
au în păr omizi variat colorate
Din umerii lor pornesc alizeele
Pe umerii lor au murit cîrduri de elefanți și
palmieri
Și amforele în poziții oblice înconjurate de
holoturii
Pentru ca degetul să poată fi ascuțit transparent
uleios la cincizeci de ani
Cînd cifrele sînt îmbrăcate atît de sobru
Cînd vei coborî în mlaștini cu cîinele tău negru
Și colierele vor arde în toate șemineurile în Vosgi
pe plutele care trec Amazonul
Hipotetica ta așteptare ermetic închisă într-un
os de balenă

ROȚILE SE ÎNTÎLNESC

Sînt la o mare distanță de mine mînerile ușilor
care mutilează lumina
Ca o bucată de carne învelită într-o bancnotă
Cu care ai vrea să cumperi coșuri cu pietre pene
de struț

Planul căilor ferate din vestul sălbatec
Rase de cai și rase de oameni
Întreaga serie de bărbați iluștri
Care au luptat pentru imperiile dispărute

GAROafa CONVULSIVĂ

Gestul tău când închizi capacele cutiilor
Lasă în aer o bucată de cîmp
Lasă în aer o perie quasifalică fulguind clapele
de bitum
Fe care izbucnește la patru miini incolțirea
Ca un zgomot confuz de vitrouri înalte
Gestul tău când închizi ochii îmi taie gîtul
Ca pe un cărăbuș amețit
Deschide umbrelele falsifică iscăliturile
Sparge clasele de balcoane
Ridică cenușa deasupra planetei ca pe o superbă
sinteză
Cenușa caldă a insurecției
Cenușa dunelor fluviatile
Cenușa diamantiferă a craniului tău adorat

NIMIC NU E DE NEÎNȚELES

Cum dorm pîlniile în valvele scoicilor alături de
cearcănele tale
Și în ierbare cum dorm fulgii murdari ai memoriei
tale
Prin care tentativele mele trec și se pierd ca
un filon de aramă
La cină ne cheamă un clopot surd și ușile se
deschid ca într-un transatlantic
Buzele tale sînt la o distanță enormă
Sînt boabe de cafea dintr-o plantație îndepărtată
Și în timp ce exploratorii biciuiesc scafandrii care
vin fără perle
Buzele tale complică buzele tale răstoarnă la
fund coșurile de plută
Poate acum sînt pe nisip și așteaptă
Fluxul de seară al mării din sud

ÎN NUMELE TĂU PLOUĂ

Voi fi amantul tău cu lilieci pe moarte pînă
la ora cinci pînă la șoldul tău
Pentru că numele tău începe cu roza vînturilor
începe cu o cange în șira spinării
Pentru că oricum l-aș răsturna el geme încet

Ca un solz albastru ca un sac cu oase
 Pentru că lilieci comploatează în numele tău
 Și Regina Draga în numele tău își îmbracă
 fantoma
 Pentru că în numele tău fluturile cap de mort
 iubește penumbra
 În numele tău plouă cînd cerbii își incurcă
 coarnele
 În numele tău prora navelor răsună dimineața
 Și pescarii aruncă căngi în spinarea rechinului
 În numele tău surprinzător de limpede se cer
 țigări și hărți de cristal
 Și ruginesc cuiele bătute înăuntru
 Și fantomele asasine își pregătesc pumnalele
 Prin coridoarele lungi ale somnului

URMELE SE PIERD

Cînd încerci să o rupi de pe obrazul olimpic
 Pielea înțeapă ca o vitrină
 Ca o sondă aprinsă ca o vitrină
 Pielea e un înger urmărit de reflectoare și
 pocnetele carabinei
 Prin echinoxurile de primăvară
 Pielea e paharul cu bere răsturnat între doi
 bărbați
 Ca un cifru secret găsit din întîmplare
 Încolăcit pe roțile trăsurilor
 Ca un conclav de bufnițe

Muşcată de urzici şi de luxurii grave
De rîndaşii la cai ruptă între dinţi
Înăbuşită cu mangal
Sau ca un cuib consumat de incendiu

NOAPTEA MEDUZELE ÎȘI DESFAC VOALURILE

Aş vrea să deschidem dulapurile să curgă din
ele răşina din brazi
Şi obrazul tău să curgă o dată pentru totdeauna
Să pot vorbi despre oamenii din Marte
Despre limbile de pământ intrate adânc în ocean
Sau despre amuletele făcute din trestii
Nimănui nu-i trece prin gând să deschidă dulapurile
Pentru ca toate libertăţile să ne fie permise
Şi obrazul tău să fie din nou o lăcustă
Din nou mănuşile să se lipească de carne
Absenţa ta să fie paharul nenceput
Vinele subţiri ale laptelui un drum singur
Pe care să poată merge alături trei cai sălbatici
Şi toate locurile secrete ale corpului tău
Săgeţi otrăvite mai bine

CERCURILE DE LEMN ÎNGROZESC ARBORII

În unele seri oamenii trădau
Cercurile de lemn îngrozeau copacii
Și mâna stranie a vîntului de nord
Atîrna descompusă pe marile porți de reflectoare
și de oglinzi
Fabuloasele reflectoare îmbătau oamenii ca un
opiu
Cu mirosul lor de ierburi și rădăcini
Și serile acestor trădări erau foarte frumoase
O serile în care adolescenții își trădau pletele
pînă cînd orizontul le înghițea
Serile în care atleții își trădau saltul mortal
trecîndu-și prin carne degetele subțiri
Serile în care midinetele își trădau pulpele
dezvelite
Cu o tulburătoare cu o halucinantă simplitate
Serile deasupra cărora crepusculul mai filfiia
În care îndrăgostiții nemișcați își trădau subțiorile
O serile acestui oraș linear
În care orbii își trișau cîinii colosali ridicînd pe
sub arbori bastoanele de bambu
Pe cînd pe bulevarde cicliștii pedalînd elegant își
trădau bicicletele palide
Serile reci în care văduvii lubrici erau sperjuri
ai grandioaselor vînători nocturne
În care atentatorii de bijuterii își scuza spargerile
Și oasele nu mai sunau în goana efebilor spre
aroma seminală a mării

MÎINILE LIBERE

Rochia ta seamănă cu un ciine de vinătoare
care aleargă prin oraș
Între noi e acest lubric obiect
Cu care nici unul din noi nu are nici o
legătură
Ca o pată de sînge pe o cizmă perfect lustruită
Și de pe care nu se mai poate șterge
Oamenii adună pietre rotunde înverzite de salivă
Și își astupă gura pînă la sufocare
Sub privirile noastre sfîșietoare
Femeile împletesc rochii din cearcăne adînci
Pe care le îmbracă și le dezbracă foarte tîrziu
Sub lumina turbure a lunii

LANTERNELE SE STING

Ferigi din prima eră mureau sub brațul tău
Și discuri uluitor de proaspete spălate cu pene
îndoite
Cîteva scame mai rămîneau ca niște linii paralele
Să încălzească suprafețele ochanelor
În care imaginile erau putrede pămîntul primei
ere plin de ferigi albastre
Pe care mi-aș fi scris toate poemele
Peste care îți scuturi brățărilor
Pentru care te-am iubit atît

Pentru care tu ai degetele cum peștii au solzi
Pentru care fundul palmei tale nu se sfîrșește în
accidente din munți
Și stiletele nu se sfîrșesc în rănile pe care le-au
făcut
Pentru care așteptam noaptea să-ți privesc
brațul în întineric
Și lanternele se sting foarte departe la
centironul călăuzelor

ECHILIBRUL IMUABIL

În cifra cinci somnambulii își pierde echilibrul
dar somnul continuă înăuntrul ei
În virful degetelor izbucnesc serpentine perdele
grele trec dintr-o cameră în alta
Tu umpli ceasul de nisip ca să ștergi urmele
violului
În cifra aceasta se varsă trei fluvii cu totul
altfel decît în munți
Ele se încurcă și rămîn suspendate ca niște
migdale între dinți
Rămîn suspendate ca somnambulii în serile cu lună
Și pașii ușori ai oamenilor înlocuiesc pașii cîinilor
Plecați pentru totdeauna cu cîrurile de reni
Dacă atunci încerc să te chem dacă ajunge pînă
la tine un singur cerc din mine
Dacă-mi arunc departe umărul ca un nod
Punțile peste fluvii plesnesc ca o rachetă în
care în loc de fluturi au ros termite roz

SEARA AUZI PRIN LUCRURI CENT'AURUL

Seara auzi prin lucruri centaurul cum umblă
Să rupă ca pe o frunză conturul lor stricat
Prin balustrada scării fetele de paisprezece ani
Caută lina de aur
Și niciodată nu știi dacă au găsit-o vreodată
În lucruri ciclopilor își sparg ochiul cu care
 priveau chihlimbarul
Cu care surprindeau adulterul
Luntrice lungi se opresc pe marginea lucrurilor
Și din ele cobori însoțită de un nor de lăcuste :
Niciodată nu știi să dispari în întregime în câmile
 din care sorbi
Mirosul tău plutește ca o coamă prin care trece
 vîntul
Conturul obiectelor se vestejește sub umbrele
 de soare

APROPIEREA NOPTII

În obrazul de sîrmă ard varuri așa cum trec
stoluri de vulpi
Cu aripile întinse cîteva ore în șir
Și frumusețea ta îți acoperă obrazul cu stînci
de mare
Sub care cai de mare fac dragoste o zi

Cu lingurițe lungi încerc obrazul tău pe cînd
alături
Savanții descoperă pe elitrele insectelor polenul
de toamnă
Îmi leg la ochi bucăți de lemn de palisandru
După ce fur toate diademele galbene aflate pe
continent
Pe marile vapoare în trenuri în nervuri
În cărămizi în mersul femeilor pe moarte
Cînd urcă scări metalice în formă de melc

CASTELANA ÎNECATĂ

Părul tău e lampa acestei spelunci
Clătinîndu-se mă lasă în umbră
Îmi place cînd plouă să vorbesc despre el
Pentru că e o focă întinsă la soare

-
Eu port pe umeri un columbar
Ca osul unei castelane înecate în mlaștini
Cenușa e părul tău nedormit
Cenușa de rîu străbătînd întreaga trahee
O voi risipi în aerul marin
Ca monezile aruncate de sus

Cu care fetele din balet își Țes ciorapul seara
 La umbra statuielor ecvestre
 Pe care se desfășoară violentele lupte de tauri
 Și toreadorul ridică steagul ca pe un trofeu
 sepulcral
 Steagul orb al luptei dintre tauri și oameni
 În arborii de gumă aș putea spune că ești firul
 de marmură verde
 Pe care păianjenii urcă pînă la fructul amar
 Pe care marile accidente rutiere se petrec cu o
 furie de nedescris
 Și ochii sinucigașilor învie pentru a treia oară

CĂMAȘILE DE FLĂCĂRI

Viermii palizi care îți umblă prin carne
 Întrunind în ei opalul și frigul
 Sînt urmele sărutului pe limba ta
 Pe farfurie
 Capacul crește în siguranță ca din piatră
 portocalie
 Cînd îți scuturi părul frunzișul lui se clatină
 pînă în sexul tău muribund
 Mingile pe afară își poartă miracolul
 Corpurile oamenilor dispar în ziduri pentru
 totdeauna
 Și în locul lor rămîn iedere
 Carnea ta prin care umblă viermii
 Nu uită să castreze să respingă
 Cămășile de flăcări cămășile de scrum

BUZELE SÎNT PLINE DE FUM

În umbra aruncată de corp pinguinul era
răsturnat peste acrobatul deschis ca o vulpe
Ulva uriașă plantă din fundul mării
Își acoperea crimele cu mușița verde a ciinilor
Adună din amplele rochii din marile vînturi
Tu căutai volanul de meduze al somnului
Cu degetele tale ca niște pahare
Vulturul din Anzi țira peste stînci
Cîteva sute de femei putrede excitante și clare
În argonautul lor exhibiționism nocturn

UMBRELA DE FERIGI

Tu ce duci sub fald un fetid cîntec
Mult mai veninoasă mai în toi
Îți mai tremuri gura peste noi
Ca salvatorii peste un înec
Ochii tăi sînt poduri lungi sub nări
Gările de noapte reci
Pintecul e îngropat în ceață
Dar gîtul tău e totuși un homar

Tu ești femeia ca laptele umflat
Pulpele lungi cum e părul de negrii
Cum sînt culcușurile de ferigi
Cum e coama mistreților
Chiar tu ești o umbrelă de ferigi

De patruzeci și șapte și cinci
Ți-am spus că ai sub piele frunze lungi de ferigi
Și cascadele se ascund când treci
Pe străzile galbene

NIMENI NU RUPE TRESTII

Nimeni nu rupe trestii în timpul visului în afară
de un personajiu mascat
Pe spatele unui enorm pește zburător
El își atinge în treacăt părul despletit care
răsună încet ca o vioară
Părul tău e bun pentru îmbălsămat cadavre
Părul tău e bun pentru șters pahare
Pentru împletit glugile străvezii când plutesc pe
deasupra ta
Ca pe deasupra unei mlaștini secrete
În timpul visului nimeni nu rupe trestii
Dar mâinile lui îmi caută cu înfrigurare vinele
pentru a le arunca în cazane aprinse
Și masca pe care niciodată nu și-o ridică
E făcută din apă și dintr-un fir palid de spermă
Pe farfurii eu îți aduc proprii mei ochi între
bucăți de gheață
Ca să pot privi prin tine cum curge singele când
dormi
Când somnul te înghite ca pe o pradă

BRAȚ LA BRAȚ

Te chem să privim cum cad și se sparg melcii
Braț la braț
Să privim împreună descompunerea prelungă a
lunetelor

În ochii exploratorilor
Firele de zăpadă rămase între dinți
Să privim săniile cum se prăbușesc în prăpăstii
Cum arde grăsimea de focă frumos
Braț la braț
Să privim pulpele iepelor
Ca pe niște flori pe care aș vrea să ți le ofer
O dată cu cîrligul de pescuit cadavre
Carnea ta cum scade încet aproape invizibil
Te chem în miezul cărbunelui de curînd
despicat
Care nu mai sclipește ca pînzele de păianjen
Nici ca cearcănul de sticlă cu care caracatița
își amețește prada
Să privim conspirația obiectelor casnice împotriva
scoicilor moarte pe punctul de a deveni
obiecte
Cum se deschid ferestrele cînd nu mai încap
în odăi

EXTRAORDINARA SOMNOLENȚĂ A PĂRULUI

Înainte de a ucide mai mîngii o dată buzele
Și după ce le smulgi
În fundul gurii se mai plimbă un ochi
Un ochi transparent de halucinanta oglindire
în el

A mea sau a celui mai înalt munte
Oamenii îngălbenesc cînd aud cum ferăstraiele
taie păduri

Fiindcă niciodată nu se poate ști în care ochi
se prăbușește arborele cel mai fantomatic
Sau femeia tăiată într-o longitudinală secțiune
De care atîrnă o lingură de sticlă în care ține
Pantoful extrem de mic al celei dintîi rivale
Și extraordinara somnolență a părului
Plămîinii în care cadavrele nu putrezesc
niciodată

Nici infinita serie de urechi unele cît urechea
Despicată de cap de o lovitură superbă care a
aruncat-o departe

În această secțiune de fantomă am visat și am
locuit multă vreme

Și nervurile calde ale bocancului meu
Sînt făcute din aceeași bolnavă substanță
Catifelate ca o rană în formă de foarfecă
În care pasărea de pradă se complăce să plîngă
la ferestrele iubitelor

Ceasornicul de argint se spînzură cu o infinită
precauțiune la ora exactă

Maestrul de vînătoare îi ia locul îmbrăcat în
castele de fum albastre

Urcînd aceeași scară de sticlă

UN POEM DE BEATITUDINE

Linia tristă a gîtului tău e o sulică ruptă
E un flux în vinele mele murdar de plante și
de rechini
Un albatros sexual e linia gîtului tău obosit în
crepuscul
Îmi primește fruntea în faldul ei se desface sub
degetele mele
Și totuși nu-i voi scrie niciodată un mare poem
de beatitudine
Linia gîtului tău e cea mai fierbinte șerpuire
Patul meu e un pian de linia gîtului tău început
Singele meu un ceai tare în care meduzele ei
se descompun
Ochii mei îi surîd cu o prostească cu o
deprimantă recunoștință
Și cele mai tulburătoare cuvinte mi se izbesc
de dinți atunci cînd o ating
Nu nu îi voi scrie niciodată un mare poem de
beatitudine
Pentru că înainte de a-mi fuma țigara ea poate
să moară
Aruncă în aer de lampa vreunui sonдор
Linia gîtului tău sulică otrăvită un copac
prăbușit
Sau viziera de sub care privesc
Conturul bolnav al continentelor

PEISAJUL NECUNOSCUȚ

Mănușa fură mîna spărgînd în unghii frunze
Mănușa mai atîrnă ca o cenușă caldă
În care arde carnea ca niște gîturi de girafă
Eu te aștept cu mîinile pline de furnici
Pe care le voi arunca cu un gest impudic
Pentru a le putea găsi pe țărnul mării cînd
dragostea
E mai înaltă decît gîtul colorat al girafei
Tu ești femeia în care se strîng de gît oamenii
Sau își trec prin umeri cuțite lungi de sticlă
Sau vorbesc despre violențele inaccesibile ale
panterei
Tu ești femeia în care se deschide visul
Ca o enormă plantă de apă
În care oasele lustruite sînt ace de cusut
Blănurile oceanelor pentru totdeauna

OGLINZILE VOR CERE SĂ CADĂ LA PĂMÎNT

Oglinzile vor cere să cadă la pămînt ca niște
fiare obosite de fugă
Din cauza ta oglinzile vor fi îngropate în pămînt
Pentru că în fiecare se petrece un viol
În fiecare o violentă masturbare
În apele lor liniștite și parfumate

Oamenii vor arunca cu pietre și cu nisip
Un miros de ploșniță strivită va izbucni din ele
Pentru că în fiecare se petrece un viol
În fiecare o dezordine violentă

De-acum încolo ne vom privi prin aripile păsărilor
Din părul tău voi face capcane pentru ele
Te voi ruga să te dezbraci la lumina difuză a
umărului tău
Să-ți arunci tîmplele ca pe niște confetii
În capcanele blonde ascunse în zăpadă

OBRAZUL SURPRIZA

Cu fiecare oră prezența ta va mirosi a frunze
Cînd tu vei zgîria în mine contururi foarte rupte
Și alpiniștii vor trece tot atît de înfrigurați prin
Alpi

Și noi vom fi frumoși nu ca regele junglei
Nici nu vom fi frumoși ca niște atleți tineri
Nici ca mosoarele desfăcîndu-se
Te voi iubi pînă cînd pulpa mea se va agăța
de mare
Pînă cînd toate florile vor fi niște cești de sînge
Te voi iubi în locul unde prostituatele erau
fecioare

Eu cel mai frumos șifonier
Favoritul tău șifonier plin de sclipiri
În care ochiul e un arhipelag
Încărcat cu arbori de piine

CIȘTIGĂTORUL MARATONULUI

Poți să ucizi absența Ești totuși pe o plajă
Plaja portocalie scobită de ostatici
Plină de lunete puternice sub care oricine numără
Boabele de nisip a căror clătinare
Descalifică în aceeași clipă pe toți ciștigătorii
maratonului

Toate jerbele funerare
Miinile andaluzelor care înnoadă sfori
Lumina difuză din jurul scaunelor
Gestul inotătorului extravagant

POȚI CĂLĂTORI ZILE NESFÎRȘITE

Robi I era regele lupilor *rei des`lupos*
Și într-una din convorbirile lui cu Ditsyratos
Regele hienelor
Pe străzile ametoare ale orașului Atsep
La confluența celor două mari fluvii
Pe șold îi creștea o ciupercă violetă ca a doua
sau a unsprezecea desvirinare
Făcută cu ajutorul unei ventuze
Cînd Elentara îi aducea penarul el continua
să spună
Că poți călători zile nesfîrșite
Și poți vedea scări făcute din fire subțiri de
albumină

Sau din cozile lungi de scafandri
Și femei cu genele întredeschise atit cît trebuie
Ca să urmărești furnicile dinăuntru disecate la
microscop

Femei în fața cărora regreti foarte mult că ai o
singură dantură

În care privitorii se văd pe jumătate dezbrăcați

Și femeile nu se văd absolut de loc

În locul lor se poate citi un poem inedit de Sade

Din care profilul se ridică risipindu-se în aer

Mereu întreținut de o materie inflamabilă

În acest timp femeile înlocuiesc articulațiile
genunchiului

Cu flori ocheane și site

Nările rămîn cele mai seducătoare aparate

Cutreierate de lungi păianjeni

Ale căror picioare muiate în cel mai pur carmin

Mișcă balansoare foarte mici melodioase

Cu ajutorul cărora efortul e împărțit în jumătăți
egale

Tîmplele sint remarcabil de echilibrate

Pentru că noaptea oricînd forța de atracție este
aceeași

Și numai la miezul nopții iese o umbră stropită
de un grădinar

Și umbra e un cerb acoperit de răni

Acoperit de un sicriu pe care strălucește un
enorm diamant

CEASORNICUL ÎNTORS PÎNĂ LA EXPLOZIE

Intr-un grăunte de rapiță Mauretania plutea
spre tropic
Cu haoticele ei voaluri încărcate de pasiune
Viteza ei atingea epocile lacustre
Și în organismul placid al oamenilor
Viscerele alergau ca șobolanii bolnavi de ciumă
Femeia mea iubită privea în fundul broșei
Secretele asasinate acvatice
Lințoliul acvatic îi îmbrăca obrazul de ierburi
aromate
Și magicul obiect cusut în tîmpla ei
Se întorcea ca o busolă legată de solzii unui
delfin
Ca un ceasornic al înecaților
În care ora înecului continuă să bată
Mult timp în urma ultimei respirații
Mauretania își clătina mortuarele voaluri
Ca un pîtec matern
Încărcat de o haotică pasiune
Și oamenii aveau urechile pline de ceară pline
de scorpioni
De ciuperci galbene aduse de vînt

DEPARTE DE ZGOMOTUL CASCADEI

Colțuroașa ciocnire dintre somn și metal
Dintre hohot și întuneric
Dintre curentul cald al golfului și dintre
Oul carbonizat al aventurii
Dintre strămoșii liliecilor și uriașele valuri de frig
Dintre florile funerare și cadavrele calde
Dintre fulminantele aripi de purpură care băteau
aerul medieval

Și linșajul femeilor prigonite
Dintre liniile curbe și principiile lui Euclid
Dintre marea bătută cu bice de sclavi
Și bulele de ceară umede de salivă
Dintre coamele cailor după o cavalcadă
Dintre reflux și păsări dintre iederi și blănuri
Îngrozitoarea ciocnire dintre hărți și busole
E prietena veche a termitelor

HARTA FĂRĂ FLUVII

Pe buze aveai pieptenul care murise la cea dintii
atingere cu părul
Pe buze aveai plagiatul care scotea din gură
pădurile virgine
Și din carnea ta făcea o noapte eternă
O epocă dispărută păstrată în osul brun al sepiei

În timp ce capul ți se plimba de pe un umăr
pe altul
Ca o hartă din care lipseau fluviile
Întâmplător panica a izbucnit ca niște perne ude
Aruncate între 2 375 de oameni
Pe giganticul pod de pe Missouri

GHEAȚA ARSĂ

Îmbraci pirateria ca florile din pădurea adormită
măninci pirateria în care scînteiază hermina
și porțile deschise ale ghețarilor plutitori
pentru că nu vrei să aduci urechile încărcate
de rodii
pentru că pantoful tău e atît de albastru
în toaleta lui de dansatoare portugheză
pentru că uiți ca pe un crin
pauza dintre zi și noapte
pentru că oricînd e zi sau oricînd e noapte
oricînd îngheți privind jerbele de apă
invidiezi dezgustul jerbelor monumentale
îți clatini părul în fața morților
în fața ecoului care te urmează
în fața unghiilor ecoului
pasive ca lotușii
imobile ca valurile
planturoase ca lănciile
cu un pas mai scurt decît buzele
Ele aruncă din brațele dragostei în brațele
morții

cei cîțiva necrofori în libertate
vreau să spun pe toți locuitorii pămîntului ferm
fuzind fără întrerupere închiși în saci de
papură
pe care îi împletesc sub ploi torențiale
izbindu-se mereu de umbrele lor
sub imperiul cărora înoată meduzele solemne
Dar tu provoci acordul ultim al degetelor
și aprinzi lămpile ca să acoperi lumina

CEL MAI SURD

Caut scheletul tău la toate ferestrele
caut reverberarea lui tumultoasă
pelerinajul solnițelor în ceara oglinzilor
și rochiile de metal lichid ale femeilor
bastonul de fildeș pierdut în parc
sînul ca o pasăre moartă căzută în iarbă
la marginea unui fluviu albastru
singura fereastră aprinsă de pieptenul tău
singura privire care îmi rezistă
singurul mod de a privi
de a respira aerul nopții
de a călători pe marginea acoperișului
sau pe marginea fulgerului
singura aromă prin care mă recunoști
cel mai frumos cel mai limpede
cel mai simplu
cel mai surd
cel care aude pașii fantomelor

cel care aude surîsul evaziv al ghitarei
Cel care surîde în sîngele tău în tăcere
cel care își aruncă în foc armura blondă
ca pe un buchet de gladiole
cel care străbate întunericul în salturi
Cel dispărut sub privirile tale fascinante
în sordidele peisaje de apă

CEEAA CE ATINGI

De ce ai aceste languste pe brațul întors
O brațele tale întoarse din vis pe unde rătăcesc
în serile ploioase
brațele tale de explozii
brațele tale de plumb de galop
brațele tale de languste sînt somnolențele
umărului
și langustele sînt o capcană
sînt un salut o salată afectuoasă pentru
convalescența castronului
sînt frații Grahi înconjurați de admirația unanimă
o evaziune fiscală bîntuind ca un taifun
un drapel ascuns în burta unui cal ucis
lavinele sînt Alsacia și Lorena
în toată subterana lor întindere magnifică
sînt privirile mele rătăcite fără speranță
pe brațele tale întoarse din vis
îmbrăcate în moar
îmbrăcat la rîndul meu ca un delfin

cu gîtul despîcat de o lovitură adîncă
o bea din gîtul meu
bea din gîtul meu înainte de a cădea
această sursă străveche
bea din pălăria mea de otravă
adună cîrduri de cocoși sălbatici
pentru ritualul nocturn al iubirii
simplifică limbile focului
care începe să scadă ca un munte vechi
și lasă-mă o lasă-mă să-mi ud pieptul în ochii tăi
ca doi flamingi cu aripile deschise

A DEVORA A PRIVI

Minunatul plumaj al ochilor tăi
își scutură corali peste mine
un copil aruncînd mingi în odăile goale
un asasin urmărit
al cărui cadavru a rămas înapoi în camera de
plumb
pe cînd enormii ciini îi miros batista pierdută
Eu mă întreb prin ochii tăi
cînd trec prin ei portocalii
spre hula deschisă a mării
cînd după gratii acordurile sună
ca o stană de piatră
cînd fotoliile la orizont sînt goale mereu
și scorpionii invadează farmaciile
ca niște balanțe fragile

cînd obrazul tău se resoarbe în lava vulcanilor
Eu mă întreb prin ochii tăi eclipsă în declin
repaosul vocalelor

EA DOARME

Tu vei ieși din rochia de porțelan
în capul meu bandă de aer
bandă de hiene
bandă de bobine într-o continuă desfășurare
bandă de vise sfișiind visele
bandă de țesuturi
bandă de sinucigași alergînd înspre fluviu
bandă de rechini atacîndu-se cu furie
bandă de ferestre atacînd ferestrele
Tu ești la fereastră ca un traumatism cunoscut
fără să mă vezi
fără să-mi refuzi complicitatea
fără să refuzi să iei parte la depopularea acestei
planete
la întoarcerea în amurg a fantomelor animale
la circulația umană a gheții
fără să refuzi să usuci proaspătul ochi al meselor
în care scoicile hibernează Tu
treci prin fereastră ca un transatlantic oscilant
unde femeile transportă lupi
în leagăne de copii
și își aruncă pe punte sinii de purpură
sinii de cosciuge în flăcări
Cînd vei ieși din rochia de porțelan

în mijlocul bandei atroce
care taie în fiecare dimineată cu o savantă
atenție
rădăcinile seculare din parcuri
părul tău va fi solul clarității

GHIMPII ADORĂ

Ghimpii adoră inima ta
asemenea unei case de simburi
cine ar îndrăzni să-i atingă
cine ar îndrăzni să-i smulgă ar orbi
cînd te înconjoară cu marea lor pasiune retrasă
dar eu îmi agăț de ei verigile
îmi agăț de ei vertebrele
și nemișcatul lanț de cobalt pe care îl port
în păr

pe care îl ascund în vinele frunții
acolo unde drumurile pornesc
într-o izolare splendidă
o pasăre de sticlă prin ierburile înalte
în cucutele rupte găsesc vocea ta ca o
zăpadă liniștită

tu mă aștepti
aștepti tot ce aș vrea să întilnesc
ce trebuie să întilnesc
cînd aștept moartea legat de trunchiurile bătrîne
cu nemișcatul meu lanț de cobalt
ghimpele lung al colinelor
plin de albine dezorientate

antropofagia plimbându-și în tăcere buldogul
și flamurile neliniștite
asasinele flamuri de gaz
ca niște vulpi aprinse și gonite mereu
pe care marea le agită din ce în ce mai departe

SUBSTANȚĂ

Corespondența vocii tale e un liliac izbindu-se
de ziduri
aceste ziduri mute asemeni unor urechi de care
spînzură pianele
pianele se prăbușesc în vocea ta
ca într-o genună
și pianistul continuă să acompanieze în același
extaz

marea orchestră rămasă pe podium
deasupra prăpastiei zboară un alt enorm liliac
e marea orchestră rămasă pe podium
e mînușa plină cu melci
care ne cheamă
e brațul navigatorului tăiat din umăr
care ne caută
după aceste ziduri se aude marea
cum crește încet ca un smochin
cum își închide ochii cu o mie de pleoape
cum își închide ochii cu o trenă de calcar
peste care alunecă vapoarele hipnotice

NEGRU ORANJULUI

Trecutul tău e poate mai departe decît credeam
poate e un clopot scufundat de mult
trecutul corbilor care te înconjoară
preferă negru oranjului
preferă exilului teama de viori
pentru că valurile sînt viorile țărmlui
preferă piețelor pustii și exacte la ora aceasta
o sequoia fluidă
trecutul tău întreg de oglinzi prin care trec
cometele
pînă cînd nu se prăbușesc în mare
preferă insigna crimelor podgoriilor bătute de lună
trecutul tău coafat cu scheletele străbunilor
cu implacabilele avalanșe de apă
cu halucinantele epidemii de ciumă
ca un vals
trecutul cuvintelor tale încîntătoare ca arborii
răsturnați de vînt
trecutul corolelor bolnave
stăpînul absolut al fluviilor subterane
transparenta balanță a zăpezii și a focului

ALIBI

Multe spînzurători se înalță în culoarea
florilor alcalină
în carnea florilor

devansate de ploaie de conștiința dublă a
 nasturilor
 ca tunetul devansat de fulger
 ca fulgerul devansat de trăsuri
 ca egretele care devansează capul amorf al
 ereților
 ca somnul care devansează oamenii cu o clipă
 mai suplă
 sau culoarea alcalină a florilor
 navigînd prin pernele ude
 mult timp după ce ora somnului a trecut
 Ora somnului a trecut
 ca un duel feroce pentru aceeași umbră rezemată
 de rampă
 ca viciul ascuns care salută îndărăt
 ca o grea și impură cravată
 viscerală
 ora somnului a trecut
 ca un clavir plin cu lilieci
 copleșit de apă
 în fundul riului
 ale cărui clape se aud în noapte
 cum ne anunță pletele
 înainte ca ele să se poată atinge
 ca două puternice forțe electrice contradictorii
 ca un gheizer irlandez
 ca un catalizator îmbibat de acizi
 ne anunță pletele mîngîiate de ouă fragede
 un cuib de vipere ațîțate
 pregătite pentru minunatele exerciții
 din camerele tăcute
 pe unde tinerii leproși trec spre fetele
 căzute-n somn
 asemeni unui grațios curcubeu marin
 Acest clavir
 ne anunță pletele pentru ultima oară

înainte ca ele să se poată extermina
învelite într-o pojghiță de gheață
strălucitoare
în care tu privești nemișcată
fuga stolurilor de plante
surprinse de ploaia de pietre din privirile tale.

ULTIM

Privește-mă prin arborii de carne
de frunzele cărora se întunecă ospiciile
respiră și dormi prin arborii de carne
dacă vrei să cunoști identitatea absolută
a pasiunii și a teroarei
aruncă sinii pe spate ca o omletă
din care singele porumbeilor curge vaporos
stăpînul acestei gargare
stăpînul lunii februarie ne va arăta laguna
pe care vrei să plutim
și în același timp dinții lui vor cădea peste
noi ca o ploaie de cenușă fierbinte
În cenușă ne vom căuta buzele
vom căuta efigia lor de cauciuc translucid
pieptănătura ovală a serii
legiunile de insecte care erau odată triburi
terifiante
în luptă pentru același fetiș
insectele care călăuzesc morile
inundă balurile
rătăcesc cortegiile

cu ceremoniosul lor obicei de a întreba
subsolul e sacrificat ?
subsolul e solanj ?
subsolul ne admiră ?
și în urma răspunsului
după ce amplele biblioteci din occident au
clipit
nervozitatea lor cunoscută apare deasupra
carcasei
ca un landou
în landou oamenii de pe pământ
își taie mâinile unul altuia
cu cocarda visătoare a iubitei
aruncându-și priviri pline de o insuportabilă
adoratie
și cel mai blond om de pe pământ
e un rinocer
cel mai inteligent o piscină adâncă
de care sirenele și restul
se apropie în sfârșit să-și înmoaie genele de
cristal
sub influența curenților de aer
a homarului orb care dă greutate argilei

Tu respiră și dormi respiră și dormi
dacă vrei să cunoști identitatea absolută
a pasiunii și a teroarei

CANALUL STINS

Păstrez coama nopților umedă de umbletul tău
străbătînd camerele care ne despart ca o cîmpie
inundată

păstrez nodul delicat în care sugrumi zilele
atunci cînd ele sînt gata să apară

și cadavrele lor neterminate le păstrez
în sicrie de sticlă

umerii tăi care încep în vîrfurile degetelor
se întind peste voci

îmi zdrobesc oasele

mă conduc spre aceste sicrie de sticlă
și rămîn la capul meu

ca niște canapele de frunze

pîlpîie în singele meu ca un arc întins
se clatină încet ca o ghilotină

mă urmăresc cu siguranța somnambulilor
neclintîți la foșnetul ierbii

putrezesc mai departe în glastre

înfloresc în întunericul compact cu o
grandoare neîntîlnită

alungă porumbeii din squaruri

cu mirosul lor de șacal

Dar cu coama lor îmi inundă nopțile

fulgerele care nu se mai sfîrșesc

îmi inundă miopia cu care privesc trecătorii

cum caută numerele șterse pe porți

și cum le găsesc în ochii lor orbi

în floarea galbenă a uitării pe care o duc
în palme

cum își ating frunțile palate pustii

pe cînd insomnia diurnă izbește pereții

ca o furtună de oase

NUMELE TĂU DE JASMIN

Numele tău de jasmin e teatrul preferat al
aparitiilor
cu lemnul lui bogat sculptat și înnegrit de timp
cu acest cămin fastuos în mijloc asemănător unui
mormînt
pe care groparii l-au uitat deschis
cu delirantul solemnul șir de figuri
așteptînd salutul de fier al urmașilor
numele tău se culcă într-o imensă mlaștină după
ce își concediază valetul
dar mania de a aduna timbre poștale
îl împiedică să închidă ochii
Atunci fantomele dezorientate se apropie de el
și îl ating
Îi ating urechea dreaptă ca pe o favoare
sau urechea stîngă ca pe o sabie
și dacă cineva încearcă să-l înșele sau să-l
surprindă
simte dintr-o dată semnalul urechii drepte
dacă cineva vine spre binele său
urechea stîngă îi putrezește
și contribuie astfel la marile salturi de
temperatură
dacă cineva îl pronunță
numele tău cade într-o sumbră melancolie
înconjoară întunericul ca o brătară
și dimineța se ascunde în locuri singuratice
refuză să mănînce
sau mănîncă cu o extremă voracitate
o dată cu apariția nopții
aleargă înnebunit peste ziduri
scoțînd urlete înspăimîntătoare

O numele tău de jasmin
în care obiectele se văd câteodată duble
câteodată întoarse
cuprinse întodeauna de o panică indescriptibilă
traversate de șanțuri de irigație ca de o
pletoră de păianjeni
de diguri înalte pe care cresc vii de spumă
ca un vertigiu care le înghite
și viceversa
numele tău eczema persistentă a Lunii
în conjuncție cu Jupiter
numele tău limba de sodium a inimii mele
ochii bufnițelor impenetrabili
convalescența scurtă a imprimatelor medicale
viziunile întovărășite de miriapozi
ale bolnavilor de scorbut
Miine fluturii negri se vor opri
de-a lungul numelui tău de cimbale
își vor așeza aripile zdrențuite de umbră
pe corzile lui
și vor muri înăbușiți de polenul lui sepulcral
vor muri ca o mină de plumb
plină de glasuri
și cadavrele lor au să rămână închise aici
misterioase
caravane dispărute
urși albi surprinși de ghețuri
urmele inexplicabile
de pe suprafața mizerabilă a chihlimbarului
parfumul de ambră al ochilor tăi
care plutește peste marile păduri
asemenea unui pește zburător rănit de moarte
sau zace în pietrele curate cu care oamenii se
ucid

Ei se ucid

în numele insulei secrete
scufundată în numele tău
pe care tu îl porți la fel de liniștită
ca un ciine de china
păzind o umbrelă uzată
păzind memoria iluziei
lycantropia muribundă de pe crestele valurilor
seara de grație în care numele tău de jasmin
și-a tăiat carotida

PRIVIRILE NOASTRE...

Privirile noastre ne aruncă umbra peste ziduri și
încarcă natura cu parfumul fermelor

NU AȘTEPTA

Frumoasa mea Langlois
necunoscuta
jupoaie un roi de viespi
îngropată în farfurie
adormita mea Langlois mereu laborioasă
așteaptă miezul nopții ca să-și zboare creierii
strîns legată de anvelopele fructelor
în timpul ultimelor zece luni ale anului 1870
treceai cu siguranță fără să mă anunți
într-o alarmantă toaletă
ca un cocoș galic privit din profil
ca sinul tău de fum
ca plictiseala care mă părăsește complet
pe prima treaptă a scării
în fața buzelor tale ca o antilopă
muindu-și buzele în părul tău
a buzelor tale ca un câmp de furaje
care începe să curgă prodigios
spre locul unde așteaptă milioane de ierbivore
acoperite de voaletele verii
o falangă lacedemoniană
acoperită de scuturi
sau de imensa manta
a persecutorului

ÎN RUINELE PATULUI

În ruinele patului tău aleargă un cal monstruos
un om diform aleargă în urma crinierii
o pisică cu ochiul de pește
sărind peste pieptul bolnavilor
se îndepărtează într-un nor de praf
proscrișii marilor lacuri
castanele cad din pomi cu zgomot de cărbune
fluturii nocturni pendulează deasupra
asemenea unor baldachine umflate de vînt
și oasele tale sună încet ca o harfă
în ruinele patului tău
în ruinele patului tău torțele se sting
cîte una la fiecare colț al corpului tău
ca un sistem solar
și semințele primelor plante încolțesc la lumina
nudității tale
din patul tău țîșnesc izvoarele termale
în care florile mor magnetizate
în patul tău se repetă pămîntul
se repetă retragerea apelor
și speranța statuilor prizoniere

TIMPANUL DE VÎNT

Poate cel care doarme e invizibil
poate cel care doarme contemplă
convulsiunile somnambulice

poate cel care doarme amplifică sensibilitatea
cutanee
ca două incandescente candelabre
în care ard lingurițe
poate cel care doarme de la un capăt la altul
nu doarme

Y

N-am să te beau n-am să te înăbuș
n-am să te înham la aurora boreală
această trăsură de gală mîncată de cancer
n-am să te închid în girle ca pe dama de companie
a țarinei
eu n-am să-ți cer
pentru biciul meu diafan de ardezie
mușchii prelungi ai obrazului
ca un cuier gol
n-am să-ți șterg părul care acoperă mobilele
o litieră de grîu
un papirus ciuruit de semne
n-am să-ți refuz torțele ploii
ca să aprinzi docurile
nici strălucirea lemnului putred pentru costumul
tău de seară
n-am să-ți refuz poneiul
n-am să-ți refuz carminul
n-am să-ți refuz irisul
precipitatul galben din fundul experienței

Eu am să te caut
cu solemna mea haită de salamandre
prin toate ruinele

PENTRU A VEDEA

Pentru a face să geamă lichenii
te privești în oglinzi
te iubesc în drumul parcurs de praful rocilor
albastru ca o cursă de biciclete
negru ca un kilometru
închisoarea lavandei care parfumează pădurea
stupefiantă ca o carieră pustie
pentru a vedea limpede
spune-mi reflexul linii pe degetele tale
inexistente
degetele tale căldura absentă a lunii
spune-mi când mă scol prin umerii tăi
dimineăța
ca un fir de sare
absorbit de un fir de apă
spune-mi când mă scol sau când cad din turn
rămânând suspendat ca un lampion în întuneric

SPECTRUL LONGEVITĂȚII

(În colaborare cu Gellu Naum)

Acest duelist, care ucisese 27 de persoane în lupte succesive, era întovărășit peste tot de fantomele victimelor sale.

27 de fantome tăcute îl urmau și în această seară pe sub arborii înverziți de un cutremur ondulatoriu.

Fantoma încântătoare, căreia nu-i lipsea decît umărul stîng, mîncat de o larvă, îi oferise costumul de plajă pe care îl purtase în timpul celui mai scurt duel. Capul îi rămăsese sub o stîncă și puțin timp după ce înlocuise în mod tulburător nisipul, valurile îi invadaseră ochii : valurile continuau să-i inunde ochii.

Fantoma aceasta simplă și violetă era cea mai aproape în spațiul fantomatic al duelistului.

Țipătul ei de groază înfășura gîtul lui ca un roi de gușteri morți de somn pe marile flori tropicale.

Era farmecul deosebit al duelistului întotdeauna cînd trecea pe sub arbori, era un ochi de frunze unde cădeau părți întregi din corpul femeilor care treceau repede sau se opreau cu nările în vînt ; cu ajutorul unei furculițe aceste buze, aceste linii atîrnînd în cădere, erau strînse de fantoma încântătoare care spera să-și compue, în lun-gile ore de somn, obrazul rămas sub stîncă unei mări îndepărtate.

O plajă nesfîrșită sclipea sub soare pînă la genele ude ale pescarilor, la orizont dinții de corali ai lupoacei, prin apă delfinii ieșeau să braveze aerul ca pe o pradă ușoară și între acești doi bărbați cu armele ruginite ascunse în valvele antebrațului, cu o infinită grație, o stîncă își întindea umbra visătoare pe care nisipul o clătina ca pe un voal, ca pe o lampă, ca pe o viperă atroce.

Dimineaa, apele iși încetau pentru o clipă cursa, stinca iși îmbrăca toaleta opusă mării și cei doi îndrăgostiți iși rezemau în tăcere părul de ea pînă cînd frunțile li se topeau una într-alta.

— Cercul conduce visul în umbră, spunea unul din ci, umbra ne soarbe în mijlocul lacului sub care se întinde camera de primire, de-a lungul candelabrelor sfîșiate sau în radiolari pe care îi porți în deget, îi sorbi, îi urăști, îi pui în virful undiței, îi schimbi cu incomparabile armuri lichide.

Nimic nu ne poate opri mîinile încercînd să rupă coaja subțire care ne acoperă pieptul.

Se văd destul de clar arborii memorînd gesturi, cîinii memorînd arome și tu însuți strangulînd piersici înfloriți; se văd destul de bine în fundul globului de cristal neliniștitele mele mișcări la apropierea nopții, crimele reci, ale regiunilor reci sau ale regiunilor temperate, ale sclavilor retrași să soarbă aerul sigur.

Pe ondularea ta zace o floare arsă cu chibritul, pe care ți l-a întins, surîzînd, palida garderobieră.

E un fulg ceea ce ai să ceri la ieșire, un fulg care îți va servi ca semn de recunoaștere la intrarea ta în marea sală a Consiliului secret ¹.

¹ Obiectul și lumea de concepțiuni deschisă de materialele difuze sînt reținute de multe limite. Poezia sparge această preponderență a materialelor în general, în așa fel încît caracterul determinat de lumea sa sensibilă de manifestări nu poate furniza nici un principiu pentru această limitare a unui fond specific și a unui cerc restrîns de concepțiuni și de prezentări. Ea nu e, în consecință, atașată nici unei forme determinate de artă. Ea e o artă universală capabilă să fasoneze și să exprime, în fiecare formă, un subiect oarecare susceptibil să intre în domeniul imaginației. *Elementul său propriu e imaginația însăși, acest principiu general al tuturor formelor de artă și al tuturor artelor particulare.* Cuvîntul nu e decît un semn dezvelit de expresia proprie. Subiectul nu trebuie continuat nici sub forma gîndirii raționale sau speculative, nici sub aceea a sentimentului incapa-

Masca neagră, care ți-a ascuns ridurile de ochii tulburători ai femeilor traversînd strada, ai să o lași, cu o ușoară neglijență, pe zidurile adormite, pe zidurile gata să irupă, să se prăbușească, ori să crească în interiorul pămîntului.

Lîngă obrazul iubitei mîna ta va desface clapele încuiate ale cărții, rupînd foile, aruncîndu-le în vînt, distrugîndu-le într-o liniște neîntreruptă, depunînd, cu o înecetă uluitoare, o armă albă, o nobilă hlamidă, un singe vetust sau amical, terorizat sau înnebunit, urma acestui copac mai convulsivă decît sărutul apelor încete peste înecul tău irevocabil.

Vei putea astfel destul de ușor să descifrezi interferența peisajelor îndepărtate, urmele haoticelor insule atîrnînd de gîtul girafelor însetate, potopul unic în care încerci să înoți cu speranța că apa aceasta nu se va opri niciodată, că ea te va duce spre faldul monstruos al peștilor, spre dragostea dezesperantă a elementelor contrarii, care vor găsi, poate, o frunză destul de lacomă ca să te treacă fluviul.

Pe crestele acestea e un punct mirific, mai tare decît amprenta lăsată de sărutul pasionat al vampirului².

bil să se exprime prin cuvinte, nici cu preciziunea obiectelor sensibile. El se va curăța, *întrînd în domeniul imaginației*, de particularitățile și de accidentele care îi distrug unitatea și caracterul de dependență relativă de părți aparținînd relațiilor finite. *Imaginația poetică trebuie, sub acest raport, să se mențină între generalitatea abstractă a gândirii și formele concrete ale lumii reale.* (Hegel)

² Cei pe care îi întîlnim în traiectoria efortului nostru, pe prapurile prime ale surprinderii și care vor să se mențină în nervozitatea inițială, trebuie să fie atenți la primejdia brațelor, totdeauna întinse ale purulentei hidre care este gîndirea religioasă, la forța de atracție pe care ea o poate exercita chiar împotriva voinței lor. Înainte de a cădea pradă fluxului nervozității să țină seama de avertismentul ultralucidului Cornelius Agrippa: „*Eroarea în cuvinte este o sursă fecundă de eroare în lucruri*“. Să nu confunde legsul mitic minunata osatură a revoltei, din care tre-

De aici începe grandoarea formelor ucise de vînt în fiecare clipă, cu prima ocazie, cu primul refuz, magnificul gest al moluștelor salutîndu-ți venirea.

Cine te deschide pe tine, cine te înspăimîntă, poate te cheamă, toate obiectele probabil te cheamă, te sug în interiorul lor ca pe un lichid întunecat, ca pe un obraz acoperit de frunze uscate, pendulat în vîrfurile piciorului, în agitația adorației tale, în pacificarea razelor solare cu pletele așezate lîngă pompa de incendiu.

— Grandoarea catafalcurilor împinse în fundul apei de propria ta mină, spunea celălalt, poate sustrage atenția rocilor sau a ventuzelor uriașe.

Fenomenul ceții mă îngrijorează pentru semnul ascuns în faldul acestui tezaur³.

Țin departe de mine clapele orgilor ca să nu mă tenteze norii la apropierea averselor.

Impresia de niciodată văzut e ceea ce mă atrage.

Abia cînd ai să treci dincolo ai să poți auzi putrefacțiile cum cresc repede, cum mor, cum ne urmăresc cu abuzivul lor farmec.

buie eliminat cel mai minim punct mort, cu legsul cretinizant al unei culturi în putrefacție; să nu se lase tentați de formula auto-dezagregantă a tehnicii atotputernice; să distrugă cu precizie amprenta monstroasă a creștinismului din accepția unei iubiri fără obiect dincolo de corp, dincolo de specia umană; să înlăture atracția biografiei; slăbirea încrederii lor în cheia necesară a automatismului să nu-i facă să vadă monotonia tehnică înaintea persistenței, sub toate uraganele, a pasiunilor umane. Cu aceasta, menținînd încrederea totală în facultățile individuale și admirabila lor dorință de transformare, pătrunderea în camera secretă le este asigurată.

³ „Artistul e pus dintr-o dată în posesiunea unei imense comori, dar această comoară nu îi aparține. Îi e imposibil, chiar prin surprindere, să și-o atribuie. Această comoară nu e alta decît comoara colectivă. În asemenea condițiuni nu e vorba de crearea unui mit personal, ci, o dată cu suprarealismul, de crearea unui mit colectiv.” *André Breton*.

Nu întreba cînd dormi cît de lung va fi somnul, cît de calm se apropie vulturul mascul de imensele faleze pustii.

Ferocele melc se retrage înapoi așteptînd culminația umbrei.

Depart de noi e poate un nisip galben, poate un alt curent cald și încremenit, poate recunoști în oglinda aceasta propriile tale cochilii sfărîmate de valuri.

Vălurile mor la picioarele stîncilor și așa cum noi înviem în pletele dragostei cu mîinile încărcate de licheni ⁴.

Cred că e timpul.

De altfel se văd cele cîteva minuscule încercări de a reține pentru o oră trecutul aproape prezent.

O singură dată pot privi fără să-mi pierd privirile, mai obosite decît umerii femeilor adormite.

Cred că aplecîndu-mă pînă la nivelul apei voi putea să ofer cu furie, să iau și să ofer în același timp o pălărie invizibilă.

Ochii noștri seamănă cînd încerci să adormi străpungîndu-ți inima.

Complicînd, aceste păsări vor găsi polul și poate vor trece mai departe în aerul din interiorul mînușii.

Mașina pneumatică, pescuind cu mișcări sigure, a întilnit la marginea lacului teroarea vizibilă a mîinilor care nu aduc nimic în afară de paloarea ochilor, de crengile

⁴ „Oricît ar displace cîtorva nerăbdători gropari, pretind că știu ceva mai mult decît ei despre ceea ce ar putea să însemne, pentru suprealism, ultima sa oră : ar fi apariția unei mișcări și mai emancipatoare. Unei asemenea mișcări, prin chiar forța dinamică pe care noi continuăm să o punem deasupra tuturor lucrurilor, considerăm ca pe un punct de onoare să ne alăturăm imediat.”

atîrnînd spre pămînt, de răsturnarea pietrelor ca să găsim subterana, de gurile întredeschise.

Fugi în aer dacă vrei să întîlneşti fluturile mîncat de păianjen, sala colosală prin mijlocul căreia trece o locomotivă în plină presiune, mîna fulgurantă cusută cu arbori.

Cifra inundă memoria cu aceeaşi perseverenţă cu care întunericul inundă retina sau inelul.

Mă mişc destul de sigur printre aceste cadavre familiare.

Sîngele lor, proaspăt încă, îl găsesc destul de încărcat cu fructe pentru a fi respins cu rădăcini sub ridurile plăcute, sub salutul distrat pe care ni-l trimite acest curios călător semănînd în mod straniu cu ferocitatea superbă a plantelor de stepă⁵.

Am tăiat cuţitul cu degetul, am spart zidul opac cu privirea sau m-am ridicat deasupra mărilor aproape în invizibilitate.

Îţi voi ceda într-o noapte acest antebraţ criptografic, tatuînd, în treacăt, interiorul stîncilor.

Fulgerul nu e destul de propice poate, dar privirea reuşeşte de multe ori asemenea tururi de forţă.

⁵ Sîngele scaldă pivoturile actuale ale suprarealismului :

- a) încrederea persistentă în automatism ca sondă ;
- b) speranţa persistentă în dialectică pentru rezolvarea antinomiilor care copleşesc pe om ;
- c) recunoaşterea hazardului obiectiv ca indice de reconciliere posibilă a scopurilor naturii şi a scopurilor omului, în ochii acestuia din urmă ;
- d) voinţa de încorporare permanentă la aparatul psihic, a umorului negru, care, la o temperatură oarecare, poate juca singur rolul de supapă ;
- e) prepararea, de ordin practic, pentru o intervenţie în viaţa mitică, şi care ia, mai întîi, pe o scară largă, aspect de curăţire aproape totală.

Nu pot decît să salut ilustra fantomă vorbind de cearcănul sumbru în care voi adormi, aparența acestui glob de sticlă în care vrei să privești prin palmă.

Atunci a început duelul.

Umbra acoperea iubirea, acoperea revoluția și ochii de gaz ai nopții, acoperea săbiile, ruginea urechea, se întindea ca o mască de bal neîntreruptă.

Ei se duelau pentru apariția umbrei, pentru dispariția ei, pentru superba coincidență a acestor momente.

122 DE CADAVRE

(În colaborare cu Gellu Naum)

Fixează cu premeditare unica ta hîrtie de identitate.

★

Evoluția mîinii explică saltul în propriul tău singe.

★

A bisa e preocuparea păsărilor care conduc corăbiile.

★

Nu încerca să susții cu degetele larva unui fluture.

★

Prin armurile care acoperă privirile tale străbate
un țipăt sălbatic.

★

În atitudini se păstrează de obicei o cheie uitată.

★

Trecîndu-ți mîna prin inimă îți smulgi o unghie.

★

' Nu uita să închizi ochii înainte de a închide pleoa-
pele.

★

Ceața care ne înconjoară e propice dezlănțuirii
poetice.

★

Gheara aceasta de uliu îmi amintește cît de îndepăr-
tate sînt nopțile.

★

Niciodată e un cuvînt preferat în interiorul canalului de scurgere.

★

Cineva admiră o privire și izbește cu sete o confuză depopulare a privirii.

★

Fulgerătoarea întrecere între toate lucrurile definitiv părăsite.

★

Numai o dată te pot întilni, *în primul tău geamăt.*

★

Deschide-ți umerii și liberează imensele, dezesperantele, palidele, îngrozitoarele urme de pași.

★

Vîrful genelor te menține mereu deasupra apei.

★

Încercînd să adormi mai repede ajungi înaintea întunericului.

★

Sub aripi e un spațiu imens, mai tăcut decît imensitățile polare.

★

Pe mîna femeii e o pată care îi înfrumusețează zîmbetul.

★

Cînd sîngele animal este prea abundent, vorbesc despre poezie ca despre sugativă.

★

Nimic nu te va împiedica să-ți privești ceasornicul ca pe o umbră aruncată de vînt în beznă.

★

Ochii s-au închis și mi-au prins în ei mîinile. Ca să scriu sînt nevoit să le smulg o dată cu ochii.

★

Nu lăsa altora grija de a-ți măsura umbra.

★

Ca de obicei oracolul a uitat să pună virgule.

★

Vom fi exacti la întîlnire.

★

Fiecare deget amintește fruntea unei femei adormite.

★

Ducem cu noi întreaga figură în agonie.

★

Peste vibrația sensibilă plutește virtuala cometă.

★

Inacceptabilele noastre gesturi sînt niște cercuri de gheață.

★

Urmează ce nu mai poate rămîne : durerea paraliților succedată de neobositele turme de hypocampi.

★

Iscălitura mă revoltă dedesubtul ruinelor.

★

Tăcerea acestei ore ne amintește de cel ce aprinde focul.

★

Cere-mi ce vrei, dar nu primi nimic.

★

Micile mele manii sînt contorsiunile bulelor.

★

Nimic nu e de nențeles atunci cînd îți aprinzi cu mîna părul.

★

Să obosești, să cazi, e prea puțin din ce aș vrea să spun.

★

După trecerea zebrelor apare insistent în vis o față încărcată de eczeme.

★

O rememorare a trădării m-a împiedicat să trec pe furiș prin cameră.

★

Ultima ta salvare este reconstituirea din fragmente.

★

Cu cît disimulezi mai mult, obiectul devine palustru.

★

În fața arborilor a mai rămas doar o coamă de melci.

★

Fulgii ne întovărășesc cu mișcări dezinvolve.

★

Aruncă ceea ce a rămas din femeia aceasta păstrînd doar o tremurătoare concluzie.

★

Mersul șopîrlei speriate de strania noastră tăcere.

★

Ceea ce observ în ecou, e fluidul negru.

★

Ce se poate cere întunericului cînd ni se aduc lămpile ?

★

Dinafară înăuntru, dinăuntru în virful piciorului.

★

Călătoria petei de umbră duce pînă în imediata apropiere a catafalcului.

★

Tatuîndu-ți pleoapele histerizezi vampirii.

★

Se vede după mușchiul copacilor că femeia aceasta vine din țări cu ficuși.

★

Legea echilibrului pe care o accepți te va conduce, rătăcindu-te pentru totdeauna.

★

Întîmplător vă prezint aici ceea ce norul nu e capabil să respingă.

★

Este de ajuns, poate, să paralizezi vocabularul.

★

Ce, poți să agit mai violent e pînă la urmă măcinat de ape.

★

Secretul permanent e singurul picior gol.

★

Alceele, falezele, cresc înăuntrul scoicilor.

★

E necesar să uiți tot în afară de pasiune.

★

A te tirî nu e lipsit de sensul pe care mereu îl respingi.

★

Fulgerător, e un mod de a vorbi poetic pe de-a-ntregul.

★

Nu pot șterge nimic din memoria nîmicită.

★

Iubesc culoarea pe care o porți în ziua cînd nu apare soarele.

✱

Imediata apropiere sucombă printre înotători.

✱

Dacă te doare mîna vindec-o cu ajutorul unui cuțit.

✱

Flăcările ard, dacă știi să treci pe lîngă ele fără zgomot.

✱

Cît de anemică mi se pare ultima revanșă imposibilă.

✱

Poți ieși liniștit. Nu vei întîlni decît spectre.

✱

Încearcă să te scufunzi simulînd vertiginoasa creștere vegetală.

✱

Viziunile tale nu pot încînta asistența. Cruzimea fără margini a imaginii amintește tulburele crochii fixat pe manșetă.

✱

Cu un dramatic salut poetul își prezintă fața superficială auditoriului adormit.

✱

Femeile mîngiind cîinii fac întoarcerile relativ imposibile.

✱

Poate fi un simulacru această importantă amnezie ?

★

Dorințele sînt cu atît mai violente cu cît noaptea se apropie.

★

Renunță de a-ți lipi pe ochi tristele triburi laborioase.

★

Aruncă-te în fluviu : vei găsi acolo pleoapa pe care o pierduseși.

★

Oprește, oprește, oprește, oprește spațiul.

★

Disparația mea nu e decît o vizită făcută în cea mai mare grabă.

★

Taie-ți vinele pentru a smulge rictusul mov prin surprindere.

★

Ochitorilor li se lipesc mîinile de geamuri.

★

Izbindu-ți craniul, sfărîmîndu-l, realizezi poate un fragment de fulger.

★

Pe ceafă cresc repede cîinii îndepărtîndu-se cu grijă de urmele pradei.

★

Cravata pe care o porți azi-e sunetul care ne mîngîie mîine.

★

Înainte de a închide fereastra, sparge-o.

★

Peste unele plăgi se depune o constelație de mult dispărută.

★

Nu ne lipsește osatura necesară sau stranie.

★

Se poate numi poet numai acela care deformează cu precizie.

★

Să ne aruncăm în foc sau să ne urmăm somnul.

★

Pe figurile cele mai grave apar primele semne de întrebare.

★

Unghiile nu sînt suficiente pentru zilele de teroare.

★

Ghetele tale cu fundă, aceste stînci palide.

★

Nimic nu mai cade pentru că nimic nu complică mai mult: nu e o flacără, ci un fulminant diagnostic.

★

Nu uita să aduni cu avariție cele mai sumbre riduri.

★

Sîntem decîși să susținem cu furie. Ce ?

*

Peste umbră, peste distanță, persistă suprafața concavă a pupilei.

*

Cineva îți anunță sfârșitul arătându-și fereastra.

*

Aprindem flăcările pentru a ne pierde în labirintul lor abominabil.

*

Părul tău e un măr imposibil de pictat.

*

Cadavrul există în măsura în care putrezește. El putrezește încet și lasă urme.

*

Îmbarcațiunea pleacă seara și se îneacă în zori.

*

Nu privi, mai bine acoperă cu părul : vei avea un frumos costum erotic la primăvară.

*

Nu încuia sertarul. E în el dinamita umbrei.

*

Bate pe umăr un arbore. Insistă. Vei primi cu siguranță răspunsul așteptat.

*

Libertatea poeziei e libertatea ideilor izbucnind din convoaie.

★

Ceea ce înspăimintă într-un poem este propria noastră fantomă, desperecheată și tragică. Dacă întoarcem capul fantoma se profilează în adânc de oglinzi.

★

Cuvîntul e un vas în care ard foarte încet simbolurile decolorate.

★

Acest poem îl port în inelar.

★

Ne sprijinim pe un fulg. Trebuie să căutăm o pasăre.

★

Vei fi acel frumos tînăr feroce despre care se spune că a murit devorîndu-și într-o noapte pletele.

★

Dacă s-ar sparge în mii de bucăți, ca o bucată de stofă, poemul s-ar precipita în mii de obiecte.

★

Discursul funebru ni-l vom ține noi înșine într-un indescritibil vacarm.

★

Vei înțelege de ce tac atunci cînd te chem : toate cuvintele mă trădează.

★

Subiectul unui poem depinde de absența subiectului. Cuvintele urmează legea reală a *imposibilității de supunere*.

*

Poemul nu se sfîrșește cu paloarea unghiilor, dar această paloare îl colorează așa cum argila colorează ierburile.

*

Experimentul chimic dezvoltă un gaz subțire, o pletoară de păianjeni, o pasăre calcinată. Acestea toate se retrag în poezie încercînd să respire.

*

Necesitatea poetică își găsește primul ei dușman în necesitatea de-a face poezie.

*

Mimetismul poetic e încă o formă a hazardului care se dezvoltă la baza producției poetice.

*

Poezia sparge cu temeritate arterele poeților.

*

Cenușa are valoare poetică în momentul în care se poate aprinde.

*

Pasul salvator e cel care te va face să cazi. Repetă-l.

*

Pe marginea privirilor stau mîinile, pe marginea mîinilor furculițele.

*

Poezia nu decide de nimic după cum tehnica nu decide de nimic. E acest neștiut neliniștitor și atrăgător pînă la demență pe care-l bănuim în orice salt.

✱

Liniștește-te : aceste statui nu te cunosc decît din vedere.

✱

Fixitatea stranie a privirii tale te salvează de moarte în măsura în care umbrela te salvează de soare.

CALĂTORIE

E o cîmpie cu mlaștini prin care trecem acum
și de multe ori tu intri întregă în ierburile roșii,
atunci iubesc părul tău rămas deasupra apei
ca o plantă moartă,
regăsită,
uitată,
în jurul căreia înoată peștii —
e o cîmpie cu mlaștini prin care trecem acum
cuprinși de delirul dragostei noastre.

În fața ta
aleargă o herghelie palpitantă
spre marile vase de cuarț în care vom intra,
femeile pendulează pe gîturile delicate,
egretele degetelor ne crestează un drum de cenușă,
trebuie să alergăm pentru că vîntul de nord va începe
curînd,
vreau să-ți mai văd o dată obrazul
înainte de a deveni de nerecunoscut,
și-ți sîngerez umerii palizi, cît mai e timp,
pînă cînd noaptea suspendă mișcările obișnuite,
pînă cînd epiteliul funcționează încă la o mică înălțime
de pămînt,
pînă cînd polipii vor începe să-ți devoreze vinele,
pînă cînd bufnițele se vor decide să-și facă din ele
diamantele tragice.
Alături de noi putrefacțiile curg, fluviu prin aer,
plantelor își deschid ușile șubrede,
un nou cod al manierelor se dezvoltă din oasele
păsărilor,
planeta e nebună după un satelit care-i frige buzele,

lumina solară inundă subsolul
și magnifica placentă a încarnației tale
e cîinele acesta scăpat din lanț
a cărui respirație o auzim în urmă.

Cuprinși de delirul dragostei noastre
fluturii acoperă trenurile, vapoarele,
fluturii acoperă în stoluri monstruoase brațele statuiilor,
șopîrlele așteaptă un semn pentru a invada orașele.
și cîmpia de mlaștini ne cheamă,
răsună,
sînt ziduri vechi la marginea ei,
izvoare calde,
gradele funcționarilor publici ca niște scări de papură,
spărgătorul de gheață,
un ac de cusut
și plantele, oh, plantele ieșind din cleștarele ceții.
Limbajul a fost ucis de vînt,
tu ai uitat cum fulgii balansează,
dacă-ai putea uita și culoarea ochilor tăi,
dacă-ai putea uita cît de fulgerător ne cresc unghiile,
dacă-am putea mai repede goni,
cuprinși de delirul dragostei noastre.
Cel din urmă sărut,
două pietre de moară rotindu-se-n gol,
neclintirea volatila —
de-acum încolo oamenii vor primi,
în fiecare dimineată,
degetul ca pe-un cadou al umbrei.
Ieși din acest ou, din această balanță.
Oprește pendulul sau strică-l.

CU O CAZMA DE TUCI

Aş vrea să fiu groparul naivităţii tale
şi-al pleoapelor culcate pe irisul bolnav
aş vrea să fiu groparul aceluia veşnic sclav
îngrămădit în colţul gurii tale.

Aş vrea să sap o groapă cu o cazma de tuci.
mai neagră ca privirea de sub sprinceană ta,
să scot din hruba unde domneşte bezna grea
fiinţele pe care le seduci.

Aş vrea să fiu groparul acelor lacrimi reci —
cenuşă risipită după incendii lungi —
pe chipul tău orînduite-n dungi
ca-ntr-o pădure falsele poteci.

Aş vrea să fiu groparul absurdului banal
obişnuit cu hrana deprinderilor vechi :
zadarnică podoabă ce-atîrnă la urechi
în ape de cristal.

Aş vrea să-ngrop durerea făcută din nimic
şi-aş vrea, peste ţărîna bombată ca un piept,
copacul reveriei eterne să-l ridic
cu trunchiul drept.

NEFAST

Mă sperie oglinda ca o privire moartă
în care a rămas un trist reproș,
mă sperie-asfințitul roș
ca o halucinantă hartă.

Mă sperie și ora și minutul
și ticăitul ceasului bătrîn,
aș vrea să plec și-aș vrea să și rămîn,
aș vrea să șterg și să reiau sărutul.

Mi-acopăr rictusul amar cu gluga
cînd trec pe sub fanarele de gaz
și trecătorii fac de mine haz
ca de un hoț care-a scăpat cu fuga.

DOLIUL ZĂPEZII

Că nu mă mai iubești, nu pot să te ucid —
statuie spartă să te-arunc în vid ;

Nu pot să frîng în două trupul tău
să iau ce-i bun și să îngrop ce-i rău ;

Peste obrazul mut, cu ochii orbi,
nu pot să văd zburînd un cîrd de corbi.

Cu vine albăstriei sub braț rămii
așa cum ești și cum ai fost întâi,

Și cu ovalul tău de la-nceput
care m-a amăgit și m-a pierdut.

Rămii cu pașii tăi, ciorchini striviți
de nopțile ca niște dolomiți,

Și sub umbrela somnului visînd
iubirea nouă ce-ți veni în gînd.

Dar peste carnea ce-și aduce-aminte,
memorizînd ca un școlar cuminte,

O umbră va cădea în albe-amiezi
ca doliul unui nor peste zăpezi.

DELIORMANUL

Mustește lutul galben sub roșia copită
a bouului de stepă din Dobrogea aridă
și cade lent, posacă, țesută uniform,
velința deasă-a ploii. Dorm șesurile, dorm
și sorb prin somn licoarea cu gust de cantalup.
Deliormanul șade pe labe ca un lup
flămînd, cu blana ruptă de cîinii de la stîină,
iar dealurile goale, cu flacăra bătrînă,
scăzută, rumegată de timp și de nisip,
și-arată de sub văluri misteriosul chip
de sfîncși surpați, cu ochii pieziși ca de mongol —
de la-nceputul erei dintii pierduți în gol.

CIMITIRUL DIN SULINA

Pietrari cu dalta fină ca un mandibul, dar
cu mîinile asprite ca scoarța de arțar,
au însemnat pe lespezi, la margine de lume,
un simbol, două cifre și dedesubt un nume
de om sau băiețandru aduși aici de vînt
ca să-și găsească-n clisa Sulinei un mormînt.
Ciudate nume scrise pe lespezi sure zac
și-n putrede sicrie, cu țintuit capac,
acei ce-au fost matrozi se descompun,
iar orga mare-a mării cu vuietu-i nebun
funebru marș le cîntă de ani îndelungați.
Malaria și-necul i-a strîns aici. Sînt frați
veniți de pretutindeni din Kili și din Lesbos,
din Englitera unii, brăzdînd al mării haos
după cîștig sau după o aventură scundă,
sau năzuind ca Vasco da Gama să pătrundă
misteru-acestor locuri în care apa dulce,
de drumul lung trudită, rîvnește să se culce
în balansoarul vînat și-o-ntîmpină rechini
cu falnice-acolade, pretențioși, calini.

Porniți din țări de flăcări, flămînde sau geroase,
i-a descărcat destinul ca pe un banc de oase.

MEDGIDIA

De te-abăteai spre malul cu lintiți și șovar,
pe drumul ce-altădată tăia în două balta,
simțeau miros de ierburi dospite-n mîl amar
și auzeai în corul batracian contralta.

Se tolănea amiaza cu soare cald în stuf,
în aerul ca sticla de Turda limpezită,
dar spre amurg țințarii, bezmetici de zăduf,
țișneau în rotogoale ca șfara dintr-o plită.

Prin casele de piatră bolnavă și chirpici
se aprindea tizicul în fața ușii scunde,
care-mpletea o plasă spre-a nu putea pătrunde
aceste fiare crude cu trompele lor mici.

Azi, însă, balta fuge-n pămînt, secată toată,
șovarul își trăiește coșmarul de sfîrșit
și în văzduh se stinge nocturnul zumzuit
al fiarelor de pradă cu trompa retezată.

NEBUNA MELANCOLIE

Va veni tristețea părului alb, va veni în curînd
ca o zăpadă căzută nici nu știi bine cînd.

Sub lampa aprinsă va balansa peste file
umbra zvîrlită de vînturi ostile.

Va veni într-o zi, nechemată,
sania cenușie pe pîrtia-nghețată,

fără zurgălăi, lunecînd ca o fantomă
ca să dispară-n peștera din comă.

Dar eu de lungă vreme pun butașii
și afînez pămîntul să se afunde pașii

și rogojini eu peste bulbi aștern
cu liniștea egală a gestului matern.

Va veni tristețea părului alb, nebuna melancolie,
ca un uliu scăpat din colivie

făcîndu-și cuib de-a dreptu-n părul tău.
Și-n clipa ceea o să-ți pară rău

că lancea ți s-a frînt adeseori
în crunta bătălie cu oștile de mori...

SPECTACOL

Lui Șuli Gheorghiu

Între ruine am văzut un clavecin odată.
Zăcea ca un ren obosit de goană.
Poate pe el își cîntase iubirea o fată
rezemîndu-și de clape fruntea diafană.

Molozul îi albise lustrul, ca o zăpadă
căzută peste noapte sau în gînd, —
un voal fluturînd și vibrînd
ca pe-nserate o serenadă.

Un bolovan rostogolit pe clape
le strivise aproape
și nemaiputînd să-ndur cumplita lor suferință
l-am dat de-o parte, mîngîind clavecinul ca pe-o
ființă.

NESOMNUL

Este închisă ușa gîndirii cînd adormi.
Dar pînă atunci, pe stradă, sub arborii diformi,
noptatecele păsări au rătăcit de-ajuns.
Pe urmă, dintr-o dată, în tine s-au ascuns
ca frunzele în cuiburi și cuiburile-n pomi,
s-au risipit în tine, silindû-te s-adormi
cu tălpile în aer ca-n vechii antipozi.
Pe chei plesnește apa din miile-i de cozi.
Scrișnește cheia-n broască. La barul Moabit
femeile cu părul vopsit au adormit.
Se potolește gîndul în tine, dar lucrează
cu toată omenirea din emisfera trează,
în hohotul sirenei, în smucituri de frîne,
în echilibrul țațoș al fetelor bătrîne,
în trenule de sînge care-au rămas pe străzi,
în brațul macaralei care transportă lăzi
și în harababura hîrțiilor din mape
și în epilepsia simfoniceleor clape
cînd negrele pianе, pe podium, se închid
ca gîlgiitul apei după un suicid.

-

Ah, trenurile noaptea prin văi aleargă-ntr-una
și le aruncă-n goană prelate albe, luna.
Vagoanele sînt pline cu oameni, cu muniții,
cu piatră, cu cărbune, cu plumb, cu superstiții, —
și mugetul de taur al trenului te scoală
din somnu-n care intri ca-ntr-un cazan cu smoală,
te smulge și te-aruncă pe linie-n triaj
și tu alergi pe linii cu singurul bagaj :
o inimă aprinsă în piept, ca o lanternă, —
ca să conduci mișcarea traficului, eternă.

FRUMOASA MEA

Frumoasa mea urită ca o vrabie,
iubita mea frumoasă ca o sabie,
ca iederile verii alintată,
dorind, ca ciungii, mina retezată,
tulburătoare și rămasă-n urmă
ca un asin însoțitor de turmă,
și niciodată, niciodată calmă,
ca liniile care fug în palmă.

În dauna iubirii suferindă
tu mi-ești și încăpere și oglindă,
ești ca un măr tăiat în jumătate,
nevinovată sursă de păcate,
și risipită în dorințe mici
ca-n mușuroiul lor niște furnici.

CULOAREA

Să-și capete culoarea eroicul ei nimb,
să n-o aud cum suferă și geme,
și astfel, condensată de oameni și de timp,
să intre-n ochi, condusă de poeme.

Să-și capete culoarea, nu amfore, nu bici,
nu șaua de ivoriu-a nostalgiei,
nu lustrul unei clipe care-a pierit, și nici
monotonia dulce a cîmpiei.

Să-și capete culoarea spălată-n vitriol,
suplețea necesară a iubirii,
desfășurarea lentă a scărilor în gol
sau saltul brusc pe planul alungirii.

Pupila să se scalde în ea ca într-un lac
vulcanic în găleata-i exactă și termal
și unde-n fund, pietrificate zac
furtunile, pe catafalcul pal.

Eu nu vorbesc aicea, și cred c-ați înțeles,
de petele zadarnice și moarte,
de marile tablouri sfințite prin deces,
mereu privite prin ochene sparte.

Vorbesc de o paletă țîșnită din efort,
din calitatea faptelor țîșnită,
de nava minții dusă mereu din port în port,
de singele mișcării podidită,

Vorbesc de-acea culoare ivită într-o zi —
ca o coloană sprijinind pămîntul —
c-un gest redeșteptată de Gabriel Péri
cînd asasinii îi săpau mormîntul,

Vorbesc de-acea culoare care-a rămas etern
de Sirbu Filimon adînc crestată
în inima de piatră-a pămîntului matern
în altă dimineață blestemată,

Vorbesc de-acea culoare pe care o vedem
în noi lăsîndu-și splendida amprentă,
ca firul Ariadnei înfășurat în ghem,
ca liniștea din lucruri, aparentă.

ȘOPRONUL VECHI

Îți amintești, iubita mea, întâiele mașini
făcute cu minile noastre cînd te iubeam foarte
mult ca țărina și frunzele copacilor,
întîiele mașini
făcute cu degetele zdrelite și neîndemînatice,
mai însemnate pentru noi decît invențiile epocale,
decît descoperirea de continente noi,
frumoase tot așa cum sînt și azi buzele tale.
Fenomenalele arșice, bucăți de tablă,
șuruburi vechi și ținte de bocanci,
strălucitoare franjuri de vreme terfelite,
și pentru care noi aveam un cult,
cînd te iubeam, iubito, ca ploaia după-amiezii
în zilele cu soare mult.
O mașină de încercat pepenii verzi,
din staniol, din bile și un arșic de mială,
atît de mică-ncît intra în buzunarul pantalonilor,
și uriașa antrepriză din șopron,
cu hron și roată de transmisiune,
din care-o cloșcă și-a făcut cuibar.
O, ce minune !
Născocitori de instrumente-am fost și noi
ca la-nceputul lumii, omenirea,
cu fantezia nesecată a jocurilor de copil
noi am descoperit mașina lui Watt, moara de
vînt,
să măcinăm pentru păpușă grîul,
cîrligul și zăvorul — și-n bolovanii reci
o inimă și-arterele de sînge...

ACESTA-I ADEVĂRUL

Dacă mai pot să aflu chintesența
acestei lumi și să o gust din nou,
dacă mai pot să-i descifrez prezența
topită în ecou ;

Dacă mai pot în flăcări s-arunc ce nu se poate
și să ridic sub lună un cap hidrocefal,
să risipesc în plante gândiri înaripate
și să răstorn un ciclu considerat fatal ;

Dacă mai pot sub calma, sub dulcea, răsculata,
înălțătoarea riglă a ochilor mirați,
să răscolesc pământul, și iute ca săgeata
să sfîrtec îngîmfarea ilustrațiilor bărbați ;

Dacă mai pot statornic să port cămăși de flămă,
pe mijloc, constelații răpuse rînd pe rînd,
să trec prin Praga veche fără teamă
de Golem abrutizat și blînd ;

Dacă mai pot intrusul ce-i în mine
să îl alung cu bicele de plumb
și ca un nou Columb
eu să descopăr ce e rău și bine ;

Dacă mai pot pe cheiuri să merg sub bruma deasă
și să privesc la marea de păcuri și mazut,
cum lunecă pe-a apelor terasă
arborescentul spațiu din trecut ;

Dacă mai pot lumina s-o tai ca pe-o mahorcă
și s-o îndes în gânduri ca-n ceașca de lulea
și să mă poarte fumul prin noapte, ca o lotcă,
pîn'la iubita mea ;

Dacă mai pot cu nasturi să îmi închei mîndria
pînă la gît, ca un ostaș bătrîn,
și zilnic consumîndu-mi datoria
să fiu telal mărfii și stăpîn ;

Și-n tulburata seară a orgilor umflate
de o esență tare de pin sau de mahon,
dacă mai pot să nimeresc un ton
pentru iubita noastră Libertate ;

Dacă mai pot să fiu bătrîn nevîrstnic
și uneori în scaune să șed
peste genunchi c-un pled,
la jumătatea veacului atomic ;

Dacă mai pot să vă ajut, tovarăși,
să curățăm cadavrul din patul nupțial
și să prefacem lacrimile iarăși
în sabie și-n cîntec de caval —

Eu cred că-și poartă mîna în părul meu ursita
care-a pornit prin bura acelei toamne lungi
și că-n Octombrie, demult, atunci,
mi-am întîlnit iubita.

TU SĂ MĂ DUCI DE MÎNĂ

Cînd uleoasa vîrstă ce-o pregătesc penaii
va trece pragul casei în care dorm acum
și răsfoiesc în vis, ca pe-un album,
nenumărate țări și constelații,

Și-o să mă cheme, poate, o voce de copil,
mai palidă ca razele de lună,
să văd din nou spectacolul fragil
al dansului pe crestele de dună,

Tu să mă duci de mînă, femeie ce-o să fii
stropită-n păr cu diamante albe,
să rătăcim pe pajiștea de nalbe
ca-n orele cînd ne credeam copii

Și noi eram materie bătrînă,
cram, de-atunci, sentimentalii plozi
ai marilor copaci miriapozi
cu fruntea răsturnată în țărînă.

NU E TOTUL

Nu e totul să iubești, o, nu,
cu-o dragoste egală,
pisicile și pomii desfrunziți,
copiii mici de școală,
și ca o apă care umblă lin,

că nu știi bine încotro se-ndreaptă,
tu să iubești senin,
egal, senin,
oricare faptă.

Nu, nu e totul să iubești așa
cu-o bunătate zilnic irosită,
ci să aduni mereu, ca-ntr-un focar,
în inimă, iubirea hărțuită,
și s-o arunci să ardă luminînd,
să ardă luminînd măcar o clipă —
chiar de-o să cadă moartă la pămînt
cu ultima zvîcnire de aripă.

AM ÎNVĂȚAT

Am învățat de tînăr să apăr floarea vieții,
de ger și de incendiu, de fluturii nocturni,
să-i strîng la piept corola prin marile furtuni,
s-o duc la adăpost cînd vin nămeții.

Am învățat de tînăr să lupt și să mă joc,
să împletesc vegherea cu lupta și cu jocul,
și m-am deprins de-atuncea pe cel ce-ațîță focu
să-l iau de gît și să-l arunc în foc.

Am învățat de tînăr că cea mai bună lege
e dragostea-mpărțită prietenilor buni,
cu mîini bătătorite și ochii de cărbuni —
acelui om care din rob e rege.

Să pierzi iubirea asta, am învățat ce-nseamnă.
Ești ca un orb : vederea într-un toiag ți-o porți,
și ești ca cerșetorul bătrîn bătînd la porți,
sub ploaia rece-a serilor de toamnă.

AM CUCERIT PE VREMURI

Am cucerit pe vremuri orașele de apă,
intransigența însăși am cucerit-o-atunci —
o umbră infernală cu aripile lungi
în care ziua sapă.

Am mers pe sub ogiva ce nu se mai sfîrșea,
și-am biciuit, cu biciul de flacăra, rechinii,
pînă-am ajuns, iubito, la marginea luminii
ca dată la rindea.

Și cînd am dat de rampa cu blăni de sconcs și jderi,
mi-am rezemat osoasa mea frunte pentru-o clipă
și am lăsat să cadă a timpului risipă
pe dragostea de ieri.

Mă aștepta terasa de sus : un poligon
cu șuierul de gloanțe încrucișate-n aer,
și-n mijlocul acestui tumult, acestui vaer,
ciudatul prinț Leon.

O, panorama ceea de stîrvuri încă vii,
întinse fără jenă în scaunele goale
ce semănau, ca-n niște metafore banale,
cu stîncile pustii.

Se-ncrucişau prin aer zadarnice cartușe,
respinse și reluate mereu de carnea flască,
și tu pîndeai, iubito, cu inima de iască,
ascunsă după ușă.

Eu am murit, desigur, atunci, și-am înviat
sub candelabrul nopții ca un copac răpus,
cu frunzele-n țărînă și rădăcina- sus —
rănit, cicatrizat.

Acolo, pe terasă, mi-am căpătat vederea,
deși mă amăgise-al Tamarei foișor,
și am plecat în lume cu sufletul ușor
ca să-mi încerc puterea.

Am cucerit pe vremuri orașele de apă,
intransigența însăși am cucerit-o-atunci —
o umbră infernală cu aripile lungi
în care ziua sapă.

V-AM VĂZUT

Ca-n stampele lui Cranach bătrînul v-am văzut
neguțatori de carne lucioasă, ca-n vitrină
un briliant pe-o pernă de catifea-n lumină,
și devorat de ochiul flămîndului tăcut.

Curgea un rîu de lindini printre-nfloriții pomi
din care voi cu mîna rupeați migdale coapte
și, oaspeți la festinul mizeriei, în noapte,
ciocneați pahare pline cu sînge roș, bonomi.

Pe un platou de oase se întindea splendoarea
cetății ridicată din gropile străvechi,
și v-am văzut acolo plimbându-vă perechi
la braț cu desfrînarea.

Iar Libertatea plină de răni și vinătăi
eu am văzut-o-n beciul cetății cum zăcea
cu carnea ei frumoasă zdrobită pe podea
și ruptă de dulăi.

Neguțători de carne, de gloanțe și-agonie,
cu lenjeria albă în care truda plinge,
eu v-am văzut cu groază sub ploile de sînge
scobindu-vă-n gingie.

Și cum plăteți omorul sau candidul sărut
strîngînd de baieri punga cu zloți sau cu forini,
în cele mai gingașe momente, asasini —
ca-n stampele lui Cranach bătrînul, v-am văzut.

SĂRUTUL

Zăpada încercuise tălpile oamenilor
și tălpile, picior peste picior,
își arătară colții de mosor
pe care n-a rămas un fir de ață.
La un nivel scăzut,
zăpada
s-a depus toată noaptea, mut,
cît ține strada

și, ca un ciine ce-a scăpat din cușcă
de dimineață
aud cum se repede și cum mușcă,
zăpada.

Apoi, când ies din casă
pe panta lungă-a străzii
pedalează.

Demult, demult credeam că e frumoasă
când o priveam, ca Geo, prin ferești,
ca o iubită-n somn rămasă
strivită-n vis sub pașii omenеști.
Dar astăzi mi-am revizuit părerea.
Frumoasă-i doar pojghița înghețată
scoasă din patul alb
de tirnăcop și de lopată,
cu fire negre de pămînt —
de-o nedescrisă frumusețe rară
e goliciunea ei murdară
ca un sărut de gheață
pur și sfînt.

AMENINȚARE

Uitată-n somn ca într-un cuib de-argilă
și-n miezul zilei ca-ntr-un cuib de var,
adăpostită-n sîngele amar
și totuși izgonită fără milă,

Nesimțitoare roză de aramă
fixată-n gînd de crude amintiri
cu rădăcini inerte și subțiri
care sfișie fără teamă,

Ivindu-se cînd soarele-a asfințit,
tortură ferecată în tăcere,
limfatică durere
născînd din tainiță la infinit —

Ca un copil bolnav sau ca o iarbă
fac semne seara, singur, pe-ntuneric,
amenințat să intru-n somnul veșnic
de amnezia care-o să te soarbă.

AM SPERAT

Confruntînd cele două jumătăți
ale întregului iubirii,
mi-am spus că poate,
ca și-n alte dăți,
le va uni sărutul despărțirii.

Și am sperat
că un rotund colan
de verde minereu
va moțâi
cu totul obosit,
pe decolteu.

Și-am mai sperat
că pasărea, murind,
va îndrăzni din nou să se-ntrupeze
din pulberile unei arderi reci
și din asceze.

INCANDESCENȚĂ FORȚĂ...

Incandescentă forță a vorbelor, te chem,
ajută-mă să scriu acest poem !
Printre mașini și oameni și flăcări sînt stîngaci
ca vița-ncolăcită pe haraci.
Sosiți savanți ai versului și dați-i
necunoscutei brinci din ecuații,
sădiți peste văpaia încinselor granate
grădini și mari orașe suspendate,
să nu rămînă demiurgii singuri
la miezul nopții bîjbîind cu linguri
prin amalgamul de materii,
prin cifrele fatidice, prin serii
de calcule-agățate ca arme-n panoplie —
prin infinita lumii poezie.

FASCINAȚIE

Încep să scriu acest poem acum cînd sînt
cu jumătatea mea de trup în umbra lunii care
urcă,
și peste munți se desfășoară ca vechea semilună
turcă,
în timp ce altă jumătate s-așterne, tristă, la
pămînt.

Încep să scriu acest poem întîrziat cînd piinea-i
albă
ca tîmplele pe care dorm, visînd, în orele tăcute,
cînd și-au înscris lucirea-n aer ferestrele-n ovală
salbă
și murmură pe țărmul mării ca un taraf de alăute.

Dar Hunedoara e frumoasa ieșită nu din spuma
mării
și coborîtă pe coralii legendei dintr-un ev
trecut,
ci coapsa ei răsare-n zare din rivna caldă-a
căutării —
ca o corabie înaltă crestînd o mare de mazut.
Încep acest poem acuma, cînd brațul meu e
încă teafăr,
și pe retină zac imagini de altădată și de azi,
dar strînse toate într-o boabă, ca-n drumurile
de nomazi,
neprevăzuta geometrie cristalizată în luceafăr.

Încep acest poem acuma pe lustruita mea vioară,
și-am să-l sfîrșesc, umblînd pe pagini, atunci cînd
obosita mîină
va fi un bulgăr de țărînă —
și nici atunci, Hunedoară.

FEREASTRA MI SE PARE...

Îmi dă tîrcoale somnul departe-ntr-o odaie.
Își fabrică metalul gălbuia pălălaie,
se zguduie văzduhul ca marea cînd, în noapte,
pornește șarja-ntinsă de la furnalul șapte.
La orizont străluminează para
și fulgeră de sute de ori la Hunedoara
cu fluturi de rugină și dungi liliachii
ca pe un cîmp de luptă un tir de-artilerii.
Fereastră mi se pare un magic microscop
privit cu încordare de un savant miop,
o colosală, tulbure oglindă,
care-n zadar încearcă să cuprindă
sargasele culcate-n adînc, ca niște zeghi,
cumplite, fastuoase, la mii și mii de leghi...

TÎNĂR UCENIC

Un Rimbaud țaran s-a așezat lângă mine, la
masă,

cu iubita lui în ciorapi albi de mireasă,
un soldat Rimbaud, tânăr prin excelență,
s-a așezat la masă ca o ilustră eminentă ;
ca pe o laticlavă princiară
și-a desfăcut mantaua militară.
Tăcea, privind la fata cu fusta înflorată
și cu bariș cum poartă la țară orice fată,
tăcea soldatul tânăr,
tăcea,
tăcea mereu,
ii străluceau doar dinții de straniu minereu,
ca-n apele de munte naivii bolovani.

Tăcea și el ca mine la douăzeci de ani.

PLAJĂ DE DEMULT

Printre nisipuri curge un aer cam tocit,
se scâmoșează dimineața rece,
și urmele, pe plaje, demult au ruginit,
ca niște lungi andrele în lina de berbece
din ghemul mucezit.

Pe urmă se deschide același vechi bufet
cu lemnul de armonii în care cîntă vara,
sub cești se află restul de la găzar (pe sfert)
și spelcile mătușei noastre Clara.

Eu mă așez alături, într-un ungher uitat,
pe unde briza mării de mult n-a mai trecut,
și fluturile zilei, nevîrstnic la-nceput,
sosește pe tîpsia de candid matostat.

Nimic n-o să mai cadă în carnea mea, știu bine,
decît otrăvuri rele și cine știe cînd,
un crab ucis de mare cu crusta atîrnînd
în picătura verde de apă care-l ține.

De-ar fi să mai recadă privirea ta în mine,
cum se izbește-n fundul fîntinilor găleata,
ar prinde, ca-ntr-o gură de linx, necugetata
privește săpată-n adîncime.

CORĂBII

La Istria e templul Afroditei,
mai e cîrligul pentru jertfe încă,
topită-n stîncă,
mai este urma de copită-a vitei.

Sînt ziduri de-apărare în partea dinspre șes,
tarabele de piatră și băile termale
și mozaicul roșu, mai ales,
zăcînd ca un ghepard pe dale.

Cetatea răsturnată, cu ulițe și porți,
răpită de sub crusta mileniilor sure,
răsare-ncet din somn ca o pădure,
se scoală veștedă din morți.

Nisipul vremii oamenii îl scurmă
cum ar scurma-n ogradă niște vrăbii,
dar nu pot plutitoarelor corăbii
să le mai dea de urmă.

CA-N VECHILE TIPARE

Înaltă-te în vârful picioarelor, femeie,
și dă-mi sărutul ultim pe care-l mai aștept,
să simt pe gât arsura amarnicului piept,
pe care o mărgică mai scînteie.

Ca-n vechile tipare-ale monezii,
ia-mi fruntea-n mîini ca pe un vas de lut
din care însetată ai băut
în arșița amiezii,

și zvîrle-o în țărînă, ciob secăt,
s-ajungă praf umil,
călcat de-o talpă de copil
în jocul lui nevinovat.

OCEANUL INOCENȚEI

Lui B. Fundoianu, în amintire

Tu,
ce-ai sporit cenușa cuptoarelor naziste
c-un pumn de pulbere rătăcitoare,
și care-n anotimpurile triste
topeai în ochi poemul
ca pe un bulz de sare,
o, biată carne ruptă de fiare și-ntrebări,
de vijelii lovită și de nisipul dunei,
de setea răsculată ca trombele din mări
cînd se răstoarnă în orbita lunei —
pornit din Herța lumea s-o cutreieri,
și năzuind să spinteci pod cu pod,
decis să faci din blînda ta ființă
vulcan de cugetări și suferință —
prin melodia ciuruită a pubertății, te zăresc
călcînd pe ierburile ude,
îșnite din pavajul strîmb,
te văd redevenind Columb,
te văd căzînd în gol,
și te iubesc,
eu te iubesc,
căutătorule de surse
cu mîini stropite de pîrjol,
cu degete zdrobite,
înghețate
de-al versului fulgerător șuvoi,
ca ciorile surprinse
de iarnă
într-un sloi.

În vreme ce stăteai plecat
pe pagini,
își căutau salvarea eternă în imagini
ulucile de prin vecini,

pavajul bulbucat de rădăcini,
urzicile și vacile roșcate,
și serile de toamnă
ca niște panglici late,
vibrarea care-n lucruri nu încape,
tăcerea intonată la patru mâini pe clape,
iubirea-nchisă în sicriu de scinduri,
nălucile alunecând prin gânduri,
pridvoarele cu stîlpii lor de lemn.

Mizeria lăsase-n oameni semn.

Pleznea în carne visul
în nopțile prea lungi,
gemea pămîntul plin de vînătăi,
și-ai fi vrut s-ajungi
cu mîna ecuatorul,
să tai în seva lumii alte căi.
Zăplazele prindeau atunci ființă,
ferigile păroase creșteau cu prisosință,
și își scui-pau dovlecii plămîinii pe poteci,
oameni și porci mîncau pe cîmp dovleci
și ștevie culeasă în șanțuri de copii,
Venea un murmur negru
stîrnit de liturghii,
la Capul Horn,
în insule stîlcoase,
se deșertau grămezile de oase,
zăcea-ngropată pîn-la gît mișcarea
în șoldurile calde de femei,
și dilata pupilele, mișcarea,
umflate de magneticul polei.

Născut ai fost un grandios poet.
Ai fost născut să stringi într-un buchet
agavele speranței,
ai fost născut

să descleștezi un cîtec mut
și vocea vieții s-o răstoarni în el,
dar zbuciumul,
cu gheara-i de oțel,
te-a înhățat,
te-a prăvălit de sus,
și tu te-ai dus,
Ocean al inocenței,
te-ai dus printre catarge-n ținuturi depărtate,
te-ai dus pe sub pămînturi,
sub mările sărate,
prin marile savane, fără țintă,
te-ai dus purtînd pe umăr
imaginara flintă,
ai lunecat în tine
pînă unde
nici chiar tăcerea surdă nu pătrunde, —
și-abia tîrziu,
întors dintre omături,
ți-ai regăsit izvorul
ce clipocea alături...

SEMICERC

1

Nu vreau să mai îngîn,
în fața ta,
ce-au spus atîția despre Sulamita.
Nu vreau să transcriu *Cîntarea cîntărilor*,
să împrumut
un gest măcar din pantomima patriarhatului
apus,

nici să mă molipsesc de tropii celebrei
bilblieli,
capcană
de care s-au împiedicat îndrăgostiții omenirii,
respectînd cu sfințenie
ortografia originalului.
Nu vreau să îți înșir splendori
puse-ntre semnele citării.
Sînt plin de griji, femeia mea :
nu vreau să duc pe umeri ritmul
tulburător și patinat al melopeelor iubirii.
De-aș îndrăzni să-ți spun că ești
un stîlp de fum,
m-aș face fum.
Așadar n-am să-ți spun că ești
îișia de azur nomadă,
și nici batista de zăpadă
muiată-n lacrimi cerești.
Vai, n-am balanțe de rugină,
dicționare terfelite,
ci gîrle cu agave am,
și nu știu încă-n care-ai vrea
să-ți soalzi privirea sau piciorul.
Beția dulce a plutirii
ne spînzură de-acest copac,
de rămurișul unde sparg,
necontenit,
oștiri de muguri.

2

Eu nu știu care dintre turnuri
și-a cucerit întîietatea,
și care zi din săptămînă
te-mbracă-n haine de argint.
Mi s-a părut că luni sau vineri.

Luni sorb pădurile absint.
E mai subțire glezna ta,
luni dimineața,
mai agilă,
luni hornurile mor de dor
după duminica trecut,
tramvaiele sînt fisticite,
luni dimineața,
și e vînt,
și pomii sînt mai ciufuliți,
ferestrele mai somnoroase,
luni ochii tăi sînt refuzați,
pereții transparenți la case,
e luni sau vineri ?

Am să-ntreb hornarul care vine mîine.

3

Și brațul ridicat avea un gust
amar, de cidru, brațul tău întors,
țișnit din tors,
încremenit în bust.
Mi s-a părut, sau nu, că mă acuză
tăcut și cald,
tras ca-ntr-un fald
sub bluză ?

4

În tine, ca pe-o mare de oglinzi,
dorința mea își flutură
la nesfîrșit
eșarfa.

5

Surîsul tău,
mic și-ncurcat,
un crab într-o luptă atică,
doarme în ochiul meu
ca-ntr-o ecluză.

6

Mai am încă pe deget zgîrietura miței,
dar după-o săptămînă
pe pielea tăbăcită
nimic n-o să rămînă.
Celula zgîriată se va strînge
și semnele dorinței
se vor muta în sînge.

7

Alerg spre imaginea ta
ca spre fîntîna rece
din mijlocul pustiei,
dar goana violentă
îmi sfîșie conturul.

8

Spune-mi cît poți iubi,
ca să știu
dacă vulcanii mai pot irupe.

Ai să mă rogi
 să te mai plimb pe apă
 în negrele pirogi
 ale uitării scunde și nedemne,
 pe-o apă fără semne.
 Pe țărmul gol,
 eșarfa blestemată
 o să rămână ruptă,
 de steiuri agățată.
 Așa, înfrintă-n stîncă,
 cu legănări de buruiană, încă,
 ai să mă rogi
 să te mai plimb pe apă
 în negrele pirogi.

10

Iubirea, dacă vrei să știi,
 forțează uneori hazardul —
 hazardul o transportă, uneori,
 și ochii tăi mă-mping mereu
 spre catastrofele calitative.

11

Te întilnesc
 în fragmentele pe care
 umbra le-aruncă luminii.

12

Eu brațele-mi întind
 spre tine

întocmai ca busola spre miazănoapte
acul,
sau ca miriapozii răsturnați,
picioarele-n paharul cu funingini.

13

La ora asta
pe umeri ți-au crescut ghirlande,
parafa de ivoriu
a oboselii dulci,
ca semnele rămase-n trunchiul
copacilor de cauciuc,
ca scoicile dormind
în coliere...

14

Ușile-nchise — spune-mi, nu-i așa ? --
sînt nesperatele potire
care păstrează-n cupa lor
învinsa pulbere-a privirii,
și totodată plăsmuiesc
portretul nudității tale,
cînd, ca un gușter inelat,
se-nalță, gilgîind,
mareea.

15

Ești susurul prelung pe care-l fac
bulgării sării aruncați în apă,
suspînul întrerupt
de interjecții.

Cînd dincolo de tine-ajung
văd cataractele-nghețînd
la semnele baghetei.

Tot ce-aș putea să-ți spun acum
e doar un fulg,
în jurul tău
un stol imens de fulgi extatici,
să nu-i alungi,
bătînd din gene,
să nu-i alungi cu resemnarea,
cu frumusețea ta retrasă,
dar gata să pornească-n larg
spre apele-agitate și pline de primejdii.
Vei fi împresurată
de sulite de fulgi,
strategic subterfugiu
din care să-mpletești
lacustra plasă de rigoare
pentru pescarii rătăciți.

Cînd te-ai întors
era pe cîmp mireasmă de iarbă și de orz.
Țărîna se-ncălzise și-aștepta
s-o răscolească rece talpa ta.
Șovăitoare ca un tînăr măr
aveai rotiri de pîclă-n păr,
primejdia vîltoarelor adînci
într-un cuiabar setos de stînci.

Stau singur în odaie și m-ascult ;
 mi-ești dragă foarte mult.
 Cit n-o să-mi fure pînzele furtuna
 te voi iubi întotdeauna,
 ca violetul ochi al aurorii,
 ca albăstrelele, ca sicomorii,
 ca umbrele călcate în picioare
 de oameni palizi, în amiaza mare.
 Puțin îmi pasă. Știu că-n orice gînd
 ești spada lui Damocles spînzurînd,
 și cît o să-și mai schimbe discul luna
 te voi iubi întotdeauna.
 Am să-ți aduc de toate, fel și chip ;
 convalescente fire de nisip,
 crîmpeie mari de cer și alambicuri
 să-ți distilezi cumplitele nimicuri.

Am stat pe punte multă vreme
 gîndindu-mă la tine,
 pînă cînd luna se-arăta din plaur,
 eu mă gîndeam la tine și la bizarul sens
 al giuvaierului culcat pe fundul osaturii tale.
 Veneau din larg,
 reci, trîmbele de vînt
 lovindu-mi în neștire pieptul
 ca niște brațe rătăcite,
 și eu visam la părul tău
 lung ca ecourile-n junglă.

Dar într-o zi,
 în fața noastră,

țișni grădina plutitoare
de vineți stînjenei amorfi,
grădina plutitoare din care tu lipseai
ca din aleea suspendată
imaginea Semiramidei.

21

Păr luat de vînt,
păr luat de vînt,
păr de femeie răvășit
de vijelia despărțirii
la geamul trenului,
păr lung,
melodioasă cavatină,
te las în seama marilor poeți,
te las s-adormi în amintire
ca o foladă
într-un scrin...

ROTUND

Desăvîrșita formă-a geometriei,
a spus un învățat elin,
e sfera.
Omul —
cel mai frumos și nobil dintre toate
ființele acestei vaste lumi —

e demn să locuiască cea mai pură,
cea mai înaltă formă-a geometriei.

Iată de ce pământul e rotund.

Iată de ce e țara mea rotundă
în limpedele ei contur de ape,
de pajiști, de prigorii și de oameni,
de lucruri, de invenții, de-nțimplări,
de dulci răsfrîngeri în azurul moale,
de bolți și arcuri,
gingașe fîntîni,
de prunci isteți
și de bătrîni —
ca pomii încărcăți de floare,
de cîntec vechi, de cîntec răsturnat
și-nțipărit în scule încrustate,
de trestii sunătoare, de grădini
și de echilibrata-nțelepciune, —
măsură tuturor și orișicui —
înțelepciunea dreaptă-a țării mele
în cutezanța zborului rotund.

HOTUL DE RIDURI

Vino să-ți smulg și ție ridurile,
scrin vechi,
și ție, albă zăpadă.
Nu-ș ce să fac mai întîi,
pe cine s-apuc mai întîi de picior,

de piept, de obraz, de faldurile zbîrcite,
de cele două lamentabile cozi ale ochilor.

Ție, iubito, n-am să-ți fur ridurile,
nu, dragostea mea, n-am să-ți smulg inscripțiile,
blazoanele, tăcerile,
lungile revărsări de primăvară,
emblema mea cocorul,
nici ție, copacule —
ceasul tău e prea scurt :
merge după fabrica de iaurt —
dar pe tine, văzduhule,
am să te pun la grea încercare.
Eu sînt brigandul de riduri
și, după ce-am învățat de m-am rupt,
urmînd școli înalte,
și-am priceput cum trebuie să lupt,
după ce munții s-au bătut cap în cap
și-am ajuns mai negru ca un harap,
după ce mările s-au despuiat
și într-o bună zi
vulcanii au țîșnit, congestionați, din adîncuri,
după ce am călcat, pot spune,
pe gîndaci, pe artrizi, pe talaș, pe cărbune,
după ce-am descoperit hexagonală sferă
și-am văzut, sub ochii mei,
apa transformîndu-se-n stele —
brațul meu lung de păsări-lăți-lungilă
e în stare să răpească, dintr-o dată,
milioane de riduri.

POEMUL ÎNȚILNIRILOR

La întîlnirile noastre ca niște stoluri de păsări
gestul era un diamant cu filfiit înalt,
era o așchie subțire care sărea din trunchiul luptei
mereu prezentă-n închisori,
în porturi, marile plantații,
cu rădăcinile înfipite în carnea minelor de plumb,
mereu prezentă, pretutindenii, ca-n respirația lucernei
botul umed al vitelor,
ca-n vînatul ocean curenul
care despică apa verde-n două,
și libertatea ne-nsoțea —
colombă palidă-argintie —
la întîlnirile noastre ca niște stoluri de păsări.

Cum aş putea să uit vreodată
mișcările foșnind ca marea,
cetăți sublime, flagelate,
cerbi urmăriți sărind peste abis ?

Se făcea noapte.
Departe, pe cîmpie, grînele încolțeau.

Se clătina și visul cu laptele-ntr-o cană,
și prin occeanul nopții
noi ne vedeam mai bine,
din neagra beznă-a nopții rupsesem o pulpană
din care ne croisem o mantă suverană.

Eu alergam pe străzile acestea
pe care astăzi trec atît de calm,
și-n goana mea nebună după un colț de pîine
(ducînd în pumni murmurul nostru roșu)
treceam pe lîngă-aleea cu fragede micsandre

și presărată proaspăt cu fin nisip marin,
treceam pe lângă zidul ca un pian deschis
cu clape de suspine.

De-a lungul lui,
apariția mea părea inofensivă,
cînd din ferestre pătrundea,
ca un cuțit înfipt în spate,
lumina violetă a lămpilor de cuarț.

Știam că după-aceste geamuri
se află-o cameră de arme,
se pregătea o lovitură piezișe pentru clasa mea,
se alegea din panoplie
cea mai abjectă dintre arme
și leopardul aștepta
lingîndu-i pulpele femeii.
Sub pătura de lînă moale
genunchiul galben supura
visînd istorica viteză.

Treceam și eu pe lângă zid,
cu pieptul ca un pat de pușcă,
treceam să-mi întîlnesc iubirea
și mușcătură mea de piine :
plămînul palpitînd în farfurii.

Cît vă uram atunci, alei curate,
pur peisaj cu-obraz înmiresmat
părtaș nevinovat la marea crimă !

Mi-aduc aminte cum vuia orașul,
și parcurile, învelite-n fum,
și ora înrudită cu cedrii din Liban
cînd mîna crîncenă, scăldată în sîngele prea turburat,
se odihnea lângă un fruct din tropic.

Era o mină zugrumată-n păr,
o mină rece, oarbă, purulentă,
și răsucită ca un ciot de cange
care-a făcut, atunci, un semn ciudat
și ai căzut, prietenul meu scump,
te-ai prăbușit cu părul gri în vînt
pe strada Franzelari,
la întîlnire.

În fundul apei mișunau culori și pietre, ierburi crude,
și s-auzea o cavalcadă de herghelii pe dedesubt,
iar marea palidă, înaltă, haotică și potolită,
în cele mai cumplite furii păstrîndu-și decisivul calm,
înconjura cu un colan,
supremul ceas al bătăliei.

În cizmărie lampa fumega.
Cizmarul bătea în cuie obrazul copilului,
dinții de lapte,
degetul atingea pielea pantofului
ca o rană de aburi.

Masca de velur pe care o purtam pe obraz
trebuia să mă facă mai scelerat urcînd scările somptuoase.
Pentru ca întîmplarea să-și păstreze
cel mai inflamabil și pur conținut,
această ținută clasică de spărgător
trebuia respectată,
trebuia să-mi rup repede masca de pe obraz,
cînd zgomotul orașului escalada fereastra,
să-mi rup repede masca de pe obraz,
și mina crîncenă, dementă,
scăldată-n sînge turburat,
să cadă lîngă fructul din tropic, neatins,
ca o țigară repede fumată.

Poate era fruntea mea atunci un vas scufundat de furtună
în care oceanul și-a spart rădăcinile,
o iarbă încurcată de herghelii sălbatice,
nărilor de jeratec ale lopeții
sau stinca pe care fluturau palide aripi.
Poate era una din eșarfele tale,
una din femeile tale amețite dansînd
în loc de voaluri obrazul smuls,
în loc de subțiori odihnite, sonde aprinse,
trecînd prin tine ca o singuratecă maree —
bătrînă scoică a dialecticei.
Am rătăcit înalt ca un plop,
ca un muribund înainte de a cunoaște pinzele femeii,
ca un schior am lunecat prin lunarul tău peisaj,
am adunat
pleoapa cifrată ca o călăuză,
ruinele aerului,
unghiile ecoului.

Dar nu vă bucurați dușmani scelerați
cărora călătoria mea v-a fost o nesperată mîngiere,
nu vă atingeți de acest poem,
nici de fruntea mea ca un vas cufundat de furtună.

Un plămîn de cărbune am cules pentru voi
în creierii munților, de unde am privit în urmă
pentru ultima oară.

Și dacă fruntea mea aparține proletariatului
ca nărilor de jeratec ale lopeții,
și dacă poemul meu e pentru el
vultur pleșuv sau aripi foarte albe,
pentru voi, dușmani scelerați ai dialecticei,
e un venin,
e o rindea,
un fus —

sau o neîntreruptă explozie de muguri
deasupra stîrvurilor voastre.

Delirul vostru,
muribunda voastră cruzime,
și dinții voștri de lemn lustruit,
se sfarmă, se sfișie, plesnesc,
înfipți în fildeșul luptei.
Fantome ale conștiinței umane,
voi care pătrundeți ca lupii în somn,
voi care întindeți coșmarul războiului,
gesturile voastre sînt convulsiile morții,
gesturile voastre sînt stele căzătoare,
bufnițe înnebunate deasupra mormanului de șoareci,
o cursă pentru oameni
spartă de-arıpa libertății.

O, libertate —
părul tău e plin de cuțite,
nesfîrșitul, fosforescentul tău păr,
limba de flăcări a clasei mele,
mîinile tale sînt întinse
spre furia vînturilor
spre furia ierburilor
spre cursul fluviilor pătate de sînge
spre cenușa caldă a orașelor arse,
sînt dureros întinse
de-a lungul acestui secol impulsiv
străpuns de săgețile vieții.

Libertate, libertate iubită,
unii cred despre tine că ești
o piatră uitată de oameni
și linsă de ape,
alții cred că obrazul tău curge
ca un montgolfier căzut în mare,

și în catifeaua lui vișinie
sextantul
măsoară umbra genelor iubitei,
alții cred că ești o navă pustie
cu o femeie asasinată pe bord
și năluca ei semnalizează în nopțile lungi,
sau păstrează din tine
un vals melancolic,
crezînd că primăverile vor fi mai albastre
la lumina lui roză.
Unii cred că ești o mănășcă de fulgi
lungă pînă la cot,
prin urzeala căreia
sărutul își plimbă mirajul.
Alții te-ncearcă încet cu piciorul
ca pe un lac plin de primejdii.

Și toți, toți aceștia,
profitînd de panica incendiilor,
împlîntă un cuțit în ceafa cu blonzi zulufi a omenirii.

Cuțitele nu se sfîrșesc niciodată în rănile pe care
le-au făcut,
un mare salt dialectic plutește deasupra planetei
plină pînă-n gît de cadavre,
de voluminoase absențe,
de materii străvezii,
plină de fum,
de obiecte nefolositoare,
de mîini sfișiate,
de tot ce nu poți întilni așteptînd,
de anemone marine
pe care ostracizații își crestează numele,
din care sînt tăiate

măștile plane
la marile baluri de gală.

Un mare salt dialectic plutește deasupra planetei
și în el dispar registrele voastre cu dublă contabilitate,
inimile voastre,
grote cu liliesci,
balanțe demente,
pe un talger cu sînge, pe un talger cu spută.

Delirul vostru,
muribunda voastră cruzime
și dinții voștri de lemn lustruit
se sfarmă, se sfișie, plesnesc
înfipți în fildeșul luptei.

Piepturile acestea care poartă,
cu mulțumire, panglici și medalii,
piepturile ca niște sepii fugind după pradă,
piepturile care gîtuie aerul oamenilor,
aerul plantelor,
aerul cerbilor,
aerul cărbunelui,
aerul focului,
aerul cuvintelor,
aerul somnului,
aerul mesagiilor,
piepturile ca niște rochii demodate
muiate în urina cîinilor de casă,
piepturile care străbat străzile
ca un letargic obstacol,
vor fi în curînd un vag tatuaj
pe care-l vom privi sub lupe puternice.

Libertate, libertate iubită,
la sunetul vocii tale hienele aleargă înnebunite pe cîmp,

tu tai capetele hidrei așa cum luna taie pinzele norului,
străbați lumea ca o infinită nervură,
ca o limbă de flăcări,
de carne și sînge.

În aparenta ei desfășurare liniștită
natura e un teribil cataclism
și capul ei monstruos e mișcat, ca un cuib,
de pe un umăr pe altul,
de mîinile noastre atente.

Poate voi nu știți cît iubea Maria Tereza ciinii de vinătoare,
prelungile trăsuri cu cai subțiri la ham,
poate nu știți cît iubea opalul întunecat
și șobolanii albi închiși în colivii de aur.
Prietenii mei din minele adînci de cărbune,
cîte secole au trecut pînă la apariția voastră acolo,
cîte pahare cu sînge s-au umplut,
poate voi nu știți
cîte herghelii sălbatice s-au prefăcut în cai subțiri pentru
landouri,

cîte milenii au trecut
pînă la apariția voastră în mină,
pînă cînd copacii au putrezit,
pînă cînd marii elefanți din preistorie
s-au transformat în negre fluvii subpămîntene,
pînă cînd ochii voștri s-au obișnuit cu penumbra,
pînă cînd nervura de sînge care străbate lumea
a țîșnit dintr-o dată ca o limbă de flăcări —
nervura de-a lungul căreia mult timp
mersul vostru a fost și el un riu subteran
pînă la capătul ei vulcanic,
pînă la împietritele păduri de ferigi,
pînă la îngrozitorul incendiu în care mai ard încă scheletele
noastre.

În minele adînci se aud mereu pașii de altădată ai lumii.

Fiecare bucată de cărbune e plină de sînge
și nervura infinită, despre care vă vorbesc,
trece acum pe aici,
urmele pașilor de altădată au rămas ca niște funerare
gravuri
și toate se sfîrșesc,
toate încep
în palmele voastre profunde,
în degetele voastre, rădăcini glorioase ale noilor germinații.

Colivia de aur în care Maria Tereza își închidea șobolanii
savanți,
landourile lungi în care-și plimba melancolică pulpele,
jîlțurile grele din sălile imperiale
pe unde trecea deliranta, nebuna regină,
zac toate în carnea cărbunelui despicat de mîinile voastre
și toate intră în irisul vostru,
în oasele voastre
ca o limbă de flăcări.

Această flăcără ne aparține
pentru că intră în noi o dată cu aerul,
pentru că am ajuns la capătul vulcanic al lumii,
temperatura ei ridicată e temperatura clasei noastre întregi,
e floarea de cucută, de orz, de salcîm, sau de bambu,
imensa floare a libertății.
În minele adînci de cărbune se aud mereu pașii de
altădată ai lumii,
dar fastuoasele rochii flutură stins
și mor pentru totdeauna ca florile-n tundră.

Libertate, libertate iubită,
te întîlnesc peste tot :
acolo unde izvorăște apa,

acolo unde se clatină timpla popoarelor
ca un atol neliniștit,
în ochii deschiși pentru a vedea,
în ochii închiși pentru a înțelege,
în pumnii strălucitori de promisiuni,
în glasurile oamenilor,
în vuietul bielei,
în susurul dulce-al rindelei,
în pietre, în fluvii, în ierburi,
în dragoste,
în rănilor arborilor de cauciuc,
în Vietnam,
în insula Fortuna,
sub punțile-zvirlite-n aer,
te întâlnesc
în căptușeala acvamarină a ulucii,
în cuiburile care ard pentru a înflori mai calde,
în transparența meduzelor,
în aroma coșurilor de răchiți,
în motivul naiv al ulcioarelor,
în imperceptibila pendulare a capului,
te întâlnesc trecînd cu violență
prin întregul sistem cefalo-rahidian al planetei,
în polaritatea muncilor umane,
în cărțile lui Lenin,
în cordoanele mov care încing luna,
în gesturile voastre din întâlniri,
în gesturile voastre de-acum,
încărcate de lumina neatinsă a luptei,
și pînă departe, foarte departe,
acolo unde-abia ajunge
privirea ilizibilului.

Cumplita vînătoare abia că s-a sfîrșit,
și hîda ei figură atîrnă-n ochii noștri

ca un cadavru tumefiat la gîtul unei girafe
(război, cînd scriu numele tău cerneala se-ntunecă)
măcelarii aşteaptă din nou cu-nfrigurare
să li se prezinte pe pernele de catifea capetele copiilor
ucişi :

scalpelul blond al vieţii
încununat cu lauri.

Libertate,
pădure de măsline muiată-n sînge,
primejduită nu vei fi atîta timp cît ochii noştri
îşi vor păstra pupila,
atîta timp cît miinile noastre se caută
şi se întîlnesc de-a lungul planetei,
mîinile mele reflectă miinile tale,
mîinile tale răsfrîng miinile mele,
mîinile noastre adună, ca un munte de jad,
milioanele de mîini ale lumii.

Sub marele cerc Arctic se prăbuşesc păduri.
Furtunile aruncă în lacuri cîrduri de reni rătăciţi,
în casele de gheaţă grăsimea de focă arde frumos
şi în marea noapte polară totul pare mort şi părăsit,
Dar sub zăpezi curg grele filoanele aurifere.
Într-o primăvară boreală oamenii le-au descoperit
şi această maternă, înfloritoare, răvăşită primăvară
e a noastră,
de la pol pînă la oazele cu palmieri
şi dincolo de ele.

Fereastra deschisă era atunci un trandafir spuzit cu spini.
Linguriţele clincheneau în pahare.
Prin geamul deschis ramurile celor mai înalţi copaci
pătrundeau pînă deasupra paharelor cu ceai.
La rădăcinile acestor înalţi copaci,

profitînd de lumina pe care prima noapte de primăvară
o prăvale în oameni,
puternici, tăcuți și foarte atenți,
noi semănam ultima noastră parolă,
parola noastră :
pentru pace
și moartea persecutorului,
pentru o viață mai bună și pentru dispariția războaielor.
E bine să visezi (spuneam noi),
să visezi și să schimbi,
să schimbi mai ales și să nu uiți niciodată
timpul și locul,
să nu uiți niciodată conturul de lacrimi al lumii.
Și gesturile noastre păreau niște amfore pline
sau poate pînzele unei corăbii.

E limpede că nava plutește cu vînt bun în pînze
spre rada țărurilor noastre.
Pilotul din Octombrie ne-a dus în ape-adînci.
Ochii noștri știu să citească busola,
mîinile noastre știu să întoarcă sextantul,
lestul a fost zvîrlit
și cîrma ne-apartîine.
Dar vreau să se-nțeleagă bine :
noi n-o să-nfigem sulîța-n pămînt
pînă cînd nu veți sucomba în propriile voastre curse.
pînă cînd nu veți fi-nghițiți
cu cîrdurile sumbre de șerpi și de lăcuste,
și pînă cînd, secătîind veninul gros al scolopendrei,
cu mîinile acestea ale noastre,
nu vom săpa în mlaștîni și noroi,
la margine de lume, o groapă pentru voi,
omorîtori de pajiști și iezere albastre.

ianuarie 1936 — februarie 1946

CURÎND

S-or alunga, sub piele, aceleași vine verzi
ca niște dansatoare nebune în livezi,
pe care înserarea le mai strânge
la pieptu-i altoit cu flori de sînge,
va fulgui zăpada la geamul bine-nchis,
tăcută ca-ntr-un vis,
și-n liniștea prea plină
vor murmura deodată viorile-n surdină.

Plesni-vor poate norii, izbindu-se de cer,
se va-nălța copacul de mister
spuzit cu amintiri, dreptunghiular,
cu glas de om, copacul crescut de avatar,
pieri-vor de holeră slute chipuri,
grădini cu bolți semețe zbucni-vor din nisipuri,
se va desface-al flacărilor caer,
proverbele se vor ciocni prin aer,
o ploaie de vocale va podidi pămîntul,
cîntări vor fi tăcerea și cuvîntul,
melasa și mușcata vor despleti covoare
zidind sub ele gropi și abatoare,
recordul înălțimii va fi bătut, și Crist,
ce-l deținuse-atîta, va fi, probabil, trist —
și-n vreme ce pe mese, în serile sublime,
se va știrbi, în piine, cuțitul pentru crime,
ca urșii pe culcușul de frunze, în Ural,
va mormăi pămîntul prin somnu-i hibernat.

RĂZBOINICUL ȘI MAMA

Baladă

În cortul lui de peruzea
războinicul mai tânăr ca uluca
pe care mușchiul o-nvelea
de astă iarnă,
fără să știe,
fără să vrea,
în vreme ce cîmpia cotrobăia în mare
să afle spada albă din oase de delfin
și iapa tînără ruptă din soare.

Văzui un fluture bînd din pahar
un strop de apă,
mult mai semeț decît un cort barbar
și-un stol întortocheat de zburătoare
cu aripe de chihlimbar,
văzui un mic zăvor, un cerceluș,
o iederă urcînd de-a buș
cîntînd ca o privighetoare.

Măicuță, mîine pleacă războinicul la luptă !
Nu-i el fratele meu ?
Nu are ochii verzi și pielea brună ?
N-ai zămislit, deodată,
pătrarele de lună ?
Sapristi !
De ce te zbați, femeie sărmană și nebună !
De ce nu-ți schimbi sfișietorul trîl
în rozacee lampă cu fitil ?
De ce te porți ca un cobold
cînd arma-i spînzură, ciudat, la șold ?
Zi-i mai bine că nu se poate.
Pentru odihna lui eternă
fă-i din făină și din frunze pernă,

fă-i în grădină, sub ulucă,
o groapă cît un miez de nucă
și cheamă fete care mint
să împletească ciucuri de argint.
Femeie nebună !
De ce-l jelești ca pe un mort
pe fratele meu geamăn și zdruncinat din cort !

SÂLCII SMULSE

Departa mai arde-n pămînt rădăcina
și spulberă ora refugiul de lut.
Departa în apa de cîlți și mazut
pălește lumina.

Cinabru pe frunze, cinabru-n băltoace,
răspîntii de pulberi, obscen firmament,
broscoiul culege buchete sărace
în ochiu-i dement.

Răsare din mîluri o frescă jilavă,
pe lungi catalige și roți de oțel,
atîrnă de slavă
o piatră de moară montată-n cercel.

O, sălcii cu noduri — o, sălcii damnite,
rinichi de funingini și ochi prăbușiți,
o, fiți fericiți,
oleandri cu inimi pătrate.

Ciuntite ravagii și bocet pe ape,
ogive crăpate de blînzi căpcăuni,

cozi largi de păuni
în care culoarea nu-ncape.

Foșniri muribunde, bărbii claustrate,
nu știe mai nimeni pe unde v-ați dus,
în care cetate
din nord sau apus.

Nu știe mai nimeni, nu știe mai nime
să afle în scorburi compasul cu crac
din care privești cumplete-și desfac
atrocele lime.

Și-așa s-au dus toate, pierind la un semn,
cu multe ambiții încinse la soare
în cupe de smalt și sudoare,
frumoasele sălcii cu șolduri de lemn...

DESPĂRȚIRE

Rotula de lumină, lentilă în scădere,
dar încă mică jerbă de scînteii,
pieri-ntr-o zi cum fulgerarea piere,
cu două dire calde-n urma ei.

M-am cufundat cu umerii-n țărină
și am lovit în piatra de sub ea,
să te aud din nou, glăscior de lînă,
și să-nțeleg că, totuși, ești a mea —
crîmpei și ciob, spărtură de mărgean,
din idealul meu nefast ocean.

COPACII

Copacii aveau,
aşa cum prevăzusem,
un capitel la dreapta,
o lanţetă la stînga
şi cineva striga în vase,
nu-nţelegeam o boabă din cele ce spunea,
parcă încaşii-ar fi strigat
cerînd piroge şi altare,
parcă încaşii-ar fi strigat
cerînd cu glasuri de copii
bicornul colosal de sticlă,
bastonul alb de mareşal,
cu glasuri leneşe de smoală
înţepenite-ntr-o vocală.

VASILCA

Două cimpoaie iconoclaste
pîndeau să-şi vîre sula-n coaste
pe cînd un fluture miop
sta ca bim-paşa într-un vîrf de plop.
Evenimentul s-a precipitat
căci malul riului, de mult surpat
cît ar cuprinde bine două caturi,
a fost înlocuit, la cîrmă,
de o familie de codobaturi

cu niște aripi zdravene de sirmă —
și întâmplarea, ca o farandolă,
pierzându-și antrepozit și busolă,
căzu în apă, bildibic.

Cimpoaiele, plesnind, și-au dat cu sic.

CURRICULUM VITAE

O maladie de piele nu ți-a permis,
lucru dovedit cu certificat medical,
să iei parte la întâia, cea de-a doua și-a treia răscoală.
Apoi o altă boală, —
un abces facial —
nu ți-a îngăduit să urci pe cal,
un cârnel care te-a ținut zile-ntregi
te-a împiedicat să alergi
tocmai când lupta era în toi.
Înțelegem, ce dracu —
sîntem oameni și noi.
Mult ai pățimit, vai de tine,
dar ai scăpat, slavă domnului,
și-acu ți-e bine,
ești pretutindeni prezent
crezîndu-te bărbat inteligent.

IUBIREA DE SINE

În vârful picioarelor
trece foarte sigură iubirea de sine
sugîndu-și pricomigdala,
dar aceste obiecte de rumeguș presat,
de pămînt ars, de tinichea și de carton în echilibru,
aceste obiecte smulse din gura fiarelor flămînde,
aceste obiecte luate de-o furie nestăvilită,
refuză să își scoată pălăria.

LUAȚI SEAMA

Luați seama,
nu treceți indiferenți pe lângă el.
Are ca majoritatea oamenilor
două mîini,
doi ochi
în care se reflectă zbuciumul interior,
dar pielița obrazului păstrează
tremurul rîsului feroce.
Pe cap arborează o formă hieratică a universului.
Luați seama :
seamănă ba cu un martir de pe vremea romanilor
scăpat ca prin minune din groapa leilor,
ba cu un turn scăpat de la cutremur,
sau cu o balerină cu un picior de lemn —
cînd trece de cealaltă parte a străzii.

CALENDELE GRECEȘTI

Eu știu că luni tu înalți furci caudine
pentru S capital și pentru M frontal
mai ales dimineața când speli
pendulele de murdăria vremii,
și marțea, chiar mai repede ca luni,
tai hainele-n zigzag,
miercuri îți părăsești corsetul
și (să nu crezi că n-am văzut)
gonești furnicile ca să rămii singură,
nerăbdătoare să mă suplinești
în calitatea mea de vice-cort.
Pe urmă joi se-ntîmplă uneori
să vină-n diligență călători —
un fel de furculițe cu suport —
și peste fața tristă de masă-ncep să cadă
boabe de mazărice și zăpadă.
Pe înserat, vezi bine, studiem
străvechiul plan al minelor de aur.
Discuția se duce-n semiton.
Nemaiputînd da îndărăt
încalț bocancii palizi din piele de bizon
și-o iau către Alaska, prin munții de omăt.
Mare amploare ia ziua de vineri
cînd oamenii sînt uimitori de tineri
și-ntr-o cotigă trasă de un taur
serbăm și noi nunta de aur.
Pe urmă simbăta ne vine greață
din cauza acelui ins suspect
pe jumătate chiriaș, pe jumătate arhitect —
și duminica ne schimbăm la față.

LONGOBARZII

Tinerilor poeți de geniu (armă)

Longobarzii sar în sus
cînd aud de surcele,
copacii le plac întregi
cu cele nouăzeci și nouă de giurgiuvele,
așa că longobarzii sar în sus
și cum vă spusei
tocmai atunci răsări longobarda,
o tisă de o extraordinară frumusețe,
deteriorată de un jneapăn bătrîn.
Copiii rîdeau cînd îi vedeau împreună,
dar regele lupilor (rei des lupos)
le acorda toată atenția
din cauza blestematei alunițe de pe ramura de producție.

PE ZI CE TRECE

Pe zi ce trece, mai departe văd
pe fundul liliacului iubirea
și, răsucit ca o frunză,
carambolajul perechilor.

Se va naște, sau nu, din această ciocnire,
un punct de sprijin,
o nouă privesc de frasini doborîți de furtună
peste care calcă, atent, viticultorii
împărțiți în jumătăți egale,

legale,
estivale,
se va naște, oare,
din lehuza frasinului alb,
reptila blîndă
pe spinarea căreia să trec prăpastia
tocmai în locul unde luna s-a smuls deodată din pămînt
aducînd într-o stare de plîns ceapa-ciorii ?

ELEGIE

Azi am fost fereastră,
mîine voi fi casă,
poimîine colastră,
fustă de mireasă,
apoi polul tragic,
boreal, striat,
unde, într-o seară,
s-au înfulecat
cu compas și acte,
barometre, hărți,
doi viteji hotarnici
prin acele părți.

VEDENIE

Văzui un fluture bînd din pahar
un strop de apă
și pescăruși mult mai înalți ca plopii,
dar n-am să uit cît oi trăi
urletele îngropate în firidele zidului
deasupra cărora zăcea miozotisul,
pentru că ele mi-au zdrelit auzul,
mi-au transformat trompa lui Eustațiu
într-un instrument monstruos
care atîrnă lîngă tîmpla mea
ca rufele întinse la uscat
pe puntea șlepurilor în derivă.

GRAFIC

Acesta este vasul crescut de endocrini
și prăbușit în carnea provinciei materne,
cu pielea jupuită de sublimat ierne
care atrag spre lună amanții orfelini.

Mareea corespunde stupoarei-apogeu,
cînd membrele sînt fine ca un celest diluviu,
și seara ucigașă, cu legănări de fluviu,
planează ca un vultur cu coamă grea de leu.

POZĂ

E cunoscut în tirguri genunchiul de marchiză
cu care omnivorii măsoară bulevardul
în vreme ce zăduful își încropește vadul
și trage fericirea, la umbră, prima priză.

Un nichelat acela cu cățelușa Kio
și-a potrivit pancarda, smochina și-a pudrat,
îmbrobodind cu nichel tot tirgul pîn'la ziuo —
dar seara următoare toți gentilomii, blat

cu marțafoii care se socoteau bărbați,
ieșeau să pună șbiltul pe cățelușa Kio —
ah, cel puțin smochina de nu i-ar văduvi-o !
Se deschideau mari ochii : gîndaci pedunculați.

VIRIDIANA

(După Luis Buñuel)

I

Candoarea e ținutul nelămurit și straniu
cu vinele-ndopate de uraniu
și ierburile răspîndind în spații
duhoarea subteranei emanații,
ținutul unde-n ape nămolose
zac cirdurile grele de țestoase
și unde scorpionii se-ncîrligă
sub uriașa frunză de ferigă,

iar arșița de cenușii leșii
plesnind în milioane de fișii,
în înțelegerea cu sfintul duh
și sfinții de serviciu prin văzduh,
desființează carnea, o înghite
și-o rumegă în para din orbite.

2

(O, cerșetori ai Spaniei, voi juzi
siliți de Dumnezeu să fie cruzi,
voi care-ați strîns pentru omor muniții
din vremea sîngeroasei inchiziții,
în minte mucigai, cocleală-n oase,
fantome delirante, zdrențăroase,
nevinovați ca irizarea apei,
ca mîna exersată-n rugi a papei —
dosind în pumn, în buzunar, sub haină,
fărîmele rămase la Cina-cea-de-taină.

3

Sinistru era orbul lui Buñuel, aseară --
tăcută, neagră, calculată fiară.
Bastonul alb și decăzut din stimă
se preschimbasese-n instrument de crimă
un îngerăș surprins cu mîța-n sac,
scîrbos arhanghel travestit în drac,
mai mare peste gloata lui de bestii
și peste sînii tragici ai nevestii.
Iar cînd, pe unul, l-a împins nevoia
să-ncerce să repete obsesia lui Goya,
cînd „Aleluia“ răsuna în casă
prin ploaia de fulgi, deasă,

de sub sofa femeia, o cratiță de lut,
și-a scos piciorul vinăt, cu-o gheată de-mprumut...

4

Cu o lipie oblojit pe cap,
tremurătoare creastă
legată bine de urechi și țeastă,
milog și joi, milog și marți,
cu barba rară ca de țap
și cu plăseaua dinților de lup —
în zilele de hărți,
succint leșin,
sfișie hălci întregi din trup,
ca Nastratin,
le molfăie în ulceroasa gură,
să-și umple burta suptă cu friptură.

5

La miezul nopții, când strigau cocoșii,
în ochii slabi cu ațișoare roșii
au năvălit văpăile de aur,
și-ntregul zdrențuros areopag,
întins pe iarbă —
împietrit balaur
bătut în cuie de o foame oarbă —
într-un acces antropofag
s-a repezit icoanele să-și soarbă,
la ceasul când, în haine scumpe, papa
în sacristie pregătea agapa
printre lalele negre și furnici
vegheat de nouă candizi mucenici,
și, pentru a-i spăla de orice vină,
rostea rozariu-n fragedă latină.

GLOBUL ECVESTRU

Miraj a fost și colosal festin
în via roză mirosind a vin.
Tăiate-n două-n trei în cinci în șapte,
convulsiile marei căi de lapte
pe o distanță de un kilometru
își devorau haoticul salpetru.
Credeai că totul s-a făcut din nou,
accent, chemare, voce și ecou,
neprihănită maică și fecioară
se încurcase-n plasele de sfoară,
în timp ce noi, mirifică pereche,
pluteam pe globul de lumină veche
și străbăteam inferioare creste
cu jnepeni policarpi și roci agreste,
amețitorul înălțimii bal
rotindu-se prin aerul fatal.

Treceau către cimpie escadroane
de călăreți și iepe dolofane,
pământul se zbicea și un cîrd de reni
adulmeca sub scoarță buruieni.
Nimic nu prevestea descătușarea.
Cînd dintr-o dată inundară zarea
cocorii cu imensul filfiit
de marmoră de paros și de chit,
de șerpi incolăciți în mîlul viu,
de caravane moarte în pustiu,
un filfiit prelung de promotor —
brățară-acelui straniu Elsinor.

VAMPIRUL STICLEI

Vampirul sticlei, hoț la drumul mare,
dar și chirurg al calmelor cleștare,
te trece riul și îți face daruri,
adună oști de porumbei în scuaruri,
te năruie cu lovituri de rangă,
te rățăcește-n munți ca o talangă
și, devotat nedemnei sale soarte,
te rupe în bucăți și te împarte.

Șaman cu coif din pene de erete,
strivește mii de cete violete
drapate-n moar, călare pe delfini,
cu străbunici călăi și asasini,
și te aruncă pradă-acei rege
nescris în cărți dar ocrotit de lege
acei rege care-n faptul serii
străbate încrunat Cordelierii.

SĂ-NCEPEM

Să-ncepem explorarea tăcerilor ce-au fost
împiedicate să se desfășoare,
să-ncepem schelăria celui fund de mare
care întrece orice preț de cost.
Să ne-mplintăm oasmau în vertical argint,
în șoldul de osinză al tăcerii,

din mușța cu ghimpi să smulgem perii
cum smulge fuga fibrele-ntr-un sprint.
În babilonul corosiv și orb,
în văile unde-au murit pîndarii,
să ne-asmuțim spre vizuini ogarii
flămînzi și iuți, cu blana neagră corb.
Și-n straturile unde carii rod
esențele cu lungii lor canini,
să ne plimbăm năluca prin ruini
cu mers tactilic de miriapod.

CRISTALELE DE VOAL

Cristalele de voal care-nfășoară
grumazurile albe de statui
și umărul rotund al nimănui
spălat de ploaia turbure de-afară,
cirezile de vaci care înoată
prin negrele mocirle din păduri,
balcoanele de gips, pereții suri
și ușile (onirică armată) —
dau soarelui din somnul meu ocol
ca marile cîmpii de turnesol.

SALINE ZILE

Saline zile petece de marfă
băiat la mingi rachetă-harfă
copil bătrîn al cui ești tu de furi
pești japonezi din vasul cu lături ?
Ai să te-neci (ia notă)
ca oacheșii scripcari în redingotă.
Și hornurile cui le lași pescare ?
Cui lași tu salamandrele ușoare ?
Cui lași oceanul și văzduhul spart
de dulcea ta amelia erhart ?
Cui lași aceste zdrențe de omăt,
cui lași pe NICI cui lași pe ÎNDĂRAT
pe TRIPLUL NICI pădurile de stofă
avida simpatie limitrofă ?

OGLINDA UNEI CLIPE

1

Ca fulgii de zăpadă topiți în pumnii mei
e mugetul de apă rămas să se răstoarne
luat de tulumbele mărețe-n coarne
și preschimbât în pîrtii de*scînteii.
Pe urmă-n fulgerări dreptunghiulare,
în șerpi de rădăcini păstrate-ntregi
ca niște jilțuri stacojii de regi
definitiv stăpîni peste lucarne.

Ca-n niște jilțuri stacojii de regi,
prea hotărâți lichidele să cearnă,
stau pe platforme oamenii în iarnă,
mărunți, puternici, încordați și iuți,
și sfirtecînd a Dunării răscoală
în mari nacele de cosmonauți
coboară-n adîncimea ireală.

Șuvoiul fără moarte și crispat
respinge metaforicele norme :
stihiiile nu vor să se transforme
în suveranul omului palat.

2

Însă pămîntul de pe mal inundă
amorf și greu, sălbatic și barbar,
cu pasul ferm, cu pasul tubular
sub fluvialul puț lipsit de undă
și care-mpinsă în afara ei
se-adaugă la vînăta coloană
cu fiecare boltă de sprînceană
și se repede, că un lup în miei,
în fiecare clipă tot mai iute
cu forța unei ațîțate brute.

3

Cetatea de pămînt crescînd oval
prin median, amonte și aval,
prin laterale galerii sub apă,
începe-n casa fluviului să-ncapă
și să-l supună, după lungi strădanii,
în sfere frînte, reliefuri stranii,
mortificate și-adunate toate
în marea, ultima cursivitate.

Și valsul o să-nceapă în strimtele ecluze,
 acest vals lent al vaselor navale
 care primesc cu zîmbetul pe buze
 regimu-ncetînirii triumfale
 cedînd luminii albe și amiezii
 întîiul loc în inima vitezii.
 Va fi grimasa apei închisă-n sticla rece,
 grimasa nemișcării motoarelor acerbe
 în timp ce vor țîșni prin aer jerbe
 iar apa, incapabilă să-nece,
 mărindu-și ponderea, dar totuși dulce,
 va consimți pe maluri să se culce —
 logodnică răpită, adepta lui Erasm,
 eliberînd și prada cu cel din urmă spasm.

O dată cu lumina : sol și gaj,
 sărut imaculat de lung metraj, —
 aceste două maluri își vor afla destinul.
 Pătratul, semiluna, vor cuceri bazinul.
 Istoricele lacuri, rămase sus, prin stînci,
 își vor închide ochii fantastici și adînci.
 Picioarele de piatră, căzute-n riu, pe brînci,
 vor tresări ca mai demult, atunci
 cînd susțineau detașamente tari,
 cînd le-ntindeau pe unde lăicer,
 și sub impulsul noilor zidari
 care Danubiului făcură scoc,
 se va-mplini bătrînul arc la loc
 sub cerul dens al Porților de Fier.

Și iată cum aflarăm nouă daltă
 ca să cioplîm statuia ta înaltă,

frumoasă Țară, — acel cald beril
ce pîlpîie în ochii de copil,
cîntării tale dîndu-i încă-o rimă
pontifică-n carcasa ei sublimă
și odihnind pe blănille de jderi
la fel de primitoare, azi ca ieri.

6

Voi luați aminte bine, apă, gheață,
pămînt și abur, stinghii de oțel :
sinteți sortite s-ascultați de *El*,
acum și mai tîrziu întreaga viață.
De-acest copil ce vine din Oaș,
de flăcăiandrul încă nărăvaș,
de fruntea încruntată, de acești
stăpîni peste efluvii, peste pești —
norticulori ai apei și ai cerii,
împletitori de vînt și de materii.
Aminte luați, văzduhuri încă line :
balanța voastră-ncepē să se-ncline
cătrel pămîntul ferm și totodată
cătrel lumina veșnic adorată.

7

Dar va cădea și-aicea, dedesubt,
o lihelulă albă cu pintecele rupt,
cu coapsa zdrențuită, cu fața ca de var,
carbonizată scoică a unui nenufar
tăiat de iataganul fără sațiu
ai omului stăpînitor pe spațiu.

Da, va dormi în sinul nesăţioasei firi
urma lăsată-acolo de Cel din Vladimiri
într-un mormînt de ierburi şi culori.
Ah, omule modern ! Mîncău de flori !

Februarie 1967 — Porţile de Fier

NU CERE NIMENI

O dată. Încă-o dată. Încă-o dată.
Nu cere nimeni de la nimeni plată.
De mii şi mii de mii şi mii de ori.
Nu cere nimeni mlădioşi botfori.
Nu cere nimeni armonii de pîslă,
corabie cu cioc de aur, vîslă,
nu cere nimeni degete de-atlaz,
nici gene adumbrite, nici grumaz
ca o coloană de lumină dulce.
Mesteacănul vrea numai să se culce,
să doarmă-acolo unde toate dorm
căzute-n somnul greu şi poliform.

COLANUL DE FERESTRE

Femeile mai toate erau fîntîni fragile,
Crepusculul pătat murea cu zile
în țara fără nici un scop
tremurătoare ca un simplu plop.

Desperecheate pasiuni fugare
treceau prin frunze, rătăceau pe mare,
cercei de glod uscat, sigilii sumbre,
și-ndrăgostiții detașați de umbre
și obsedați de cîinii lup din lanț,
își cheltuiau și cel din urmă sfanț
trăgînd la țintă într-al spaimei bilci,
stingîndu-se pe rînd, răpuși de gilci.

Femeile, fîntîni cu pulpe albe,
purtau ferestrele la gît drept salbe,
și populau cîmpia fără cer
înăbușită sub mobilier,
despăturind lumina cearșafurilor, tandru,
pe patul cald din lemn de palisandru.

Cuprinse de tristețe și urît,
își desfăcură salba opacă de la gît --
și-au galopat pe șesul lung ferestre
ca herghelii lipsite de căpestre.

O, fibra lemnului vibrează cînd fibra degetului moare
înzăpezite văgăune pe unde fiecă prilej
se răsucește ca un vrej
sau ca mătasea pe mosoare.

Feștile pîlpîie-n unghere
și stoluri de copaci răpuși,
mixandre galbene, pănuși,
sînt preschimbate-n giuvaere.

Balanțe insensibile repetă,
clintindu-și arcul ca un uliu mort,
(respinse de etericul raport)
bolnavul echilibru de egretă.

Și degetul, al cărui ochi sucombă,
rănit de moarte-n ultimul asalt
își rupe verigheta, într-un salt
de vaporeasă hurie și trombă.

Preconizînd în crîncena-ncordare
să redeschidă rana, să răstoarne
în țipetele gîtuite-n carne
inițiala singelui rigoare.

SUB UN COPAC BĂTRÎN

Scăpînd de grija zilei de mîine, luați aminte,
alerg cu o viteză astrală înainte,
nici nu mă uit în urmă,
alerg peste cîmpie,
nu-mi pasă de superba și trista pălărie.

Aleg ca glonte scăpat din pușcă,
nici pietrele, nici pomii nu mă mușcă,
prin aer trec ușoare mîini albastre,
alerg ca un soldat fugit din castre,
alerg de parc-ar fi la o adică
și iarba-i moale, dulce și peltică
și intră-n mine, ca-ntr-o moară goală
enorme cantități de uruială.

Tirziu de tot, sub un copac bătrîn
la umbră mă așez, cu mîna-n sîn.

PENUMBRĂ

Să iasă garderobierele la danț !
Să rupă garderoba, s-o doboare
și să ajungă păsări călătoare
sau ghetе mlădioase, fără brant.

Să rupă garderoba-n paisprezece,
tejgheaua-n două, clanțele în trei,

să se aprindă culoarul rece
de dansu-acestor falnice femei !

Ca-n ostrovul din basme, Belmoral,
să se preschimbe-n lină adiere
și în galop intransigent de cal
nemișcătoarea membrelor tăcere.

Paltoanele din cui, nevrednici șerbi
ai balului nocturn de mare gală,
să măture confetele din sală
și să planteze uriașe ierbi.

Vestale ale stofelor cu bumb,
ieșiți să-nfringeți furiosul zimbru
și mugetului scurt să-i dați un timbru
mai mîngios, mai pendulat, mai scump !

BĂTĂLIA DIN ȘES

Mulțime de oștiri vegheate
au tăbărit la margini de cetate
și sub cetate călăuzul chior
pe calul lui în formă de mosor.

Săgețile, sau cum le-o fi zicînd,
zburau în stoluri și picau pe rînd,
iar călăuzul chior și fără leafă
simțea că-i crește ochiu fix din ceafă
în care, ca-n oglinda poleită,

zărea răsfrint același bot de vită
cu balele zorzoane împrejur.

Se-apropia vehiculul sperjur
cu roțile de răgălii și creastă,
vehiculul elaborat de castă
să ducă moaște sfinte, meritorii,

și să le verse-n teascu din podgorii,
amestecînd în vin acea aromă
care-i aruncă pe dușmani în comă
și-acoperă cîmpia cu poclit
de piele argăsită și sînge rincezit.

Pe lînceda cîmpie
dîhnea ca-n abator a vitejie
și călărețul chior cu sturion
pe coifu-nalt ca umbra unui con,
în nara lui, fîntînă nencepută,
simți mireasma iute, de cucută,
a steagului cu ciucuri de beteală.

Smuci atunci cu stînga de zăbală
și prinse-n dreapta lancea,
iar mușchiul, ca un pește,
zvîcni și el pe braț de două dește.

Izbi. Și muntele, crăpat în două,
se rotunji în mii și mii de ouă.

NĂVALA ORBILOR

Într-un bocal de piclă și plisc de-ornitorinc
cu cenușie margine de zinc
lucrat din seve și din negre goluri
pieziș înoată călăreții-n stoluri
rupîndu-și straiul care-atîrnă greu
ca un ghioc zdrobit de crustaceu
și caută prin smîrcurile vechi
aripile perechi,
sălbaticile lustre
pierdute în pridvoarele lacustre
cînd neamul sub lucid dădea năvală
pe noatenii de smoală
și călăreții se-nvîrteau nebuni
lăsînd pe maluri vraf de mortăciuni.
Cu splinele umflate sorbeau încă-o năstrapă
și-apoi plesneau călări sub apă,
în timp ce mînjii negri, conduși de-un mal-tropism,
pluteau pe sub ogive scăpînd de cataclism.

SPIRALĂ

Voi treceți fără urmă împleticite gambe
înfășurate în pestrîte stampe,
impure geometrii cu ochi ursuz,
cu tălpile tocite de auz,
castrată seminție și nomadă,

vă duceți undeva într-o paradă ;
cai cu dresura cuibărită-n oase, —
tocmai acum cînd se înseninase
și cerbii foarte mari, țintați în frunte,
răzbiseră cu coamele prin munte,
prin iarba încurcată, prin aglici,
prin frunzele de toamnă pînă-aici,
și amețit de forța centrifugă
căzusem în genunchi ca într-o rugă.
Frumoase hornuri, zeități păgîne,
armane putrede de-atîtea grîne,
inele măcinate de vînt, circumferințe
ale ciudatei noastre neputințe —
voi, gîrle sfișiate de țipătul obscur,
am să vă schimb la noapte în murmur.

MĂ-NCHIN UNEI VEDENII

Eu te iubesc mereu eu te iubesc
frumoasa mea cu ochi sărbătoresc
înfășurată-n aerul nostalgic
al plantelor cu rictusul totemic
în capitala micului regat
fără guvern, complici sau împărat,
prin care trece numai o șosea
de ofilită pirozea.

Mă-nchin unei vedenii care lasă
în urmă ei un foșnet de mătăasă
amprente acvaticelor secte

pe cataracte și pe obiecte,
pojghiță sedefie și lunară
pe un abces în care se-ndesară
gindaci de bălegar și scorpioni,
nagîți cu pliscuri sîngerii, coconi
de borangic și fluturii de molii,
casapii suveranelor fotolii,
groparii linei, micile insecte
ale ruinei drepte și infecte.

Eu te iubesc mereu eu te iubesc
frumoasa mea cu ochi sărbătoresc,
cu ochi de cal sălbatec în buestru,
cu ochi imens de mușuroi alpestru.

URME DE PASĂRE

Urmele se deschid la stînga
amnarul se deschide la stînga vesel din cale-afară
ouăle se deschid în mod inexplicabil la stînga
iedera se deschide la stînga pe buze cu un zîmbet feruginos
laptele se deschide la stînga smulgîndu-și jobenul
aproape de casă o stradă se deschide la stînga bombănind
printre dinți
fereastra se deschide la stînga pe zidul mutilat de cuiburi
lobul sării se deschide la stînga pe furiș
cineva îmi dă cuvîntul de onoare că stînga e încolo
altul pune prinsoare că ceva mai încoace
e la stînga-mprejur.

PANTA REI

Sașiu! nu mai merge decît dacă-l îndoi
de altfel toamna sînt și multe ploi
motive intrinsece, călăreți,
cai galbeni pe pereți,
pătrate, romburi, sfere cîte vrei,
un cearcăn de funingini și polei.
Dar peste toate-aceste declinuri și poveri
există mîine și există ieri,
există o pudoare în verdele pălit,
există un apus, un răsărit,
există munte și există vale,
vid plin și vid de crăci autumnale,
vid metavid, pe urmă plin prea plin,
există constantin,
există bolta podului de grindeni,
există nicăieri și pretutindeni,
extravaganța și porumbul crud
și melodia ceasului din sud,
există farisei, există chipuri
de idiști, deprinderi și tertipuri,
insecte, baligi, tîrfe, croitori,
există scatofagi și necrofori,
există zile bune, nopți tîrzii,
același trist balans pe terezii,
otrepe, zdrențe, dinți stricați, năut,
un stol de jilțuri de velur în rut.

CĂRĂBUȘII SÎNT DE PREFERAT

Cînd primii muguri își arată
oglinzile cu șanțuri de cocleală
în care se prelinge cenușa viitoare
ca fuga guzganilor pe lingă ziduri,
aerul își desface fastuoasele riduri
înțepenite-n falduri de statuie.
Nervurile flămînde ca hienele-n pustiu
ies din domeniul alburii
și în virtutea ticului obscen
intră din nou în scenă vechiul cuplu
mai violent, mai sigur și mai suplu,
evoluînd pe plajă în extaz.
Umbrela roză umedă de apă
se zbate pe nisip și scapă
și țipătul cucutei plutește ca un nor.
Se naște al naturii domnitor
zvîrlit la întîmplare ca un zar
dintr-o sirenă și-un bărbat zlătar
și intră-n nesfîrșitele convoaie
ca melcii după ploaie.

CĂLUȚUL DE FUNINGINI

Adolescenta mare își mîngîia schilozii
cu gestul istovit al simforozii,
se năpustea amiaza pe plăgi și pe spărturi
ca fiarele lui Bosch cu zece guri,

căluțul de funingini venind din scăpătat
se întorcea spetit, împovărat,
o bufniță bocea în fundul mării,
docila gelozie a surpării
organelor limfatice și moi :
soboli umblînd să-și facă mușuroi —
și-n trîndăvia unui incest rămas la fund
murea lumina ca un cap rotund
nemaivăzut de palid și de tînăr
rostogolit în apă de pe umăr.

ALIBI CICATRICE

O mînă ruptă cade-n altă mînă
și-atunci începe zborul inelar
din piele de maimuță și calcar
și din oglinzi cu apele de lînă.

Un stol de molii într-un lampadar,
un du-te-vino într-o rînă
și de sub roți răsare o fîntînă
între altîntepé și tașpunar

umplută cu arșice și nămeți,
fragi devorați de crustaceii roșii
(coșmare sugrumate de pereți)

și ca un vierme-n mijlocul gogoșii,
soioși, placizi, sătui, analfabeți,
visează cîrji de nichel *albatroșii*.

ALIBI ÎN ZINC

Cosmopolit ca arborii pitici,
mai lustruit ca jilțul buncii decedate
vînd lemnul liniștitelor carate
pe două, trei vertebre de arici.

Și încurcînd, mai rău decît s-ar crede,
reverberarea spectrului solar,
dau liber curs principiului barbar
deplin stăpîn peste cocleala verde.

Răstălmăcirea vechiului tipar
m-ajunge cînd, pe țeasta mea tîrzie,
alunizează blonda colilie
și clocotul incandescent de var.

ALIBI DE TOAMNĂ

Ca-ntr-o sudură rece, dar care-a fost văpaie,
se-amestecă o vîrstă cu alta, într-un clin
de marmură subțire cu miros de pelin
și aromeala toamnei plutind pe mușuroaie.

Încheietura rece tresaltă cîteodată
într-o lucire albă de palmiped uitat

în gîrla incolțită de lînița-mpărat
cu sfîrcurile labei vîslind ca o lopată.

Nămolul negru zace la fund, velință grea
de viermi și de gangrene ce colcăie de-a valma
sub străvezia, liliala, calma
desfășurare lată de perdea.

ALIBI DE PRECIZIE

Cu miinile-nghețate uitate în mănuși
mergeam noi doi departe de oraș
ca doi sălbatici ucigași,
ca două nostime păpuși.

Mergeam mecanic, rupți de la mijloc,
cu busturile îngropate-n lavă,
cu aroganța membrelor trîndavă
îngrămadită-ntr-un singur bloc.

Să spargem ce obtacol, ce pîntec, ce auz ?
Să spargem case, abur, terci, chirpici,
să spargem tot ce-om întîlni pe-aici
și să rămînă scîncetul confuz...

ALIBI IMOBIL

Panglici de unde repezi se despletesc în vis
cînd trece pe delfinul înalt pîndarul zilei
cu sarica țesută de mîna volatilei
neveste de proscris.

Și solzii duri pe care se cațără treptat
ciupiții de vărsat și cimpoierii
se învîrtesc, rostogolindu-și perii
pînă ajung brățări de matostat.

Ca-ntr-un fiord de gheață se contopesc nespus
de repede vîrtejuri diafane
și lupi flămînzi trag lungile rădvane
de sus în jos, de jos în sus.

ALIBI DE CEREMONIE

Un zid intra într-altul topite în corimb
și-apoi ieșeau ca spadele din teci
în evantaie reci
cu zimți de nimb

pe care nu puteai să te apleci
ca peste rampa unei scări, — în schimb
puteai să poposești pe-un fel de limb
înconjurat cu oase de azteci,

iar dacă numărai din doi în doi
aceste poligoane poligame
și tremurul scăpăător de lame —

celestă pulbere rotind în roi —
descopereai că universu-ntreg
sucombă în dantelele de jeg.

ALIBI SCAFANDRIER

Pentru un pumn de așa ziși aleși
plăteau scafandrierii drept peșcheș
șapte păuni pe ceas și șapte furii
ca niște hămesite holoturii.

Plăteau apoi procente alt nimic
decît firava umbră de bunic
în arșița nămiezilor proclete
rămasă ca o fragedă pecete.

Împodobiți cu pene lungi de struț
scafandrierii coborau în puț
și prevăzuți cu ciuturi
îl curățau de larvele de fluturi.

ALIBI DE-A-NDĂRATELEA

În negativ, în negativ, departe,
în negativa scoarțelor lucarnă,
e chipul celui zămislit în iarnă
și răsărit în lume după moarte.

În negativul insetat e fața
socratică și înmuiată-n var,
în negativ e unghiul greu, murdar,
de care-n zdrențe spînzură mustața.

În negativ magnificul intrus
și-a imprimat convulsia de cerb,
în infinitul negativ superb
semnalizează ochiul lui compus.

ALIBI PERFECT

Bătrîn ocean mă-nclin cu mult respect.
Dar ține minte : am un intelect
prin care au trecut făcute praf
masive uriașe de pilaf
tingiri cu seu încins și cîteodată
rozetele de sticlă sfărîmată.

Din sforile de fum din oase frînte
am izbutit să-nnod o punte

al cărei vaier
se-aude diminețile prin aer
ca țiuitul unui glonț etern.
Și oricâte furtuni de nea s-aștern
oricâte geruri ar veni s-o sugă
țiuitura asta centrifugă
țișnește ca un abur din cazan.
Mă-nclin cu mult respect bătrîn ocean.

NIMIC MAI UȘOR

Dacă mai stăm puțin de vorbă
pînă îmi mînjesc tacul cu cretă
o să aflați de ce îl țiu în suspensie
și nu îl sprijin de bombeul pantofului,
deși bombeul pantofului e în strînsă legătură
cu loviturile precise pe care le administrez
acestor prea frumoase bile roșii,
o să aflați că în mijlocul casei
e o gîrlă plină cu broaște
pe care le lovesc cu tacul dînd dovadă de o dexteritate
ieșită din comun,
iar ele sar pe fereastră
și se înapoiază pe horn
mult mai frumos împodobite decît femeile din Galapagos
înfășurate-n blana de hermină
de care nu se despart în ruptul capului
(este ceva la mijloc un hallo sau o ferestruică de vapor
care mă împiedică să continui)
dar eu îți binecuvîntez plantațiile de nasturi

mica ta roabă cu hulubele corioate
în care transportai la miezul nopții luna
în timp ce caii de tracțiune sforăiau în grajduri,
îți binecuvîntez dulapul în care îți închideau visele
ca pe niște sobe afumate
în timp ce cocoșii sălbatici dansau pe zăpadă,
dar hai să intrăm și să bem o bere
sau să cercm un bocal de somn,
un bocal de somn negru de somn turbure
ca o fată de paisprezece ani
sau mai bine de treisprezece
căci privind horoscopul primei cifre mi se pare banal
pe cînd cea de-a doua pare destul de tenace
să ne asigure pentru multă vreme
corectitudinea necesară
fără să-i pese de urmări
(și totuși este ceva la mijloc un hallo sau o ferestruică
de vapor

care mă împiedică să continui).

Voi însă puteți veni doi cîte doi

intrați fără teamă

odihniți-vă ridicînd piciorul stîng și sprijinindu-l

cu talpa de pulpa piciorului drept,

odihniți-vă odihniți-vă aveți de făcut o lungă călătorie

și o să ajungeți rupti de oboseală undeva unde

n-o să fie nici lux nici calm nici voluptate

nici jilțuri lustruite de vreme

ci o imensă cîmpie acoperită cu alge

cîmpia somnului

sau a nesomnului

cum pretind unii poeți făcînd aluzie la zguduirile posibile

cîmpia unde toate dorm cu ochii deschiși

pînă și somnul.

CONSTRUCT'ORII RUINEI

1

Întrebați-mă și am să vă răspund.
 Întrebați-mă orice, de la A la Zed.
 Am să vă răspund cu aceeași voce-n schimbare,
 cu o exactitate exemplară,
 cu exactitatea clepsidrelor și-a solnițelor cu sare.
 Sint un personaj pletoric care a traversat
 epoca noastră cu părul în flăcări,
 dar urmele acestui incendiu
 abia se mai zăresc pe craniul pleșuv
 pe care multă vreme diligențele au alergat în galop,
 înlocuite, în sfârșit,
 cu rachetele interplanetare —
 pe craniul acesta lustruit ca balustrada scărilor
 din clădirile cu zece etaje,
 pe care n-am îngăduit
 și n-o să îngădui niciodată
 construcția unei baze militare,
 pe craniul acesta lustruit
 ca cicatricea gropilor individuale
 umplute cu noroiul ultimelor două războaie.

Întrebați-mă și am să vă răspund.
Întrebați-mă orice, de la A la Zed.
Am să vă răspund cu exactitatea mașinilor electronice.

2

Cu toate acestea
memoria îți joacă farse.
Sînt farsele celebre, bătăliile cu frișcă

din vechile filme în care vintul este eroul principal,
rochiile de două parale
și pulpele cam la același preț,
contrastele elementare
dintre lungi și scurți,
dintre grași și slabi,
de care o epocă întreagă a ris ținându-se de burtă
(în timp ce alții alergau de-a lungul ei
cu părul în flăcări),

rindeaua lunecînd singură
de-a lungul stîngheiei dată la rindea,
și miile de trape din cartierul chinezesc,
farsele vechi și atît de naive,
splendidele farse obscure ca germinația plantelor,
eterna trepidație a memoriei care trișează
în momentele pline de ferocitate,
de adorație și de febră,
panica de pe podurile cu echilibru sfărîmat,
melodia stupidă
rămasă-n ureche ca otita cronică,
sau mai degrabă
vălul cernit atîrnat, peste noapte,
în poarta casei de vizavi,
cortegiile florilor de cîmp
dînd buzna în orașe
și zăpăcind memoria
ca viscolul turmele de reni.

Dar oricît de-nghețată ar fi turma amintirii,
în centrul memoriei noastre mai fumeagă,
zi și noapte,
cuptoarele executate cu precizia și sirguința cu care,
în clipa de față,
creierul omenesc execută calculele interplanetare,
cuptoarele ca niște flori monstruoase

unde bastarzii omenirii
au aruncat munți mari de carne caldă.

În subteranele conștiinței
membrele negre fumegă încă.

Dovezile n-au fost făcute scurm.

3

În subteranele conștiinței
membrele negre fumegă încă.

Dar iată picioarele goale, cu glezne fluide,
aliniat pe linia de plecare
lângă alte picioare
admirabil încălțate,
picioarele vinete, ursuze, boante,
picioarele goale ale etiopianului.
Steagul se-nclină scurt,
izbind aerul,
alergătorii se smucesc din hățurile vitezei,
și chiar în aceeași clipă,
pe poligonul ca un fluture alb,
a început polenizarea.
Priviți, deci,
priviți cu atenție picioarele goale
cu glezne fluide,
aceste pergamente tăbăcite de arșiți —
cine-ar putea să descifreze
în mușchii cizelați de goană,
în armonia zborului deschis,
monstruoasa hieroglifă
a biciului cu plumbi
ce vijie în marile plantații ? —

picioarele goale ale etiopianului
ursuze, impulsive,
și-au luat deodată vînt
alături
de altele agile,
puternic încălțate —
și numai într-un sfert de ceas
da, numai într-un sfert de ceas,
i-au împlîntat vitezei ritmul
tulburător și implacabil.

4

N-a văzut toată lumea
torturata cetate a Dresdei,
subtilul oraș al polizorilor de lentile
și-al nesecatelor comori de artă,
locul care,
cu o săptămînă înainte de sfîrșitul ultimului război
mondial,
era socotit de mulți ca ultimul *niemandsland*.
N-a văzut toată lumea de pe pămînt orașul Dresda,
și n-a văzut ce-a rămas din el.

Dar așa cum altădată
unii se duceau în hagialic la Mecca,
alții în pelerinaj la Ierusalim,
disprețuind greutățile drumului,
bolnavi de morbul colosal al religiei,
inoculat omenirii, de-a lungul secolelor,
de diferiți profeți
ajunși cardinali,
bolnavi de superstițiile care nu sînt altceva
decît consecința orbirii
adusă de morbul mai sus pomenit —

ar trebui ca fiecare din locuitorii planetei,
tămăduit, în sfîrșit, de orbire,
după grozavele cataclisme
și uriașele masacre,
să-și procure bani de drum
ca să vadă cu ochii lui
chipul de azi al orașului Dresda.
Pe străzile, cîte mai sînt
lineare și proaspăt pavate,
în ruinele lustruite de municipalitate,
și sobele de teracotă,
rămase, printr-o minune, întregi
în mijlocul dărîmăturilor,
oricine ar fi în stare să vadă,
(nu e mare filozofie)
un crîmpei din ceea ce ne-ar mai putea aștepta
și ar putea să vie,
dacă ne-am mai lăsa orbiți,
idiotizați, dezbinați,
și educați ca niște papagali
de urmașii profeților
ajunși prin filiație cardinali.

5

Oricît de-ntinsă ar fi noaptea,
e o spărtură de azur
în beznă —
credeți-mă, prieteni —
oricît de-ncins ar fi pustiul
e în nisip un șipot,
un nor de ploaie agățat de ramuri,
oricît de știrbă ar fi arma voastră,
oricît de primitivă,
acolo-n mlaștina cu crocodili,

oricît de şubred ar fi zborul săgeţii în
insula cu bambu,
acolo unde daţi în brînci
vărgaţi de pleasna nebuniei —
credeţi-mă, prieteni —
unde va,
e o spărtură de azur
în beznă.

6

Cuptorul nr. 1 a sărit în aer.
A sărit în aer în urma revoltei oamenilor
din Sonderkomando,
a sărit în aer o dată cu ei,
sub bombardamentul acerb al gărzii S.S.
Oamenii care spălau cadavrele
şi le dădeau drumul pe jgheab
în crematoriul încins pînă la alb,
s-au transformat şi ei în pulbere,
au fost ucişi metodic,
o dată cu memoria lor,
dar cuptorul nr. 1 a fost sacrificat :
a sărit în aer în urma revoltei oamenilor
din Sonderkomando.

Era un cuptor bun,
un cuptor solid,
ar fi putut să dureze şi o sută de ani,
un cuptor bun, un cuptor solid,
în care ardeau zilnic cel puţin 30 000 de oameni —
un cuptor de mare tiraj,
cu trei coşuri,
încins pînă la alb cu cocs
de cea mai bună calitate,
brichete lucii transportate,

neintrerupt,
în trenuri lungi,
din ineputabilul bazin al Ostravei.
Cuptorul nr. 1 a sărit în aer.
Era un cuptor solid,
un cuptor de mare tiraj, cu trei coşuri,
în care ardeau, zilnic, cel puţin 30 000 de oameni.
Au mai rămas cuptoarele nr. 2, 3 şi 4
care au continuat să funcţioneze
pînă la data de 10 ianuarie 1944,
potrivit următoarelor instrucţiuni :
înainte de alimentarea cu cocs
a celor doi generatori,
regulatorul de tiraj trebuia să fie deschis,
şi-n vreme ce cuptorul duduia
trebuiau deschise porţile secundare
din dreapta şi din stînga
pe unde se scurgea cenuşa.
Cînd cuptorul se încălzea la 800° centigrade
cadavrele erau răsturnate în pachete de cîte 50 —
(nici unul mai mult sau mai puţin,
pentru că mecanismul era foarte sensibil,
şi cea mai mică defecţiune
ar fi dus la stoparea activităţii cuptorului
pe timp de 24 de ore
făcînd o breşă gravă
în planul general de ucidere şi ardere) —
aşadar, cînd temperatura ajungea la cifra de mai sus,
cadavrele, în pachete de cîte 50,
erau răsturnate în cele trei camere de incinerare.
În zvîrcolirile demenţiale,
fragmentele de carne fumegîndă
cădeau, ades, din grila de-argilă refractară
pe panta ce ducea spre cenuşare
şi-atuncea erau trase înapoi
cu ajutorul unor greble manuale.

În cenușarele adînci curgea cenușă foarte fină.
Cuptorul nr. 1 a sărit în aer.
Dar cuptoarele nr. 2, 3 și 4 au continuat să funcționeze,
conform instrucțiunilor arătate,
pînă la data de 10 ianuarie 1944.
Și-n vreme ce ardeau
pe cerul înstelat
scăpăra violent Ursa Mare.

ANEXE LA TEXTUL Nr. 6

Anexa I

Și părul este leneș, buclat citeodată,
părul adînc, întunecat de fată,
mai leneș cum e riul cînd înfilnește marea,
adînc și leneș cum e sărutarea.
Dar fetele zac moarte, în hală, pe pavaj,
și părul e un fluviu de talaș
ce scînteiază încă în moi și blonde ape.
Casapul e aproape.
Pe pieptul lui, pe brațe,
șuvițe reci mai cad
și-l strîng, încolăcite,
ca niște șerpi de jad.

Anexa II

De-atîta spaimă
ochii-au fugit pe undeva,
în inimă, în suflet, în neștiința ta.
De-atîta spaimă ochii s-au descompus, închiși,
ca niște dulci iriși,

de-nfricoşare pîlpiiie zbanghiu,
albastru unul, altul stacojiu,
dispar mai înainte de-a sucomba şi mor,
cu plesnet de castane încinse, în cuptor.

Anexa III

Sub razele de toamnă care-au rămas s-aştepte,
scheleticele trupuri zac în noroi, pe trepte,
şi de sub fustă
ies pulpele cu pielea ca o crustă.
Zac trupurile-n toamnă
şi sîrmele ghimpate,
electricele sîrme,
le-nchid în ţarc pe toate,
de viaţă răvăşite sau înflorind de viaţă,
cu carnea ca o piatră de chihlimbar,
sau creaţă,
dar care e-nvelită, ca X în ecuaţii,
de plăgi tăcute şi de ulceratii.
Tacticienii morţii şi-au nimerit strategul.
E frigul şi tortura, foamea, jegul.

Zac trupurile-n toamnă
şi nu-i nici o minune
care-ar putea înfrînge a morţii raţiune.
E ritmul numai, ritmul
ca un fluid albastru,
stăpîn peste baghetă
şi peste capelmaistru.

Şi muzica lui Wagner, cu verdele ei crud,
răsună-n lagăr de la nord la sud.

E unanim cunoscut
 că țiganii sînt foarte prolifici.
 Născîndu-se cu ghiotura
 au și murit în neștire
 doborîți de frig, de foame și de neagră mizerie.

Născîndu-se cu ghiotura, era de așteptat
 să găsim în sînul acestei seminții străvechi
 cel mai mare număr de gemeni.
 Pe lîngă faptul că erau socotiți o rasă inferioară,
 ca cele mai multe din neamurile lumii,
 țiganii au avut cîntea să fie în atenția
 celui de-al III-lea Reich
 și din pricina forței lor de înmulțire.
 Pentru propășirea științei,
 studierea influențelor ereditare asupra copiilor gemeni,
 concordanți sau discordanți,
 născuți, deci, din aceeași celulă,
 sau din două celule diferite,
 era de o importanță capitală.
 Iluștrii savanți ai celui de-al III-lea Reich,
 acordîndu-le importanța cuvenită,
 și spintecînd cu multă atenție țiganii închiși în țarcuri,
 s-au silit să descopere
 legile eredității biologice asupra gemenității,
 pentru ca, o dată cu spațiul vital,
 demn de planturoasele lor coapse,
 să ofere splendidelor femei de rasă germană
 puțința de a-l umple, cît mai repede,
 cu progenituri sosite perechi —
 ca bicicletele tandem
 sau ca pantofii —
 în care tarele nefaste ale predecesorilor,
 cum ar fi : diabetul, mania depresivă,

tulburările unei deliberări prelungite,
să nu se mai repete niciodată,
fiind înlocuite cu violenta și eroica dorință
de a strivi sub talpa cizmei,
cu o învîrtitură a piciorului sigură și dezbărată.
de orice complexe,
popoarele globului.

Așadar, înainte de a fi aruncați în cuptoare,
și pentru ca organismul să nu se deterioreze cituși de puțin
mii și mii de gemeni țigani de diferite vîrste,
monocelulari sau bicelulari,
erau uciși cu o înțepătură de cloroform în inimă,
întinși pe masa albă de operație,
disecați în cele mai mici amănunte,
și scormoniți ca ceasornicele.
Lănțisorul de metal spînzura la gît,
la încheietura mîinii ardea gangrena fierului roșu,
corpul era trasat în zone cu o cretă specială,
genele umbreau fața oacheșă,
scalpelul era trampat în alcool,
și cu infinite precauțiuni începea disecția
în perimetrul gingaș
al glandei thymusului,
marea glandă care determină
creșterea desăvîrșită și armonioasă.

Zeci de mii de gemeni cu pielea arămie
au fost uciși cu o înțepătură de cloroform în inimă
însemnați cu o cretă specială
și disecați pînă în cele mai mici amănunte
de străluciții savanți ai celui de-al III-lea Reich,
în rivna lor nobilă
de-a fi slujitorii științei.

Dar cu tot materialul enorm de care dispuneau,
ei n-au fost în stare să dezlege taina care,
o dată pusă la îndemîna splendidelor walkirii,
ar fi împinzip lumea
cu gemeni eminenți și blonzi,
de pură rasă ariană,
din grupa A sau B.

ANEXE LA TEXTUL Nr. 7

Anexa I

O zi, o săptămînă, o lună — o-ncordare —
aceasta e viteza imenselor cuptoare.
Speranța mai atîrnă de carne ca o zdreanță —
dacă cenușa s-o chema speranță.

Anexa II

Erau doi frați, doi gemeni de paisprezece ani,
frumoși ca toți copii de țigani,
cu ochi cum nicăierea nu cred să mai existe
sub genele lor triste,
cu degete vibrînde ca niște-ntinse sfori
sortite să mîngîie arcușuri de viori,
doi gemeni subțiratici, sălbatice cucute,
uciși de brute
și despicați în două de-un meșter parlagiu,
dar el cînd apăsa pe bisturiu,
tăind ca pe cadavrele din morgă,
gemeau țesuturile
ca o orgă.

Anexa III

Aşa curăţi copiii acestui blînd popor
nu cred să mai fi fost în viaţa lor.
Niciînd n-au fost spălaţi, frecaţi, ca azi,
la moartea lor, copiii de nomazi.
Şi-aşa frumos cum dorm
li-e inima o roză duhnînd a cloroform.

Anexa IV

Şi cel puţin convoaiele ucise,
îngemănate-n spasme şi în vise,
în deznădejdea viscerelor pure,
şi cel puţin copiii ca tufe de mure,
cusuţi la loc cu aţă,
să fi rămas în noaptea de dincolo de viaţă —
ca să le ţie veşnic de urît —
cu salbele de icusari la gît.

Anexa V

La ce slujit-au, după fapta cruntă,
mormanele de pulbere mărunţă ?
În Vistula, printr-ale apei uşi,
se deşertau furgoane de cenuşi.
Un munte azi. A doua zi alt munte.
Nu mai aveau nici peştii loc, sub unde.
O parte-a fost vărsată în pămînt
cu gînd să-i dea vigoare şi avînt, —
şi sub impulsul forţii
creşteau enorme lujerele morţii.
O parte-a fost vărsată în culori

servind la grima marilor actori —
și ce-a rămas să zacă prin unghere
a fost tăcere.

8

Un măslin creștea încet de tot.
Pământul era-nvelit cu pietre.
Un măslin creștea încet, încet.
Caprele pășteau iarba.

Și miroseau grozamele a singe.

9

Mai bubuie-n ureche avalanșa.
Ascultă ! O auzi ?
Și-a instalat mobilierul greu
în ureche.
Refuză-i masa, jilțul, patul.
Și, ca să-nvingi în luptă,
nu striga.
Zăpada care doarme prin văgăuni
se scoală,
și cade ca un somnambul,
cînd strigi.
Topește-o cu suflarea,
înnobilînd natura.

10

Veniți să învățați bunele maniere ale ucigașilor,
să auziți ce frumos sună
numele oamenilor scrise pe zidul acesta,

veniți să vă completați cultura muzicală
 cu melodia îngropată-n ele.
 Sînt scrise cu artă
 pe zidul acesta care măsoară zeci de metri pătrați,
 le-ați putea citi chiar pe toate
 dacă ați rămîne cîteva zile rezemați de zid,
 și completîndu-vă cultura muzicală
 ați învăța, totodată, să pictați.
 N-am nici o îndoială că ați ajunge,
 iubiți cetățeni,
 mai iscusiți, mai hotărîți, mai tari,
 n-am nici o îndoială că ați înțelege,
 o dată pentru totdeauna,
 ce înseamnă industria crimei practică în masă,
 și pricepînd importanța mutațiilor cantitative în
 onomastică,
 v-ați da seama că această fioroasă caligrafie
 nu trebuie să se repete niciodată,
 că atîrnă de voi să nu se mai repete niciodată.
 V-ați da seama, iubiți cetățeni,
 că numai printr-o scăpare din vedere
 numele vostru lipsește din sutele de mii de nume
 înscrise pe zid,
 numele celor uciși la Terezin.
 Dar nu ! Mă înșel !
 E imposibil să nu găsiți săpat, aici,
 cel puțin numele vostru mic,
 mîngîietorul nume mic
 rostit cîndva încet de altă gură.

11

Ca un parc de tuberoze sau de meduze înaripate
 apare la orizont Terezinul
 cu cele peste o sută de mii de morminte

aliniate ca o unitate militară
înainte de a porni la atac
statice flori ale morții, neagră țărână schingiuită,
fabuloasă semănătură cu secerișul decapitat,
cele peste o sută de mii de morminte
sînt sala de ospăț a fascismului
sufrageria de piatră a morții invitată să dejuneze în
fiecare zi
în compania obsechioasă a șefilor antropofagi.

Cele peste o sută de mii de morminte
sînt monstruoasa eroare a planetei noastre
din clipa în care șelarul Ebert
și-a înclinat fruntea în fața crimei
ridicată la rangul de teorie
universală.

Fastuos și enorm catafalc
pe care a fost transportat,
în sunetele muzicii militare,
cadavrul umanității.
Nesfîrșite păduri virgine
au fost doborîte cu mijloace moderne
pentru construcția acestei nerușinate năvălii,
și spre marea noastră nenorocire,
mîna de lucru s-a găsit în cantitate suficientă,
ba cîteodată oferta întrecea cererea.

Bule negre, noroioase, stupide,
duhnind a stîrv și a petunii
urcau din străfundurile turburi la suprafața umanității
în timp ce politețea ucigașilor atingea culmea distincției
și activitatea de exterminare apărea mai curată ca o
batistă de domnișoară,
oasele plezneau în cuptoarele încinse pînă la refuz

ca un dans de castagnete,
butonii străluceau la manșeta cămășii,
festivalul continua,
tîrfele își găsiseră un debușeu nesperat,
filistinii își vindecau păcatele cu propriile lor fărădelegi,
mărilor transportau în spinare
depozite de arme de dimensiunile pustiului Gobi,
profitul urcase la cote imposibile,
cei mai siniștri dintre oameni deveniseră filosofi
de profesie,
surzii dețineau secretul armoniei,
ciungii deveniseră discoboli,
și cea mai fantastică mașinărie de război,
al cărei potențial de ucidere întrecea tot ce se imaginase
pînă atunci,
începu să se închege din inerție,
din spaimă, din silă, oroare și turpitudine,
moartea înainta cu 100 de kilometri pe oră,
în lung și-n lat,
și roțile năclăite de sînge
zdrobeau pîntecul fecund al pămîntului.

12

Binecuvîntată fie noaptea cu tenebroasa ei alchimie.
cu întunericul plin de unghere secrete,
întunericul în care
mișcările sînt mai exacte și
mai dense ca în plină zi,
prin întunericul acesta bîjbîiala se transformă
într-o ecuație matematică
și soarele răsare mai radios ca oricînd,
soarele nopții — uriașă pată sangvină
într-o cosmogonie favorabilă ideii de evadare
și totodată ideii de stîrpire a germenilor morții

care apar ca niște gîndaci de bucătărie
în creierele acestor distinși savanți
cu organele genitale în bună stare
ba chiar în plină activitate de procreere,
avînd familii compuse de obicei
după calcule dinainte stabilite,
posesorii unui cuplu vărui
cum sînt cotețele de porumbei,
adică un băiat și o fată, nespus de atrăgători,
extrem de talentați,
fata va deveni o eminentă pianistă concertistă,
îmblînzitoarea furibundelor explozii wagneriene,
iar băiatul, în cel mai rău caz, șeful
 unei unități comerciale
 de mare anvergură,
totul e de pe acum pus la punct în această privință,
mama soacră spală cu abnegație scutecele
și tînăra mamă alăptează la ore fixe,
laptele este albastru, minunata culoare a
 laptelui matern
indiferent de aderența politică
și de proveniența socială,
de sub bluză sînul răsare ca o rodie prin
 care trece, odată cu fulgurația solară,
 destinul planetei
și laptele e albastru chiar atunci cînd ființa
 omenească e hrănită cu
 mazăre furajeră,
palidul trandafir al laptelui își desface petalele,
laptele e mereu albastru și sînul mereu translucid
o, dacă am putea, de-ar da Dumnezeu să putem
 concentra într-un sîn plin
 cu lapte albastru destinul planetei,
în întuneric sînul acestei femei hrănită cu
 mazăre furajeră

e cea mai extraordinară apariție din cîte s-au
 întîmplat vreodată pe
 suprafața pămîntului,
 pielița dată la rașpel e totuși cea mai nobilă emblemă
 a speciei umane,
 sfișietor simbol al dumnezeiescului corp omenesc,
 lapte albastru oferit unui sugaci scheletic,
 imensă rezervă a victoriei vieții asupra morții,
 sîn de femeie înconjurat de sîrmă ghimpată,
 teribil monument al pasiunii indestructibile
 și laptele făcea de gardă,
 păzea întunericul în care săpau tuneluri
 și potriveau chei,
 prietenosul întuneric mai frumos decît noapțile albe
 noaptea lui Novalis, noaptea marilor romantici,
 noaptea minelor de cărbuni,
 noaptea celor care transportă în valize imprevizibile
 manifeste culese tot noaptea cu mîinile rănite
 de oboseală,
 nemaipomenita noapte a nopților,
 în care fluviul solar e atît de negru
 încît își resoarbe întunericul
 binecuvîntată fie noaptea în care vederea retrasă
 în măruntaie
 străpunge bezna ca un uriaș fiong de argint.

OPALUL NEGRU — PRAGA

1. SĂ TRECEM PESTE PODURI

Opalul negru — Praga — așa-i spunea Nezval,
 atît de vechi opalul, și-atît de virginal,

și cercetat departe în săbii și peceti,
în alba tinerețe-a sokolilor, ereți —
cu degete de ploaie, în falnice rotiri
prin timpul împinzit de amintiri,
prin pietre ofilite, prin accente,
prin mugurii crescuți pe monumente,
la Dalibor, în puțul ca o cușcă,
prin stînca găurită pentru pușcă,
în marele ocean interior
sau pe cărarea trasă de călăuzul chior,
în șerpuirea malurilor line
și-a verdelui dospit de pe coline.

Să mergem, deci, prin ganguri cînd ploile-și
fac veacul,
pe sub cetate unde dă-n floare liliacul,
pe lîngă zidul negru cusut cu fir de aur,
prin marile palate rîvnite de balaur,
pe strîmte ulicioare primitive,
să cercetăm ovalul plesnitelor ogive,
să trecem peste poduri cu arcuiri exacte,
atîtea mărturii și-atîtea acte
rămase în calcarul nefritic și cărunt
cu fiecare tainic amănunt —
prin Petrin unde bate, peste străvechi
comori,
stindardul împlîntat de muncitori.

2. VECHI MARTORI

E noapte-n Praga. S-a mai scurs o zi,
tîrîndu-și peste dealuri șalul mov.
E noapte iar în Praga bătrînă. Parc-ar fi

fugit o umbră peste Barandov.

Biserica ciuntită, de șoapte s-a golit.
La miezul nopții, sfinții, la ferești,
au să răsară iarăși, cu zîmbetul smerit
și ciopîrțit de spadele nemțești.

Praga, 1957

3. IARNA

Pe Barandov stau casele ciorchine
ca sloiurile strînse-ntr-un fiord.
O, nava iernii de departe vine,
dar nimeni nu-i pe bord.

Sub bruma deasă toate-mi par străine
cînd suflă vîntul înghețat de nord,
și ziua moare brusc, după coline,
ca-ntr-un acces de cord.

Praga, 1957

4. IEZII

Am mers vreo două zile-ncheiate într-o „Tatră“
și-am ocolit toți munții Slovaciei, de piatră,
strîngînd mereu provizii de aer și culoare
și măsurînd cu ochii, din creștet la picioare,
tăcutul amfiteatru de monumente vii
prin care neguri sumbre, ca niște herghelii
zburau, înnebuite de bicele zăpezii.

Era trecută vremea ninsorilor, și iezii
ieșiseră din cîrpe și behăiau, diformi.
Dar munții fără milă și cu plămini enormi
schimbau temperatura fixată-n univers,
iar anotimpul astfel împiedicat din mers
cădea-n genunchi o clipă, ca un gladiator
alunecînd pe-o coajă de fruct mirositor.

Era minune. Nu pot acuma s-o măsor
și-am să descriu mirajul muntos ulterior,
căci toată aventura săpată-a fost în rocă.
Dar vreau să spun că iezii, ca frămînați din cocă
și cu picioare strimbe de călăreți chirghizi,
atîta de nevolnici și-atîta de timizi,
au izbutit să-nfrîngă stihiiile stîlcoase
căci i-am găsit pe urmă, cînd ne-ntorceam spre case,
oblăduiți la stîna de cîini și de cioban,
cu blănille mai negre ca blana lui satan.

Praga, 1957

5. PETROL ȘI AMINTIRE

Cu capul spart de gînduri
mergeam de ore-ntregi
prin Praga veche unde
cresc pietrele din pietre.
Mocnea amurgul, ca un jar în vetre,
peste mormintele de cnezî și regi.

Timonier sta turnul,
pe Hradciany, la cîrmă,
și palpita orașul cel nou

ca un şuvoi
umflat de ploii,
în plasele de sîrmă.

Petrol şi amintire se-amesteca pe chei.
ca un tablou sfîrşit,
pe urmă şters,
şi Viltava se-mpleticea în mers
plecîndu-şi pletele pe orga ei.

Praga, 1960

6. BEREĂ

Cînd iar va creşte-n vară hameiul pe haraci
Ca un satir bărbos, —
Şi singele naturii se va trăda în maci —
Va fi frumos.

Cînd vor veni din sate femeii cu părul roş
Mergînd pe jos,
Să smulgă barba verde a falnicului moş —
Va fi frumos.

Cînd dezbrăcat la piele va fi la chin supus
Hameiul arţăgos,
Rostogolit în cadă, de pe haraci, de sus,
Va fi frumos.

Cînd răzbunarea cruntă va trece cu temei
Din os în os,
Şi-l vor sorbi-n pahare grozavele femeii,
Va fi frumos.

Praga, 1960

7. VECHIME

Mă vîntur iar pe străzile de sus
unde-o cetate mîndră a apus,
prin ulițele strîmte ce te-ngheață,
prin gangurile înecate-n ceață,
pe lingă catedrale durate pentru veci,
pe lingă trape-n care-au căzut voievozi în beci,
cu țeasta despîcată de satîr,
ungherele pe unde mi-e teamă să mă vîr,
urc, amețit, pe scările leproase
(vremea a smuls ferestrele la case)
urc, amețit, cu mucigaiu-n nări,
coboară alte umbre de pe scări,
și-n mirosul de smirnă și borhot
atîrnă evul mediu ca un fantastic ciot.

Praga, 1960

8. STAMPĂ

Începe iarna-n Praga în curînd.
Colinele îmbracă alt vestmînt.
E-n aer, seara, ceață și tăcere.
Mai blonde sînt paharele cu bere.
De-acum încolo nopțile înghit
enorma catedrală, Sfîntul Vit,
suspînă stîns Lorette, sunînd din clopoței
și-âmurgul cade, roșu, pe alei,
ca petele de sînge, rămase în odăi
cînd fuge ucigașul cu haita de dulăi
pe urma lui. În piață, pe velințe,
niște femei bătrîne vînd ierburi și semințe,

și-un om, în rotogoale, surcele pentru foc.
Aproape de Narodni Divaldo e un loc
unde îmi place, seara, să stau pe-un trunchi
de brad,
să văd cum pescărușii se-nalță și recad
sub podurile negre de amurg,
în vreme ce mașinile se scurg,
neîntrerupt,
ca undele ce-aleargă dedesubt.

Praga, 1961

9. IGNATUL CRAPILOR

În vas înoată crapii lipsiți de solzi și scuturi,
și ei sînt scoși din apă cu-o plasă ca de fluturi,
cu un cuțit de singe-nchegat plezniți în cap,
zvîrliți pe terezie, agonici, de casap,
decapitați, tăiați în două, trei,
și îndesați în tașcă de femei.
Căci astăzi e ignatul melodicilor crapi,
și de atîta lume în piață-abia încapi.
Rucățile tăiate, mult timp se zbat, ca vii,
și mor înăbușite-n pesmet, pe farfurii,
sau înecate-n untul fierbinte din tigăi.
Pe urmă niște oameni, ce par a nu fi răi,
le-nfulecă, la masă, sorbind un gît de vin.
Așa dispăre crapul melodic, din bazin...

O, crap cu ochii galbeni și ficși, ca de mălai,
după atîtea cazne poate-ai ajuns în rai,
în riurile blonde, și poate-acolo, sus,
ți-i semuită jertfa cu jertfa lui Isus,

și poate-un înger numele-ți așterne
în cartea pomenirilor eterne...
Ba nu ! Căci în conclavuri, părinții, pentru voi,
nu s-au gândit o clipă la viața de apoi.
Din neamul tău căznit și melancolic
nu-i nici un sfint în strictul rit catolic.

Praga, 1961, Crăciunul

10. NAIVELE NEVOI

Îmi iau din timp o parte naivele nevoi
de-a rătăci pe stradă cu gândul la noi doi,
de-a frînge ziua-n două ca pe un arc de lemn
ca să rămînă-n vreme și în pendul un semn,
de a privi cum trece peste-al cetății prag
bătrînul rîu cu albul lui toiag
sărînd peste zăgaze cu apele-î fierbinți,
spuzînd cu perle bronzul catolicilor sfinți
și răcorînd martirul ce fost-a de păgîni
silit să își arunce testiculul la ciîni,
de a călca pe piatra albastră de pe chei
unde se scaldă-n soare un stol de porumbei,
de-a coborî pe scara ce duce-n Campa veche,
ca pe o melodie rămasă în ureche,
departe-n amintire, acolo unde zace
femeia de secară, femeia mea de pace
culcată-ntr-o amiază cu aripi de columb
pe patul ei de frunze și de plumb.

Praga, 1962

11. MINUNEA

Ilaotica gîndire a lui Löve
în cimitir, sub pietrele ce gem,
repauzează, izbucnind în slove
făcute ghem.

În timp ce minutarul se răsucea-napoi,
ca rîurile ce spre sursă curg,
stăpîn peste-al materiei şuvoi,
s-a ridicat bătrînul demiurg,

şi, zguduit din morţi, inertul lut
a prins auz,
a mormăit ca fiara la-nceput,
zălud, ursuz,

şi-apoi dospind, s-a ridicat înalt,
s-a revărsat
şi Golemul s-a desfăcut c-un salt
din aluat.

Poate şi-acuma l-am vedea cum zburdă,
dar fără bici
s-a strîns în ea materia absurdă
ca un arici, .

iar vorbele suflate la ureche
ca din amvon
şi-au risipit puterea lor străveche
de magic zvon.

Golemul a pierit. Dar matahala
şi azi mai plînge

în groapa neagră unde-i zace fala
muiată-n singe.

Praga, 1962

12. ALFABET UITAT

Botoasă te ştiussem. Cu ochii de tătar
crăpaţi de-un fulger galben şi amar,
şi cu argint sub gene te-am ştiut,
cu zîmbetul temut,
cu-albastrele petale culcate peste sin,
învineţite de un vînt păgîn,
şi cu arnici tivită din creştet la călcii
te-am cunoscut din orele dintii.
Dar n-am ştiut că poţi să uiţi încet
copilărescul nostru alfabet,
pe care uneori îl aşterneai
cu un creion subţire cît un pai.
Nu, n-am ştiut că poţi s-ajungi
să uiţi să plîngi
şi să blestemi puţin
pe cel ce s-a ivit să-ţi fie chin,
nedesluşit, un abur, un nimic,
fantasmă rezemată de portic,
vocalulă de primitiv cuvînt —
argilă-amestecată cu pămînt,
şi disponibil totuşi, gata ca un
hamac de borangic sau ca un scaun,
nu, n-am ştiut că litera de şcoală
se poate să devină ascunsă, anormală,

că semnele creionului, mărunte,
scobesc abis, în loc să-ntindă punte.

Praga, 1962

13. NEMAIVĂZUTĂ SEARA AR FI...

Pe-aicea vîntul trece, cum ți-am mai spus,
din nord,
în ghetre și jachetă pestriță, ca un lord
în vizită la Praga să-ncheie un contract.
Ades milițienii strigă-n nemțește : Acht !
cînd s-a-ntrecut viteza de 70 pe ceas.
Poetii sorb cafeaua la „Slavia-Parnas“,
trag tone de cărbuni enormii cai
(e frig pe-aici și-n mai),
botinele de pîslă te fac să calci cam șchiop
și se revarsă rîul : carafă fără dop.

Nemaivăzută seara ar fi, sau poate mov,
de-ai fi și tu pe drumul ce urcă spre Smihov —
dulapul plin de cranii, plantat în Sfîntul Vit,
țuguile înalte, tavanul alungit,
ar crește peste noapte sau s-ar preface-n fum,
și pasul meu mai falnic ar fi decît acum,
și zeci de decorații mi s-ar lipi pe piept,
pe fiecare stradă-aș avea cîte-un adept,
și-ar învia momiile de lut
de-ai răsări-n orașul fermecător și mut,
o, micul meu concediu, neisprăvit mereu,
vacanța mea cea mare din care-s lipsă eu.

Praga, 1962

14. ERA PE-AICEA IARNĂ

Era pe-aicea iarnă, dar eu eram mai tânăr
cînd am venit, și anii se înmulțesc la număr.
Acum e primăvară. Ci-n părul meu acum
se răsucesc, rebele, fuioarele de fum.

Bătea un vînt de iarnă și răbufnea în vechea
cetate ca o goarnă ce-mi asurzea urechea.
Pe chei zbura zăpada, stîrnită în răspăr .
Acum e primăvară, dar am zăpada-n păr.

M-adăposteam prin ganguri, pe sub bătrîne ziduri
pe care gheara vremii păienjenise riduri.
E-n Barandov, acum, sezonul crizantemii.
Mi s-a mutat pe față păienjenișul vremii.

Mi se părea orașul, cu coapsele-i rotunde,
o navă zdruncinată de vijelii pe unde.
Plutește-acum pe-un fluviu scutit de orice vînt,
dar s-a mutat în mine-al corabiei frămînt.

Praga, 1962

15. VEȘTITUL MENESTREL

Mi-e dor să trec pe șesul și țărmlu meu pe unde
răcoarea înserării în pale lungi pătrunde,
și să mă scald în rîuri albastre care curg
și se răstoarnă, leneș, în amurg.

Mi-e dor să trec pe stradă, mi-e dor să stau în casă
să simt în nări mireasma pămîntului din leasă,

mi-e dor să dau binețe
copiilor ca niște mogildețe.

Mi-e dor să văd pavajul de arbori bulbucată,
și teiul ca un Verde Împărat,
și zidurile nalte, argintii,
abia pecetluite de mistrii.

Căci toate-mi par frumoase cum altele nu sînt
pe nicăieri, pe-acest rotund pămînt,
colina, hornul, strada, cuvîntul „nu“ și „pentru“
și „dați-mi un bilet pînă în centru“.

Spre buze eu pe toate le ridic,
și muntele semeț și un nimic :
acolo, precum spune vestitul menestrel,
și fumul negru-al sobei e altfel.

Praga, 1962

UN OCHI ÎN PLUS

Zărești cum se preface fereastra în cabină
și cum îngheață raza de lumină
vezi cum se umflă ultima nervură
în vilvătaia arborilor sură
zărești cum moare pîlpîirea ei
ca uguitul unor porumbei
în podul casei și zărești în beci

bușteni anchilozați și putrezi reci
ca leșurile scoase de o apă
din clipă-n clipă vezi că o să-nceapă
procesul putrefacției în lemne
da sînt destule semne
că turmele de cari
și-au instalat penumbra în arțari.

TÎNĂRĂ HIMERĂ

Dacă purpura e dimineța omului, tînăra lui
Himeră e marea.
Speranță stelară, violentă frumusețe, spațiu
care nu mai conspiră, haotică și întotdeauna
calmă, ou toate cadavrele aruncate la țarmuri.
Acest oraș se sfîrșește cu marea și el nu se
sfîrșește niciodată.
Acest oraș începe cu marea, etern ca și
adîncul ei cu dezastre și primăveri.
Fără a avea stupida consolare a separării în
tranșe, în cartiere terestre, e totuși un
privilegiu să te naști, să trăiești cu marea la
dreapta sau la stînga și în fața ta sau în spate
cu bătrînii munți Hercinici care scad încet ca
o flacără veche.
E un privilegiu să aștepți navele.
E un privilegiu să le auzi sfișietorul semnal
de adio.
E un privilegiu să le observi pieptul plin de
alge și scoici.

E un privilegiu să tai apa sub linia de plutire a vapoarelor.

Acolo, în pîntecul navelor care sosesc din toate colţurile lumii, în cala sufocantă, în sala maşinilor, în aerul tare şi sărat care vine din larg, în ochiul galben, exacerbat, al farului, în marile depozite de reverie şi suferinţă umană pe care le transportă elementul lichid, în invulsia valurilor, acolo germinează revoluţia.

Prima imagine a revoluţiei care s-a impus atenţiei, nicidecum poeziilor, ci oamenilor de acţiune, a fost o navă uriaşă care, străbătînd hula marină, acostează la un ţărm radios. Iar Lenin a fost de nenumărate ori asemuit cu pilotul unei ambarcaţiuni solare.

Stele revulsive, orizont infinit, neconţinută mişcare, stoluri de păsări sfărîmînd sticla văzduhului şi lăsînd în urma lor o dîră incandescentă.

În rada acestui port a poposit, după înverşunata şi exemplara luptă a echipajului, după ce muniţia s-a sfîrşit şi odată cu ea ultimele posibilităţi de nutriţie, aici în rada acestui port, a poposit într-o zi, răsărind din ceaţă, Cuirasatul Potemkin, sol legendar al Repetţiei generale.

Marinarii au intervenit întotdeauna, cu succes, în momentele decisive. Activitatea lor se înscrie ca un capitol special, de mare forţă, în istoria revoluţiilor.

Poate că unul din principalii factori care au determinat cursul gîndirii mele a fost o maşină de cusut pe care am văzut-o (sau, dacă vreţi, am descoperit-o) cînd eram copil.

O maşină de cusut dăruită cuiva de un marinar

de pe Cuirasatul Potemkin.

Acest obiect, încărcat de glorie, avea pentru mine o atracție magnetică.

Mi-l închipuiam plantat în mijlocul mării.

O mașină de cusut scăldată în valurile unei mări turburate.

E totuși un privilegiu să te naști, să trăiești cu marea la dreapta sau la stînga, și în fața ta sau în spate, cu bătrînii munți Hercinici / care scad încet ca o flacără veche.

INVITAȚIE

Lumina agățată de ochii mei e singură
ca o blană de sconcs cu mireasmă de mentă
mai palidă ca o văduvă tină ră după decesul brusc
mai zveltă și mai palidă
atît de netedă și-atît de grațios impodobită
ca pîntecul balenei care-a-nghițit un om
o liră manevrată de corali
un ibis alb înțepenit în cange
intrați în ochii mei oricînd cu sania cu șapte cai
goniți ca pe-o cîmpie de falange.

PLAN DE AER

Lăsați-mă să circul în apa mea de lut
cu mediocritatea vitezei vegetale
cu craniul trepanat și refăcut
să tai înot dantelele de zale
încet de tot să nici nu se observe
ca necroforul ce-n torpoare sapă
din fulgerele îngropate-n apă
să-mi pregătesc mentalele conserve
lăsați-mă să circul în apa mea de lut
cu craniul trepanat și refăcut
făcînd pe spate pluta
spre torturata și necunoscuta
cochilie în care a-nceput
într-o fărîmă veche de secundă
să se înfrunte apa cu uscatul
și pasărea cu linia rotundă.

UNEORI CASELE

Uneori casele se înmulțesc prin sciziparitate
luînd forme pe care nimeni nu le-ar fi
bănuît
unele semănînd cu o pară de foc altele cu un
condor obosit
pe cînd cei doi intruși întinși pe paie pun la cale
cu mijloace proprii
și procedee care aparțin logicei infantile

sau invocației antice
construcții fabuloase
pe plaja nesfârșită scapără în zare dinții
lupoaicei gata de atac
turmă de oi lehuze
micile scoici spînzură de plantele marine
ca niște inele de logodnă
turma de oi conține o altă turmă de oi de
culoare liliachie
răsturnate dar mereu dornice de imașuri verzi
de imașuri sărate de imașuri alpine
cataracte ierboase prăvălite-n ocean
magnifice soluții ale febrei
și virusul așteaptă cu nerăbdare clipa
cînd va intra în intestinul umbros elastic și
placid
sub candelabrele fraterne printre oglinzile de
cuart
meandrele cernite de rumegușul apei
acolo unde zi și noapte bubuie toba uriașă din
piele dublă de maimuță
pe cînd cei doi intruși întinși pe paie
pun la cale cu mijloace proprii teribilul duel
al locațiunii
în urma căruia casele se vor înmulți prin
sciziparitate
luînd forme pe care nimeni nu le-ar fi bănuît.

MASCĂ

Buşteanul vostru pentru foc e sfînt
el arde de-a-ndaratele pînă la cercul al patrulea
după care vine rîndul mobilelor rustice
mumificate în interior
şi pe cale de dispariţie
sînt aruncate în foc în rînduri strînse
strălucind de curăţenie
dar fără nici un fel de menajamente
pentru resursele lor memorialistice
dispar sau nu
se cristalizează
se descompun
sau aleargă de-a lungul nervurilor ca o haită flămîndă.

CONSEMN

Începe să se-audă o şoaptă un murmur
ce prevesteşte trecerea spre punctul
suprem al unităţii secretul adevăr
acolo unde cît ai zice peşte
cel care ştie să cunoască în cunoscut se
 contopeşte —
începe să se-audă un zornăit impar
precipitarea în adversa forţă
concilierea-n termenul dintii
al recompenselor de orice gen
începe să se-audă umbra cum se întinde sub copaci

și cum pleznesc broboanele tăcerii
cum intră fulgeru-n pământ
pieziș ca lămpile filante
cum umblă foșnetul retras
pe podurile de aramă
începe să se-audă cum curge ca o coamă
pe sub pavajele de stras
nisipul.

CONVORBIRE PARTICULARĂ

Peștele forceps m-a vizitat aseară
însoțit de suita lui drapată-n catifea
și privindu-mă cu ochiul fix de pelerin
mi-a dat să înțeleg următoarele :
parchetul de categoria doua supus unor
 presiuni oculte
se poate transforma cu siguranță

(eliminînd etapele tranzitorii ale procesului)
într-o perfectă cișmea cu apă potabilă
ușor de mînuit
alimentată de o sursă proprie
cu o capacitate care întrece cu mult
capacitatea obișnuită de nouă virgulă cinci galoni

a binecunoscutelor cișmele turcești
înfipse la răscrucile montane
și ajunse de altfel într-o stare de plîns

în urma recentei insurecții a salamandrelor
împotriva stalactitelor
care a împiedicat așa-zisa dezvoltare normală
a fenomenelor carstice
izbutind chiar să instaleze în unele peșteri de
dimensiuni mai mari
policandre în locul stalactitelor —
lucru îmbucurător (zicea peștele forceps)
rămîne însă să vedem cum va reacționa ecoul.

RESTITUIRI

Ca o bumbăcărie în care vinzi viori
așa ești tu și azi de demodată
ca vîntul care mișcă lungi aripe de mori
ca-n glastra vișinie o mușcată.

Și fug în tine roze petunii de venin
ca apele de păr spre vîrful cozii
ca un ocehan prin care văd matrozii
pămîntu-ntreg un paradis alpin.

Folositoare ca un cactus rupt
de mîna unui mim inconștient
ca după un acerb bombardament
o fumegîndă orgă dedesubt.

Ca-ntr-o savană țeapănă un serv
al vînătorului de leopardi
ca un cămin de lut în care arzi
supliciu trist al fiecărui nerv.

MODEL DE CURĂȚENIE

Profilul unor ghete exagerat de mici
cu ochi octogonali și melancolici
subțire ca un corn de vânătoare
în care sunetul evoluează direct proporțional
cu necesitățile festinului campestru
și exact la douăzeci de metri distanță
apare amazoana cu părul paralel
pe care sunetul instrumentului coroiat
n-o poate atinge decît în treacăt.
Copacii se schimbă între ei ca dansatorii pe o
plajă de marmură roșie
iar filfiitul lăstunilor pătrunde în cavitatea
melodiosului instrument
o dată cu dungile liliachii ale asfințitului
valurile încep să moară din cinci în cinci
din șapte în șapte
din opt în opt
și în sfîrșit din zece-n zece
și tropotul delfinilor începe să se-audă pe
șoselele proaspăt asfaltate
oh, cît sîntem de departe de ultimul nostru
sărut
cît sîntem de departe de de-par-te
toți și în parte
foarte departe
toți și în parte.

PETROL LAMPANT'

Aici pe unde-n vară a fost exorbitantul lustru
al unui mare foarte mare fast
aici unde-au lăsat mongolfierii
o parte importantă din tragicul balast
pe unde au trecut țărânci fragile
ca rosmarinul nopților de mai
pe locul ăsta chiar pe care stai
ca un castel de fulgi multicolori
pe care-i numeri și îi smulgi
castel de pene și de fulgi
de vînt de nori.

ARCAN

Porfir și onix apă nencepută
frumoasă ca un tur de orizont
ca inelarul bont
plin cu inele blonde de cucută
portret imaginar ieșit din uz
ca un copil care-a ieșit din casă
ruină pastorală și frumoasă
că un refuz.

DE LA ÎNCEPUT

Omul zvîrli în foc ultimele ramuri uscate ale
craniului său.

Țișni o flacăra nu prea mare
parfumînd ploaia care cădea cu zgomot metalic.
A fost desigur primul semnal de dragoste
primul semnal al negrului cortegiu
prizonier sub scoarța copacilor bătrîni
a fost desigur prima propunere scandaloașă
și prima ei victorie formală.
Hai să ieșim și noi din noi
prin ușa asta zugrăvită pe tremele de acr rece
prin ușa zugrăvită de zborul diafan pe care
abia dacă-l zăresc poeții.

SOSEȘTE

Sosește evantaiul în ochiul unui linx
ambasadorul cercului polar
cu genele crăpate de noaptea boreală
să binecuvînteze, ce ? — alarma
din pomii unde lacrimi mult mai seci
ca lacrimă de pe obraz încep
să curgă în castelele de lemne
încep și pietrele să-și facă semne
încep să pîlpiie desfigurate
sub clopot sîngerile carate

ca niște dropii după care strig
pojar încins de frig
vizibil dimineața foarte tandru
ca-n bălăceala apei un scafandru.

ÎN PRIMUL RÎND

Obscurele nevoi sînt poate acele fulgerări de jad
pe care umbra le trimite peste satanice pășuni
sînt poate simplele minuni
ce se ridică și recad.

Sînt poate continentul încă necercetat în lungi pirogi
unde în arbori inocența plutește ca un galben roi
sînt simulacrele din noi
sînt minaretele cu hogi.

În primul rînd sînt o armată cu sparte scuturi de cobalt
pe o cîmpie nesfîrșită incendiată de apus
în primul rînd sînt capătul opus
sînt zgomotele podului înalt.

COCHILIA ÎȘI PĂSTREAZĂ SECRETUL...

În interiorul sinusoid al armurii descoperim
preistoria roții, solitudinea voiajorului în
picioare și a voiajorului șezînd, un dric în
coliziune cu un tramvai, accident petrecut

într-un oraș de la tropic, sub influența monadelor lunare, în vârful picioarelor, prin ricoșeu, echivalând cu o coridă fantastică în care, matador și taur, fuzionează într-o singură prismă.

Dar așa cum, risipindu-și cenușa, focul se regăsește în figurile biciuite de flăcări, așa cum pădurea, îngrozită de loviturile securii, aleargă să îmbrățișeze locomotiva, în interiorul armurilor de sîdef lenta absorbție a decesurilor aparente n-are niciodată sfîrșit pentru că în labirintul lor concentric armele vînează păsări pe care nu le ucid, în timp ce florile ucid cu mai multă precizie decît o pușcă de vînătoare cu lunetă.

Agățată de stînci, folada se îngroapă în piatră și straturile pîlpitoare devin, cu participarea naturii, expoziția latentă a invizibilului, sursă inepuizabilă a uimirii, felie de candid cristal, enigmatic velur într-o oglindă infinită, luminișul din brațele iubitei.

Agățată de stîncă, folada înghite locomotiva îmbrățișată de pădure, oferindu-i un pat voluptos, amăgind-o și tirînd-o într-un abis fără întoarcere.

Acest simț al proprietății pe care valvele îl secretă se răzbună, utilizînd prin mijloace proprii perioadele istorice respective, și nu arareori straturile urlă ca niște fiare rănite de moarte, iar destinul lor, spintecat, oscilează între amiaza săbiei și miezul nopții copitei.

După turbulentă epocă a deplasărilor și a spiralelor sfărîmate, vîntul începe să respire greu, cade în genunchi și se predă obosit torsiunilor interioare.

Convulsia continuă în tăcere.
Priviți cu atenție valvele : sinusoidul pare
sigiliul unui colaj făcut cu mercur.

CE RĂMÎNE

Aproape nevăzută e urma ta în rufe
ca răsufllarea unui copil într-un regat
cînd riga trece seara cu pasul măsurat
și liliicii se izbesc de tufe.

Se rătăcește urma și cîteodată cazî
în plasa ei ca pepenele-n vrej
sau ca soldații dintr-o dată treji
ochind cu pușca vulturii din Anzi.

O-ntindere spasmodică de urme
ce pîlpiie ca lămpile cu gaz
sau aerul fandînd lîngă obraz
cînd nimerești într-un făgaș de turme.

PE URMELE DISPARIȚIEI

Veniseră corsarii să te fure
după un lung dezastru de corăbii
cu mîna goală fără săbii
ca pe-un surîs ascuns într-o pădure.

Încălecați pe broaștele țestoase
bătrîne ca un cal de regiment
se îndreptau spre un castel absent
încercuind pagodele de oase.

Înaintau în hainele lor mate
și cizmele înalte cît un dig
mototolite de săratul frig
păreau mai noi ca în realitate.

Păreau într-adevăr atît de noi
în întregime și servite-n rații
că cele mai subtile explicații
le-ar fi mînjit modelul cu noroi.

Ca pe-un surîs ascuns într-o pădure
cu mîna goală și cu ochiul franc
înaintînd din față și din flanc
veniseră corsarii să te fure.

BLAZONUL TURMEI

Iarba udă de ploaie părea o bibliotecă de sezon
cu jilțuri foarte comode
mai departe pătulele de vite păreau niște palate
scufundate

și vitele mugeau încet
mugea încet pămîntul
fire de fin prin aer
ce mari păianjeni grei
țeseau această plasă în care să ne prindă

familia întreagă și cănila cu mied
ce mari păianjeni grei de umezeală
pe care-i seceram la repezeală.

PRIMELE ARCADE

Toți dădură repede înapoi
cînd zidul de apă răsări ca din pămînt într-o
poziție incomodă
aerul speriat
se trase și el doi pași înapoi
dar ce era altceva dacă nu podul de pe riul
albastru

ce era altceva dacă nu codiriștea
monumentala codiriște
măreață ca un cedru trăznit
cu neputință să încapă în pumn
cu atît mai mult cu cît putea fi strivit
ochiul irizat din centrul palmei
sau ceva asemănător
care creștea în zare ca o turmă de bizoni
un pampas în plină erupție
sau dacă vreți
un ocean înghițit de licheni.

CURAJ

Cum lunecă cearceaful pe-un trup frumos și pur
împăturit în două trei sau patru
cum lunecă o umbră de mulatru
lipsită printre perne de contur
cum lunecă pe gura de copil
un zîmbet rupt în două ca o piine
și-n nordicul ținut mobil un cîine
cu atelaju-n urma lui agil
cum lunec eu în tine tu în noi
cum lunecă o lebădă-ntr-o sală
pe renegata pîrtie astrală
mai lunecă al dansului convoi.

EXCES DE ZEL

Impuls al vislei mele ermetică mireasă
mereu plecată și mereu acasă
strivind cocoșa undei ca o bilă
o bilă selenară și agilă
o bilă înflorită translucidă
rostogolită neglijent : omidă
cu trenă lungă dusă-ncet de paji
din pivniță la ultimul etaj.

VOI REVENI

M-am întristat și-am ris în multe rînduri
văzînd copacii prefăcuți în scînduri
și globul verii suspendat în plante
ca un cercel spuzit cu briliante.
Grădini adînci de apă nestemată
voi virginale pajiști fără pată
pămînt și cer priveliști ce se-ngîină
de aer de crepuscul de țărîină
albastră revărsare de petunii
cutremurată sub bătaia lunii
ceașceafuri nupțiale de azur
izvoare reci cu clipocitul pur.

CU ANTICIPAȚIE

Contagios ținut de dislocări
în care și-a scobit abisul luna
pulberăriile de munți și mări
pentru vecie pentru totdeauna
extatic vid
golit de orice formă și culoare
în care galbena amibă moare
în paradisul mediului acid
olimp cu cîini sacrați olimp de var
și căpățîni de om înfip-te-n par
din care pliscul exersat al ciorii
a smuls surîsul marilor victorii.

BIOGRAFIE

Voi nu cunoașteți susurul prelung
al valurilor de lăcuste grele
ca un ostatec jupuit de piele
în timp ce două lănci în el pătrund
voi nu cunoașteți susurul alpin
al vorbelor zdrobite de tortură
nici masca sură
sub care mor puțin câte puțin
întoarcerea mamei în cascadă
și dislocarea sunetului mov
rupt în fișii ca slabul malacov
al tundrei boreale de zăpadă.

ROZUMIM

I

Dacă am înțeles bine
ciclurile se repetă cu regularitate în toate
domeniile vieții
și orice s-ar întâmpla
prin regnul animal mineral vegetal
trece aceeași corabie obosită
cu pânzele întinse pînă la sfișiere.

II

Mai bine să inecăm egreta
ca pe un pîsoi în lighean

și să punem în funcțiune bicicleta fosforescentă
cu corbul în jos
deși orice om politicos
va prefera sinul iubitei
la pătrat sau la corb.

III

Nemaipomenită durere
să vezi balcoanele spintecate de măcelari
în timp ce femeia de serviciu spală dușumelele
arzînd ca o torță
ultimul foșnet
ultimul ecou al avalanșelor
înainte de a deveni lampioane.

IV

Lăsați piticii să vină la mine
prin flanc cîte unul
în haine de alpaca
această uriașă forjă
are nevoie de mîinile lor delicate
sensibile și sigure
încărcate cu ferocitatea dimensiunilor mici.

AM FOST UITAT

Am fost uitat în labirint și ninge
o crustă de zăpadă pe meninge
o licărire înghețată
un vîjiit ca de săgeată
și-un stol de răpitoare-n urma mea :
ținut de orificii și de gropi
praf așternut în uriașa sală
ca o femeie goală.

CELERITATE

De gîtul ei spinzură adversarii
înhămați la același atelaj.
Ea doarme și în timpul somnului
bicornul se transformă treptat treptat în paj
levatele suferă și se acuză reciproc
piramidele își sfișie rochia încrustată cu
anemone
lăptarii depun armele
goarnele sună.

PE VREMEA ACEEA NE CUNOȘTEAM DIN VEDERE

Era îmbrăcată în genul neutru
perfectele tenebre îi înveleau obrazul
hublou al naufragiului respins
și peștii ca o trenă sordidă strecurau
în pielița complice
aceeași surdă ploaie de alice.

SPECTACOL DE ARUNCAT

Eu am văzut priviri pe unde-am fost
întirziate ca un adăpost
din epoca de piatră am văzut
această șubă neagră de mazut
a ochilor în luptă cu vederea
prăpastie umplută pînă-n vîrf
cu-al fulgerelor stîrv.

ÎN SFÎRȘIT

Primo platanul unui cîrd de nasturi în
căutarea cheutorii
transparenți ca stridiile sau mai degrabă

cînd
un vultur mai sur ca pelagra
își începuse neagra
serenadă
mai neagră ca toate
regele rinocerilor lipsea din localitate
și vîntul bătea dinspre mare
mlădios ca un gît de gazelă.
Cu spaima întipărită pe chip
bărbații căsătoriți cu doi copii
alergau să se ascundă în gaură de șarpe
urmăriți de un uriaș linotip
precedat de eșarfe
nu este nimic cert
dar cred că era într-o simbătă
într-o simbătă după amiază pe la orele patru
fără un sfert.

PAVOAZ

N-ar fi rău să ne păstrăm memoria intactă
chiar și atunci cînd e plină de rumeguș și
vrejuri
unele mai ofilite decît altele
la drept vorbind niște frîghii de întins rufe
la uscat
trecute de mai multe ori prin urechile acului
n-ar fi rău să ne păstrăm memoria intactă
chiar și atunci cînd craniul nostru
n-a fost oel mai nimerit cotlon
în care să-și facă porumbielul cuibul

păstrați-vă memoria vitriolată
memoria piromană memoria apă de trandafiri
memoria care nu mai e memorie decît cu
numele

păstrați-vă memoria bombardă
memoria hîrtie de turnesol
păstrați-vă memoria febrilă inertă juxtapusă sau
murdară

păstrați-vă memoria intactă
aşa cum şi-o păstrează marea
în calcaroşii pori minusculi
ai giganticei sale activităţi sculpturale.

NUMĂRĂTOARE PE DEGETE

Dacă am socoti pe degete am vedea că am mai
cîştigat o mînă

o mînă pentru frunte
o mînă pentru mat
o mînă pe ţesală să cureţe cai albi
o mînă furişată pe sub castanii slabi
o mînă vindecată după boală
o mînă cizelată cadastrală
o mînă-n care ca-ntr-un lac te vezi
ascuns în scorbura pudoarei verzi
o mînă împletită din şuviţe
ca un melon lingă un plug
sau poate ca un simplu rug
pe care ard ceasornice pestriţe.

VA FI ODATA

Nici greu nici ușor
nici rătăcita fereastră pe care ies
cele două brațe decupate
nici supus eroziunii
galopul furios al cristalelor
nici greu nici ușor în vasele
conjugate ca verbele de conjugarea a treia
într-o continuă rotație care-și neagă rotația
că o coadă de păun retezată cu briciul
în timp ce luna declină devorată de umbra
castelelor medievale
nici greu nici ușor vă spun
nici altfel nici altceva nici nimic
celibatar cercel cernit sindrom
sacerdotal în scoarța unui pom.

PRENUME

Dulcele metal al floretei
copil adormit de mătuși
în solitudinea mișcărilor agile
metal lipsit de adversar
sărut al aerului pur mixandă
eroic fluier mlădiat de vînt
și element primordial
al flăcărilor care ard dezastrul.

DOI OCHI ASEMENI

„Moi, aussi, je suis savant.“

(Lautréamont)

Dorința cîntărește într-o balanță de pigmeu
mai puțin ca un creier de lăstun
deși între timp
orizontul s-a umplut cu lăstuni
ca un ghețar limpede
dispus să desfacă și să recompună lumina solară
în vederea astrului suveran
contaminat de farduri
deși culorile nimicesc oglinzile
prefăcîndu-le în scorburi putrede
deși vîntul contrar alterează ultimele redute
înfășurate-n valuri
vom asista în curînd la retragerea lumînărilor
născute din păcatul capital
care-au împodobit ca pe un pom de crăciun
Arborele cunoștinței
blînde ca un mormînt mîncat de vermină
iscusit ca un lac de insecte fosforescente
vom asista în curînd
la salturile demente ale colosalei balanțe
de cîntărit lemne pentru foc
de obicei în timpul sarcinii extrauterine
atunci cînd vom depune pe scîndurile ei
desfigurate de glod
scarabeul încrustat cu safire.

LĂSAȚI CUVINTELE

Cel care cată blana de aur în cuvinte
Peregrinînd pe-o mare-ncărcată de blestem,
Cel care-și pune visul nocturn într-un fonem,
Și-n marea parafrază a ținerii de minte

Pîndit e de primejdii trecînd printr-un ținut
De unde greu ar mai putea să scape
Înconjurat de curse și de trape,
De tragicul acces argonaut.

E greu de cucerit acea comoară
Pe care pîclele se-ațin s-o-nchidă,
Tezaur de răsfrîngere fluidă,
Risipă elocventă și barbară.

Lăsați cuvintele să mă-nsoțească
Furișe pe cărările înguste,
Ca stolurile sure de lăcuste,
Ca vulturii în sfera lor cerească.

FĂRĂ VIRSTĂ

Ca să-nțelegi raportul patetic din cuvinte,
Emblema lor eternă și blindul lor sfîrșit,
Vidul și plinul, groapă și cer la nesfîrșit,
Cumplita lor mișcare, impusă dinainte

De golfstreamul ce trece șerpuitor prin grupe
Inerte, presărate de vijelii și ger,
Ca să răstorni în oameni crimpele lungi de cer,
Privirile pe care odgonul nu le rupe —

Fii pasăre cu aripi multiple și fecunde,
Tăcută înginare a cîntecelor noi,
Și fii arșița care s-a împlîntat în sloi
Ca să-l preschimbe-ntr-un noian de unde,

Fii clorofila ce-a ieșit din sere
Strivind sicriul tutelar și bont,
Cometa respirînd la orizont,
Ca niște plete, candida putere,

Și fii întreg în toate cîte faci,
În oboseala închinată vieții,
Fortificînd, atunci cînd vin nămeții,
Fluida coamă-a marilor copaci.

O PICĂTURĂ DE APA

Pe măsura mea sînt crestele pe care urc,
pe măsura mea și după puterile mele
sînt șesurile și nisipurile aurifere,
dunele ca niște turme pascănd în amurg.
Griul dublează puterea soarelui, și viața celorlalți
îmi dublează viața,
pot gîndi întocmai cum gîndesc,
pot transforma un trandafir într-o grădină nesfirșită,
trăiesc întreg în forme trecătoare,

pot transforma refugiul într-un morman de flori
sau într-o piață publică,
se răsucește fluviul spre sfârșit
și se întoarce la izvorul său,
ducînd în el acordul hidrocentralei albe —
sînt sigur că mi-e viața banală, o, banală
ca o rază de soare în cuibul de sub streășina casei,
ca o picătură de apă multiplicînd splendoarea
inelor de logodnă.

NE SPUNEAU

Ne mutam mereu cu și fără valiză
Cu și fără costumul de baie pe care abia se mai
putea distinge marca de fabricație
Rămîneam două-trei clipe doi-trei ani dîndu-ne
impresia că rămînem —
Ehei — ziceau călătorii amabili — tot aici ? de altfel e
foarte frumos, are de ce să vă placă —
Dar în realitate, realitatea concretă sau absolută
cum doriți,
Ne mutam mereu cu și fără valiză
Ne cățărăm în pomi cu eforturi supraomenești
și coboram mai mult morți decît vii
Făceam pe dracu-n patru să ne agățăm de vreo cracă —
Aș, de unde fugi de-aici, domnule, ce ești pasăre ? —
Eliminam cu bunăștiință tot ce ar fi putut
să ne mărească ponderea
(chiar socială)
Dar și fără pondere tot trebuia să ne mutăm
Cu sau fără valiză —

La urma urmei nici nu știu dacă aveam altceva
mai bun de făcut —
Însă călătorii ne spuneau salutîndu-ne amabil :
Tot aici ? de altfel e și foarte
frumos, are de ce să vă placă...

AȘA ȘI PE DINCOLO

Mie nu-mi îndrugați povești în legătură cu anumite
persoane din miinile cărora am scăpat
teafăr printr-o întîmplare fericită,
nu-mi spuneți, vă rog, că cei care doreau acum vreo
treizeci de ani să mă vadă cu burta-n
sus și cu grădinița pe piept,
și care-au făcut tot ce-au putut în acest sens,
sînt astăzi oameni de treabă, serviabili și foarte bine
intenționați,
nu-mi spuneți că urmașii lor direcți au o înfățișare
plăcută, cravată la gît, și că nu uită
niciodată să vină cu flori de ziua
onomastică —
vă asigur că sînt leiți-poleiți cu cei din care se trag,
asemenea specimene își fac apariția acolo unde te
aștepți mai puțin,
și cînd ți-e lumea mai dragă.

CARE MAI DE CARE

Călătoream fără să știu cu un halterofil foarte talentat
însă izgonit de părinți
și gata să mă înăbușe cu debordanta activitate
muschiulară a limbajului său argotic
după mai puțin de zece kilometri
devenisem pe trei sferturi un tandem de roți
feroviare în suspensie
mi-am dat totuși seama că mai toți călătorii
se îmbulzeau să-mi facă mici servicii
treceam pe lângă un conac plasat dincolo de
centura de siguranță a lacurilor
care despicau valea în două
un domiciliu ideal pentru un poet care nu știe
să spuie nici măcar bună ziua
bună ziua domnule ce mai faceți
ați scăpat de durerile coxalgice de astă-iarnă
ba de anțărt aveți dreptate
a mai trecut pe nesimțite un an
pe atunci centura de siguranță a lacurilor
era un briu în care vă păstrați longevitatea
greșită socoteală neadevăr flagrant
de vreme ce în compartiment domnea o înțelegere
perfectă
și călătorii se îmbulzeau care mai de care să-mi
facă mici servicii.

DE LA UN CAPĂT LA ALTUL

M-am trezit în mijlocul unei familii unde și masticăția
devenea prin repetiție suspectă ;
Totul devenea suspect, de la tympanon pînă la florile de
gheață zugrăvite pe geam,

Dc la rădăcină la robinet,

De la cîlți la măduva de soc,

Dc la călcii la creștet,

Unde funcționau cu toată ferocitatea lor imbecilă
legile proprietății private,

Unde nimic nu era mai important decît cele patru
odăi pe sală, plus podul,
beciul, chioșcul cu zorele și
atenansele,

Interminabila trăncăneală, petecul de bostană
cervicală, durerea de dinți,
bombăneala, relațiile
cutumiere și stupidele petreceri
de ziua onomastică,

Unde repulsia pentru vinzătorii de violete creștea
în mijlocul casei ca un
cactus fioros.

Prin această ogradă de păsări trena însîngerată
a istoriei nu lăsa decît o
diră de guano,

Sau cel mult o pată de cafea cu lapte pe fața de
masă în carouri,

Pendula măsura, ca la călugărițe, distanța dintre
obligațiile tribale,

Și trebuia să-ți speli bine ochii de vopseaua
calculului pestilențial care le
altera limpezimea

Ca să vezi cum calendarul agăţat de perete împrumuta
culorile spectrale ale
sărăciei, înşelătoriei, asupririi,
măcelului.
Să vezi cum, la adăpostul lor, marea finanţă
îşi perfecţiona neconţinut
îngrozitoare a maşinărie.
A fost să fie aşa : ca unii dintre noi să iasă din
ograda de păsări
Împinşi de aburii unei prăpăştii,
Idea revoluţiei s-a transformat şi în capul lor
într-o forţă materială,
A fost să fie să-şi întâlnească tovarăşii şi să
nu-i mai părăsească niciodată,
Să rămână cu ei pînă cînd edificiul putea fi
construit pe temelii sigure,
Să rămână cu ei şi să se identifice cu ei,
Săltaţi de aburii unei prăpăştii care nu era
altceva decît o vale
pavată cu irişii.

BUN RĂMAS

Aş putea aduce în sprijinul meu o duzină de copaci
în puterea vîrstei
Şi mai multe obiecte casnice care şi-au dovedit
cu prisosinţă utilitatea
Dar nu vreau să fac vîlvă departe de mine dorinţa
vană de a ieşi în evidenţă
cu ajutorul copacilor — deşi nu
pun o clipă la-ndoială simpatia
cu care mă înconjoară

Prefer însă să-i las să crească în timp ce eu scad
Azi un pic mâine un pic nu prea se vede
Mai bine așa decît altfel
Scad încet fără complicații fără ceremonial
Scad ca un munte bătrîn
Plesnit de nisip și de vînturi.

APEL

Albinele fugărite fugiseră de mult într-un chipiu militar
Iezii treceau prin livadă cu fraged pas militar
Peisajul scîrțîia din toate încheieturile
Turturelele se pregăteau să respingă autocarele
nocturne ale broscuilor
Noroc că dețineau destule mijloace de apărare
Peisajul scîrțîia din toate încheieturile
Ca o baracă de bilci ridicată la rangul de teatru național
Pînă una-alta scena era goală
Nu se zărea decît acel personaj omniprezent
Care-și soarbe paharul cu lapte cald indiferent de
conjunctură
Ținînd în echilibru pe creștet un garderob
plin cu abonamente
N-are nici un rost să notez că aplauzele se lăsau
prea mult așteptate.

CU CELE MAI ALESE SENTIMENTE

Cînd copacul s-a întors din lunga lui călătorie
pe jumătate acceptată pe jumătate impusă
m-a găsit cum e ușor de ghicit la masa de lucru
tăind picătura de apă și lipind-o la loc
pentru a da impresia întregului studiat în cele mai
mici amănunte —
eram într-o stare de spirit pe care aș fi bucuros
s-o dau uitării
picătura de apă lipită la loc mi se părea o ruină
strivită între necesitate și dorință
o stare de spirit ca un buchet de gladiole
într-o moară pustie cu valțurile strălucind de rugină —
închipuiți-vă mobilierul deteriorat
nu din exces de folosință
ci din pricina unei exagerate participări
la depresiunile carpatice
închipuiți-vă copacul voiajor la vîrsta patriarhilor
cu solide rădăcini înfipte în masa de lucru
încăperea schimbată în arenă
rumegușul putred
și noi doi față-n față
bătrîne ambuscade lipsite de muniții —
făceam eforturi supraomenești să-mi amintesc
arborele genealogic
aș fi fost gata să-mi sacrific un braț pentru o ramură
colaterală
aș fi fost gata să devin calfă de zidar
aș fi fost gata oricînd
să cedez din statură mai mult de doi centimetri
dar masa trosnea ca rochia din pene de struț a
dansatoarei

în timpul memorabilului incendiu
în care și-a găsit moartea.

PE NEPUȘĂ MASĂ

Festinul începuse pe buza prăpastiei
gîngăniile lacome își pregăteau mandibulele
ferocitatea masticăției domina ca o hlamidă regală
în stare să dea prestanță celui mai flasc abdomen
nu mai rămăsese nimic de reparat nimic
de recuperat nimic
de retezat
nici chiar clondirele de gaz
prăpastia înghițea totul
cu o bunăvoință suspectă
înghițea totul în vederea giganticei construcții
în do major
ca vrejurile de fasole
care compromit terenurile salubre
cu tot ce au ele mai înălțător
mai grandios și mai durabil.

CU MÎNA STREĂȘINĂ

Evrica ! — strigau în toate direcțiile nebuni de fericire
evrica ! — am aflat că privirea trebuie să se exercite
în profunzime

traectoria ei trebuie să fie concavă și numai concavă
ca zborul unei bile de biliard
am aflat în sfârșit transplantul privirii
care trece peste capetele oamenilor
albastră și pură
trebuie să ne exersăm privirea în profunzime
acum ori niciodată
evrica ! — strigau în toate direcțiile nebuni de fericire
trecînd pe lângă noi
cu mina streășină la ochi
spre marile cîmpii de TRUFE.

BERBECI ȘI PODURI

Plevă amestecată cu griu
fum amestecat cu foc
tăcere amestecată cu salve de artilerie
zaruri amestecate cu ultima șansă
sînge amestecat cu mașina de calculat
ticăloșie amestecată cu grandoare
cuțite amestecate cu felii de piine caldă
soții amestecate cu memoria incapabilă
să-și amintească soluția
scorpioni cu eroi
clopotnițe cu nămol
chiriași cu proprietari
ex-miniștri cu actuali furnizori
berbeci cu poduri
și așa mai departe —
soioasă claritate.

NOSTALGIA IVORIULUI NEGRU

- Drumul spre mare este plin de baraje :
barajele dialecticei naturale,
viclenele baraje ale nervozității,
obstacole construite de ipocrita
forță a memoriei sau de
convențiile pe care ni le
impunem, cu o magistrală
și implacabilă logică.
- Drumul spre mare, traversat de lupta scorpionilor,
este parcurs în compania rafalelor
de vînt, a mă răcinilor turbulenți,
a torturațiilor arbuști însetați.
- Un culoar obscur și dintr-o dată vuietul uriașei
mașinării pentru decorticat
materia.
- Căci marea, clătîindu-se într-un delirant echilibru,
transformă orice obiect, oricît
de infam și deplorabil uzual,
înt_r-un voal nupțial, într-un
sărut cataleptic.
- Cele mai banale rămășițe ale materiei, cele
mai ignare, mai încăpătîinate,
mai abjecte materiale, spălate
de apa ei, și neconținut mortificate
de ritmul ei sublinar, devin
imagini tulburătoare, apariții
inegalabile, fantasme
concrete ale prezenței noastre
în lume.
- Aceste obiecte care se regăsesc în propria lor emoție,
înt_r-o perfectă libertate a fôrmei,
în vîrtejul violentei spontaneității

centrifugale, aceste obiecte
speriate redade vederii ne
relevă IMAGINEA în puritatea
ei infinită și totodată minunea
ovoidală a existenței, ca rezultat
al mișcării ideale.

Cred că atelierul lui Brâncuși a fost marea.
Brâncuși a suplinat prin procedee inedite, de genială
tensiune tehnică, somnolenta
activitate a enormei
mașinării.

La capătul culoarului obscur, coboram pe țarm
agățat de o cărare aproape invizibilă.

Marea continua să preschimbe stîncile în cormorani.
Și dincoace de ele începea nisipul, umed încă.

Dincoace de ele începea plaja —
nostalgia ivoriului negru.

MEMORII PERSONALE

Cînd pietrele cu mult mai blînde erau în parte locuite
și gușterii le tulburau cu insistenta lor clemență,
pupila mea, desigur de gudron,
lupta în flancul stîng al materiei.
Erau destule zile calme, destule zile neperechi,
zile hirsute, zile abrogate,
dar uneori ploua cu epitafe,
și uneori absurdele enigme
se adunau în ample confrerii,
în urma unui falnic acord de circumstanță,
și-atunci în subteranele de jad

omizile își instalau emblema.
Foarte scurt timp, — pe urmă lunecau
la fel de policrome printre pietre.

O SOCOTEALĂ VECHĂ

De mult voiam să vorbesc despre călărețul acela
care adora panica în culori
și, lăsându-și calul să meargă la pas
pe marginea unei sfori de manila,
înfrunta cu precădere frontonul unei case
supusă demolării.

L-am zărit și ieri plesnind
din biciul măruntelor ticuri
care-mi păzesc obligatoriu încăperea
executînd un trap razant
paralel cu pereții exteriori
și perpendicular pe sine însuși —
părea un amonit suspendat între două cataclisme
geologice.

LUMINA FĂRĂ UMBRĂ

O, întîlnirile exacte, fulgerătoare, înainte
De-a stăpîni orașul cu străzile tampoane
Pe vremea cînd era pavajul o scară de metal fierbinte,
Și frunzele vârtejuri diafane.

Era lumina fără umbră a revoluției în noi,
Lumina fără umbră a marilor sinteze
Mișcarea primă care există în trapeze
Precum tizanele există-n ploi.

Lumina fără umbră-a festinului de grindeni,
Rotirea tutelară-a solarului sistem,
Lumina fără umbră : ca un ghem
De flacăra văzut de pretutindeni.

La vuietul cascadei fanfara încetează.
Fascicolul de note devine inutil.
Și încetează ultimul cadril.
Se descompune ultima emfază.

Lumina fără umbră în toate se răsfrânge :
Din frunte-n tălpi, din degete-n orbite,
În gesturile noastre infinite,
În mers, în văz, în liniște, în singe.

NOTIȚA

Eu am moștenit pietrele și am moștenit valurile
printr-un noroc am moștenit o dungă subțire
la marginea zării
un eteroclit parc de lucruri inutile
printre care o scară care se dezvoltă în progresie geometrică
am moștenit
gîndurile în picaj deasupra umanității suferinde
și de la un strămoș bărbos
bastonul acela de bambu pe care îl împrumut
orbilor.

MAREA NOASTRĂ

Acesta este patul pe care vream să dorm,
să dorm cumplit și să visez enorm,
ca-ntr-un hotel de lux
lovit de al tangajului aflux,
acesta era patul adînc și lilial,
acesta era ringul fantasticului bal,
toiagul prefăcut demult în sfeșnic,
pierdut sau frînt de dansatorul veșnic,
această suprafață de nesfîrșit orgoliu
era castelul meu de vis și doliu,
magnetică arenă, la fiecare leghe
pierea, decorticat, un turn de veghe.

Mașină uriașă de spart curenți și nave,
infatuat ținut al vieții crude,
eu îți mai port și astăzi, încă ude,
oniricele tale laticlave.

OCOLUL LUMII

Călătoria începe c-un scaun sub copac,
Un jilț ce te-nspăimîntă, un trepied barbar —
Un scaun de rugină sub stejar,
Ca inerția-n care impulsurile zac.

O zi ca o entorsă cînd țintuit pe loc
Călătorești prin lume cu sevele întregi
Și rătăcești prin cicluri intimidat de legi. —
Scînteie neagră într-un bulb de foc.

Nu ești prezent și totuși nu ești lipsă.
Cu aripile strînse și totodată lungi,
Ajungi și niciodată nu ajungi :
Cortej de frunze moarte-ntr-o elipsă.

Sosește-apoi solstițiul cu lentele-i plecări
Și parcă-atunci te poartă, ca-ntr-un vîrtej de hore,
Sub bolțile de alge carnivore,
Tăcutele țestoase din apa altor mări.

TIMP SFĂRÎMAT

Fatalul soare-al umbrei mă conducea spre casă
cu palide mișcări de madrepor
spre patul meu de gheață alunecam ușor
ca spre o reverie fastuoasă
scheletic somn și totuși înconjurat de flori
de veninoase flori încîntătoare
de flori care sînt gata să omoare
să te ucidă chiar de două ori.

ARME INVIZIBILE

De citeva zile
legea protectoare a căldurii și a gerului
a cauterizat rănilor copacilor,
bastoanele au înghețat tun
și chiciura pare un diamant scăpat din ciocul unei ciori
obosite
în ochiul unei leoaice flămînde
dincolo de sîngele meu neglijent risipit în natura
înconjurătoare
mai ales în staule
mai ales în păpurișul îmbrăcat în cuiburile de gheață,
dincolo de cheagul acesta diform împotmolit în legende
dar atent la ceea ce se petrece în autobuzul de Olănești —
chiar așa întocmai —
zicea cineva închizîndu-și poșeta cu un bubuit
supranatural
chiar așa întocmai
întocmai chiar așa.

DIALECTICA FULGERULUI

A fulgerat — nu vă speriați
bateți cuie-n pereți mai departe.
A fulgerat — nu vă speriați dați-i drumul
bateți cuie-n pereți.
Turmele fug pe cîmpie

urmărite de umbra neagră a norilor —
procedează deasupra așteptărilor
deși sînt dedesubt.

A fulgerat — nu vă speriați
alergați imediat sub fag
evitînd stejarul
ascultînd jupanul :

Weiche die Eiche
suche die Buche.

A fulgerat — nu vă speriați
turmele fug
și foarte bine fac —
pas alergător
prin flanc cîte unul,
alergați sub fag
urmăriți de tristul
testimoniu al culpabilității
alergați sub fag nu vă speriați
uriasul deranjament aerian
nu are în el nimic diplomatic.
A fulgerat — nu vă speriați
drepti
rupeți rîndurile
pe vechiul loc adunarea.

DRUMUL SPRE MARE

În bastionul lutului roșu au apărut mlaștinile sărate,
copita centaurului istovit tîrindu-se
zile și nopți prin sîrmele ghimpate
ale stepei,

Somnolența băltoacelor sărate, miriapod devorînd
balcoanele ruginite ale adîncului,
Acel triplu salt geologic pentru ajustarea dimineaților
născute din topirea zăpezilor și din
metamorfozele focului central,
Gigantice ateliere nomade galopînd în urma prafului
care le arăta calea,
Imense măcelării și subtile laboratoare,
Apoi iluzia optică a mărăcinilor nerăbdători acoperînd
parțial ovalul Dobrogei cu atrăgătoare
specii fantomă care favorizau dezvoltarea
fenomenelor carstice,
Geometria atelajului nupțial se prăbuși din înaltul
cerului ca o tiară de mitropolit, izbin-
du-se cu zgomot de muchiile apei,
Și după un lung jaf atroce în care nimeni nu știa ce
are de furat,
După fabuloasa luptă dintre floretele de calcar și
păsările de cocs, dintre peștii amoniți
și cîntecul lebedei, dintre efigiile tur-
tite și heraldica recentă a izvoarelor,
dintre baletul nichelat al uraganelor
și vermina lacomă constituind ultima
rezervă parcimonioasă, dintre vulturii
întunericului și libelulele otrăvite,
Luci în zare spinarea uriașului chit în burta căruia
ne aflam de la-nceputul lumii,
străvezia balenă a civilizației
păroase,
Venea din larg odată cu pereții verzi ai apei,
Venea zornăind, tropăind, aruncînd pe nări fumul
multicolor al faunei pîrguite, moluștele
ce vor împrumuta umeda vibrație
instrumentelor muzicale, de la acordeon
pînă la orgile de șindrilă,

Venea zornăind, tropăind, în spinare cu Deliormanul
care se legăna diform și totuși armonios,
țeastoasă a furiei terestre, țeastoasă
a tabacului și-a moinei,

Și cît era ziuica de mare ne scăldam în palidul sîdef
al esofagului prin care treceam dîrdîind,
dărîmînd, dărîmînd, dărîmînd,

Ca să putem odată construi rampele de lansare ale
progresului,

Ca să putem odată s-o luăm de la-nceput, pînă la
glezne îngropați în lut, cu lectici
împletite din pori, de la-nceput pe ușa
de din dos, în spatele oribilei fațade,
acolo unde-n marea casă a liniștii
centrifugale așteaptă cail cu valtrapul
roz, acolo unde, ce mai calea-valea,
se balansează cel dintîi matroz.

Profitînd de ocazie păstorul mlaștinilor meșteri primul
fluier din lemn de soc, și în labirintul
cu ieșirea mascată de fanerogame în-
cepu înfruntarea dintre sentimentele
plauzibile și cele nebuloase,

Prudența, mama înțelepciunii, își arată colții de lup
flămînd și în sfîrșit gîndirea, corectînd
unghiul de tragere, începu să funcționeze
dincolo de necesitățile imediate ale exis-
tenței, bîzuindu-se, totuși, pe cele mai
elementare și urgente nevoi.

Ieși pe punte cel care trebuia să lovească apa în
moalele capului,

Cel care trebuia să aprindă soarele care încă nu se
zărea,

Cel care, topind norii, trebuia să-i transforme în
bastimente și în cereale,

Cel care, păscind oile, trebuia să le transforme în
băi termale, stăpînul ghioagei de
diamant în care încolțea viteza, fratri-
cidul, rapacitatea, perdeaua geamănă
și șorțul de măcelar, uleiul rînced al
obișnuinței, aparența luxoasă a echili-
brului, operațiile curente și viitorul
antagonism dintre forțele și raporturile
de producție,

Ieși pe punte cel care trebuia să lovească apa în
moalele capului,

În timp ce lutul roșu își fortifica fortărețele și
lunetele se-ngălbeneau văzînd cu ochii.

Se răsucea privirea ca un înecat tîrît de curent, ca
un nor lînced de ploaie,

Soarele începu să fie vînat cu săgeți scurte care se
preschimbau în torțe și combustibil
peren,

Iarba izbucni de sub sloiurile pînă atunci intacte,
zdrobindu-le creierul pietrificat,

Drumul de pămînt înainta spre mare ca o dantelă
carnivoră,

Puternic, răsucit, avid, trecînd nevătămat prin foc
și pară,

Armele de uscat se întîlniră cu cele de apă,

Nori de argilă arămii se fugăreau deasupra ta

O, Dobroge, trofeu al nudității,

Fantastic fulger dormitiv al cerurilor răsturnate.

ACEASTĂ GRAȚIE

J'aime la grace de cette rue industrielle.
Apollinaire

Această grație e încă un fel de sprint miraculos,
E codul filistin întors pe dos,
O luptă de ecluze prin care ochiul trece
Vreun sfert de ceas cu sînge rece,
Și-apoi pupila intră într-un infam dezastru,
O bicicletă veche pare a fi un astru,
Lucește aluminiul ca un ferment imens,
Și goana înfruntării fără sens
Pătrunde printr-o interzisă bortă
În uriașa visului aortă.

SENTINELA AERULUI

1

Cei doi siamezi se împiedicau de vrejul unei plante
oarecum bizară dar mai ales rezistentă,
venerată de oștile pigmeilor, cu
un aspect care trezea mila —
În ultimă instanță o rămășiță a corăbiei Santa Maria,
probabil un petec din marea velă care
s-a abătut ca un nor negru asupra
populației de culoare,
Dar care privit de la distanță părea un monument
grandios, deținătorul unei cantități
enorme de substanțe nutritive, cam tot
atît cît cuprinde umbra nopții polare
răsfrîntă în luciul banchizelor.

Fiți siguri că marea se clătina fără să-i pese în perfida ei carcasă și vă rog să nu vă îndoiiți măcar o clipă că exersa în camerele ei de tortură echivocile figuri destinate canibalismului,

Punînd cu o inconștiență totală la îndemîna acestor sclerați argumentele unei victorii nemeritate.

Printre movilele dominate de cupolele de sticlă verde care plesneau sub lumina necontrolată se zăreau hornurile aliniat ale flotilei locale și protuberanța oblongă, cea mai nesățioasă dintre toate :

Gaterul care tăia orizontul în hălci oribile la vedere. Acestea fiind zise putem aborda descrierea succintă a Tîrnului subaltern, un fel de leu al furnicilor, constituit din cioburi de oglinzi concave mai tăioase ca briciul.

Porțiunea inferioară a Tîrnului subaltern își are originea în legenda trandafirilor din Hildesheim, pe cînd encefalul și bustul, compus din o mie și unu de sertare, par a fi de proveniență foarte modestă, reproducînd întru totul, dar în dimensiuni mai mici, caracatița paralică și specia detractată a lalelei negre.

Tîrnul subaltern poartă zi și noapte odăjdii reglementare cusute cu fir de aur și parafate, înainte de a-și începe activitatea salută lipindu-și călcîile, mișcările lui preliminară sînt lente, dar acuplarea lui este cumplită.

Acest infam instrument s-a arătat pentru prima dată vederii omenești într-una din nopțile turburi de toamnă care planează deasupra oceanului, dînd impresia celor doi

siamezi că se împiedică de vrejul unei
 plante oarecum bizară dar mai ales
 rezistentă, osificată înainte de vreme,
 Eroare capitală care i-a dus la pierzanie.
 În condițiile climaterice ale toamnei tropicale asemănă-
 toare cu un pîntec virtuos, umflat și
 galben, torturat de colici, colac de
 salvare rătăcind în mlaștinile mucegăite
 Orice matroz, oricît de încercat, poate confunda acest
 infam instrument cu o turmă de cerbi
 sălbatici coborînd rîpele în dezordine,
 cu atît mai mult cu cît cifrul emblemei
 nu fusese descoperit,
 Așa încît totul se prezenta disproporționat și incoerent,
 ca un artilerist călare pe o mașină de
 brodat festoane, ca un păstor cioplit în
 piatră, zdravăn și sănătos, în cvadriga
 lui din oase de pește.
 Unul din cei doi siamezi, înregistrat în controalele
 primăriei, își făcuse armata la ulani
 și mai păstra pe cap o căciulă imaginară,
 iar de-a lungul coapsei îi zăngănea
 încă sabia la care renunțase de
 mult în favoarea arbaletelor,
 Pe cînd celălalt, al cărui nume rămîne învăluit în
 mister, profitînd de diformția femurului,
 decisivă de altfel, trăia vara din
 pescuit și iarna devenea siamez închiriindu-și
 camera mobilată cu o chirie
 derizorie,
 Joc al mutațiilor mediumnice care a ținut cîțiva ani,
 pînă cînd posibilitatea decuplării s-a
 eliminat de la sine și energia eliberată
 a grăbit apariția acestui cuplu marinăresc,
 Cea dintîi victimă și cea mai inocentă a Tîrnului
 subaltern.

Această cristalizare metalică în brumele agoniei a
 stîrnit deruta printre predicatorii ambulanți,
 nevoiți pînă la urmă să-și vîdă
 animalele de transport, iar progresiunea
 la infinit a încetat să mai fie socotită
 vidul absolut și repetiția
 eternă a unuia și aceluiasi lucru,
 Dovedindu-se totodată că în sfera gazoasă a nebuloasei
 transformarea se petrece cu mișcări
 perceptibile pentru ochiul nostru, că
 echilibrul materiei este relativ și temporar,
 Dar că există în mod sigur o celulă cu membrana
 celulară permanentă.
 Cei doi au devenit *uno actu* parcurgînd un drum sinuos
 spre sublimare, apropiindu-se unul de
 altul ca două ziduri moi cu similare
 ondulații pînă cînd picioarele unuia au
 devenit trecut și ale celuilalt viitor,
 Fuzionînd curb într-o apoteoză colorată și plină de
 farmec.
 Precipitarea activă a celor două calități contrarii,
 simbolul sublimării evazive, escavînd
 prin cădere cavitatea abisului, a ținut
 nouă zile, ca prăbușirea lui Lucifer din
 paradis, insumînd cu o vigoare volantă,
 lejeră și delicată adîncimea tuturor
 creștelor.
 S-ar putea spune că a fost un zbor ratat, un foc rece,
 de vreme ce deblocajul n-a mai fost
 posibil, dacă prin caracterul ei euforic,
 prin acel *Einfühlung* aerian, n-ar fi
 stabilit cîteva indubitabile adevăruri, atît
 de necesare epocii moderne,
 Printre altele constatarea că, oricît de curios ar
 părea, comportamentul peticarului este

mult mai analitic decît comportamentul
măturătorului, și că locul absolut al
afirmației se află deasupra craniului,
spre ceafă, evidențiat printr-o bosă
mult ameliorată — va urma.

2

Emisferele siameze pedalau un triciclu în formă de
sardină, cu un loc de rezervă, pe sub
sicomorii încărcăți de roade,
Drumul scîrțîia ca o cămașe scrobită din abundență
pentru o recepție de gală sau ca un
cor de fete alungate de-acasă,
O lumină vapoasă învăluisese pădurea,
Iar fantoma trandafirilor din *Hildesheim*, pentru care
fuseseră sacrificate mari turme de boi,
Răsărea din cînd în cînd dintre tufișuri, repede smulsă
din mîinile indigenilor.
S-ar fi putut spune că se repetă celebra cursă de o
mie de mile,
În care biciclistul decedat era totuși forțat să-și
miște picioarele sub presiunea mecanis-
mului pedalării,
Fortul rămăsese mult în urmă și cuplul siamez pedala
contra cronometrului pe vehiculul în
formă de sardină,
Pedala cu îndîrjire, deși nici un tren nu periclita
cursa,
Cu scopul expres de a intra în lagună pentru a fi cît
mai bine ascuns de privirea iscoditoare.
Observînd acțiunea ritmică a pedalelor, oricine și-ar
fi dat seama, luînd în considerare semnele
exterioare ale ierarhiei siameze,

Că fuzionarea intră în faza ultimului periplu al elitei
ordonatoare,

Și că începe să apară, ca o neagră prevestire,
Rombul de postav flocoș legat cu baieri de subțiori,
Precizînd locul unde trăsnetul trebuia să lovească
Pentru a determina apariția ghebului onorific,
Umbra balustradei masca incomplet praful uzat
Depus pe cele trei ghidoane, dintre care două rămă-

seseră vacante, ca două tinere femei
rămase văduve în noaptea nunții,

Din cauza prostului obicei impus de tradiție,
Căci în loc să fie lăsați să doarmă pentru a-și recăpăta
puterile irosite

Soții fuseseră reanimați, prin procedee nepermise de
alumezele de profesie

Și depuși în patul nupțial ca niște mumii în care,
după mai bine de o mie de ani, se trezise
instinctul procreării.

Utilizînd săculețele cu argilă fixate sub ghidon,
siamezii, vlăguiți de ritmul infernal
al cursei,

Ca un bici viîind în plantațiile de cafea,

Cu buzele crispate și obrazul flasc,

Indispuși de pielea devenită dintr-o dată prea largă
pentru neînsemnatul conținut facial,

Ca hoitul unei balene plătind la întîmplare în largul
oceanului,

Sau ca o magazie de unelte descoperită în scorbura
unui copac,

Bifînd aerul cu arculade, trimiteri și succinte adnotații,

Își continuau drumul într-o avîntare sextuplă,

Beneficiînd de experiența înaintașilor ;

De fapt o împerechere relativă a recluziunii.

Parola fu desigur : un ciine — sentinela le făcu loc și
trîmbițașul lansă cele trei note ca niște
relicve alterate de timp,

Cei care mai aveau puști se repeziră să se alinieze
 ca vai de capul lor,
 Trăgînd de cureaua armei la disperare în fața unicului
 tun decapotat și comestibil,
 Iar caporalul, șeful de tun și servantul salutară scurt
 ridicînd antebrațul drept, în așa fel
 încît făcea un unghi ascuțit cu brațul,
 Într-un echilibru instabil dar respectabil,
 Descumpăniți o fracțiune de secundă, cu o privire
 inexpressivă și goală
 Care prefăcea în păsări de pradă mantaua servantului.
 Abordînd o ținută din care eliminaseră orice urmă
 de orgoliu,
 Ridică ră halterul polenizat pînă la înălțimea cozorocului
 Și îl agățară de maxilarul inferior,
 Salut incomplet, abia asimilat, pe care nu izbutiseră
 să-l pună la punct fiind deranjați de
 disciplina nemiloasă care domnea
 în cantonament și de tropotul neîntrerupt
 al cailor
 Care intrau zi și noapte tirînd după ei caracatițe
 uriașe cu ochi de fecioară rănită.
 O vegetație parazitară acoperea acest salut dezarticulat
 ca o prăjitură de sezon cu glazura
 fărîmițată de privirile lacome,
 Caporalul părea un forceps cusut din greșeală în pîntec,
 Servantul fusese cuprins de un acces de tuse, și unul
 dintre soldați, părăsind poziția de drepti,
 Scoase din buzunar un chibrit aprins pe care îl apropie
 instinctiv de războiul de 30 de ani
 gata să îl arunce în aer.
Iată oglinda de plumb a claxonului, rosti pe neașteptate
servantul într-o engleză portuară,
Domnilor, bucățile de hîrtie se salută în orice casă
onorabilă de la acoperiș la subsol

*Și locul ochilor e în buzunar, printre cuie, chei, foraibare
și fărîmele de tutun.*

*Da, în buzunar e locul ochilor pentru că ochii sînt
niște nasturi care clipec —*

Careul se umplu de fum iute de tabac,
Istoria se repetă de cîteva ori trecînd din mînă în mînă,
Și, în timp ce vegetația parazitară pornise ofensiva în-
conjurînd pădurea ca o pavază elastică,

O scenă de nedescris se petrecu în mijlocul careului,
Cînd, în urma unui gest necugetat, cuplul siamez elimină
primul ou electric cu înveliș de
carmin — urmare și sfîrșit.

O CLIPĂ DE LUCIDITATE

Capătul lumii ne făcea cu ochiul —
era foarte departe și nu cunoșteam drumul
nu cunoșteam ceramica drumului
stîngenelul andreaua pudoarea lui
dar insistența trebuia într-un fel onorată
și am pornit într-acolo
cu inconștiența unei libelule
care niciodată nu-și sfîrșește voiajul
cu inconștiența unei lacrimi rostogolite pe obraz
de ziua onomastică
am pornit într-acolo
la capătul puterilor.

CONTINUARE

În manej veghea un astrolab.
Veneam pe biciclete să vedem caii sălbateci
cum se scaldă în mare.
Treceau la pas împovărați de ani
și se-auzea un tropăit
ca la azilul de bătrâni
în jurul orei douăsprezece-douăsprezece și jumătate
un murmur de oase sfărîmate și de mărgelile sparte
la drept vorbind uvertura manevrei navale —
lîngă astrolab apăru un sextant
cu toate astea similitudinea dintre azilul de
bătrîni și manej

încetă brusc într-o bună zi
fiind înlocuită cu similitudinea dintre iesle și limuzină
și ceva mai tîrziu dintre fulger și lampa cu carbid
dar murmurul de oase sfărîmate și de mărgelile sparte
se auzea distinct în ambele clădiri
subliniind destul de brutal
manevra navală.

BLANA DE RÎS

Pedunculați ca o armată prăbușită în mare pe-ntuneric
Enormi ridichi de lună amestecați cu scame și traseul
tramvaiului care urcă pe colinele
din sud

Umezi ca niște creveți pescuiți de copii în timpul
vacanței de vară
Și ațiția domni trecind pe faleză cu țigara în gură
puși la punct în ceea ce privește
urcarea și scăderea acțiunilor
Și femeia iubită care nici nu e încă femeie abia o
lavalieră o cană smălțuită plină
cu apă și un prosop din pînză de
în bine spălat dar foarte prost
călcăt din lipsa mangelului vulgar
În fața școlii primare pe treptele unde cadavrele
semințelor de floarea-soarelui
repauzau în tăcere cîți eram
cinci-șase înotători de larg cu
pulpele puternice chiar dacă la
prima vedere păreau fragile
Lae mierla-i pe ouă și după ușa de sticlă profesorul
miop și doamna știucă a cărei
logică seamănă cînd cu o știucă rasol
cînd cu traseul tramvaiului care urcă
pe colinele din sud
Și ce crezi că se întîmpla cu caii englezi asaltînd
țara cailor de mare în primul rînd
din pricina naivității acestora care
nu luaseră niciodată parte la curse
Fiind convinși că sînt stăpîni pe situație ba mai mult
călare pe două catedre și președinți
pe rînd ai societăților de temperanță
Ani mulți fericiți și succes în munca lor benevolă
pînă cînd se vor împiedica de șanțul
din marginea drumului acoperit cu
buruieni invizibil pentru ochii lor miopi
atît de miopi încît lentilele aduse
din străinătate au un efect contrariu
În orice caz eram vreo cinci-șase dintre care jumătate
au murit inecați în largul mării

apucați de cîrcei sorbind aerul ca
peștii în perioada rutului și făcînd
pluta pe o distanță de minimum 600 de
metri

O nimica toată față de imensitatea mării și totuși o
cifră impresionantă în comparație cu
suprafața planetei unde la fiecare 100
de metri patrați se petrec cele mai
sinistre aberații, inverții, provocări,
accidente de circulație, agresiuni filatelice,
argonautice, oblice sau altele
la fel de idioate ca o bucată de urdă
oferită vizitatorilor după ce au fost
mușcați de cîini

De altfel și nu cred să mă înșel autobuzele încep să
miroasă a zer și foarte rar a petunii
probabil iubita vreunui poet care a renunțat
să devină celebru fenomen atît de
neobișnuit încît ia proporții de miracol

Pe cînd crabii izbiți de valuri mureau fără nici un
efort la picioarele digului atît de ase-
mănător cu craniul omenesc încît îți
venea să juri că ne tragem din crabi
nu din maimuțe

Și totuși să ne întoarcem la oile noastre și să vedem
în ce măsură a putut influența transhu-
manța elementele folclorului cuvînt
suedez parcă zicea cineva dar ajuns
spre dezolarea oilor atît de formidabil
încît gâlbeaza pe lîngă el și-a pierdut
orice valoare

Ca să nu mai vorbim de plantele de pe țărmul mării
care plesnesc de necaz din cinci în
cinci minute timpul necesar să-și umple
rezervorul cu secreția viscoasă evazio-

nistă dar indispensabilă populației
de sex opus

Vom cădea de acord pentru că ne-am iubit întotdeauna
în prezența plesnitorilor, ne-am iubit
cînd ploua cînd ninge cînd fulgera cînd
nisipul frigea cînd 3 x 3 refuza să-și
bea cafeaua cu lapte cînd fiecare pas
trebuia calculat după sublima carte de
poeme intitulată TABELA LOGARIT-
MILOR și care răspîndește în jurul ei
adevăratul parfum de petunii

Dar să revenim la cei cinci-șase de pe treptele unde
cadavrele semințelor de floarea-soarelui
repauzau în tăcere să revenim la fata
brutarului Clara Venus înecată în
drojdie de bere la palpităția ghiolului
la vuietul mării la marșul lăstunilor
spre marile centre citadine să revenim
din cinci în cinci din șase în șase
în timpul somnului lucrativ.

FALEZELE VĂZDUHULUI

Ceva mai departe, dincolo de noi, sîntem noi,
ca un buldozer închis în torace,
ca un lampion agățat de brațul întunericului,
ca iarba uscată așteptînd scăpărarea amnarului,
sîntem noi fugărindu-ne și umblînd după noi —
turbulente cascade înghețate în aer —
și jur-împrejur teribila cursă a veacului,
gelatinoase falii în derută,

ancore lucii transportate
pe crestele pleșuve ale închipuirii,
acolo unde un pilc de jnepeni scunzi
amintesc dansul pădurii de argint,
falezele văzduhului crispat,
saloane roșii de granit sub apă.

COPAC FRUMOS

Oglindă ruptă-n două de vînt într-o cîmpie
pe cînd un tren de marfă destramă peisajul
sporadica manevră a fulgilor de nea
l-a-ncercuit ca o armată tandră.
Ai crede că e singur în somnolenta-i luptă
cu spațiile mari care-l preced
cu trupele de monștri minusculi și puternici
săpînd tranșee în cleștarul scoarței
ai crede că e singur pe vastul teritoriu
al rapiței pudrată ca un marchiz la bal
ai crede că e singur pe cîmp ca un copil
abandonat în noaptea boreală
dar miinile țărinii și ochii ei fideli
l-au preschimbat într-un castel de flori
într-un palat celest împodobit
de rădăcini și locuit de aer.

NEPREȚUIT

Neprețuit în ochii mei este păstorul omniton,
acel păstor ce cîntă din fluierul de os
pentru-a rămîne treaz în timpul miresmelor amețitoare,
pentru-a putea să-și mîie turma
de la iernat la pășunat,
pentru-a putea s-o-nvie din pietrele stufoase,
s-o ducă mai departe de mlaștini,
mai departe
de pajiștile roase de-argăseală,
de mlădioase ierburi cu melci multicolori,
și în superba-i Lîină învelit
să corecteze-ntotdeauna unghiul.

ÎN URMA MEA

În urma mea lumina decapitează întunericul
așa cum vecinul meu decapitează de Anul nou cocoșul,
și dintr-o dată văzduhul devine surd,
surd cu un centimetru deasupra casei,
surd cu dimensiunea crestei din pivniță
la balcon,
lumina decapitează întunericul
cu un gest domestic
extrem de modest
și totuși măreț.

BARA DE SPRIJIN

Coroanele vibrează pe stâlpii de catarge
Și stolurile trec fulgerător,
E poate astăzi ziua cînd mă-nsor
Cu ultimul hotar dintre miraje,

Acolo unde bara de sprijin nu-i decît
Un exercițiu răstignit în oase,
Acolo unde umbrele pletoase
Par coliere verzi pe-al mării gît,

Acolo unde pescărușul zboară
Ducînd în spate cuibul circular,
Ca sabia unui bătrîn corsar
Dormind demult în teaca ei de ceară.

O IMAGINE

Aș vrea să găsesc o imagine în sistemul de comparații și
metafore
o imagine puternică, echilibrată, o imagine
magnetică demnă de a reprezenta imensa răsturnare
petrecută în ziua de 23 August 1944,
atunci cînd grandoarea afirmației și-a impus prezența
și logica istoriei și-a regăsit cursul sfărîmînd stăvilarele,
cînd cuvintele, printre care și cuvîntul om, și-au
cucerit exactitatea

și cînd legile mecanicei reale au fost într-adevăr
nevoite să se supună ideilor revoluției,

aș vrea să găsesc această imagine centrală,
care ar trebui să aibă strălucirea antracitului
despicat în adîncuri ;

și-mi vine să cred că ar putea fi
un uriaș poliedru
scăldat de lumina solară.

PAHAR

Articulațiile pe care viitorul le așteaptă de la noi
într-o lume în care nepotrivirile dintre copaci și oameni
se vor rezolva cu viteza fulgerului
care pătrunzînd în pămînt va
tulbura arhitectura rădăcinilor
plutesc încă într-o zonă tandră
plină de amînări și de capricii
o zonă în care ochiul lunar spălat de ploi
semnalizează cu ajutorul ultimelor descoperiri
oferite de planeta noastră universului
minus ciocanul pneumatic
dormind în trusă ca un copil rîzgîiat.
Nimic și nimeni nu mă poate împiedica să cred
că omul își va găsi curînd chipul total
poetica figură conservată
de-a lungul torturatei noastre istorii
în lava multiformă a turmelor nomade.

DEASUPRA MĂRII

Deasupra mării se
luminează de ziua dar
ziua e încă în valuri
și arcul luminii vibrează
ca o lișită împușcată
într-un ostrov depărtat
care mai are încă puterea
să ajungă la cuibul
ascuns în trestii
deasupra mării se
luminează de ziua
și pe țărm urmele pașilor
se transformă în cuiburi
în minarete elastice
săgeți respinse de arcaș în
clipa încordării supreme
cînd coarda zbîrnie și
plesnește
cînd penumbra invadează
emisferul arcului
și formele gem sub povara
regăsirii.

MONOLOG

Te-ai oprit în sfârșit, pentru o clipă
te-ai oprit să mă privești din tălpi în creștet
m-ai măsurat din tălpi în creștet
ca pe o pasăre obosită.

Îmi atirnav aripile desigur
se tirau de pământ
n-aveam nimic seducător în ființa mea obosită
zburasem foarte multe ore peste
cîmpiile reci ale toamnei
zburasem foarte mult și te-ai
oprit în sfârșit
să mă privești din tălpi în creștet
în acel moment crucial din viața mea
ochii tăi semănau perfect
cu o bancrută frauduloasă

ULTIMELE TREPTE

Cînd am sfîrșit de urcat ultimele trepte
pe platformă m-a întîmpinat propriul meu chip
figura aceea distinsă
pe care am refăcut-o de atîtea ori
strîmbîndu-mă în oglindă
semaforul arăta cale liberă
nimeni nu știa că la doi pași

dincolo de pîlcul de ficuși
se cascadează prăpastia propriului meu chip
spălat de ploaie
protejat de schimele succesive
cu un pachet de cărți de joc
pe care mă pregăteam să-l tai în levate
cu micul meu briceag de buzunar
extraordinar de ascuțit
în timpul istovitorului voiaj
spre ideala mea figură.

REFUGIU

Cînd spun că viteza decide
 importanța evenimentului
continuați să măsurați pașii
 după un metronom deteriorat
cînd spun că în curînd ninsoarea
 va face drumurile vicinale
 impracticabile
vă uitați la mine ca și cum aș fi
 un agricultor primitiv
cînd insist afirmînd că nimic nu
 e mai de preț
decît pandantivul legumelor
și arpegiile minuscule ale
 spicelor ondulate
mă considerați un meloman
 inveterat
răzbit de oboseală în sala de concerte

și cînd în sfîrșit constatați că
am totuși dreptate
vă acoperiți neatenția cu umbra
copilului răsfățat
rămas repetent în clasa a treia.

FAPTA

Există presiunea izvorului latent :
El crește deopotrivă-n țărîină și în nori,
În aer deopotrivă și-n culori,
Și în mireasma zilei e prezent.

E-adîncă viziune care în noi așteaptă
Incandescența marelui îndemn,
Și dintr-o dată, printr-un gest solemn,
Tot ce dorisem se preface-n faptă.

Și peste ape, peste munți bătrîni,
Peste-ncordarea minții și-a vegherii,
Peste izbînda zorilor și-a serii, —
Suntem stăpîni.

INFUZIA FATALĂ

Pindită de diluviul care în ea se zbate,
Ca ceru-nchis în teaca unei săbii,
Sătulă de atâtea dezastre de corăbii
Strivite-n labirinturile mate,

Ținând în echilibru o faună feroce
Care-i devoră apa sporind-o cu schelete,
Momind ciudate ambarcații bete
Cu prefăcuta și solemna-i voce,

Cu un colan de fulger și azur
Mi-a-mpodobit visarea temerară,
M-a pîrjolit cu uriașa pară
A unui foc intransigent și pur.

În patul ei cu legănări de arcă,
Pe lespezi grele de lichid parfum,
M-am odihnit după cumplitul drum,
Orbit de vijelia ce-o încarcă.

Am rătăcit prin nesfîrșita sală,
Prin amfiteatrul algelor, rotund,
M-am prăbușit ca un delfin la fund
Și am sorbit infuzia fatală.

PE NESIMȚITE

Colinele de apă urcau spre fruntea ei,
Nevinovate turme de animale brune
Minate dimineața spre pășune
Cînd se topește ultimul polei.

Himera verde-a ierbii chema în munții arși
Mișcările naive impuse la plecare
De lenta și opaca defilare
A marilor aglomerări în marș.

Natura făptuia o nedreptate,
Căci biciul ei de borangic și sloi
Lovea în mieii cu picioare moi
Și-n oile materne și mirate.

Pe nesimțite mai trecuse-un an,
Sosise vremea blindului festin,
Și colțul ierbii, fistîcit puțin,
Își arăta coturnul diafan.

În vastele pămîntului artere
Se petrecea, în minimum de timp,
Prefacerea materiei de schimb
În noi și noi filoane-aurifere.

SEZAM

Ce versuri vechi îmi vin acum în minte,
ce minunată stîngăcie veche
îmi introduce-acuma în ureche
volute cunoscute dinainte !

Incendiate sloiuri pe-o inelară undă,
mișcare ne-nteruptă, fără stații,
și totuși scufundate ambarcații
de mîl legate cu-o naivă fundă.

O flotă de război zăcînd pe plajă
cu tunurile gata de atac,
înțepenită-acolo de un veac
de-o neștiută și fatală vrajă.

Plictis înfloritor izbînd în geam
cu descărnate ramuri carnivore,
copil orfan al tropicalei flore —
mereu pierdut și regăsit Sezam.

SOCOTEALA

Într-o vreme, sînt mulți ani de atunci
tresăream la fiecare zgomot ca o sălbătăciune
încolțită de ogari
hîrtia vibra ca o tobă într-o insulă
pluvioasă

eu tresăream la fiecare zgomot și mă gîndeam
că fără turnul lui Hicerlich hîrtia
nici n-ar fi existat
(deși sînt sigur s-ar fi găsit o altă soluție)
și atunci poate mi-aș fi scris în sfîrșit poemele pe
frunze de ferigă
mai puțin vibrabile
mai tandre.

NERVURI

Inteligentul cîine ascultă de stăpîn
Și blana lui frumoasă pătată cu albastru
Se învîrtește-n juru-i ca un astru
Reminiscenta fluxului păgîn.

El vede undeva lucind departe
Într-o cîmpie sau într-o odaie
Oglinzile sălbatice de ploaie
Pe care doar galopul le desparte.

El vede în convoaiele de bestii
Copacul uriaș, cu trunchiul gros
Și coama de idei în care cos
Nervuri de gnaïs îngîndurate trestii.

NEGRE LATIFUNDII

Ce negre latifundii am gituit pe cînd
Zăceau în largul mării vapoarele castrate !
În ale apei palide palate
Am locuit sporadic rînd pe rînd.

Dar mi-am găsit coliba în fundul unui lac
Pe unde nimeni încă nu trecuse
Și marea parafrază într-un acces de tuse
Lumina într-un simbure opac.

De-atunci de mine fluturii se-agață
Și aripile-așteaptă să le ardă
De-atuncea trec înconjurat de-o gardă
De hipocampi cu nările de gheață.

SUFLĂTORUL DE STICLĂ

Bolul alimentar căruia acești oameni îi atribuie
fidelitatea heliotropului
pare să fie o bătrînă bunică
alăptîndu-și nepotul în vîrstă de 50 de ani
pe care îl crede încă fereastră de vagon restaurant
sau zăcămint aurifer
pe care îl crede încă un celebru infoliu rătăcit
într-o bibliotecă părăsită
sau poate izvorul marilor lacuri invadate de
pești zburători

în care moluștele se reproduc indifferente
ca pe clapele unei orgi mecanice cîntecele defuncte.

REFUZ

Ziarul mototolit și tîrît de vîrtej
îmi aducea aminte destinația rîurilor
îmi aducea aminte acel dicton
atît de nobil în accepția lui definitivă
acel dicton semuitor unui miriapod spectral
și-n ultima instanță cu miezul moale
al pămîntului
locuit de actinii și perechi ilicite
explozia de cocă în care niciodată
nu ne-am scăldat de două ori
balanță spulberată printre nuferi.

UN PRÎNZ FORȚAT

Între bărbați și copaci se așternuse urma unei
mări absorbită de păsări
copacii erau tăiați cu ajutorul unui idol de ghips
și odată doborîți se prefăceau în lignit cu
viteza luminii

aşa încît imaginea vechiului fund de mare
devenea aproape palpabilă
pipăitul înlocuia văzul cu o dezinvoltură
rar întîlnită
chiar la speciile carnivore nevoite să-şi procure
hrana în cele mai dificile
condiţii subacvatice
o fişie imensă de lignit se întindea pînă la
marginea zării
ca un pod răsturnat în adîncul pămîntului.

ÎNȚELEGERE

Cîinele ascultător îşi dovedi inteligenţa
ridicînd laba mai mult decît
trebuia
şi pe faţa îmblînzitorului răsări un rictus
amar
cum răsar în oglindă pepenii verzi tăiaţi în
jumătate
ca nişte odăi mobilate la repezeală pentru
o noapte de nesomn —
dar cîinele acesta leit cu al păstorilor
din Alpi
ciufulit încordat şi rapace
îşi dovedi inteligenţa pentru a doua oară
întinzîndu-se la pămînt
ca o blană de urs argăsită.

PESTE TOT CINCISPREZECE

Peste tot cincisprezece — acesta este începutul
începutul carierei de piatră și al cariei dentare
începutul paraliziei generale și totodată al
incredibilei activități
care modifică distanța
și pune în derută timpul
începutul flotoarelor obiecte pe care ritmul
civilizației le-a ridicat
la un rang nevisat
începutul mașinii de tocat paie în vederca
îmbunătățirii șeptelului
peste tot cincisprezece — acest foșnet
ne încintă fără să vrem

ARIPI SCURTE

Vorbesc ca persoană particulară așezată pe o
bancă într-un parc sălbatec
vorbesc e un fel de a spune pentru că nucile cad
în jurul meu ca un pocnet surd
acoperindu-mi glasul
și reducînd fraza la un detașament de
exclamații
deranjat de vîntul necruțător
care se abate adesea în valea
aceasta înfloritoare

unde oamenii trăiesc peste o sută de ani ca
nimica toată
salutîndu-se pînă la pămînt
ca persoane particulare
în lungile plimbări pline de abnegație

O FRAȚIUNE DE SECUNDĂ

Tăceau amîndoi fixați într-o poziție incomodă
frunzele zumzuiau încărcate de umanitate
adversarii treceau valvîrtej prin fața lor
încrucișîndu-și arbaletele
catozii și anozii își vedeau de treabă în în-
depărtatele ținuturi unde elec-
tricitatea coboară direct din
cer în măruntaiele pămîntului
nimeni nu se îndoia că undeva poate chiar în
aceleași locuri cerul se întîlnește
cu marea
și după ce se întîlnește
se mai întîlnește o dată
se întîlnește mereu pînă cînd
întîlnirea se preface într-un cîmp de mimoze
între timp cangurii uitaseră rolul destinat
de natură marsupiului și
îl foloseau în modul cel
mai puțin indicat ca pe o
simplă traistă țărănească
din păr de capră

farmaciile erau pline de medicamente
simigieriile gemeau de covrigi
toată lumea aştepta cu sufletul la gură
ca planeta să-şi găsească
în sfârşit centrul spiritual —
dar ei tăceau fixaţi într-o poziţie incomodă.

PREPARATIVE

Răzgâiat de maladia care începe să cedeze
ca o sălbăticiune istovită de caznele
îmblinzirii rapide
nimic nu te opreşte să alergi pe culoar
şi să renunţi la tristeţele asceze
să zăngăneşti din nou ca un pahar,
şi să remarci că zgomotul se stinge
în viscere elastic ca o minge
ca notele pe-un portativ bizar.

UȘA

Lui Geo Bogza

Spălăm noi putina dar nu cînd vrem
este și-aici un ceremonial
și-atunci cînd dacă pleci îți e egal
devine parcă ușa un instinctiv totem
iar clanța de alamă pare-o femeie goală
zărită printre sălcii, la gîrlă, cînd se spală

AM ARĂTAT CU OCHII

Am arătat cu ochii și am văzut cu mîna
privirea mea deși avea volum
se strecura ca un fuior de fum
mai moale mult mai moale decît lîna
era ca o transcriere orală
cu foarte multe elemente vii
a unei legendare bătălii
dintre un ventrilog răpus de boală
și glasul lui îndeplinindu-și norma
ca un atlet care-și menține forma
făcînd antrenament în sala goală —
am arătat cu ochii care scliffeau mereu
ca putregaiu-n orele nocturne
ca pulberile reci păstrate-n urne
și am văzut cu mîna conturul alb și greu

RIDURI SUB APĂ

Izbiți sub apă mușchii tremurau
ca un vas de mare tonaj încărcat cu materii explozive
echipajul spăla puntea împărțit în două tabere adverse
mașinile trepidau zi și noapte
puntea vibra în timp ce echipajul ar fi vrut să rupă vasul
în două
părăsind rada în direcții opuse
vocile deveniseră galbene ca o mină de cupru
în perioada exploatării acute
sub apă mușchii păreau o fotografie în negativ
o pasăre fugărită prin clar-obscurul pădurii

VREME FRUMOASĂ

Vreme frumoasă apă nestemată
căruțe încărcate cu majolica verii
pământ întors în cercul străpuns
de lampioane
inofensiv supliciu al flăcărilor
mici
dar vine strălucirea acelor briliante
pe care le sfărîmă ciocanul nupțial
începe iar rotirea viesparului
în jurul
imensei scorburi unde iernase
încolțirea

suita fulgerului și-a cusut
mantalele de apă de sticlă sfărîmată
în locul pomului sorbit de vînt

EU ÎMI FORTIFIC SOMNUL

Eu locuiesc un munte în care intru seara
prin ușa larg deschisă a jnepenilor suri
și mă întind pe lavița de piatră
mutilată de furia fulgerului
pe lavița de piatră în care e-ngropată
ninsoarea neagră a insomniei mele
eu îmi fortific somnul și el o piatră veche
rostogolită din culmea muntelui
spre ferigile văii
fereastra mea e mărul tăiat în jumătate
cu simburii ca două fecioare la scăldat
adorm în rădăcina copacilor bătrîni
mă scoală noaptea foșnetul coroanei

IZVOARELE SECUNDEI

A mai rămas în casă
o pată de lumină pe masa somnoroasă
un strugure pe-o coardă de viță calcinat
a mai rămas fantoma unui pat
pe care-s duși ologii spre sursele de sulf
din găurile mesei ca un duh
plutind peste tăișul verde-al undei
vor izbucni izvoarele secunde.

ÎNTR-UN VÎRTEJ DE PĂSĂRI

Voi triumfa odată cu cerbii subcarpatici
într-o depresiune enormă a vocalei
voi triumfa odată cu faliile mov
alunecînd spre marginile mării
într-un vîrtej de lame și păsări
 încîlcit
cu ghearele înfipite în carnea
 inocentă
voi triumfa departe în zonele
 de vis
acolo unde lumea își caută parafa.

METODA

Lăsați să treacă noaptea peste meninge
Ca o mină de pluș ca o dulce rezervă
Nu vă grăbiți viteza a-nghetată
În așteptarea mirelui și-a miresii
În așteptarea diligenței și-a cailor
Gătiți cu panglică
În așteptarea rapitei de toamnă
Și-a navei cu surisuri schimbate între semeni
A navei care a sosit ca un halo pierdut de lună
Lăsați să treacă noaptea ca un cîrd de gazele
Mîngiind iarba preerilor.

ZBORUL CIOCÎRLIEI

Pe masa de operație cuțitul chirurgului este suveran
El poate luneca în viscere sau poate pluti pe deasupra
Ne poate reda vieții sau ne poate ucide
Cuțitul chirurgului este omnipotent pe masa de operație
a istoriei
El trebuie să lucreze cu o precizie desăvîrșită
Cu o acuratețe ieșită din comun
Trebuie să detașeze tot ce este bolnav și decrepit
Trebuie să redea țesuturilor elasticitatea primordială
Să redea singelui vivacitatea și forța competițiilor decisive
Cuțitul chirurgului e ciocîrlia care se înalță deasupra
cîmpurilor de bătălie.

ASCULTAȚI-MĂ

Procedați cum vă spun eu ca să ajungeți mai repede
la țintă,
Procedați cum vă spun eu ca să descoperiți mai repede
izvorul cu apă tămăduitoare,
Și fără a mai sta mult pe gânduri, descălțați-vă,
Pentru că talpa goală este instrumentul cel mai sensibil,
cel mai pur și mai credincios,
Intermediul perfect între om și natură
Iar vinele calde, vinele liliachii și turbulente ale
picioarului
Sint delicatele antene ale ființei noastre împlîntată în
univers.
Așa cum roata e mijlocul suveran al mișcării,
Atît pe pămînt cît și pe planetele înconjurătoare,
Și nici un alt instrument, inventat ulterior, nu-i poate
sfărîma aureola
Talpa goală a picioarului nostru, cu vinele ei calde,
liliachii și turbulente
Zguduie natura ca un tren de marfă încărcat cu păduri
agitate de vijelie.

EDIFICIUL

Într-o cîmpie pasărea culcată la pămînt
nu se vede
Zbaterea ei la rădăcina cerealelor seamănă
cu mișcările unui copil

care se scaldă în țărină,
Și scurtul ei repaos, înainte de-a ataca
vămile văzduhului,
seamănă cu zăngănitul unei trestii înainte de-a
deveni fluier.
Cînd întunericul începe să ronțăie lumina
ca un șoarece
Ea începe să-și dureze cuibul octogonal,
Și pe măsură ce lumina pălește
Edificiul se înalță ca un castel de apă,
Ca o scurtă fulgurație a zborului etern
Ascuns de multă vreme în omoplații omului.

UN IMN PEDUNCULAT

Să celebrăm intrusul din cărțile poștale
Și pata de cerneală căzută din condei
Exact pe fruntea ei,
Ca lovitura unci portocale.

Să celebrăm căderea lichidă-n apeducte,
Căderea unui ou din cuibul mat,
A puștilor ucise de vînat,
A fluviului aerian de fructe.

Un imn împodobit de semiton,
Un imn pedunculat ca un protest —
Pe culmile ținutului agrest
Șovăitorul pas de pieton.

SOSIT-A VREMEA

Executați-mi mîna cu semnul circumflex.
Sosit-a vremea unei justiții neştirbite.
Executați-mi gestul cu para din orbite.
Am fost și sînt și voi rămîne ex
Ex epitrop, ex cîntăreț în strănă,
Ex filosof al ploii și-al ninsorii,
Ex pivnicer al roșiei podgorii,
Ex conținut în plosca dolofană.

Și poate pe un pisc un ascensor
Incremenit într-un ovul de gheață,
Un colț de pajiște cu iarbă creată
Pat cu polog, culcușul tuturor.

ALTERNATIVE

Unelte sînt parcă niște ființe vii,
Sînt palpitarea cugetării noastre.
Și se rotesc exact, ca niște astre
În circuitul unei galaxii.

Ele-și clădesc, cu vremea, un destin,
Familii de unelte se stabilesc în case,
Sînt, dacă vreți, ca viermii de mătase
Elaborînd un templu imaculat și fin.

Frumoase cînd stăpînul lor le spală
Ca pe un trandafir un bob de rouă,
Sînt rele, slute și se crapă-n două
Cînd zac într-o stupidă trîndăveală.

CLAVIR ALBASTRU

Cînd va dori copilul de jos să se ridice
Cu-ntortocheate gesturi și acolade scurte,
Cînd va dori s-alerge în lung și-n lat prin curte,
Așterneți-i în cale covorul meu de spice.

Cînd va dori să prindă cu mîna lui un ram
Și să-și ridice ochii spre bolțile de frunze,
Să-i dăruiți imaginile-ascunse
Pe care-n ochii mei de mult le am.

Cînd va deprinde al vorbirii șir
Scornind un univers dintr-un nimic,
Să-i înginați poemul lui peltic,
C-un deget doar pe-albastru meu clavir.

DANS

Opincile ca două picături de rouă pe un fir de iarbă
cucureau asistența mai mult decît laborioasa cursă a
clorofilei

în plin asalt

pentru că ele se găseau mereu în interiorul saltului
ca un anotimp în interiorul solstițiului
ca o coafeză în interiorul foarfecei

asa încît pălăria cu pene devenise pe nesimțite
primă balerină

iar ciucurii niște copii rătăciți în pădure

în linii mari jocul părea un galop evadat din pămînt
și plutind fără țintă de mai bine de două secole

în chip de trăsură cu cai

dar caii părăsiseră atelajul și se schimbaseră în
nori de ploaie

plouase în timpul nopții și dimineața se făcuse polei

penele avansau pe o pîrtie lunară

continuîndu-și fabuloasa existență

ca niște păsări care deși migraseră demult

își cloceau încă ouăle

pentru că nimeni nu le descuiase cuibul

și abia acum 1-2 1-2-3 le oferise cifrul zborului

tot atît de real ca un bob de mei

ca o bucată de piine uitată pe marginea mesei

cînd pleci dimineața grăbit

și alergi înapoi pe scări

pentru că ai uitat să-ți săruți nevasta.

MÎHNIREA ZIDARULUI

Praful șters cu mistria se întorcea
găsindu-și aliați
și borurile clădirii se îngreuiau
ca și cum un stol de lăcuste
ar fi forfecat zidurile interioare
ospățul se abătuse asupra firului cu plumb
schelele pîrîiau
sub loviturile năpraznice ale elitrelor
și balcoanele își luară zborul
spre pășunea cu asfodele.

REVERS

Fîntîna cucerise dranița prin recea ei
distincție
adorăția lemnului se răsfrîngea limpede
în apă
ca o luciolă prăbușită
ca o căprioară speriată
ca o eclipsă de lună pe care a rămas
întipărită
urma primului vehicol terestru —
și totuși din cînd în cînd
apa clipea ca un taifun muribund.

AȘTEAPTĂ

Ceasul s-a săturat să mai păzească timpul
a abdicat ca un monarh care părăsește
tronul de bunăvoie
sau ca o torță care-și stinge flacăra la
momentul oportun
pentru a împiedica deocamdată cucerirea cetății
oastea lui de secunde s-a răspîndit în trăgători
și așteaptă asaltul giganticilor chesoane
exersat de milenii.

CUPTOR DE CĂRĂMIZI

Doresc să-mi regăsesc cuptorul de ars cărămizi
să-mi regăsesc coatele rupte sprijinite
pe marginea zării
gîrla cu lînițe a însomniilor intacte
peste care pluteam ca un condor obosit
răgăliile trăgeau la mal în păpurișul
verde încă
peștii săreau în apă tîrînd după ei
o trenă de fosfor
și cuptorul prepara metodic
palatul fără uși din adîncul mării.

LINIȘTEA MAȘINILOR

În locul acesta care nu e nici deal
nici vale
nici bibliotecă înfășurată în cearceafuri
sau iolă pe un câmp de cereale
în careul acesta exact trasat
care nu măsoară mai mult de 500 m²
patinat de trecerea milioanei de pași
orientați într-o singură direcție
mîngîiat de lumina pe care soarele o aruncă
într-o parțială eclipsă
atunci cînd ne dă de gîndit
și cînd neîntrepruptele explozii ale materiei
incandescente
trec pe primul plan al discuțiilor
de la mic la mare —
în locul acesta unde se întretaie poate
meridianele planetei
ca un vulcan care trage un pui de somn
după mai multe zile de
activitate intensă
mașinile par în absența oamenilor
o turmă de reni așteptînd primăvara.

NIMIC DE ZIS

Nimic de zis felul meu de a fi producea o bună
impresie
și rar se-ntîmpla să nu-mi cedeze cineva
locul în tramvai în orele de inghesuială
pe care îl refuzam firește cu un suris
seducător
în care se aflau comod instalați
pe locul rezervat femeilor însărcinate
ocupantul tramvaiul casierița
strada franzelari și împrejurimile
orariul trenurilor spre localitățile montane
și alpenstocul pe care îl pierdusem
odată cu ranița din spinare.

CEARCÂN

Treceau păstori de apă pe cîmpul foarte dur
spre iezerele care secaseră de mult
cu degete fluide și mirate
ei dibuiau prin aerul sărat
ca pe un cearcăn greu de somn
izvorul.

VEȚI RĂMÎNE SURPRINȘI

Veți rămîne surprinși aflînd că reveriile claustrale
sînt capabile să ofere o casă cu tot confortul
plus o menajeră de cea mai bună calitate
că în mijlocul lor funcționează un cuptor încins
pînă la alb
înlăuntrul căruia în creuzetele de platină
nisipul se transformă în aur
și marele apetit al visării
în banale merinde cumpărate la kilogram.

TREI PROPOZIȚIUNI

Prima propozițiune ar fi că azi cărămida
e tot atît de durabilă ca și marmora
lucru ușor de dovedit dar tot atît de lesne de
contestat
dar cred că orice om de omenie ar fi de acord
că marmora și cărămida constituie o singură acoladă
acolada unei lebede conducînd un flaming
o acoladă pe care mistriile nu îndrăznesc să-și pună
marginala pecete
înainte de a se înclina cu respect.

A doua propozițiune ar fi de competența boîhetelor
frigiene
și a viermilor de mătase atît de agresivi în
placiditatea lor

sărmane perechi condamnate eşecului
păuni estropiați lăsați să se plimbe prin parcurile
publice
sau un curtean căzut în dizgrație.

A treia propozițiune beneficiind de orariul diligenței
se așază pe umerii noștri ca un castel părăsit
se aude departe un corn de vânătoare
e doar urletul hăitașilor
împresurați de sălbăticiuni.

CERTITUDINEA AUROREI

Nu e de-ajuns să redevii Columb
Ca aurul să-l răscolești din plumb,
Nu e de-ajuns să răsfoiești o carte
Pentru-a vedea în viitor departe,
Și nici s-asculți cum bate-a vremii oră
Ca-n zare să împlinți o auroră.

Căci dacă-n graiul nostru pot să spun
Ce-i rău în lumea asta și ce-i bun,
Dacă oriunde gândul se adapă
Brăzdează rațiunea ca o grapă,
Și mii și mii de frați și de surori
Cînd se ivește seamănă a flori,
Și dacă uriașa acoladă
Vuieste-n jurul său ca o cascadă,
Dacă se-animă formele inerte,
Dacă iubirea știe s-adore și să ierte,

Și dacă Marx și Lenin sînt vii în munca noastră
Ca o amiază caldă și albastră —
E că-n ovalul umbrei ce pe pămînt se-nclină
Lucește această frunte scăldată în lumină.

A fost un gest odată ce-a îndrăznit să taie
În viața omenirii o cale de vâpaie,
Să contopească lumea cum pasărea-ntr-o clipă
De șes unește cerul cu-o zbatere de-aripă,
Și-același gest se-ntoarce sub noile arcade
Mai încărcat de gînduri și de roade —
Sub scăpărarea scumpei noastre steme
Ziua de mîine-ncepe mai devreme.

SACRIFICII INUTILE

Se îndepărtează de noi copilul
crescînd în ceața trandafirie
a dimineții
se îndepărtează ca un mesteacăn
ciuruit de un stol de vrăbii
se îndepărtează și țiuie ca un samovar
care dă în clocot uitat pe foc de zile întregi
el dă în clocot și de zile întregi
toți ai casei povestesc anecdote
o știi p-aia dar p-ailaltă
toți au făcut minuni de vitejie
victoriile lor renasc din cenușe
și ceainicul țiuie
în casă e cald
și copilul a devenit uriaș
dispărînd în ceața trandafirie a dimineții.

SACRIFICAREA LĂMPILOR

Întoarce-ți iarăși capul spre lămpile ciudate
Cu flacăra de zmeură și gaz,
Acolo unde nopți întregi se zbate
Lumina să cuprindă penumbra de grumaz.

Întoarce-ți ochii ca un joc de iele
Pietrificate de un val de frig,
Spre insomnia adorării mele,
Acolo unde toate ard și frig.

Acolo unde ziduri se dilată
Iar somnul rațiunii naște crini,
Crini carnivori, retrași în viziuni
Însîngerați de-a visului săgeată.

Întoarce-ți ochii bruni de antracit
Spre cicatricea craterelor tandre,
Și-ai să zărești, ca-n burta unui chit,
F'antastele oștiri de policandre.

AMIAZA

Într-un fluid crepuscul ne vom găsi amiaza.
Va fi se pare calmul crepuscul revolut,
Cînd o privire albă, fără suport în spațiu,
Se va lovi de stilpii vederii ca de-un scut.

Va fi amiaza-n care răsare și apune
Întruchiparea rozei în ne-ncepută apă,
În care timpu-ncepe să curgă-n teascu' viei
Și noaptea se sfîrșește nainte să înceapă.

Va fi pădurea veche păzită de priveliști,
Ovalul unei lacrimi la margini de cîmpie,
Țărîna, focul, aerul și apa :
Un uriaș marsupiu de sticlă străvezie.

SCUZE

În forma noastră fixă și nomadă
Sîntem priviri zvîrlite peste umăr
Și-n fețele mișcării, fără număr,
Segmentul necesar dintr-o cascadă.

Sîntem, mereu, nedeslușita pradă
Pe care dinții zilelor o rup,
Și dincolo de suflet și de trup,
Uniți de-a reveriei acoladă.

Cînd poposim în marile ecluze,
Cînd viscolul memoriei ne-ngheață,
Și din adînc sosesc la suprafață

Sălbatecele turme de meduze --
Pentru eroziunile de-o viață
Trupul își cere sufletului scuze.

LOPATA

Lopata zăcea pe cîmp tolănită impudic,
începuse să se întunece și rațele sălbatice
coborau alene la cuiburi
nu se zărea picior de vînător
deși la drept vorbind lopata semăna
cu un picior amputat
pentru a salva organismul de o
gangrenă generală
între timp iarba albastră a cîmpiei
își pregătea atacul nocturn
furișîndu-se printre copaci ca o pisică
spre obiectul părăsit pe care crepusculul
îl transformase într-o uriașă mamelă
iarba albastră a cîmpiei se tîra pe brînci
gata de atac
în timp ce rațele sălbatice coborau
liniștite la cuiburi.

PRIN RAZELE EXPLOZIEI DINTÎI

N-am să te-ntreb de unde-ai venit și cît rămîi,
Nu știe nimeni încă această alchimie,
Poate rămîi cît zboară-o ciocîrlie
Prin razele exploziei dintîi.

Pe-un cîmp de luptă pasărea plăpîndă
Describe semnul unui lung curaj
Fără-a pricepe care din vrăjmași,
E la pămînt și care stă la pîndă.

De orizont și cîmp la fel de-aproape,
Cînd armele răsună a omor,
Ea se avîntă-n slăvi ca un izvor
Și cade-apoi țărîna s-o adape.

CÎND CERUL SE ASCUNDE

Cînd cerul se ascunde în ochii tăi și nu-i
Nici noapte nici lumină de zi, ci violete
Dreptunghiuri de velur ca un erete
Care-a scăpat din ghiare prada lui,

Cînd părul tău e cerul întors într-o lucarnă
Ca pe pămînt furtunile lunare,
Cînd fulgerul e-o simplă luminare
Și vinul din pahar miroase-a iarnă —

Te mai aștept în încăperea goală
(De cîte ori ar trebui s-o spun)
Să intri pe ferești ca un lăstun,
Să intri-n piept ca ultima rafală.

INCERTA FORMĂ

În ou se stinge viața în clipa cînd începe
Și aderența rece-a calcarului se sparge
Așa cum se sfărîmă de catarge
Neodihnite păsări pornite de prin stepe.

Cu chei de rouă se deschide viața,
Se-nchide-apoi cu-o cheie de cenușe,
Rămîne ca o sobă după ușe
În care-n loc de crengi trosnește gheața.

Culcușul ponosit și selenar
Păstrează încă mult incerta formă,
Impudic în rotirea lui enormă,
Nelocuit ca hrubele de var.

LEGENDĂ FIDELĂ

Parabolă despletită de vînt,
nomadă pădure devastată de păsări,
așa pare să fie gesticulația de orice ordin
atunci cînd rămîne înscrisă în noi
ca un havuz decapitat de jerba de apă
care-și îngroapă în pămînt
pontificalul său tezaur.

Veți ști însă că la oarecare distanță,
mai aproape sau mai departe,
după posibilitățile de care dispune arta hidraulică,
mai aproape sau mai departe,
uneori chiar la zeci și zeci de kilometri
răsare ca un reproș al delicatei atenții amicale,
ca un suris protejat de rezistența moale a flăcării
ca o legendă fidelă propriului său trecut
și propriului său prezent,
răsare într-o vilcea sau pe marginea unui șanț,
într-o blîndă armură,
un stînjel salbatic.

SPASMUL CIZELURII

- Întotdeauna un poem începe
cu un sfîrșit care încearcă încă
să se topească-n aer ca o stîncă
de vînt izbită-n largul unei stepe.

Nimic nu prevestește crîmpeiul de azur
într-un final ajuns la agonie,
căci fulgerul pe nume poezie.
pulverizează staticul contur.

Batracieni pe jumătate plante
își fac culcuș în forfota de lave,
ca niște zdrențuite laticlave.
și sfărîmate ruguri sacrosante.

Și-atunci abia cînd vorba crapă-n două,
cînd năvălesc iluminate hoarde,
sub spasmul cizelurii care arde,
în țandări sar zăvoarele de rouă.

ÎN ACȚIUNE

Așa cum seara se întorc lăstunii
Săgeți de fulgi la cuibul lor de lut, —
Mai simplu-aș vrea să fiu de la-nceput
Ca roata-n exercițiul funcțiunii.

În acțiune și meditativ
Ca-ntr-o găleată bulgărul de var
Cînd fierbe și se stinge și-apoi iar
Pe zid lucește ca un pandantiv.

Folositor și-atunci cînd aș da greș
Și fără-a mă opri la jumătate,
Legat de întîmplări, legat de toate
Cu mlădioase funii, fedeleș.

PRISMA VIITOARELOR CURCUBEE

Oboseala mă întărită citeodată și mă face să văd
 în fața ochilor calupuri de săpun
ceva mai târziu o băcănie în care sulturile de pistil
 sînt murdărite de muște,
adeseori mă transportă în marile hoteluri
 de lux de la marginea mării
în lectica ei din lemn de palisandru,
sau pe aripa ei neagră ca o noapte de iarnă,
mă transportă în grotile unde șisturile
 își caută perechea,
unde cavalcadele își caută călăreții,
unde luna mai își caută bobocii de trandafir,
unde unghiul de vedere își caută poziția
 cea mai favorabilă
pentru a descoperi prisma viitoarelor
 curcubee,
unde mugurii își caută forma frunzelor
unde ne căutăm sărutul care dă flori,
și odihna își așterne patul elastic
 binemeritat.

DEVIN IMPOSIBIL

Străpuns de săgeata imaginară zvîrlită de
 fiul mezin
am căzut pe podea într-un lac de singe

lupta continua între beligeranți
bunica încălecase la repezeală
și se avîntase în bătălie
doborînd tot ce-i ieșea în cale
în scurt timp tînăra generație fu nevoită
să-și bage mințile-n cap
și să-și vadă lungul nasului
fiul mezin își rotunji chica
acoperind mobila cu fire de păr roșcat
cu chiu cu vai cioburile fură strînse
bunica descălecă
masa fu servită
ciorba aburea în farfurii
logodnicei îi trecuse migrena
numai eu zăceam pe podea într-un lac de sînge
asistat de basetul meu credincios.

INVITAȚIE LA CĂLĂTORIE

Nomad într-o chilie am fost de cînd mă știu —
călătorii splendide pe care le încerc
și astăzi în cuprinsul unui cerc
mînat pe străzi de un copil zglobiu.

Pornesc pe raza lui și bun rămas
îmi iau cu o emoție egală
cînd parcurgîndu-l în diagonală
în centru fac un foarte scurt popas.

Copilul mîină cercul într-un elan firesc
prin zonele de umbră izbindu-l cu o vargă —
și-n timp ce el aleargă
eu înlăuntrul lui călătoresc...

AM CUNOSCUȚ...

Am cunoscut visători punctuali
Care erau exacti la întîlnire
Ca astrele-n cereasca lor rotire.
Ei nu visau grădini de portocali

Prin care în neștire să se plimbe,
Ci căutau cu miini înfrigurate
Un punct de sprijin în realitate
Ca să transforme lumea și s-o schimbe.

Unii-au pierit — i-a înghițit abisul
Cu viziunea lor scăldată-n singe,
Alții-au rămas — dar nu pentru a-i plînge,
Ci pentru-a le clădi aieva visul.

INDICE ALFABETIC AL POEZIILOR, DUPĂ TITLU

A

- Abraba, 13
- Această grație, 271
- Acesta-i adevărul, 111
- A devora, a privi, 62
- Alfabet uitat (Opalul negru, Praga), 218
- Alibi, 66
- Alibi cicatrice, 183
- Alibi de-a-ndăratelea, 188
- Alibi de ceremonie, 186
- Alibi de precizie, 185
- Alibi de toamnă, 184
- Alibi imobil, 186
- Alibi în zinc, 184
- Alibi perfect, 188
- Alibi scafandrier, 187
- Alternative, 308
- Alternativele sînt de diamant, 35
- Am arătat cu ochii, 301
- Am cucerit pe vremuri, 115
- Am cunoscut, 327
- Amenințare, 118
- Am fost uitat, 242
- Amiaza, 318
- Am învățat, 114
- Am sperat, 119
- Am spus, 5
- Anexe la textul nr. 6 — Cup-torul nr. 1 a sărit în aer (Constructorii ruinei), 198
- Anexe la textul nr. 7 — E-unanim cunoscut (Con-structorii ruinei), 202
- Apel, 256
- Apropierea nopții, 44
- Arcan, 231
- Aripi scurte, 298
- Arme invizibile, 266
- Aruncătorul de bumerang, 32
- Ascultați-mă, 306
- Așa și pe dincolo, 252
- Așteaptă, 312

B

- Bara de sprijin, 285
- Bătălia din șes, 176

Bel canto, 20
 Berbeci și poduri, 259
 Berea (Opalul negru, Praga),
 213
 Binecuvîntată fie noaptea
 (Constructorii ruinei), 207
 Biografie, 240
 Blana de rîs, 279
 Blazonul turmei, 236
 Braț la braț, 50
 Bun rămas, 255
 Buzele sînt pline de fum, 48

C

Calendele grecești, 158
 Canalul stins, 70
 Ca-n vechile tipare, 125
 Care mai de care, 253
 Castelana înecată, 45
 Ca un parc de tuberoze
 (Constructorii ruinei), 205
 Ca un vinovat m-am retras, 8
 Călătorie, 98
 Căluțul de funingini, 182
 Cămășile de flăcări, 47
 Cărăbușii sînt de preferat, 182
 Căsătorie morganatică, 25
 Cearcăn, 314
 Ceasornicul întors pînă la
 explozie, 57
 Ceea ce atingi, 61
 Cele două ore cu mult dea-
 supra somnului, 33
 Celeritate, 242
 Cel mai surd, 60

Ce rămîne, 235
 Cercurile de lemn îngrozes
 arborii, 41
 Certitudinea aurorei, 316
 Cimitirul din Sulina, 103
 Cînd cerul se ascunde, 321
 Cîștigătorul maratonului, 55
 Cît vezi cu ochii, 6
 Clavir albastru, 309
 Cochilia își păstrează secretul,
 233
 Colanul de ferestre, 173
 Constructorii ruinei, 191
 Consemn, 227
 Continuare, 279
 Convorbire particulară, 228
 Copac frumos, 283
 Copacii, 155
 Corăbii, 124
 Cristalele de voal, 167
 Cu anticipație, 239
 Cu cele mai alese senti-
 . mente, 257
 Cu chipiul pe cap, 16
 Culoarea, 108
 Cu mîna streășină, 258
 Cum se deschid jurnalele, 26
 Cum vreți, 21
 Cu o cazma de tuci, 100
 Cuptor de cărămizi, 312
 Cuptorul nr. 1 a sărit în aer
 (Constructorii ruinei), 196
 Curaj, 238
 Curînd, 151
 Curriculum vitae, 156
 Cu toate acestea (Construc-
 torii ruinei), 191

D

Dans, 310
Deasupra mării, 287
De la început, 232
De la un capăt la altul, 254
Dejormantul, 102
Departate de zgomotul cascadei,
58
Despărțire, 154
Devin imposibil, 325
Dialectica fulgerului, 266
Din când în când, 2
Din guano se poate scoate aur,
23
Deliul zăpezii, 101
Doi ochi asemeni, 248
Drumul spre mare, 267

E

Ea doarme, 63
Echilibrul imuabil, 43
Edificiul, 306
Elegie, 160
Era pe-aicea iarnă (Opalul
negru, Praga), 220
Eu îmi fortific somnul, 303
Eu unanim cunoscut (Construc-
torii ruinei), 202
Exces de zel, 238
Extraordinara somnolență a
părului, 51

F

Falezele văzduhului, 282
Fapta, 290

Fascinație, 121
Fără vîrstă, 249
Fereastră mi se pare, 122
Fereastră, 10
Forță sub radical, 4
Frumoasa mea, 108

G

Garoafa convulsivă, 37
Gheață arsă, 59
Ghimpii adoră, 64
Ghirlanda vocii în jurul mării
ei splendori, 31
Globul ecvestru, 165
Glosar, 244
Grade inferioare, 4
Grafic, 161

H

Harta fără fluvii, 58
Hoțul de riduri, 137

I

Iarna (Opalul negru, Praga?),
211
Iezii (Opalul negru, Praga),
211
Ignatul crapilor (Opalul ne-
gru, Praga), 215
Incandescentă forță, 120
Incerta formă, 322
Infuzia fatală, 291

Invitație, 224
Invitație la călătorie, 326
Iubirea de sine, 157
Izvoarele secunde, 304

I

În acțiune, 324
În blocurile de sare, 46
În numele tău plouă, 38
În primul rînd, 233
În ruinele patului, 75
În sfîrșit, 243
În subteranele conștiinței
(Constructorii ruinei), 193
Întrebați-mă (Constructorii
ruinei), 191
Într-un vîrtej de păsări, 304
Înțelegere, 297
În urma mea, 284

L

Lanternele se sting, 42
La umbra statuiilor ecvestre,
46
Lăsați cuvintele, 249
Legendă fidelă, 322
Liniștea mașinilor, 313
Longobarzii, 159
Lopata, 321
Luați seama, 157
Lumina fără umbră, 262

M

Mai bubuie-n ureche avalanșa
(Constructorii ruinei), 204
Marea noastră, 264
Mască, 227
Mă-nchin unei vedenii, 179
Medgidia, 104
Memorii personale, 261
Metodă, 305
Minunea (Opalul negru,
Praga), 217
Mîhnirea zidarului, 311
Mîinile libere, 42
Moartea contelui, 15
Mobila mare vine-n ex-con-
cert, 3
Model de curățenie, 230
Monolog, 288

N

Naivele nevoi (Opalul negru,
Praga), 216
N-a văzut toată lumea (Con-
structorii ruinei), 194
Năvala orbilor, 178
Nebuna melancolie, 104
Nefast, 101
Negre latifundii, 295
Negru oranjului, 66
Nemaivăzută seara ar fi (Opa-
lul negru, Praga), 219
Neprețuit, 284
Nervuri, 294

Nesomnul, 106
 Ne spuneau, 251
 Nimeni nu rupe trestii, 49
 Nimic de zis, 314
 Nimic mai ușor, 189
 Nimic nu e de neînțeles, 38
 Nisip, 174
 Noaptea meduzele își desfac
 voalurile, 40
 Nostalgia ivoriului negru, 260
 Notiță, 263
 Nu aștepta, 74
 Nu cere nimeni, 172
 Nu e totul, 113
 Numărătoare pe degete, 246
 Numele tău de jasmin, 71

O

Oboseala, 28
 Obrazul surpriză, 54
 Oceanul inocenței, 126
 O clipă de luciditate, 278
 Ocolul lumii, 264
 O fracțiune de secundă, 299
 Ofrandă, 9
 Oglinda unei clipe, 168
 Oglinzile vor cere să
 cadă la pământ, 53
 O imagine, 285
 Opalul negru, Praga, 209
 O picătură de apă, 250
 Oricât de ntinsă ar fi noaptea
 (Constructorii ruinei), 195
 O socoteală veche, 262

P

Pahar, 286
 Panta rei, 181
 Pavoaz, 245
 Peisajul necunoscut, 53
 Pe nepusă masă, 258
 Pe nesimțite, 292
 Pentru a vedea, 77
 Penumbra cercului arctic, 34
 Penumbra, 175
 Peste tot cincisprezece, 298
 Petrol lampant, 231
 Petrol și amintire (Opalul
 negru, Praga), 212
 Pe urmele dispariției, 235
 Pe vremea aceea ne cunoș-
 team din vedere, 243
 Pe zi ce trece, 159
 Plajă de demult, 123
 Plan de aer, 225
 Plimbare pe faleză, 12
 Poem, 1
 Poemul înotătorului, 24
 Poemul întâlnirilor, 139
 Poți călători zile nesfârșite,
 55
 Poză, 162
 Prăpastia din palmă, 22
 Prenume, 247
 Preparative, 300
 Primele arcade, 237
 Prin razele exploziei dintîi,
 320
 Prisma viitoarelor curcubeie,
 325

Privirile noastre, 73
Proprietate privată, 19

R

Războinicul și mama, 152
Refugiu, 289
Refuz, 296
Restituiri, 229
Revers, 311
Riduri sub apă, 302
Rotund, 136
Roțile se întâlnesc, 36
Rozumim, 240

S

Sacrificarea lămpilor, 318
Sacrificii inutile, 317
Saline zile, 168
Sălcii smulse, 153
Să-ncepem, 166
Sărutul, 117
Să trecem peste poduri
(Opalul negru, Praga), 209
Scriere aleasă, 16
Scuze, 319
Seara auzi prin lucruri
centaurul, 44
Semicerc, 128
Sentinela aerului, 271
Sezam, 293
Socoteală, 293
Sosește, 232
Sosit-a vremea, 308
Spasmul cizelurii, 323
Spectacol, 105

Spectacol de aruncat, 243
Spectrul longevității, 78
Spirală, 178
Stampă (Opalul negru,
Praga), 214
Sub linia de plutire a
vapoarelor, 31
Substanță, 65
Sub un copac bătrîn, 175
Suflătorul de sticlă, 295

Ș

Șopronul vechi, 110

T

Taluzul zilei, 2
Timpanul de vînt, 75
Timp sfărîmat, 265
Tînără himeră, 222
Tînăr ucenic, 123
Tramvaiul care mă duce
seara, 27
Transparența cîmpului
magnetic, 30
Trei propozițiuni, 315
Tu să mă duci de mîină, 113

U

Ultim, 68
Ultimele trepte, 288
Umbrela de ferigi, 48

Uneori casele, 225
Un imn pedunculat, 307
Un măslin creștea încet de
tot (Constructorii ruinei), 204
Un ochi în plus, 221
Un poem de beatitudine, 52
Un prînz forțat, 296
Urme de pasăre, 180
Urmele se pierd, 39
Ușa, 301

V

Va fi odată, 247
Vampirul sticlei, 166
V-am văzut, 116
Vasilca, 155
Vechime (Opalul negru,
Praga), 214
Vechi martori (Opalul negru,
Praga), 210
Vedenie, 161
Vei cîștiga un fulg, 35
Velur, 13

Veniți să-nvățați bunele
maniere (Constructorii
ruinei), 204
Vestitul menestrel (Opalul
negru, Praga), 220
Veți rămîne surprinși, 315
Viitoarele mele aventuri, 17
Viridiana, 162
Voi reveni, 239
Vreme frumoasă, 302

Z

Zborul ciocîrliei, 305

Y

Y, 76

122 de cadavre, 85

CUPRINS

<i>Virgil Teodorescu și Poezia neîntreruptă de</i>	
Nicolae Balotă	V
Notă biobibliografică	XXXII

Poem	1
Din cînd în cînd	2
Taluzul zilei	2
Mobila mare vine-n ex-concert	3
Grade inferioare	4
Forță sub radical	4
Am spus	5
Cît vezi cu ochii	6
Ca un vinovat m-am retras	8
Ofrandă	9
Fereastră	10
Plimbarea pe faleză	12
Velur	13
Abraba	13
Moartea contelui	15
Scriere aleasă	16
Cu chipiul pe cap	16
Viitoarele mele aventuri	17
Proprietate privată	19

Bel canto	20
Cum vreți	21
Prăpastia din palmă	22
Din guano se poate scoate aur	23
Poemul înotătorului	24
Căsătorie morganică	25
Cum se deschid jurnalele	26
Tramvaiul care mă duce seara	27
Oboseala	28
Transparența cîmpului magnetic	30
Ghirlanda vocii în jurul mării ei splendori	31
Sub linia de plutire a vapoarelor	31
Aruncătorul de bumerang	32
Cele două ore cu mult deasupra somnului	33
Penumbra cercului arctic	34
Vei câștiga un fulg	35
Alternativele sînt de diamant	35
Roțile se întîlnesc	36
Garoafa convulsivă	37
Nimic nu e de neînțeles	38
În numele tău plouă	38
Urmele se pierd	39
Noaptea meduzele își desfac voalurile	40
Cercurile de lemn îngrozesc arborii	41
Mîinile libere	42
Lanternele se sting	42
Echilibrul imuabil	43
Seara auzi prin lucruri centaurul	44
Apropierea nopții	44
Castelana înecată	45
În blocurile de sare	46
La umbra statuiilor ecvestre	46
Cămășile de flăcări	47
Buzele sînt pline de fum	48

Umbrela de ferigi	48
Nimeni nu rupe trestii	49
Braț la braț	50
Extraordinara somnolență a părului	51
Un poem de beatitudine	52
Peisajul necunoscut	53
Oglinzile vor cere să cadă la pământ	53
Obrazul surpriză	54
Cîștigătorul maratonului	55
Poți călători zile nesfîrșite	55
Ceasornicul întors pînă la explozie	57
Depart de zgomotul cascadei	58
Harta fără fluvii	58
Gheața arsă	59
Cel mai surd	60
Ceea ce atingi	61
A devora a privi	62
Ea doarme	63
Ghimpii adoră	64
Substanță	65
Negru oranjului	66
Alibi	66
Ultim	68
Canalul stins	70
Numele tău de jasmîn	71
Privirile noastre	73
Nu aștepta	74
În ruinele patului	75
Timpanul de vînt	75
Y	76
Pentru a vedea	77
Spectrul longevității	78
122 de cadavre	85
Călătorie	98

Cu o cazma de tuci .	100
Nefast	101
Doliul zăpezii .	101
Deliormanul . .	102
Cimitirul din Sulina .	103
Medgidia . .	104
Nebuna melancolie	104
Spectacol . .	105
Nesomnul .	106
Frumoasa mea .	108
Culoarea . .	108
Şopronul vechi .	110
Acesta-i adevărul .	111
Tu să mă duci de mină	113
Nu e totul	113
Am învăţat	114
Am cucerit pe vremuri	115
V-am văzut . .	116
Sărutul .	117
Ameninţare .	118
Am sperat	119
Incandescentă forţă... .	120
Fascinaţie	121
Fereastră mi se pare...	122
Tinăr ucenic . . .	123
Plajă de demult .	123
Corăbii	124
Ca-n vechile tipare	125
Oceanul inocenţei	126
Semicerc . . .	128
Rotund	136
Hoţul de riduri .	137
Poemul întâlnirilor	139
Curînd	151

Războinicul și mama	152
Sălcii smulse	153
Despărțire	154
Copacii	155
Vasilca	155
Curriculum vitae	156
Iubirea de sine	157
Luați seama	157
Calendele grecești	158
Longobarzii	159
Pe zi ce trece	159
Elegie	160
Vedenie	161
Grafic	161
Poză	162
Viridiana	162
Globul ecvestru	165
Vampirul sticlei	166
Să-ncepem	166
Cristalele de voal	167
Saline zile	168
Oglinda unei clipe	168
Nu cere nimeni	172
Colanul de ferestre	173
Nisip	174
Penumbra	175
Penumbă	175
Bătălia din șes	176
Năvala orbilor	178
Spirală	178
Mă-nchin unei vedenii	179
Urme de pasăre	180
Panta rei	181
Cărăbușii sînt de preferat	182

Căluțul de funingini . . .	182
Alibi cicatrice . . .	183
Alibi în zinc . . .	184
Alibi de toamnă . . .	184
Alibi de precizie . . .	185
Alibi imobil . . .	186
Alibi de ceremonie . . .	186
Alibi scafandrier . . .	187
Alibi de-a-ndăratelea . . .	188
Alibi perfect . . .	188
Nimic mai ușor . . .	189
Constructorii ruinei . . .	191
1. Întrebați-mă... . . .	191
2. Cu toate acestea... . . .	191
3. În subteranele conștiinței... . . .	193
4. N-a văzut toată lumea... . . .	194
5. Oricât de-ntinsă ar fi noaptea... . . .	195
6. Cuptorul nr. 1 a sărit în aer . . .	196
<i>Anexe la textul nr. 6 . . .</i>	198
7. E unanim cunoscut... . . .	200
<i>Anexe la textul nr. 7 . . .</i>	202
8. Un măslin creștea încet de tot . . .	204
9. Mai bubuie-n ureche avalanșa . . .	204
10. Veniți să învățați bunele maniere... . . .	204
11. Ca un parc de tuberoze... . . .	205
12. Binecuvântată fie noaptea... . . .	207
Opalul negru, Praga . . .	209
1. Să trecem peste poduri . . .	209
2. Vechi martori . . .	210
3. Iarna . . .	211
4. Iezii . . .	211
5. Petrol și amintire . . .	212
6. Berea . . .	213
7. Vechime . . .	214

8. Stampă	214
9. Ignatul crapilor	215
10. Naivele nevoi	216
11. Minunea	217
12. Alfabet uitat	218
13. Nemaivăzută seara ar fi... .	219
14. Era pe-acea iarnă	220
15. Vestitul menestrel	220
Un ochi în plus	221
Tînără himeră	222
Invitație	224
Plan de aer	225
Uneori casele	225
Mască	227
Consemn	227
Convorbire particulară	228
Restituiri	229
Model de curățenie	230
Petrol lampant	231
Arcan	231
De la început	232
Sosește	232
În primul rînd	233
Cochilia își păstrează secretul... .	233
Ce rămîne	235
Pe urmele dispariției	235
Blazonul turmei	236
Primele arcade	237
Curaj	238
Exces de zel	238
Voi reveni	239
Cu anticipație	239
Biografie	240
Rozumim	240

Am fost uitat	242
Celeritate	242
Pe vremea aceea ne cunoșteam din vedere	243
Spectacol de aruncat	243
În sfârșit	243
Glosar	244
Pavoz	245
Numărătoare pe degete	246
Va fi odată	247
Prenume	247
Doi ochi asemeni	248
Lăsați cuvintele	249
Fără vîrstă	249
O picătură de apă	250
Ne spuneau	251
Așa și pe dincolo	252
Care mai de care	253
De la un capăt la altul	254
Bun rămas	255
Apel	256
Cu cele mai alese sentimente	257
Pe nepusă masă	258
Cu mîna streășină	258
Berbeci și poduri	259
Nostalgia ivoriului negru	260
Memorii personale	261
O socoteală veche	262
Lumina fără umbră	262
Notiță	263
Marea noastră	264
Ocolul lumii	264
Timp sfărîmat	265
Arme invizibile	266
Dialectica fulgerului	266

Drumul spre mare .	267
Această grație . .	271
Sentinela aerului . .	271
O clipă de luciditate .	278
Continuare	279
Blana de râs	279
Falezele văzduhului .	282
Copac frumos	283
Neprețuit	284
În urma mea	284
Bara de sprijin . . .	285
O imagine	285
Pahar	286
Deasupra mării . . .	287
Monolog	288
Ultimele trepte .	288
Refugiu	289
Fapta	290
Infuzia fatală	291
Fe nesimțite	292
Sezam	293
Socoteală	293
Nervuri	294
Negre latifundii . . .	295
Suflătorul de sticlă	295
Refuz	296
Un prînz forțat	296
Înțelegere	297
Peste tot cincisprezece	298
Aripi scurte	298
O fracțiune de secundă	299
Preparative	300
Ușa	301
Am arătat cu ochii	301

Riduri sub apă	302
Vreme frumoasă	302
Eu îmi fortific somnul	303
Izvoarele secunde	304
Într-un vârtej de păsări	304
Metodă	305
Zborul ciocîrliei	305
Ascultați-mă	306
Edificiul	306
Un imn pedunculat	307
Sosit-a vremea	308
Alternative	308
Clavir albastru	309
Dans	310
Mîhnirea zidarului	311
Revers	311
Așteaptă	312
Cuptor de cărămizi	312
Liniștea mașinilor	313
Nimic de zis	314
Cearcăn	314
Veți rămîne surprinși	315
Trei propozițiuni	315
Certitudinea aurorii	316
Sacrificii inutile	317
Sacrificarea lămpilor	318
Amiaza	318
Scuze	319
Lopata	320
Prin razele exploziei dinții	320
Cînd cerul se ascunde	321
Incerta formă	322
Legendă fidelă	322
Spasmul cizelurii	323

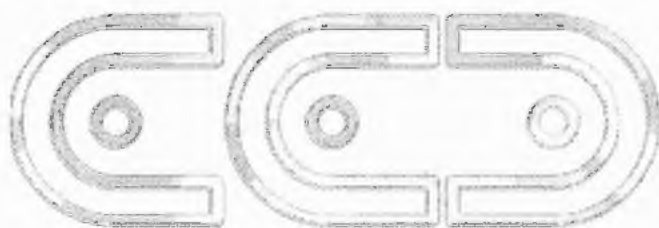
În acțiune	324
Prisma viitoarelor curcubeie .	325
Devin imposibil	325
Invitație la călătorie	326
Am cunoscut..	327
 <i>Indice alfabetic al poeziilor, după titlu .</i>	 329

Lector : NICOLAE TEICA
Tehnoredactor : ION GHICA

*Bun de tipar 27.IX.1976. Tiraj 12 120 exemplare
broșate. Coli ed. 13,08. Coli tipar 12.*

Tiparul executat sub comanda nr.
5138/976 la Intreprinderea Poligra-
fică „Bacău” str. Eliberării nr. 63.
REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen

2026

